61

የመምህር-ተማሪ ተራክቦ በአዲስ አበባ ከተማ ውስጥ በሚገኙ አራት ከፍተኛ 2ኛ ደረጃ ት/ቤቶች በአማርኛ ቋንቋ መማሪያ ክፍለጊዜያት ውስጥ እንደሚታየው

በአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ
ለድኅረ ምረቃ ት/ቤት የቀረበ

ADDIS ABABA UNIVERSITY
ILS LIBRARY

አማርኛን በማስተማር የማስተርስ
ዲግሪ ማሟያ

በ

ብርሃኑ ገብረማርያም

ሰኔ 1987

ILS LIBRARY
ADDIS ABABA UNIVERSITY

በአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ

የድኅረ ምረቃ ትምህርት ቤት

የመምህር-ተማሪ ተራክቦ በአዲስ አበባ ከተማ

በሚገኙ አራት ከፍተኛ 2ኛ ደረጃ ት/ቤቶች

በአማርኛ ቋንቋ መማሪያ ክፍለጊዜያት

ውስጥ እንደሚታየው

በ

ብርሃኑ ገብረማርያም
ቋንቋዎች ጥናት ተቋም

የፈተና ቦርድ አባላት ማረጋገጫ

______________________ ______________________

አማካሪ

______________________ ______________________

ፈታኝ

______________________ ______________________

ፈታኝ

______________________ ______________________

ፈታኝ

ም ሥ ጋ ና

የዚህን ጥናት ረቂቅ ደከመኝ፣ ሰለቸኝ ሳይሉ ደጋግመው በማንበብ በማስተካከልና ገንቢ አስተያየትም በመስጠት እስከ መጨረሻው እርዳታ ላደረጉለት አማካሪው ለደር. አረጋ ኀይለሚካኤል አጥኚው ከፍ ያለ ምሥጋና ያቀርባል።

የየራሳቸው የሆነ ተደራራቢ ሥራ ቢኖርባቸውም፣ ረቂቁን በማንበብና ጠቃሚ የአሠራር ስልቶችን በመጠቆም፣ ጥናቱ በዚህ መልኩ እንዲወጣ የሚያደርግ እጅግ ጠቃሚ ትምህርታዊ ምክር የሰጡትን ምሁራን በሙሉ፣ በተለይ ደር. ማረው ዘውዴን፣ ደር. ደጀኔ ለታንና ደር.ታደለ አዳሙን አጥኚው ከልብ ያመሰግናቸዋል።

በተጨማሪ የዚህ ጥናት አቅራቢ የሚከተሉት ሰዎች ላደረጉለት ቀጥሎ ለተመለከተው እገዛ ከፍ ያለ ምስጋና ያቀርብላቸዋል።

- የናሙና ት/ቤቶቹ ምክትል ርዕሳነ መምህራንና የአማርኛ ቋንቋ መምህራን ለጥናቱ መደረግ ላሳዩት ቀና ትብብር፣
- አቶ ንጋቱ ገ/ሥላሴ ሰበቃ፣ ወሮ.ያንዣቡልሽ ተስፋጽዮን፣ አቶ ወርቁ ገዳ፣ አቶ ገረመው ጉሹ፣ ወንድም ልንገርህ ገብረመድኅን፣ ወንድም ቶሌራ ጉንፋ፣ አቶ ኀይሌ ደሳሰ፣ አቶ ገዛኸኝ ሠይፉ፣ ወሮ. በለጡ ጉባይ፣ ወሮ. ደስታ ገ/ሥላሴ፣ አቶ በጋሻው ይፋሩ፣ አቶ ኀይለሚካኤል ዲደ፣ መምህር ግርማ ገ/ማርያም፣ ወሮ. ዓለሚቱ መኩንን እና አንተነህ ንጋቱ በለማቋረጥ ላደረጉት የሞራልና የማቴራያል ድጋፍ፣
- ከሥራ ባልደረቦቹ በተለይ ወንድወሰን ታምራት፣ አሰፋው አመና፣ ጌታሁን አማረ፣ ዓለማየሁ ፀጋዩ፣ ክፍሌ ሀብተማርያም፣ ደረጀ ገብረና በቋ.ጥ.ተ.የ የ"ቲም" መርሐግብር ተማሪዎች በሙሉ፣ ጽሑፉን አንብበው ለሰጡት ጠቃሚ አስተያየት፣
- በአ.አ.ዩ የ 'ቋ.ጥ.ተ.' ቤተመጻሕፍት ሠራተኞች ተፈላጊ የማጣቀሻ መጻሕፍት በማዋሳቸው፣ በዚሁ ተቋም የውጭ ቋንቋ ትምህርት ክፍል ሊቀመንበር ደግሞ አጥኚው በቪዶዮአቸው እንዲጠቀሙ በመፍቀዳቸው፣
- አቶ በቀለ አሰፋው በክንዋኔያች ቀረጻና በጽሑፈ-ሰነዳ ረገድ፣
- ወሮ. እምለሰት በላይ፣ ወት.ዘነበች ሽፈራው እና ወሮ. አትጠገብ ደስታ ደግሞ በጽሑፋ ትየባ ረገድ።

መ ታ ሰ ቢ ያ ነ ቱ፣

አጥኚውን አሳድጐና አስተምሮ ለዚህ ደረጃ ላበቃውና በዚህም ጥናት ከጅምር እስከ ጭርስ አብሮት ሲደክም ቆይቶ በድንገት በሞት ለተለየው ውድ ወንድሙ ለመምህር ኀጋቱ ገብረሥላሴ ሰበቃ ይሁን።

ማ ውጫ

	ገጽ
ምሥጋና	iii
መታሰቢያነቱ	iv
የይዘቶች ማውጫ	v
የሠንጠረዦች ዝርዝር	vi
የተቀጽላዎች ዝርዝር	vii
አጠቃሎ(ABSTRACT)	viii

ምዕራፍ አንድ

መግቢያ

1.1	የጥናቱ ዳራ	1
1.2	ዓላማው	2
1.3	የጥናቱ አስፈላጊነት	3
1.4	የጥናቱ መጠነ-ርዕይ	4
1.5	በጥናቱ ወቅት ያጋጠሙ ችግሮች	4
1.6	የጥናቱ አደረጃጀት	5
1.7	የአንዳንድ መሠረታዊ ቃላት ብያኔና የምሕፃረቃላ-ቃላት እና የምልክቶች ፍቺ	5

ምዕራፍ ሁለት

የተዛማጅ ድርሰናት ግምገማ

2.1	የመማሪያ ክፍል ምርምር ምንነትና ባሕርይ	11
2.1.1	የመማሪያ ክፍል ምርምር ምንነት	11
2.1.2	የመማክ. ባሕርያት	11
2.2	የምልከታ ንድፎች ቅኝት	14
2.3	ለጥናቱ የተመረጠው የገለጻ ሞዴል	17

የሠንጠረዦች የግራፎች ዝርዝር

የሠንጠረዡ መለያ ቁጥር	አ ር ዕ ስ ት	ገጽ
1	የአንዳንድ የምልከታ ንድፎች አጠቃላይ ገጽታ	16
2	የፍላንደርስ የተራከበ ትንተና ምድቦች	20
3	በ"መማክ" ተራክቦ ላይ በውጭ ከተሠሩት ሥራዎች ጥቂቱ	22
4	ከአገር ውስጥ ሥራዎች አንዳንዶቹ	24
5	የተሰታፊ ተማሪዎች የጾታና የዕድሜ ጥንቅር	30
6	የክንዋኔዎች አተካከል አሰረጅ 1	38
7	የክንዋኔዎች አተካከል አሰረጅ 2	39
8	የየት/ቤቱ የመምህር ተማሪ ንግግር/ባሕርይ/በመቶኛ ስሌት	45
9	የመምህር ንግግር ክንዋኔዎች ይዘት	46
10	የፀጥታ ቅጽበት ክንዋኔዎች ዝርዝር ይዘት	47
11	በመምህራንና በተማሪዎች የተነገሩ ቃላት ብዛት	49
12	የት/ቤት "ሀ" ማትሪክስ	51
13	የት/ቤት "ለ" ማትሪክስ	52
14	የት/ቤት "ሐ" ማትሪክስ	53
15	የት/ቤት "መ" ማትሪክስ	54
16	የመምህራን ኢ-ቃላዊ ክንዋኔዎች/ግራፍ 1/	60
17	የመምህራን ስሜታዊ ክንዋኔዎች /ግራፍ 2/	61
18	የተማሪዎች ኢ-ቃላዊ ክንዋኔዎች /ግራፍ 3/	62
19	የተማሪዎች ስሜታዊ ክንዋኔዎች /ግራፍ 4/	63
20	መምህራን ለተማሪዎቹ መልሶች የሰጧቸው ምላሽ ድርጊቶች	66
21	የተማሪ ክንዋኔዎች እርቅ ምድቦች ዝርዝር ይዘት	71
22	የተቀረጹ ትምህርቶች የተለያዩ ቅጽበቶች ክንዋኔዎች	83
23	የተማሪ የምላሽና የፈር ቀደዳ ክንዋኔ ፈርጆች	84
24	እንግዳ መሰል አንዳንድ የክንዋኔ ፈርጆች	86

የተቀጽላዎች ዝርዝር

መለያ	ርዕሰ ጉዳይ	ገጽ
1	የትምህርት ቤት ምርጫ በደረጃቸው	1
2	ለመምህራን የተዘጋጀ መጠይቅ	2
3	ለተማሪዎች የተዘጋጀ መጠይቀ	3
4	የት/ቤት "ሀ" የቀረጻ ዕለት የትምህርት ዕቅድ	5
5	የት/ቤት "ለ" የቀረጻ ዕለት የትምህርት ዕቅድ	6
6	የት/ቤት "ሐ" የቀረጻ ዕለት የትምህርት ዕቅድ	7
7	የት/ቤት "መ" የቀረጻ ዕለት የትምህርት ዕቅድ	8
8	የት/በት "ሀ" የቀረጻ ዕለት ጽሑፍ-ሰነድ	9
9	የት/ቤት "ለ" የቀረጻ ዕለት ጽሑፍ-ሰነድ	10
10	የት/ቤት "ሐ" የቀረጻ ዕለት ጽሑፍ-ሰነድ	11
11	የት/ቤት "መ" የቀረጻ ዕለት ጽሑፍ-ሰነድ	12
12	የተማሪዎች የተሳትፎ ሁኔታ በቃላት ብዛት	13
13	በመምህራንና በተማሪዎች የተነገሩ ቃላት አማካይ ብዛት	14
14	የንግግር ተራዎች ሥርጭት	15
15	የመምህራን የመረጃምገበ ምድብ 3 ይዘት	15
16	የመምህራን የመረጃምገበ የምድብ 3 ባሕርይ	16
17	የተማሪዎቹ የንግግር ተራ አጠቃቀም ሁኔታ	17
18	ተሳታፊ መምህራን አሉብን ያሏቸው የመማክ. ውስጥ ዐበይት ችግሮች	18
19	ተማሪዎች አሉብኝ ያሉዋቸው የመማክ. ውስጥ ችግሮች	19
20	የተከለ መሠረተ-ሕግጋት በዚህ ጥናት የተሠሩባቸው በታዎች	20

2.4 በመማክ. ውስጥ ክንዋኔዎች ላይ የተደረጉ ምርምሮች 21
2.4.1 በውጭ አገር ከተሠሩ ሥራዎች ጥቂቱ 22
2.4.2 ከአገር ውስጥ ሥራዎች አንዳንዶቹ 24

ምዕራፍ ሦስት

የአጠናኑ ዘዴ

3.1 የናሙና ት/ቤቶች መረጣ 29
3.2 የተሳታፊዎች አወሳሰድ 30
3.3 ከተሳታፊዎች ጋር መተዋወቅ 31
3.4 የመረጃዎች አሰባሰብ 31
3.4.1 የተሠራባቸው መሣሪያዎች 31
3.4.2 የመረጃ አሰባሰብ ሥልቶች 32
3.4.2.1 ምልከታዎችን ማድረግ 32
3.4.2.2 መጠይቆችን ማስሞላት 33
3.4.2.3 ክንዋኔዎችን በቪዲዮ ማስቀረጽ 34
3.5 የመረጃዎች አሰናነድ አከፋፈልና አተካከል 35
3.5.1 አሰናነድና አከፋፈል 35
3.5.2 የመረጃዎች አተካከል 36
3.6 የመረጃዎችን አተናተን ስልተትግበራ

ምዕራፍ አራት

የጥናቱ ውጤትና ትንተናው

4.1 መግቢያ 40
4.2 በምልከታ የተደረሰባቸው መረጃዎች ትንተና 40
4.3 የመጣኝ መረጃዎች ትንተና 43
4.3.1 የመምህር-ተማሪ ንግግር በሕርይ 44
4.3.2 የመምህር አቀራረብ ኢቀጥተኛነት/ቀጥተኛነት 55
4.3.3 ኢቃላዊ ክንዋኔዎች 57
4.3.4 የመምህር ተማሪ የምላሽና የፊር-ቀደዳ ክንዋኔዎች በሕርያት 64

4.3.4.1 የመምህር ምላሽ መጠነ-ንጻሬ 64

4.3.4.2 የመምህር ጥያቄ መጠነ-ንጻሬ 68

4.3.4.3 የተማሪ ፈር-ቀደዳ መጠነ-ንጻሬ 69

4.3.5 የመምህራን ምላሽ ድርጊት ባሕርይ 72

4.3.5.1 የመምህር የወዲያው ምላሽ መጠነ-ንጻሬ 72

4.3.5.2 የመምህር የወዲያው ጥያቄ መጠነ-ንጻሬ 73

4.3.6 የትምህርቱ ትኩረትና የሀሳብ ልውውጥ ባሕርይ 74

4.3.6.1 የይዘት-አቀፍ ምድቦች መጠነ-ንጻሬ 74

4.3.6.2 የጽኑዕ ምድቦች መጠነ-ንጻሬ 76

4.3.6.3 የተማሪ ጽኑዕ ምድቦች መጠነ-ንጻሬ 77

4.4 ከክንዋኔያቹ ሊወጡ የሚችሉ አንዳንድ ፈርጆች 79

4.4.1 የመማር ማስተማሩ ክንዋኔ አጠቃላይ ፈርጆች 79

4.4.2 የመምህር ንግግር ፈርጆች 80

4.4.3 የተማሪ ተደጋጋሚ የትምህርት ክትትል ክንዋኔዎች **83**

4.4.4 የፀጥታ ቅጽበት ክንዋኔ ፈርጆች 85

4.4.5 አንዳንድ እንግዳመሰል የክንዋኔ ፈርጆች **86**

ምዕራፍ አምስት

ማጠቃለያና ጥቆማ

5.1 መግቢያ **90**

5.2 ማጠቃለያ **91**

5.3 ጥቆማ 94

ዋቢ መጻሕፍት 98

ምዕራፍ አንድ

<u>መግቢያ</u>፣

1.1 <u>የጥናቱ ዳራ</u>፣

አማርኛን በመደበኛ ትምህርትነት የማስተማር ሥራ የራሱ የሆ ኑ ችግሮች እንዳሉት ጥናቶች ይጠቁማሉ። በዚህ ረገድ በየጊዜው የተደረጉ የተለያዩ ጥናቶች፣ በአገርአቀፍ ደረጃ የተደረጉ ሴሚናሮችና ግምገማዎች በጥቅሉ በመማሪያ መጻሕፍቱ አደረጃጀት፣ በሥርዓተ ትምህርቱ ይዘታ፣ በትምህርቱ ውጤት /ግብ/፣ በመምህራንና በተማሪዎች ስሜት፣ ፍለ ጐትና ችሎታ ወዘተ. ረገድ አሉ የሚሏቸውን ችግሮች አመልክተው የመፍትሔ ሀሳቦችንም ጠቁመዋል። /ከበደ ደስታና ሌሎቹ፣ <u>1959</u>፣ አምሳሉ አክሊሉና ሀብተማርያም ማርቆስ፣ <u>1959</u>፣ ሰለሞን ገዛው <u>1976</u>፣ የኢትዮጵያ ትምህርት ጥናታዊ ግምገማ፣ <u>1978</u>፣ እሸቱ ከበደና ይልማ ከበደ፣ <u>1982</u>፣ ተስፋዬ ሽዋዬ፣ 1982/።

እነዚህ ጥናቶች ከመለከቷቸው በርካታ ችግሮች ውስጥ ከዚህ ጥናት ጋር ባላቸው የበለጠ ቅርበት መሠረት መምህራን በቂ ደሞወዝ ስለማይከፈላቸው ሥራቸውን መጥላታቸውንና የማስተማር ዘዴያቸውም ያልበሰለ መሆ ኑን፣ በክፍል ውስጥ ከንዋኔ ረገድ ትምህርቱ በአንድ ሰው ጫንቃ ላይ የወደቀ በመሆ ኑ ስልቸትን ማስከተሉን፣ በብዙ መማሪያ ክፍሎች ውስጥ የሚሰብ ትምህርት አለመታየቱን፣ ተማሪዎቹ በአማርኛ ትምህርት ክፍለጊዜ ትምህረቱን ችላ ብለው፣ ሌላ ትምህርት ወደ ማጥናት የሚያዘነብሉ መሆናቸውን - የሚጠቁሙ ግኝቶችን መጥቀስ ይቻላል። /መርስኤ ኅዘን፣ <u>1948</u> አሰፋ መኩሪያ፣ <u>1959</u>፣ ገነት በጋለ፣ <u>1973</u>፣ አሰፋው አመና፣ <u>1975</u>፣ ተስፋዬ ሸዋዬ፣ 1976/።

ለዚህ ጥናት ወቅታዊ የመነሻ መረጃ ለመሻት - አንዳንዶቹ ግኝቶች ረዥም ጊዜ ያሳለፉ በመሆናቸው - በታህሣሥ ወር <u>1986</u> በጥቁር አንበሳና በየካቲት 12 ከፍተኛ 2ኛ ደረጃ ት/ቤቶች ቃኚ ጥናት ተከሂዷል። በዚያም አሰሳ በምልከታና በመጠይቅ ከተሰበሰበው መረጃ ብዙዎቹ ተማሪዎች በክፍል ውስጥ ቃላዊ ተሰትፎ እንደማያደርጉ፣ በርካታ ተማሪዎች ለአማርኛ ትምህርት ከሌሎቹ ትምህርቶች እኩል የጥናት /የክትትል/ ጊዜ እንደማይሰጡት፣ትምህርቱ ለወደፊት ሕይወታቸው ፋይዳ ይሰጠናል የሚል እምነት እንደሌላቸውና በመማሪያ መጽሐፉም ላይ አሉታዊ/ይዘቱንና ጥያቄዎቹን የመጥላት ስሜት/ አመለካከት እንዳላቸው የሚጠቁሙ አስተያየቶችን ለመቃኘት ተችሏል።

. . . /2

አጠቃሎ/ABSTRACT/

የዚህ ጥናት ዓላማ በአዲስ አበባ ከተማ በሚገኙ ከፍተኛ 2ኛ ደረጃ ት/ቤቶች በአማርኛ ቋንቋ መማሪያ ክፈለጊዜያት በመምህርና በተማሪ መከከል የሚታየውን ተራክቦ ባሕርይ መፈተሽ ነው።

ለጥናቱ ከ24 በአዲስ አበባ ከተማ ከሚገኙ የመንግሥት ከፍተኛ 2ኛ ደረጃ ት/ቤቶች አራቱ በ"ሁ.ደ.መ.ፈ' ውጤት መሠረት ተመርጠዋል። ከእነዚህ ት/ቤቶች ከ11ኛ ክፍል ደረጃ አንጻራዊ የረዥም ዓመት የሥራ ልምድ ያላቸው መምህራን ከሚያስተምሩባቸው ክፍሎች አንድ፣ አንድ ክፍል በዕጣ ተወስዷል።

ከዚያም መረጃዎች በምልከታ፣ በቪዲዮ ቀረጻና በመጠይቅ ተሰብስበው፣ መጠነኛ አረቃ በተደረገበት የፍላንደርስ /1970/ የተራክቦ ትንተና ንድፍ አማካይነት ተተንትነዋል። በመረጃዎቹ ትንተናም መሠረት፣ ከመማር-ማስተማሩ ክንዋኔ አብዛኛውን ጊዜ የሚወስደው /በአማካይ 67.61%/ የመምህር ንግግር መሆኑ፣ የተማሪ ንግግር ከሚጠበቀው በታች/18.10%/ ሆኖ መገኘቱ፣ በመማር ማስተማሩ ሂደት ውስጥ ፀጥታ ጉላ (14.29%) ብሎ መታየቱ፣ መምህራኑ በአቀራረባቸው ከኢቀጥተኛ ይልቅ ወደ ቀጥተኛ አቀራረብ ማድላታቸው፣ እና የተማሪዎቻቸውን ስሜት በመቀበልና ተማሪዎቻቸውን በማሞገስ /በማበረታታት/ ረገድ የሚያደርጉት ጥረት ከሁሉም ክንዋኔዎች ያነሰ /በአማካዩ እንደየቅድምናቸው 0.6% እና 1.54% መሆኑ/፣ አብዛኞቹ የመማሪያ ክፍሎች በተማሪ ብዛት የተጨናነቁ፣ ንጽህናቸው ያልተሟላና ጨፍጋጋ (ሳቅ/ፈገግታ የሌለበት፣ ዘና የማያደርግ/ ድባብ የተላበሱ መሆናቸውና ከመማር ማስተማሩ ክንዋኔ ሊወጡ ከሚችሉ ፈርጆች ዓበይቱ እንደየቅድምናቸው ገለጻ፣ ጥየቃ፣ትእዛዝ፣ ምላሰ እና አደፋ መሆናቸው ተደርሶበታል።

በእነዚህ እና በሌሎችም ዝርዝር ግኝቶች ላይ በመመርኮዝ፣ መምህራኑ ግዙፉን የንግግር ድርሻቸውን ቀስ በቀስ በመቀነስ ለተማሪው ተራክቦታዊ ተሳትፎ ሰፊ ዕድል መስጠት እንዳለባቸው፣ ለዚህም መምህራኑ ራሳቸው በመጀመሪያ ከዘመናዊ ቋንቋን የማስተማር ጥበብ ጋር ተከታታይነት ባለው ሥልጠና አማካይነት መተዋወቅ እንደሚኖርባቸው፣ የመማሪያ ክፍሎች አደረጃጀት ችግር እጅግ ቢያንስ ለቋንቋ መማሪያ ክፍለጊዜያት አፋጣኝ መፍትሔ ማግኘት እንደሚገባው፣ በመማክ. ውስጥ ተራክቦታዊ ክንዋኔን ለማስፈን የሚያግዙ የተማሪውን ፍላጐት የተከተሉ የማስተማሪያ መሣሪያዎችን ማሟላት እንደሚገባና መምህራን ተማሪዎቻቸውን በይበልጥ ማነቃቃት እንደሚያስፈልጋቸው ተገልጾ፣ በተጨማሪ የየራሳቸውንና የሌሎች መምህራንንም ማስተማሪያ ክፍሎች በማሰስ፣ የመማር-ማስተማር ክንዋኔ ችግሮቻቸውን በተጨባጭ እንዲደርሱባቸውና መፍትሔ በማፍለቅም ረገድ የተጠናከረ ጥረት እንዲያደርጉ ዕውቀቱን ማስጨበጥ ማበረታታትም እንደሚያሻ ተጠቁሟል።

በሁለቱ ት/ቤቶች በ11ኛ ክፍል ደረጃ ከሚያስተምሩት የቋንቋው መምህራን ግማሽ (50%) የሚሆኑት በመማሪያ መጽሐፉ ይዘታ እንደማይደሰቱ አመልከተዋል። ከዚህም ሌላ በአቀድ ነደፉ ጊዜ የተማሪያቻቸውን የቋንቋም ሆነ የችሎታ ደራ ለማጤን እንደማይጨነቁ ገልጸው፣ ምክንያቶቻቸውን ለማመልከት ግን ፈቃደኞች ሳይሆኑ ቀርተዋል።

በጥቅሉ ከዚህ በላይ የተመለከቱትና ሌሎችም በማስተማሩ ሥራ ውስጥ የታዩ ችግሮች አጥኚው ይህን ሥራ እንዲሠራ ገፋፍተውታል። በተለይ እስከአሁን በዚህ ቋንቋ ማስተማር ሥራ ላይ በተለያዩ ርዕሶች ከተደረጉት በርካታ ጥናቶች የመማሪያ ክፍል ውስጥ ክንውኔን የሚመረምር ጥናት አለማጋጠሙ አጥኚው በዚህ ርዕስ ላይ እንዲያተኩር ተጨማሪ ምክንያት ሆኖታል።

1.2 ዓለማው፤

የዚህ ጥናት ዓላማ በአዲስ አበባ ከተማ በሚገኙ ከፍተኛ 2ኛ ደረጃ የመንግሥት ት/ቤቶች፣ በ11ኛ ክፍል የአማርኛ ቋንቋ መማሪያ ክፍለጊዜያት ውስጥ የሚታየውን የመምህር-ተማሪ ቃላዊና ኢቃላዊ ተራክቦ መጠንና ባሕርይ ማሳየት ነው።

ጥናቱ የመማሪያ ክፍል /መማክ./ ውስጥ ክንዋኔያችን በመፈተሽ ለሚከተሉት ጥያቄዎች መልስ ለመስጠት ይሞክራል።

1.2.1 በመምህር ንግግር፣ በተማሪ ንግግርና በፀጥታ ቅጽበት ክንዋኔያች ረገድ፣

- 1.2.1.1 ከየክፍሉ ክንዋኔያች የመምህር ንግግር ምን ያህሉን ይይዛል?
- 1.2.1.2 የተማሪያች ንግግርስ ምን ያህል ክንዋኔያች ይይዛል?
- 1.2.1.3 ምን ያህል ክንዋኔያች የፀጥታና የውዥንብር ጊዜን ያመለክታሉ?
- 1.2.1.4 በየክፍሉ ውስጥ ከተነገሩት ጠቅላላ ቃላት በመምህራን የተነገሩት ስንት ናቸው?
- 1.2.1.5 በየክፍሉ ከተነገሩት ቃላት በተማሪያች የተነገሩት ስንት ናቸው?
- 1.2.1.6 ረዥሙና ባለማቋረጥ የተነገረው የተማሪ ንግግር ስንት ቃላት ይዟል? የዚህ ዓይነቱ የመምህር ንግግርስ?

1.3.1 የመምህር ቀጥተኛ /ኢ-ቀጥተኛ ተጽዕኖ(influence) ሁኔታ፣

- 1.3.1.1 በየክፍሉ መስተራክበ ውስጥ የመምህር ቀጥተኛነት (ኢ-ቀጥተኛነት) መጠነ-ንፃሬ ምን ያህል ነው?
- 1.3.1.2 ከይዘት-አመቅ ምድቦች ውጪ ያለው የመምህር ቀጥተኛነት (ኢ-ቀጥተኛነት) ዝንባሌ(tendency) መጠነ-ንፃሬስ?

1.4.1 የመምህር-ተማሪ የምለሽና ፈር-ቀደድ ተሰትፎ በሕርያት፣

1.4.1.1 መምህራን ለተማሪያቻቸው ሀሰቦችና ስሜቶች ምለሽ-ድርጊት በመስጠት ረገድ ምን ያህል ዝንባሌ ያሳያሉ?

1.4.1.2 መምህራኑ የትምህርቱን ይዘት በሚመሩበት ጊዜ ምን ያህል በጥያቄ የመጠቀም ዝንባሌ አላቸው?

1.5.1 የተማሪዎች ንግግር ሲገታ የሚያሰዩት ምለሽ-ድርጊት፣

1.5.1.1 የመምህራኑ ተማሪያቻቸውን የማሞገስና ስሜቶቻቸውንና ሀሳበቻቸውን በ"መማክ". ውይይት ውስጥ የማቀናጀት ዝንባሌ ምን ያህል ነው?

1.5.1.2 መምህራኑ በራሳቸው ሀሳብ ላይ በተመሠረተ ጥያቄ በመጠቀም ምን ያህል ለተማሪዎቻቸው ምለሽ ይሰጣሉ?

1.6.1 በትምህርቱ ለይዘት የሚሰጠው አጽንኦትና የሀሳብ ልውውጥ ፍጥነት፣

1.6.1.1 መምህራኑ ለትምህርቱ ይዘት ምን ያህል አጽንኦት ይሰጣሉ?

1.6.1.2 የመምህር-ተማሪ የሀሳብ ልውውጥ ፍጥነትስ ምን ባሕርይ አለው?

1.7.1 ከመማር-ማስተማር ክንዋኔዎቹ ምን ዓይነት ፈርጆች ሊወጡ ይችላሉ?

1.3 <u>የጥናቱ አስፈለጊነት፣</u>

ይህ ጥናት በሚከተሉት ምክንያቶች አስፈላጊ እንደሆነ ተገምቷል።

ሀ. ተማሪው የሚማረው በራሱ ተግባራዊ ጥረት መሆኑን አውቆ በፍላጐት ዘወትር ተግቶ እንዲሠራ መምህራን በበለጠ እንዲያነቃቁት ስለሚጠቀም፣

ለ. እያንዳንዱ ተሰታፊ መምህር ስለራሱም ሆነ ስለሌሎች ተሰታፊ መምህራን የማስተማር ክንዋኔ ባሕርይ እንዲያውቅ ፍንጭ ስለሚሰጥ፣

ሐ. መምህራን ቀስ በቀስ የየራሳቸውን ክፍሎች እንዲያስሱና ገጠመኞቻቸውን ለሥራ ባልደረበቻቸው እንዲያካፍሉ የሚያመለክት ሀሳብ ስለሚያጭር፣

መ. ከማስተማር ሥራ ጋር የቅርብ ትስስር ላላቸው ክፍሎች ለምሣሌ ለመምህራን አሠልጣኞች፣ ለመማሪያ መጻሕፍት አዘጋጆችና ለሥርዓተ ትምህርት ነዳፊዎች ጠቃሚ የመረጃ ምገበ ስለሚሰጥ።

1.4 የጥናቱ መጠነ-ርዕይ /Scope/፣

ይህ ጥናት ከአዲስ አበባ አራት የመንግሥት ከፍተኛ 2ኛ ደረጃ ት/ቤቶች የተመረጡ አራት የመማሪያ ክፍሎችን የመማር-ማስተማር ተራክቦ ባሕርይ በማሳየት ላይ ያተኩራል።

ጥናቱ በጥቅሉ የመማር-ማስተማር ክንዋኔዎችን የመምህር ንግግር፣ የተማሪ ንግግር እና ፀጥታና ውዥንብር በሚባሉ ሁኔታዎች ሥር ከፋፍሎ ያቀርባቸዋል። በተጨማሪ የመምህር ቀጥተኛ/ኢቀጥተኛ ተጽእኖ ማሳደር ዝንባሌን መጠን ይጠቁማል። ለዚህም መምህራኑ በይዘት-ምድቦች የሚጠቀሙበትንና ከዚያ ውጪ በሆኑ ምድቦች የሚጠቀሙበትን ሁኔታ አጢኗል።

የመምህር-ተማሪ የምላሽ እና የፈር-ቀደዳ ክንዋኔዎች መጠንና ተዘምዶን ያመለክታል። መምህራን ለተማሪዎቻቸው የተለያዩ ክንዋኔዎች የሚሰጧቸውን ምላሽ-ድርጊቶች ወይም አፀፋዎች ባሕርይም ይዳስሳል። በትምህርቱ ለይዘት ጉዳዮች የሚሰጠውን ትኩረትና የሀሳብ ልውውጥ ባሕርይ ምን እንደሚመስል ለማመልከት ይሞክራል። በመጨረሻም ከመማር-ማስተማሩ ክንዋኔ ሊወጡ የሚችሉ አንዳንድ ፈርጆችን ይጠቁማል።

ለማጠቃለል ከምልከታዎች የመማሪያ ክፍሎችን ድባብ(atmosphere)፣ ከመጠይቆች ደግሞ የተሰታፊዎችን ዳራ፣ አመለካከት፣ መነቃቃት፣ ስሜት፣ ፍላጐት፣ ችግሮችና አስተያየት በመቃረም ከላይ ከተመለከቱት ጉዳዩች ጋር በማቀናጀት አቅርቧል። ዝርዝር የይዘት ትንተና ለማቅረብ ግን አይሞክርም።

1.5 በጥናቱ ወቅት ያጋጠሙ ችግሮች፣

ምዝግብ መረጃዎችን ወደ ጽሑፈ-ሰነድነት መለወጥ፣ በጣም አድካሚና ከተገመተው ጊዜ በላይ የወሰደ ሥራ ሆኖ ተገኝቷል። በተጨማሪ የክንዋኔዎቹን መሰነጃ/ቪዲዩ/ ማስፈቀድና ከዚያ በኋላ ተራ ጠብቆ መሥራትም ረዥም ጊዜ ወስዷል።

በዚህ የትምህርት ዓይነት የመማሪያ ክፍል ውስጥ ተራክቦ ላይ የተደረጉ ጥናቶች አለመኖርም ሌላው ችግር ነበር። ይህም በመሆኑ አጥኚው ለዚህ ጥናቱ የመንደርደሪያ ፍንጭ ለማግኘትም ሆነ፣ የደረሰባቸውን ግኝቶች ቀጥተኛ አግባብነት ካላቸው ቀደምት ጥናቶች ውጤት ጋር ለማስተያየት ሳይታደል ቀርቷል።

ሌላው በዚህ ጥናት ሂደት ያጋጠመው ትልቁ ችግር ለቃላት ስያሜ የመስጠት ጉዳይ ነው። ከላይ እንደተመለከተው በዚህ ርዕስ በአማርኛ ቋንቋ ትምህርት ላይ የተሠራ ሥራ ባለመኖሩ አብዛኛውን ፅንሰሀሳብ አጥኚው ራሱ አሐዱ ብሎ ጀምሮ ለመተርጐም ተገድዷል። በተገኛኙ መስኮች ውስጥ አንዳንድ አስቀድመው የተሰጡ ስያሜዎች ቢኖሩም በአገራችን የቃላት ስያሜ አሰጣጥ ውጥንቅጥ ይዘታ ምክንያት የቱ ተወስዶ የትኛው እንደሚተው መወሰንም ቀላል ሥራ ሆኖ አልተገኘም።

ስለዚህ አጥኚው ምሁራን በሰጡት ሃሳብ መሠረት በጥናቱ ውስጥ የሠራባቸውን ቁልፍ ቃላት-ራሱ የሰጣቸውንም ሆነ ከሌላ በታ ያገኘላቸውን-ስያሜዎች ከመዘገበ በኋላ፤ "በዳኞች" /Jury/ አስተያየት እንዲሰጥበት አድርጓል። በዚህ መሠረት አምስት የድህረ ምረቃ የ'TEAM' ተማሪዎችና አምስት መምህራን የቃላቱን ስያሜዎች ተመልክተው የበኩላቸውን ገንቢ አስተያየት ሰጥተውታል። በዚህ ሁኔታ የተገኙት ስያሜዎችን አጥኚው በጊዜያዊ ስያሜነት በዚህ ጥናት ውስጥ ተጠቅሞባቸዋል።

1.6 <u>የጥናቱ አደረጃጀት፤</u>

ይህ ጥናት ቀደም ተብሎ በተጠቀሰው ዓላማ በአዲስ አበባ ከተማ በሚገኙ ከፍተኛ 2ኛ ደረጃ ት/ቤቶች ውስጥ የተደረገ ነው። በጥናቱ የመጀመሪያ ምዕራፍ የምርምር መሠረታዊ ሐተታዎች ቀርበዋል። በምዕራፍ ሁለት ውስጥ የተዛማጅ ድርሰናት ግምገማ ይገኛል። ምዕራፍ ሦስት የአጠናኑን ዘዴ ያመለክታል። ምዕራፍ አራት መረጃዎች የተተነተኑበት ሲሆን፤ ምዕራፍ አምስት ደግሞ የተደረሰባቸው ማጠቃለያዎችና የተሰነዘሩ ጥቆማዎች የቀረቡበት ነው።

1.7 <u>የአንዳንድ መሠረታዊ ቃላት ብያኔና የምኅጻረ ቃላት /ምልክቶች ፍቺ፤</u>

<u>ሁነት (event)፤</u>

አንድ በሙያው የሠለጠነ ወይም በልምድ ዕውቀቱን ያካበተ ምልከታ አድራጊ ለይቶ ሊመዘግበው የሚችለው አጭሩ የመማክ. ውስጥ ድርጊት ነው። ይህ ድርጊት በፍላንደርስ ንድፍ መሠረት በአማካይ 3 ሴኮንድ ጊዜ ይወስዳል።

ምሣሌ፤ አለ፤ መጣ፤ አያን።

<u>መረጃምገበ፡</u> (feedback)፤

ስለተከናወነ ድርጊት ዘገባ የሚሰጥ ማንኛውንም መሠረተ-ሃሳብ

/Information/ ያመለክታል። ለምሣሌ ለአንድ የመድረክ ላይ ተናጋሪ አድማጮች የሚሰጡት ቃላዊ ወይም አ-ቃላዊ ምላሽ።

<u>ምሣሌ</u> እህ! አዎን! ትክክል! አይደለም! - /ቃላዊ/።

ፈገግታ ብቻ ማሳየት፣ ራስን ከፍና ዝቅ ማድረግ፣/ኢ-ቃላዊ/።

<u>መነቃቃት</u>: (motivation)፤

የአንድን ሰው/ተማሪ ስሜት በማነሳሳት ወይም ትምህርቱ ለአእምሮው እንዲስማው በማድረግ "በሚፈለግ መንገድ" ድርጊቶችን እንዲፈጽም የመጣር ሂደትን ያሰያል።

<u>መጠነ-ተለምደ</u>፣ (expected normatives)፣

በአንድ ማኅበራዊ ቡድን ስምምነት አግኝቶ በመደበኛነት የሚሠራበት ወይም እንደመደበኛ የሚቆጠር ተቀባይነት ያለው ክንዋኔ ነው።

<u>ማስተማር:</u> **(teaching)**፣

ፓትሪክ (1994) እንደመለከቱት በጌጅ /1963/ **እና በአንደርሰንና በርንስ** /1989/ **መሠረት ማስተማር የሌሎች ሰዎች ክንዋኔዎችን በመለወጥ ዓላማ በሰዎች መከከል የሚከሄድ ድርጊት ነው። ይህም ድርጊት በአብዛኛው ቃላዊ ተግባቦትን የሚያከትት ነው።**

በአሚደን፣/1967/፣ **በፍላንደርስ**፣/1970/ **በቻውቻን**፣/1990/ **እና በሻርማ**፣ /1990/ **መሠረት ደግሞ ማስተማር በመምህር ተማሪ መከከል የሚከሄድ ተራክቦታዊ ሂደት ነው። ሂደቱም በዋነኛነት ንግግርን ይይዛል፣ የተሳታፊዎችን እርስ በራሳቸው እንከለአንከዊ ተጽዕኖ መደራረግም ያመለክታል። /ፓትሪክ፣ እንደለይኛው/።**

<u>የማስተማር ክንዋኔ</u>:(teaching behaviour)፣

በመማሪያ ክፍል ተራክበ ዐውድ ውስጥ በመምህር የሚፈጸሙ ድርጊቶችን ያመለክታል። የማስተማር ክንዋኔ ቃላዊና አ-ቃላዊ ተብሎ በሁለት ሊከፈል ይችላል። ቃላዊ ክንዋኔ በመሠረቱ የመምህር ንግግር ነው። ፍላንደርስ /1970/ **የመምህር ንግግርን ቀጥተኛና ኢቀጥተኛ ብለው ይመድቡታል። የቀጥተኛና ኢ-ቀጥተኛ ክንዋኔን ይዘት በገጽ** 19 **ላይ ካለው ሠንጠረዥ ይመለከቷል።**

<u>ፈርጅ</u> (pattern)፣

በመማክ. ክንዋኔ ውስጥ ተለይቶ ሊታወቅና ሊመዘገብ የሚችል አጭሩን የሁነቶች ሰንሰለት የሚያመለክት ጽንሰ ሀሳብ ነው። ይህም በርካታ ጊዜ ተደጋግሞ በመምጣቱ ተመዝግቦ መያዙ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ የሚመዘገብ ነው።

<u>ፈር-ቀደዳ</u> (initiation)፣

በመማር-ማስተማር ሂደት ውስጥ «የመጀመሪያ» እንቅስቃሴ መፈፀምን ያሰያል። ለምሳሌ ጥያቄ መጠየቅ፣ አስተያየት ማቅረብ፣ የግል ስሜት /ሀሳብ መግለጽ-የሌላ ሰው ገፊት ሳይኖር-እናና የመሳሰሉትን ያመለክታል።

ፈር ከተቀደደ በኋላ የሚመጣ ድርጊት-ምላሽ /response/ ይባላል።

<u>ማትሪክስ</u> (matrix)፣

ለመረጃዎች ሥዕለትዕንታዊ ትንተና ማቅረቢያ የሚያገለግልና በሥነ-ልሳናዊ፣ በሥነ ትምህርታዊ በእስታትስቲካዊ ወዘተ. ጥናቶች ውስጥ የሚሠራበት ዐምዶችና አግዳሚ መስመሮች ያሉት ሠንጠረዥ /table/ ነው። የብዙ ቁጥሩ ማትሪሲስ ይሆናል።።

<u>ምሣሌ</u>፣ ሠንጠረዥ 14 - ሠንጠረዥ 17

የምኅጻረ ቃላት ፍቺ፤

ተ.ቁ	ምኅጻረ ቃሉ	ፍቺው
1	መማክ.	መማሪያ ክፍል
2	መማክም.	የመማሪያ ክፍል ውስጥ ክንዋኔዎች ምርምር
3	ሁ.ደ.መ.ፈ	የ2ኛ ደረጃ መልቀቂያ ፈተና
4	ተማ.#1	ተማሪ ቁጥር 1
5	ተማ.#2	ተማሪ ቁጥር 2
6	መር.፣መርት.	መምህር፣መምህርት
7	ወተማ.	ወንድ ተማሪ
	ወተማው.	ወንዱ ተማሪ-ራሱ-
8	ሴተማ.	ሴት ተማሪ
	ሴተማዋ.	ሴቷ ተማሪ-ራስዋ-
9	ተተ.	ተማሪዎች
10	ያል.ተማ.	በውል ተለይቶ ያልተወቀ ተማሪ
11	ያልተ.ግ.	በውል ተለይቶ ያልታወቀ ግለሰብ
12	/"ቁ."/	በጽሑፍ ሰነዶቹ ውስጥ የሁነቶችን ቅደም ተከተል የሚያመለክት፣ "ቁ" ቁጥር ለሚለው ቃል የቆመች ናት
13	ፀ	አጭር/ያንድ አፍታ/ፀጥታ። በአማከይ 3 ሴከንድ የሚቆይ
14	ፀለ.	በፀጥታ እየተከናወነ ያለ የሠሌዳ ላይ ሥራ ወይም የክፍል ሥራ
15	ፀሐ	ውኙንብር አዘል ፀጥታ
16	ፀለ='ቁ'	በሉበት መስመር የሠሌዳ ላይ ሥራ በፀጥታ ለምን ያህል የ3 ሴከንዶች ቅጽበቶች እንደተ መዘገበ ያመለክታል።
17	ገበ ተደር ጉ የተጀመረ መስመር	ከሱ ከቀደመው ንግግር ጋር በከፊል ተደራቢ የሆነ ንግግርን ይጠቁማል
18	ከ.ጫ	ከፍተኛ ጫጫታ
19	ጫ.	ጫጫታ
20	ቋ.ጥ.ተ	የቋንቋዎች ጥናት ተቋም
21	ት/ቤት	ትምህርት ቤት
22	አ.አ.ዩ	አዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ
23	ት.መ.ማ.ማ.ድ	የትምህርት መሣሪያዎች ማደራጃና ማከፋፈያ ድርጅት

ተራ ቁጥር	ምኅጻረ ቃሉ (ጽንሰ ሀሳቡ በአማርኛ)	አቻው	ፍቺው
24	የመምህር ንግግር(መርን.)	TT	Teacher Talk
25	የተማሪ ንግግር(ተማን.)	PT	Pupil talk
26	ፀጥታና ውዥንብር(ፀው ቀ.)	SC	Scilence & confusion
27	ቀጥተኛነት/ኢቀጥተኛነት /በመላው ትምህርት ውስጥ/	I/D	Indirect/Direct ratio
28	ቀጥተኛነነት/ኢቀጥተኛነት /ምድብ 4 እና 5 ሳይጨምር	i/d	Indirect/direct ratio (excluding categories 4&5)
29	የመምህር ምላሽ መጠኑ-ንፃሬ	TRR	Teacher response ratio
30	የመምህር ጥያቄ መጠኑ-ንፃሬ	TQR	Teacher Question ratio
31	የተማሪ ፈርቀዳጅነት መጠኑ-ንፃሬ	PIR	Pupil initiation ratio
32	የወዲያው የመምህር ምላሽ መጠኑ-ንፃሬ	TRR'89	Instantaneous teacher response ratio
33	የወዲያው የመመምህር ጥያቄ	TQR'89	Instantaneous teacher question ratio
34	የይዘት አቀፍ ምድቦች መጠኑ-ንፃሬ	CCR	The content cross ratio
35	የጽኑዕ ምድቦች መጠኑ-ንፃሬ	SSR	Steady state ratio
36	የተማሪ ጽኑዕ ምድቦች መጠኑ-ንፃሬ	PSSR	Pupils steady state ratio
37	ተማሪ፣መምህር	እንደነጠላም እንደብዙ ቁጥርም ተሰርተውበቸዋል	
38	"ት/ቤት"/"ክፍል"	ናሙና ክፍሎቹን ለማመልከት በተፈራራቂነት ተሠርቶበቸዋል።	
39	"አራይት(1991)"	ከዋቢ መጻሕፍቱ ዝርዝር ውስጥ የተመለከተውን የአራይትና ብያሌ (1991) ሥራ ያመለክታል።	
40	ዓመተ ምሕረቶች	የተሠመረባቸው እንደኢትዮጵያ አቆጣጠር የተመለከቱ ናቸው ያልተሰመረባቸው እንደአውሮፓ አቆጣጠር የተመለከቱ ናቸው።	

ተራ ቁ.	ምልክቶች	ፍቺያቸው
1	•	ምኅጻረ ቃልን ያመለክታል። በፊደል እናት ላይ ከሆነ የሚጠብቅ ድምጽ ያሰያል።
2	—	በመስመር መጀመሪያ ሲገኝ የአንድን ተናጋሪ ቀጣይ ንግግር ያመለክታል በጽሑፈ ሰነድ ውስጥ።
3	...	የተጀመረ ነገር መቀነሱን ወይም በውጥን/ በእንጥልጥል መቅረቱን ያመለክታል።
4	ድ ↑	በከፍተኛ ድምጽ የተሰጠ መልስ
5	ድ ↓	በዝቅተኛ ድምጽ የተሰጠ መልስ
6	xx	በውል ባለመሰማቱ ምክንያት ያልተተከለ ንግግር።
7	/xxቃል፣ሐረግ/	ከተሰነደ ንግግር ውስጥ የሚያጋጥም የማይሰማ ቃል /ሐረግ/።
8	[ ]	የጽሑፈ-ሰናዱ ሐተታ(ዘገባ)-የማይተከል
9	//	የየደቂቃው ክንዋኔዎች መለያ፣
10	Σ	ተከታይ ቁጥሮች ተደምረው የሚወሰዱ መሆናቸውን ያመለክታል።
11	→	የሽግግር አቅጣጫን ያመለክታል።
12	~	የሁነቶች ጠቅላላ ቁጥር በየት/ቤቱ
13	ት/ቤት"ሀ"	የከቲት 12 አጠቃላይ ከፍተኛ 2ኛ ደረጃ ት/ቤት
14	ት/ቤት"ለ"	ምሥራቅ አጠቃላይ ከፍተኛ 2ኛ ደረጃ ት/ቤት
15	ት/ቤት"ሐ"	አዲስ ከተማ አጠቃላይ ከፍተኛ 2ኛ ደረጃ ት/ቤት
16	ት/ቤት"መ"	አቃቂ አጠቃላይ ከፍተኛ 2ኛ ደረጃ ት/ቤት
17	=	በጽሑፈ-ሰነዶቹ ሐተታ ገባ ተብሎ ሲገኝ አንቀጽ አከል ሀሳብን ያመለክታል።

ምዕራፍ ሁለት

የተዛማጅ ድርሰናት ግምገማ፣

2.1 የመማሪያ ክፍል ምርምር ምንነትና በሕርይ፣

ተዛማጅ ጉዳዮችን ይደስስ እንጂ ይህ ንዑስ ክፍል የመማክም. ንድፈሀሳበዊ ሐተታ በሰፊው የሚቀርብበት አይደለም። ስለዚህ በመነሻነት የመማክም. ብያኔ ብቻ ተሰጥቶ እዚህ ላይ ትኩረታችን የሆነውን የመማክ.ፅንሰሀሳብንና ባሕርያቱን ወደማጤን ይታለፋል።

2.1.1 የመማሪያ ክፍል ምርምር (መማክም)ምንነት፣

የመማሪያ ክፍል ምርምር (classroom centred Research) ፅንሰሀሳቡ ምን እንደሆነ የሚያመለክት ብያኔ እነሆ።

> በመማሪያ ክፍል ምርመር ስያሜው እንደሚያመለክተው በመማሪያ ክፍል ውስጥ ክንዋኔዎች ላይ የሚያተኩር ምርምር ነው። በመሆኑም በመማክ.ግበቶችና በመማክ. ውጤቶች ላይ ከሚያተኩሩት ምርምሮች ይለያል። መማክም. እነዚህን ነገሮች በጭራሽ ችላል ባይላቸውም የመማክ. ውስጥ ተራክበን መፈተሽ እንዳለበት ብቸኛ ነገር አድርጎ የሚያይ ምርምር ነው።
>
> /አራይት 1991፣1/

ብያኔው አበክሮ የሚያየው ዋነኛው ነገር የመማክ. ተራክበ ፍተሻ መሆኑ ይገለጽ እንጂ ምርምሩ ግበቶችን (ለተራክበ መሠረት ስለሆኑ) እና የትምህርት ውጤቶችንም እንደየሁኔታው ማጤኑ እሙን ነው።

2.1.1.2 የ«መማክ» በሕርያት፣

ወደ በሕርያቱ ጥቆማ ከመታለፋ በፊት የመማክ ምንነት (definition) በመንደርደሪያነት እነሆ ተመልክቷል። "መማሪያ ክፍል አንዱ የመምህርነት ሚና የሚጫወትበት ሆኖ ቋንቋን በመማር ዓላማ ቁጥራቸው ሁለት ወይም ከዚያ በላይ የሆኑ ሰዎች በተወሰነ ጊዜ የሚያደርጉት ስብሰበ ነው።" ቫን

ሊየር 1988፣ 47/አራይት/1991 እንደጠቀሷቸው።

ስለ መማክ. በሕርያት ደግሞ የተለያዩ ምሁራን የየበኩላቸውን አስተያየቶች ሠንዝረዋል። ከእነሱም ውስጥ የሚከተሉት ለአብነት ተጠቅሰዋል። ለአቀራረብ ቅለት ሲባል ግን፣ ሀሳቦቹ የተመለከቱት በቢጋር መልክ ነው።

(ሀ) ጋይስ፣ 1980/፣

- መማክ. ተማሪዎችና መምህራን የሚሰበሰቡበትና ቋንቋን የመማር ሥራ ይከናወንበታል ተብሎ ተስፋ የሚደረግበት እጅግ ፈታኝ (the crucible) የሆነ ሥፍራ መሆኑን፣

- መማር የሚቻለው ወደዚህ ሥፍራ በሚመጡ ተማሪዎችና መምህራን ምላሽ-ድርጊቶች (reactions) አማካይነት መሆኑን፤

- ተማሪዎች ወደዚህ ሥፍራ ባዶ እጃቸውን ሳይሆን፣ አጠቃላይ የሕይወት ገጠመኞቻቸውን፣ የመማር ልምዳቸውን፣ ዓላማዎቻቸውንና ፍላጐቶቻቸውን ይዘው የሚመጡ መሆናቸውን፣

- መምህራንም መርሐ ትምህርቱን ወይም መርሐ ትምህርቱን ያከተተውን መጽሐፍ ይዘው መገኘታቸውንና

- እያንዳንዳቸው ምንም ይዘው ይምጡ ምን፣ የተራክቦ ሁኔታ ተሳታፊዎች እርስ በራሳቸው በሚያደርጉት "ምላሽ-ድርጊት" ላይ የሚመረኮዝ መሆኑን አመልክተዋል።(አራይት 1991፣18)።

(ለ) ማይክል ሉግቴክና ሶዋርድ ቶማስ፣ (1991)፣

- መማክ.ራሱን በራሱ ሚገዛ ማኅበረ-ሥነልቦናዊ አከባቢ (autonomous psychosocial environment) መሆኑን፣
- ተማሪ በመማክ.ትምህርት ውስጥ ከፍተኛ አስተዋጽኦ የሚጠበቅበት

መሆ ኑንና፣

- የክፍል ውስጥ ትምህርት በጥንድ ጉዳዩች በይዘት እና በሂደት ላይ ትኩረት ማድረግ እንዳለበት ጠቁመዋል። (ገጽ 33-70)።

(ሐ) <u>አራይት፣ /1991/</u>፣

- መምህር በተለምዶ በመማክ ውስጥ ማን እንደሚናገር፣ ለማን እንደሚናገር፣ በምን ርዕስ እንደሚናገር ወዘተ. ቢመራም ይህ በተራክቦ አያያዝ ረገድ ሕብረምንጨታ እንዳይኖር የማያደርግ መሆ ኑን፣

- ተማሪ ለሚቀርብለት ትምህርት በራሱ ምርጫ በመተባበር ወይም ባለመተባበር በተራክቦ አያያዝና በመማር አያያዝ ዕድሉ እንደሚጠቀምና

- የተማሪው የተራክቦ አያያዝ ሚና ለተራበውም ሆነ ለትምህርቱ መሰካት እንደዚሁም በተማሪው በመምህሩ መከከል በመሠረቱ ለሚኖረው ማኅበራዊ ግንኙነትም የሚበጅ በመሆ ኑ አስፈላጊነት እንዳለው፣

- የተራክቦ አያያዝም (interaction management) ሆነ የመማር የአያያዝ (Learning Management) ሁለቱም የሚከሰቱት በመማሪያ ክፍል ውስጥ በተሰትሮ አማካይነት መሆ ኑንና ተሰሮውም እንደተማሪው ፍላ ጐት(ምርጫ) አዎንታዊ/አሉታዊ ሊሆን መቻሉን፣

- የተራክቦ አያያዝ ጉልህ መልኩ በእንክ ለእንካዊ ክንዋኔዎችና ከእነሱ ጋር ከተያያዙ ሁኔታዎች ጋር የሚታይ ሲሆን፣ የመማር አያያዝ ደግሞ ተማሪው ለትምህርቱ በቀረቡት ግባቶች፣ በቀጥታም ይሁን በተዘዋዋሪ መንገድ ለመማር ከሚያገኛቸው እድሎችና በእነሱም በመጠቀም ከሚያደርገው ፈቃደኛ ጥረት አኳያ የሚታይ መሆ ኑን፣

- ሁለቱም የአያያዝ ገጽታዎች በመሠረቱ በተያያዥነትና በተመዛዘኝነት የሚታዩ እንጂ ተለያይተው የሚገኙ እንዳይደሉ አመልክተዋል።

እዚህ ላይ በተጨማሪ ከመማክ. በሕርይ ጋር በተያያዘ ሁኔታ የመስኩ ምሑራን

ስለተራክቦ ሚና ያላቸውን አመለካከት፣ የተራክቦን መሠረታዊ ተልዕኮና ተራክቦን ማጥናት /መተንተን/ ለማስተማር ሥራችን ያለውን ፋይዳ በጭሩ መጠቆም ይገባል።

ተራክቦ በመማር-ማስተር ሂደት ውስጥ ቁልፍ በታ እንዳለው የመስኩ ምሑራን ያምናሉ። ለምሣሌ ማለማህ ቶማስ /1991/ እና አራይት /1991/ የፈለግነውን ዓይነት የአቀራረብ ስልት ብንከተል መማርንና ማስተማርን የሚያማክለው የመማሪያ ክፍል ውስጥ ተራክቦ-ለተሳታፊዎች የሚሰጥ የሥራ ድርሻና የሚጫወቷቸው ሚናዎች ዓይነት-ነው የሚል አቋም አላቸው። በተጨማሪ ተራክቦን የሚያመለክቱ ጉዳዩችን በሂሳዊ ጠንቃቃ ዘዴ በእውነተኛው የመማሪያ ክፍል ዓውድ ውስጥ እንዳሉ በማጥናት ለሥን ትምህርታዊ ልምዶችን የሚኖራቸውን እንድምታ (implication) ማጤን አስፈላጊ መሆኑን ያመለክታሉ።

ተራክቦ ማስተማርንና መማርን የሚያገናኝ ድልድይ ነው። ግን እንደሚታወቀው "በድን" ድልድይ አይደለም። ታዳጊና ተራማጅ /dynamic/ እንቅስቃሴ እንጂ። ከላይ በተጠቀሱት ምሑራን አስተሳሰብ ተራክቦ ለመማር ማስተማር ሁኔታዎችን የማመቻቸት ዓላማ አለው። መሠረታዊ ተልዕኮውም "የሚጠበቀውን" የመማር ማስተማር ሁኔታ ማስፈን ነው።

በዚህ ጥናት የተዳሰሱት ክፍሎች ከንዋኔዎችስ የተጠቀሱትን ባሕርያት ያንፀባርቁ ይሆን? ይህ በጥናቱ መጨረሻ የሚደረስበት ጉዳይ ይሆናል።

2.2 <u>የምልከታ ንድፎች ቅኝት፣</u>

"የምልከታ ንድፎች" /observation schemes/ የሚለው ሐረግ ለመማሪያ ክፍል ውስጥ ከንዋኔዎች ጥናት መረጃ የሚሰበሰብባቸውን መሣሪያዎች የሚያመለክት ፅንሰሀሳብ ያሰያል። ይህ ሐረግ በዚህ ጥናት ውስጥ "የምልከታ ሥርዓቶች" ከሚልና ተመሳሳይ ይዘት ካለው ሐረግ ጋር በተፈራራቂነት ተሠርቶበታል።

በዚህ የጥናት መስክ ውስጥ የሚያገለግሉ በርካታ መሣሪያዎች እንዳሉ ይታወቃል። ይህንን ሐቅ/ማለማህ ቶማስ 1991፣20/ "በመማክ. ተራክቦ ትንተና ባህል ውስጥ የሚያገለግሉ በመቶዎች የሚቆጠሩ የምልከታ ንድፎች አሉ፣" በማለት ገልጸውታል። እነዚህ መሣሪያዎች በጥቅሉ የመማክ. ገጽታዎችን የሚዳስሱ በመሆናቸው ይመሳሰላሉ። በትግበራዊነት ደረጃ (range of applicability) ግን እንደየተዘጋጁለት ዓላማ፣ እንደየትኩረቶቻቸው፣ እንደየተዘጋጁለት የትምህርት ዓይነትና እንደየተሳታፊዎች ክፍል/ደረጃ/ ይለያያሉ።

<u>ምሣሌ፣</u>

- የሞስኮዊትዝ (1976) እና የፍላንደርስ (1970) ንድፎች ለተራክቦ ትንተና የተዘጋጁ በመሆናቸው በዓላማ ረገድ ይመሳሰላሉ።

- የበወርስ (1980)፣ የብራውን (1975) እና የሰንክሌዩርና የከውልታርድ (1975) ንድፎች ለቋንቋ ትንተና ቢያገለግሉም የመጀመሪያዎቹ ሁለት ንድፎች የሚያተኩሩት በሥነ ትምህርታዊ ሁኔታ ላይ በመሆኑና የመጨረሻው ንድፍ ትኩረት በሥነልሳናዊ ሁኔታ ላይ ያረፈ በመሆኑ፣ ይለያያሉ።

- ራይት የተባሉ ምሑር የነደፉት ንድፍ ለሂሣብ መማሪያ ክፍሎች ብቻ፣ ሑጌ የሚባሉ ሰው በ(1958) የመምህራንን የመማክ. ውስጥ ተግባራት ለመተንተኛ ያወጡት ንድፍ ደግሞ ለአንደኛ ደረጃ ት/ቤቶች ብቻ እንደሚያገለግል ተነግሯል። አብዱልቃድር 1983፣ 9/-ምንጭ ጠቅሰ እንደመለከተው።

የምልከታ ንድፎችን ሰፊ ቅኝት ማቅረብ የዚህ ጥናት ዓላማ አይደለም። ይሁን እንጂ ለመማክ. ፍተሻ የሚያገለግሉ ምን ንድፎች፣ በምን ጊዜ፣ በእነማን እንደተነደፉ፣ ምን ይዘቶችን/ ጉዳዩችን እንደሚዳስሱና በምን ሁኔታዎች ላይ እንደሚያተኩሩ በጥቅሉ ማመልከት አስፈላጊ ስለሆነ በቀጣዩ ገጽ ላይ ያለው መግለጫ ቀርቧል።

ሠንጠረዥ 1

የአንዳንድ የምልከታ ንድፎች አጠቃላይ ገጽታ

ተራ ቁ	ነዳፊው	ዓ.ም.	የንድፉ ስያሜ	የሚፈተሸው ይዘት	የምድቦች ቁጥር	የትኩረት ሰበቦች	አገልግሎት
1	ቤላክና ሌሎች	1966	በነዳፊዎቹ ስም ይታወቃል	የመማር ውስጥ ቋንቋ ትንተና /የመማር ማስተማር ተጠያቂ ሂደት ለማሳየት/	4	1፣ 6፣	r
2	ፊን	1970	በስማቸው ይታወቃል	የ'መማር'ውስጥ ቋንቋ ገለጻ /በሰውኛ ቋንቋ ባሕርያት ለማወቅ/	20	5፣ 6	r
3	ፍላንደርስ	1970	የፍላንደርስ የተራከበ ትንተና ምድቦች/FIAC/	የ'መማር'ውስጥ ተራክቦ	10	1፣5፣6	tt r
4	ሲንክሌርና ኩልታርድ	1975	በነዳፊዎቹ ስም ይታወቃል	የቋንቋ አጠቃቀም ትንተና /ለሥነ ልሳን ዲ አላማ/	21*	1፣7፣8	r
5	ብራውን	1975	የብራውን የተራከበ ትንተና ሥርዓት/ BIAS/	የ'መማር' ቃላዊ ተራክቦ ትንተና /ስለ ቋንቋ መማር–ማስተማር ሁኔታ ለማወቅ ይቻል ዘንድ /	7	1፣5፣6	r
6	ሞስኮዊትዝ	1976	የውጭ ቋንቋ ተራክቦ / Fl.int./	የ'መማር' ተራክቦ በውጭ ቋንቋ 'መማር'ውስጥ	29	1፣2፣5፣6	tt r
7	ፊንስለው	1977 /ኤ/	' FOCUS ' በሚባል ስያሜ ይታወቃል	በማናቸውም መቼት ውስጥ ያሉ ሥነ-ልሳናዊ የሆኑ ወይም ያልሆኑትን ተግባቦቶች መግለጽ	73	1፣2፣3፣6፣7	r
8	ሲሊገር	1977	በስማቸው ይታወቃል	የ'መማር'ውስጥ ተሳትፎ /ከሌሎች የክንዋኔ ገጽታዎች ጋር ያለው ዝምድና/	7	1	r
9	በወርስ	1980	የበወርስ የቋንቋ መማሪ ውስጥ ተራክቦ ምድቦች	የ'መማር'ውስጥ ቃላዊ ተራክቦ /የቋንቋ ግልጋሎትን ለማሳየት/	7	1፣2፣6	r
10	ፍርሀሊች አስጀፍና አለን	1984	ለተምህርት የቀረበ ቋንቋ የምልከታ ንድፍ/ TALOS/	የተራክቦ ትንተና /ተራክቦ የውጭ ቋንቋ የማስተማር አስተራተኞ አስ.. [illegible] ለማሳየት/	7	1፣6፣7	r
11	ፍርሀሊች ስጀር አለን	1984	"ተግባቦት መር" የቋንቋ ማስተማር ንድፍ /"COLT."/	[illegible]	9	1፣6፣8	r
12	ሚቼል እና ፓርክንሰን		በነዳፊዎቹ ስም ይታወቃል	የ'መማር' ቋንቋ ትንተና / የውጭ ቋንቋ የማስተማር አስተራተኞ .../	5	1፣2፣3፣5፣	tt r

ምንጭ፡ ሚካኤል ሎቻ ሎንግ /1980/
ማለሙ ተስበ /1991/

ማስታወሻ፡

የትኩረት ሰበቦች

1. ቃላዊ verbal
2. ለቃላ ቋንቋዊ paralinguistic
3. ሥነልሳናዊ ያልሆነ non-linguistic
4. አእምሯዊ cognitive
5. ስሜታዊ affective
6. ሥነትምህርታዊ pedagogic
7. ይዘት ፡፡ ሰዋሰው Grammar
8. የቋንቋ አጠቃቀም discourse

አገልግሎት፡

tt= ለመምህራን ማሠልጠኛ

r= ለምርምር

* በድርጊቶች / Acts / ደረጃ ተቆጥረው

2.3 ለጥናቱ የተመረጠው የገለጻ ሞዴል፣

ከዚህ በላይ እንደተጠቀሰው ለዚህ ጥናት በገለጻ ሞዴልነት የፍላንደርስ /1970/ የተራክቦ ትንተና ንድፍ ተመርጧል። የተመረጠበትም ምክንያት፣

- ለሥነ ትምህርታዊ የመማክ. ውስጥ ተራክቦ ትንተና ከሚያገለግሉት ንድፎች አንዱ በመሆኑ፣
- የጥናቱ ትኩረት የሆነውን የመማክ. ውስጥ ቃላዊ የመምህር ክንዋኔ፣ የተማሪ ክንዋኔና በሁለቱ መካከል ያለውን ተዛምዶ በመጣኝ ዘዴ ለማሳየት በማስቻሉና፣
- ጥናቱ በተደረገበት በከፍተኛ 2ኛ ደረጃ ት/ቤቶች ውስጥ ለማገልገል የሚችል ንድፍ በመሆኑ-

ነው።

ቀደም ተብሎ የምልከታ ንድፎች በዓላማ፣ በይዘት፣ በትኩረት ወዘተ. መመሳሰልም ልዩነትም በመካከላቸው እንደሚታይ ተጠቁሟል። በዚያ መሠረት አንዳንድ ንድፎች ለመማክ. ቋንቋ ትንተና እንደሚያገለግሉና አንዳንዶቹ ደግሞ ለተራክቦ ትንተና፣ ለመምህር ንግግር ፍተሻ፣ ለተሰትፎና ለሌሎችም የመማክ. ክንዋኔ ገጽታዎች ንጽጽር እና ለመሳሰሉት ሁኔታዎች እንደሚያገለግሉ ተወስቷል።

ተመሳሳይ ክንዋኔዎችን በሚፈትሹ ንድፎች መካከልም ቢሆን የትኩረት ልዩነት ይታያል። ይህም ልዩነት እንደየሁኔታው የትግበራዊነት ደረጃን ይወስናል።

ምሳሌ፣

የፍላንደርስ /1970/ እና የሞስኮዊትዝ /1976/ ንድፎች ሁለቱም የቋንቋ የ"መማክ." ውስጥ ተራክቦን ይፈትሻሉ። ይሁን እንጂ የሞስኮዊትዝ ንድፍ ለውጭ ቋንቋ መማክ. ክንዋኔዎች ትንተና የተዘጋጀ በመሆኑ፣ ከፍላንደርስ ንድፍ ይለያል።

እንግዲህ ከዚህ በላይ እንደተጠቆመው የፍላንደርስ ንድፍ ይህ ጥናት ላነሳቸው መሠረታዊ ጥያቄዎች መመለሻነት ካለው የበለጠ ቀረቤታና አግባብነት አንጻር ታይቶ የተመረጠ መሆኑን ይመለከቷል።

ይሁን እንጂ የፍላንደርስ የተራክቦ ትንተና ንድፍ ድክመት እንዳለበት አንዳንድ የመማክ.

ተመራማሪዎች ጠቁመዋል። ከእነሱም ውስጥ ራግ /1970/፣ ሞስኩዊትዝ /1970/፣ ሚካኤል ኤች ሉንግ /1980/ እና ሔችኮክ ግራሐም እና ዴቪድ ሁግስ /1991/ ሊጠቀሱ ይችላሉ።

በድክመትነት የተሠነዘረውም ሀሳብ በጥቅሉ ሲታይ ንድፉ ሥነልሳናዊ መዋቅሮችን ካለማጤኑም ሌላ በጊዜ ላይ በመመርኮዙ ምክንያት ይዘትን ችላ ይላል የሚል ነው። በድክመቱም ሰቢያ ከዚህ በላይ ከተመለከቱትና በውጭ ቋንቋ ተራክቦ ላይ ጥናት ካደረጉት ተመራማሪዎች አንዱ የሆኑት ራግ ከምድብ 10 በስተቀር የሌሎቹን ምድቦች ቁጥር በእጥፍ ጨምረው ተገልግለውበታል፣ ሞስኩዊትዝም በበኩላቸው ነባሮችን በማስፋፋት አዳዲስ ምድቦችንም በመጨመር ንድፉን ሰርተውበታል። /ዮሴፍ 1990፣ ማለማህ ቶማስ 1991/።

ንድፉ ደካማ ጐኖች ብቻ ሰይሆን ጠንካራ ጐኖችም እንዳሉት ተነግሮለታል። በዚህ ረገድ ከተጠቀሱት አንዱ ለተራክቦ ትንተና ባሕል መሠረት የጣለና በግንባር ቀደም ምሣሌነት የሚጠቀስ መሆኑ ነው። በተጨማሪ የዘረያቹ የምልከታ ንድፎች በሙሉ ተሻሽለው የቀረቡ የዚሁ ትዉራዊ ንድፍ አከላት ናቸው። ከዚህም ሌላ በምልከታ አማካይነት የመምህር-ተማሪን ተራክቦ ለመተንተን ከተደረጉት ሙከራዎች ሁሉ በመምህራን ማሠልጠናኛና በምርምር ውስጥ በሰፊው የተሠራበት ንድፍ ነው። /አብዱልቃድር 1983፣ ሞስኩዊትዝ 1991/።

የዚህ ጥናት አቅራቢ የፍላንደርስ ንድፍ ከዚህ በላይ በተመለከቱት ሁኔታዎች የተባሉት ድክመቶች ሊኖሩት እንደሚችሉ ቢያውቅም፣ ቀደም ብሎ በመለከታቸው ምክንያቶች ለዚህ ጥናት ዓላማ ሊያገለግል እንደሚችል በማመን መጠነኛ እረቃ አድር ጉበት በሞዴልነት ሠርቶበታል።

በዚህ መሠረት እረቃ የተደረገባቸውም ምድቦች፣ ምድብ 7፣ ምድብ 8፣ ምድብ 9፣ እና ምድብ 10 ናቸው። መምህር ገለጹ/ተቹ/ ብቻ ይል የነበረው ምድብ 7፣ 7/ሀ/ የተማሪዎችን ድርጊት (ጠባይ) ተቹ፣ 7/ለ/ የተማሪውን መልስ ተቹ ተብሎ በሁለት ተከፍሏል። የተማሪዎችን ቀጥተኛ ምላሽ የሚያመለክተው ምድብ 8፣8/ሀ/ተማሪ ለተጠየቀው ጥያቄ የሰጠውን የሚጠበቅ መልስ፣ 8/ለ/ ተማሪው ራሱ የጠየቃቸውን ጥያቄዎች እንዲያሳይ ተደርጓል። የተማሪን ፊር-ቀደድ ተሳትፎ የሚያመለክተው ምድብ 9 ደግሞ ፣ 9/ሀ/የተማሪውን ፊር-ቀደድ ጠለቅ (መጠቅ) ያለ መልስ፣ 9/ለ/ ተማሪው በትምህርቱ የሚሰጠውን የግል አስተያየት ወይም ትችት እንዲያመለክት ተደርጎ ታርቋል።

ለአቀራረብ ምቹነት ሲባል በተለይ በጽሑፈ-ሰነዶቹ ውስጥ በ"0" የተመለከተው ምድብ አሥርም፣ በሦስት ንዑሰን ክፍሎች ተከፍሏል። ይህም የተደረገው ተግባር-አዘል ፀጥታንና ተግባር-አልባ ፀጥታን መለየት ያስችል ዘንድ ነው። እንግዲህ "0" ብቻውን አጭር ፀጥታን፣

"ዐለ" በፀጥታ እየተከናወነ ያለ የሠሌዳ ላይ ወይም የክፍል ሥራን "ዐሐ" ደግሞ፣ ውኅንብርን-ተግባበት መኖሩን ምልክታአድራጊው በውል ሊረዳ ያልቻለበትን ቅጽበት-እንዲያመለክቱ ተደርገዋል። እነሱም በጽሑፈ-ሰነዶቹ ውስጥ ሲታዩ በማትሪሲስ ውስጥ ግን በዋናዎቹ ምደቦች ሥር በጥቅሉ ተመልክተዋል።

ከዚህ በታች የፍላንደርስን የተራከበ ትንተና ንድፍ የሚያሳይ ሠንጠረዥ ቀርቧል። ሠንጠረዡ የንድፉን ምድቦች፣ የተከለ አኀዛቱንና በየምድቡ ሥር የሚተከሉትን ክንዋኔዎች ባሕርያት ጭምር የሚያሳይ ነው።

ሠንጠረዥ 2

የ ፍ ላ ን ደ ር ስ የ ተ ራ ክ ቦ ት ን ተ ና ም ድ ቦ ች / 1970/ ፣

ተራ ቁ.	የምድቦቹ ክፍሎች	የምድቦቹ ባሕርይ	የምድቦቹ የመለያ አኃዝ	ምድቦቹና ዝርዝር ይዘታቸው
	የመምህር ንግግር	ኢ-ቀጥተኛ፡ ተፅዕኖ	1	ስሜትን መቀበል፣ = የተማሪዎችን ስሜት መቀበልንና አመለካከታቸውን ማስተናገድን ያሳያል :: = በማያስበረግግ አኳኋን የተማሪዎች አሉታዊ ሆነ አዎንታዊ ሀሳቦችን ማጤንን ይይዛል :: ስሜቶቹ ካለፈው በትውስታ ከመጪው በትንበያ መልክ ሊዳሰሱ ይችላሉ ::
			2	ማሞገስ ፣ ማበረታታት ፣ = የተማሪዎችን ድርጊት ወይም ጠባይ ማመስገንና ተማሪዎችን የሚያዝናና ቀልድ መሰንዘርን ያመለክታል :: = በባሕርዩ ተማሪዎችን የሚጨን መሆን የለበትም :: በአቀራረቡ ቃላዊ ወይም ኢ-ቃላዊ ሊሆን ይችላል :: = ምሳሌ ቃላዊ = እሺ ! አዎን ! ቀጥል ! ወዘተ. ኢ-ቃላዊ ራስን በአዎንታ ስሜት ከፍና ዝቅ ማድረግ ::
			3	የተማሪዎችን ሀሳብ መቀበል፣ በተማሪዎች ሀሳብ መጠቀም ፣ = የተማሪዎችን ሀሳብ መቀበልን ፣ ሀሳቡን ማብራራትን ወይም መገንባትን ያሳያል :: = የተማሪዎችን ሀሳብ በማብራራት ሂደት መምህሩ ወደ ራሱ ሀሳብ/ገለፃ ከተሸጋገረ ክንዋኔው በምድብ 5 ሥር ይመዘገባል ::
			4	ጥያቄዎችን መጠየቅ ፣ = ጥያቄዎች ይዘትን ወይም ስለተተገበረን የሚመለከቱ ሊሆኑ ይችላሉ :: = ጥያቄዎቹ ትምህርቱን /ውይይቱን/ ወደሚቀጥለው ደረጃ ለማራመድና አዲስ የሀሳብ ቅንጫቶችን ለማቅረብ የሚያገለግሉ ናቸው - በመሠረቱ
		ቀጥተኛ፡ ተፅዕኖ	5	ገለፃ ማድረግ ፣ = ስለይዘት /ስለ ስለተተገበረ/ ገለፃ ማድረግን፣ የራስን የግል ሀሳብ መሠንዘርን ፣ ጠቀሶችን ማቅረብን ፣ ሀሳቦችን ማጩመርን ፣ የወዲያው አስተያየቶች መስጠትን ያንፀባርቃል ::
			6	መመሪያዎችን መስጠት ፣ = ተማሪዎች ሊከተሏቸው የሚገቧቸውን ትእዛዛት ወይም መመሪያዎች መስጠት
			7	መተቸት ወይም በሥልጣን መጠቀም ፣ = ተማሪዎችን ከማይፈለግ ድርጊት ወይም ሀሳብ ለመመለስ የሚሰነዘርን ሀሳብ ወይም ገሰፃን ያመለክታል:: = ስህተቶችን መንገርንና ለምን ስህተት እንደሆኑ ማሳወቅንም ይይዛል ::
	የተማሪ ንግግር		8	የተማሪ / ቃላዊ/ምላሽ ፣ = ተማሪው መምህሩ ከሱ የሚጠብቁትን መልስ መስጠቱን ያመለክታል :: = በዚሁ ሁኔታ መምህሩ ተማሪውን " ጠተታ ይቆርጠል"፣ ፊር-የመቀደድ ሚናም ይገፋታል ::
			9	የተማሪ ፊር-ቀደድ ምላሽ " = ተማሪው ከራሱ አፍልቆ በገዛ ፍላጐቱ የሚሰጠውን መልስ ያመለክታል :: ይህ በመሠረቱ በመምህሩ የማይጠበቅ(የማይተነበይ) መልስ ነው ::
			10	ፀጥታ ወይም ውዥንብር ፣ = የንግግር ቅጽበታዊ ቆምታን(እረፍትን) የአጭር ጊዜ ፀጥታን ወይም ውዥንብርን ያሳያል ::

ምንጭ ፣ ፍላንደርስ / 1970 ፣ 34 /

2.4 በ"መማክ" ውስጥ ክንዋኔዎች ላይ የተደረጉ ምርምሮች፣

ወደ ግማሽ ምዕተ ዓመት በተጠጋው የዘመናዊ መማክም.ታሪክ ውስጥ በጣም ብዙ ምርምሮች ተደርገዋል። ምርምሮቹም በተለያዩ አገሮች፣ በተለያዩ ተመራማሪዎች፣ በተለያዩ ዘመናትና ደረጃዎች የተደረጉ ናቸው። እዚህ ላይ በተለይ በቋንቋ መማሪያ ክፍሎች ክንዋኔዎች ረገድ /1/ መቼ፣ /2/ በእነማን፣/3/ ምን ጥናቶች እንደተደረጉ፣ /4/ የትኞቹ የ"መማክ" ገጽታዎች እንደተዳሰሱና 5/ ጥናቶቹ ምን ፍንጮች እንዳሰዩ በጣም በጥቂቱ በማመልከት መጠነኛ ግንዛቤ ማስጨበጥ አስፈላጊ በመሆኑ ይህ ንዑስ ክፍል ቀርቧል።

በአቀራረብ ረገድ ንዑስ ክፍሉ በሁለት ተከፍሏል። በመጀመሪያው ክፍል በውጭ የተሠሩ ሥራዎች ተቃኝተዋል። የእነዚህ አጠቃለይ መረጃ በሠንጠረዥ 3 ላይ ከቀረበ በኋላ፣ የጥናቶቹ ትኩረት፣ ተመሳስሎ፣ ልዩነት ወዘተ. ተገልጿል።

ከዚያም በአገር ውስጥ ከተሠሩ ሥራዎች ጥቂቱ ከላይ በተመለከቱት አምስት የመንደርሪያ ነጥቦች አኳያ በሠንጠረዥ 4 ላይ ቀርበዋል። ቀጥሎ የእነዚህንም ጥናቶች አከዋወን፣ ተመሳስሎ እና ልዩነት ለውጪያቹ ጥናቶች በተደረገው ዓይነት ጨምቆና አነጻጽሮ ለማቅረብ ተሞክሯል።

ከገር ውስጥ ሥራዎች በዚህ ቋንቋ የ"መማክ" ውስጥ ክንዋኔዎች ላይ የተደረጉ ጥናቶች እስከ አሁን ለማግኘት አልተቻለም። በተደረገው ጥረት በአብዛኛው ሊገኙ የቻሉት ሥራዎች በቋንቋዎች ጥናት ተቋም /እ.እ.ዩ/፣ በተለይ በውጭ ቋንቋዎች ትምህርት ክፍል ተማሪዎች የተሠሩ የ"ኤም.ኤ.ዲግሪ ማሟያ ጽሑፎች" ናቸው። እነዚህም ሥራዎች ከዚህ በላይ በተመለከተው ሁኔታ በጭሩ ተቃኝተዋል።

ሠንጠረዥ 3

2.4.1. በውጭ ከተሠሩ ሥራዎች ቅኝት፤

ተ.ቁ.	አጥኚው	ዓ.ም.	የጥናቱ ትኩረት	የጥናቱ ደረጃ	ጥናቱ የተደረገበት ሥፍራ	የጥናቱ አበይት ግኝት/ውጤቶች/
1	ሉንገን እና ሌሎች	1976	የመማሪያ ውጤት ቋንቋ መጠንና ዓይነት	'ወቅ'	[illegible]	· በተገኙ ቀንጆት ተማሪዎች ብዙ ተገቢ ታዊ ተግባራት መፈጸማቸው፤ · በመሰ ክፍል ቀንጆት የመምህሩ ድርሻ የነበረ እንደነገረ ተግባራትም በተማሪዎች መወሰዳቸው፡፡
2	ጆን ሹማን	1977	ገሬት ያለበት ተሳትፎ	ወቅ	ሊሬገኖ ተከኒያ	· ሹማን ከመሩ ጋር ደለቀ ዝምታን በመማር ስልት ነት መምረጣቸው፤ · የቃል ተራከበ በዘቀ ሁሉ አስደበች አንዳይደለ'' መታወቁ፡፡
3	ጋይስ	1977	የመምህር ንግግር	ወቅ		· መምህራን በማስተማር ልምምድ መጀመሪያ ላይ ቋንቋ ቸውን አስበውበት ከተማሪዎቻቸው ችሎታ ጋር አስተካክለው መገኘታቸው፤ · በተከታታይ የትምህርት ጊዜ የቋንቋቸው ውስብስብነት እየጨመረ መሄዱን፤ · መምህራኑ ከቀርቡ ጓደኞቻቸው ጋር የሚነጋገሩበት ቋንቋ የበሰለውን ውስብስብ ሆኖ መታየቱን፤
4	ቢሊገር	1977	የመማክ ውስጥ ተሳትፎ	ያኒ	ኒውዮርክ	· ከገአዎችና 'ዝገለ' ዎች መለየት ተችሏል፤ · 'ከገለ'ዎች ክፍል ውጭ ከቋንቋው ባለቤቶች ጋር ያላቸው ግንኙነት ከፍተኛ ነው፤ · የትምህርት ውጤታቸው ከፍተኛ ነው፤ · በተጨማሪ ፈር ቀዳጅ ተሳትፎ የሚያደርጉ ተማሪዎች ''የማበት መረጃን'' ወይ ''ተቀጪ መረጃ'' በተሻለ ሁኔታ እንደሚያወጡ ታይተዋል፡፡
5	ካሊማሉስ	1978	ተሳትፎና በመማር መካከል ያለው ዝምድና	ወቅ	አልጀሪያ	· ተራከበ ለመማር ጥንካሬ ምክንያት ነው የሚል ፍንጭ እለመታየትን ተመልክቷል፤ · መገለሊያዊ ዝምድና ቸው መፈተሽ እንደለበት ተጠቁሟል፡፡
6	ሰሪይት	1980	ተራ አበረዉወት	ያኒ	ሎስ አንጀለስ	· ሺኪረ/ብዙ ተራ ያገበሰሰሱ በነፍ በመሆኑ እንደሆነ፤ · ብዙ በሰቦችም ብዙ ተራ ለደርስው የቻለው መምህር [illegible] በርከታ ንግግሮች በዝቁ.ተኛ [illegible] በመ [illegible] መሆኑን፡፡
7	ፊሊበስ	1981	ያለ ተራከበ ሁሉ አበፈለጊ ነው ወይ	ወቅ	ፎርመን	· በተለይ ለጀማሪ ተማሪዎች የቋንቋ መ[illegible]ችን [illegible] አበፈላጊ እንደሆነ፤ · ተማሪዎች ያለአቀማቸው እንደሆነ [illegible] ገሬት አሉታዊ የመማር ሂደትን ማበከተል መቻሉና፤ · በማን [illegible] የመማሪያ ክፍል ተራከበ ውስጥ/የመም ህርን ጥያቄ መመለስ አለብህ'' የሚለው ሃሳብ የመማሪያ ክፍል ተራከበ ሕግ በጥንቃቄ መያዝ አበፈላጊ መሆኑ፡፡
8	ሰቶ	1982	የተሳትፎ ዘርፎች	ወቅ		· አበያይ.ያን ተማሪዎች በትምህርታቸው ውስጥ ጥቂት ተሳትፎ ነቻ ማድረጋቸው፡፡ · በመልሱም አንደኛሉ ተማሪዎች የመጠለ ቸውን መለስ ወደያው የማይወረውሩ መሆኑ ነው፡፡

9	ቆቦ እና ቡርኒሊ	1983	የተሳታፊ ዘርፎች	[illegible] ጥናት		• ተማሪዎች የሚቀርብላቸውን ጥያቄዎች ለመቀበልም ሆነ በያሉበት ደረጃ ሁኔታ ገምተውም ሆነ በሚገምቱ ሰምሰብ በሚጉትጉት መንገድ ነው::
10	ሾት እና ሎንግ	1983	የመምህራን ንግግር በቋንቋ ባለቤቶች ንግግር ጋር ማነጻጸር /በጥንድ ቀንጅት ውስጥ/	ቃኚ	ሎስ አንጀለስ	• መምህራን ከቋንቋው ባለቤቶች ይልቅ ብዙ የግንዛቤ ማረጋገጫ ሥራ ተስተካካይ ድግግሞሾችን መጠቀማቸውን፤ • ጥቂት የግልጸት ማረጋገጫና የማጣቀሻ ጥያቄዎች መጠየቃቸው::
11	ሴሊገር	1984	የተሳትፎና የስኬት ዝምድና	ቃኚ	ኒውዮርክ	• ከገአ'ዎች ከዝገአ'ዎች ይልቅ ቋንቋውን መጠቀማቸውን፤ • ከገአዎች ተደጋጋሚ ስልቶችን መፈጸማቸውን፤ • በተጨማሪ ብዙ የቋንቋ ልማድ መስዎቻቸውን መቀበራቸውን፤ • ዝገአ'ዎች ግን አንዳንድበት በመጠን ቀዎቻቸው ይልቅ ሁሉ በያደርጉ መቀረታቸውን፤ • አጥኚው ብዙ ስህተት ማድረግ ጥቂት ብቻ መማር እንደሆነ ስጠቆማቸው::
12	ዴይ	1984	የተሳትፎና የስኬት ዝምድና	ደገም ጥናት በሴሊገር 1984 ጥናት ላይ የተደረገ	ኒውዮርክ	• በተማሪዎቹ የእንግሊዝኛ ትምህርት ውጤትና በተሳትፎአቸው ድግግሞሽ መካከል የሚታይ ዝምድና አለመኖሩን፤ • የሴሊገር 'ከ'ገአ'ዎችና 'ዝገአ'ዎች ፅንሰሃሳብ በ'መማሪያ'ውስጥ ንግግራቸውን መጠን የተለየ መሆኑን፤
13	ዳውቲ እና ፒካ	1986	የተማሪዎች የተሳትፎ በጥንድ ቀንጅትና በመላው ክፍል ቀንጅት ውስጥ	ደገም ጥናት /በሎንግና ሌሎች 1976 ጥናት ላይ የተደረገ/::		• በተራከበ ረገድ በሁሉም ቀንጅት መካከል ልዩነት አለመታየቱ ፤ • በጥንድ ቀንጅት ያሉት ተማሪዎች ከመላው ክፍል ቀንጅት 4 ጊዜ የበለጠ ተራ ማግኘታቸው::

ምንጭ፡
ስራይት ፤ / 1991 /

ቃኚ ጥናት	=	Pilot Study
ደገም ጥናት	=	Replicated Study
'ከገአ'ዎች	=	High input generators
'ዝገአ'ዎች	=	Low input generators
ጥንድ ቀንጅት	=	dyad
የ'መላ ክፍል ቀንጅት	=	Lock step lesson

ከዚህ በላይ የተመለከቱት ጥናቶች በመካከላቸው ተመሳስሎም፣ ልዩነትም እንዳላቸው ይታያል።

ሁሉም በ"መማር" ላይ የተደረጉ ጥናቶች በመሆናቸውና ክንዋኔዎችን ባሉበት ሁኔታ ውስጥ በሚመረምር አቀራረብ /naturalistic enquiry approach/ የሚጠቀሙ በመሆናቸው ይመሳሰላሉ።

ከ"መማር" ውስጥ ክንዋኔዎች በሚያተኩሩባቸው ገጽታዎችና ባሕርዮቻቸው ደግሞ ይለያያሉ። ለምሳሌ አንዳንዶቹ ጥናቶች በተራክቦ ላይ ያተኩራሉ። ሌሎቹ ደግሞ በቋንቋ አጠቃቀም፣ በተሳሳትር፣ ለትምህርት በሚቀርበው ቋንቋ መጠንና ዓይነት ወዘተ. ላይ እንደሚያተኩሩ ይታያል። በባሕሪያቸውም ረገድ አንዳንዶቹ ቃኚ /አሳሽ/ ጥናቶች /pilot studies/ ሲሆኑ፣ ጥዋቂቱ "ዳግም ጥናቶት"/replicated studies/ ናቸው። ሌሎቹ ከሁለቱም የሚለዩ ወጥ ወይም ራሳቸውን የቻሉ ጥናቶች ናቸው።

ሌላው የእነዚህ ጥናቶች የተዘምደ ገጽታ ድክመትና ጥንካሬ ነው። ከጥናቶቹ ሁለቱ የሴለገር ጥናቶችና የአራይት ጥናት በቃኚ ጥናት ደረጃ የሚታዩ ናቸው። ስለዚህ ግኝቶቻቸውም ሆኑ አስተያየቶቻቸው በዘላቂ ሥራ ላይ በአስተማማኝ ሁኔታ ከመዋላቸው በፊት የተጠናከረ ተጨማሪ አሰሳ የሚሹ መሆናቸው አንድ ደካማ ጐናቸው ነው ሊባል ይቻላል። በተጨማሪ ሴሊገር በናሙና አመራረጣቸውም ድክመት አለባቸው። ይኸውም ሴሊገር ተሳታፊዎችን ከጉበዝ ተማሪዎች ሦስት እና ከደካማ ተማሪዎች ሦስት ብቻ ወስደው መሥራታቸው ነው። በዚህም ምክንያት "ጥናታቸው የክፍሉን በሕርይ በምላት ለማሳየት አይችልም፣ "ተብለው ተተችተዋል። /አራይት 1991፣131/

እንግዲህ እያንዳንዱ ጥናት የከፈተው /የጫረው/ ፈር፣ የፈነጠቃቸው ሐቆች እና ያመለከታቸው አማማሚያዎች ለመማክም. እድገት እንደየሁኔታው ጠቀሜታ ያላቸው መሆናቸው እሙን ነው። ይ. ረት ለጥናቶቹ በጥቅሉ በጥንካሬ ረገድ የሚጠቀስላቸው ነገር ነው።

ሠንጠረዥ 4

2.4.2.. በአገር ውስጥ ሥራዎች አንዳንዶቹ፣

ተራ ቁጥር	አጥኚው	ዓ.ም.	የጥናቱ ጉዳይ	የተሳታፊ መምህራን ብዛት	ጥናቱ የተደረገበት ሥፍራ	ዓበይት ግኝቶች
1	አበተ፡ ጆርጅ አሊ	1983	የመምህር- ተማሪ ተራክቦ	4 መምህራን /በ4 ት/ቤቶች/	አዲስ አበባ	. በ4 ተሳታፊ መምህራን 3ቱ ከ75 – 80%፣ አንዱ 75% ጊዜ መውሰዳቸው፣ . ፀጥታና ውዝግብር ደግሞ ከ4-8% ጊዜ እንደወሰዱ፣ . የተማሪ ንግግር በ3 ት/ቤቶች ከ12-18%፣ በአንድ ት/ቤት ደግሞ 35% መድረሱ፣ . ሁሉም መምህራን ከጥያቄና ይልቅ ወደ ሌ ጥያቄና አቀራረብ ማዘንበላቸው::
2	ታፈሰ ገለታ	1988	የመምህራን፡ በእንግሊዝኛ፡ ትምህርት ክፍለ-ጊዜያት፡ ውስጥ ያላቸው፡ ጠቀሜታ	6 መምህራን	አዲስ አበባ	. መምህራኑ 64.4% በእንግሊዝኛ ፣ 30.6% በአማርኛ የሚጠቀሙ መሆናቸው፣ . የመምህራን ንግግር ከ80% በላይ፣ . የተማሪዎች ከ20% በታች መሆኑ፣ . ከእንግሊዝኛው ትምህርት ክፍለ ጊዜ 2/3ኛው ብቻ በቋንቋው የሚሠራበት መሆኑ::
3	ተወልደ ገ/ቁጠገብ	1988	የተማሪዎች የማዳመጥ ችሎታ ከሚጠበቀው የማዳመጥ ደረጃ አንጻር	4 መምህራን /ከ1 ት/ቤት የተለያዩ ትምህርቶች የሚያስተምሩ/	አዲስ አበባ	. የጥናቱ ውጤት የተማሪዎች እውነተኛ የማዳመጥ ችሎታ ከሚጠበቀው ደረጃ በታች መሆኑ፣ . የመለስተኛ 2ኛ ደረጃ ት/ቤት ተማሪዎች መመሪያዎችንና አጠቃላይ መረጃዎችን በመረዳትም ሆነ በማስተላለፍ ረገድ ደካሞች መሆናቸው፣
4	ጽጌ መኮንን	1990	የመምህራን የ'መ/ክ' ውስጥ የቋንቋ ተግባራት	4 መምህራን በ4 ት/ቤቶች	አሰላ/አርሲ/	. መምህራኑ የሚጠቀሙበት እጅግ ተደጋጋሚ የቋንቋ ተግባራት ጥያቄ መጠየቅ 59.3%፣ ሀሳብን ጠቅሶ ማቅረብ 21.6% መመሪያ ትእዛዝ መስጠት 9.3% መሆናቸው፣ . ለመምህራኑ የሚከብዳቸው ተግባራት ገለጻ፣ ምዘና ማድረግ፣ የአንድን ነገር ምንነት ማስረዳት እንደሆኑ፣ . የሚቀለሏቸው ተግባራት ደግሞ ጥያቄ(መጠየቅ)፣ መርጦ ማወ[illegible]/[illegible]/፣ ያልተሰማን ነገር እንደገና መጠየቅ/ሪፒቲሽን/ መሆናቸው፣
5	ወንድወሰን ታደሰ	1992	የመምህራን የመ/ክ. ውስጥ "የመረጃ ምገባ" አሰጣጥ	8 መምህራን /በ8 ት/ቤቶች/	አዲስ አበባ	. በትምህርት ጊዜ 29.2% ለመረጃ ምገባ መዋሉ፣ . ከ339 የመረጃ ምገባ አጋጣሚዎች 36%ቱ ለአሉታዊ የመረጃ ምገባ የተደረገባቸው መሆኑ፣ . ተዘውታሪ የአዎንታዊ የመረጃ ምገባ ዓይነቶች የሰላ ምገባ፣ መስማማትና አዎንታዊ ድገማ መሆናቸው፣ . አብዛኛውን ጊዜ የሚታዩት የአሉታዊ መረጃ ምገባ ስልቶች ደግሞ ማደረግ፣ እምቢታና ትንኮሳ መሆናቸው፣

መረጃ ምገባ = feedback
እምቢታ = denial
ትንኮሳ = prompt
አዎንታዊ ድገማ = positive repetition

እነዚህ ጥናቶችም በበኩላቸው በ"መማክ" ላይ የተደረጉ ለመሆናቸው፣ ሁሉም ለኤም.ኤ.ዲግሪ ማሟያ በመቅረባቸውና አብዛኞቹ ገላጭ ጥናቶች በመሆናቸው ተመሳሳይነት አላቸው።

በተደረጉባቸው ዘመናት፣ በተከሩባቸው የ"መማክ" ገጽታዎች፣ በተጠቀሙባቸው የገለጻ ሞዴሎችና በተደረጉባቸው በታዎች ረገድ ግን በመካከላቸው ልዩነት ይታያል።

ጥናቶቹ የሸፈኑት ጊዜ ዘጠኝ ዓመት ነው (1983-1992)። የመጀመሪያው ጥናት ከሁለተኛው ጥናት የአምስት ዓመት ርቀት አለው። ሁለት ሌሎች ጥናቶች ደግሞ፣ በመካከላቸው የሁለት የሁለት ዓመት ርቀት አላቸው።

በተኩሩባቸው የመማክ. ገጽታዎች ረገድ ደግሞ፣ አብዱልቃድርና ወንድወሰን ተራክበን ሲፈትሹ፣ ታፈሰ ተወልደና ዮሴፍ የመማክ.ውስጥ ቋንቋን ዳስሰዋል።

በተጠቀሙባቸው ሞዴሎች ረገድ፣ አብዱልቃድር ታፈሰና ተወልደ በነባር ሞዴሎች ተገልግለዋል። ዮሴፍና ወንድወሰን ግን የየራሳቸውን ሞዴሎች አደራጅተው እንደሠሩባቸው አመልክተዋል።

ከጥናቶቹ አራቱ በአዲስ አበባ ከተማ ውስጥ የተደረጉ ሲሆኑ፣ አንዱ ብቻ -የዮሴፍ- ከአዲስ አበባ ውጪ መሠራቱ ጥናቱን ለየት ያደርገዋል። የዮሴፍ ጥረት ከአዲስ አበባ ውጪ ያሉ መማሪያ ክፍሎችም በምርምር መዳሰስ እንዳለባቸው ከመጠቆሙም ሌላ፣ ምርምን ሁሌ አዲስ አበባን ብቻ "የሙጥኝ" ከማለት አዝማሚያ ሊያላቅቀው ስለሚችል የዚህ ጥናት አቅራቢ ልንከተለው የሚገባን ፈለግ ይመስለዋል።

የታፈሰ ጥናት አገርኛ ቋንቋንም መዳሰስ፣ የተወልደ ጥናት ደግሞ የተማሪዎችን የማዳመጥ ችሎታ ከሚጠበቅባቸው የማዳመጥ ደረጃ ጋር ለማነጻጸር መጣር፣ ጥናቶቻቸውን ከሌሎቹ በመጠኑ ለየት ያደርጓቸዋል።

የዚህ ጥናት አቅራቢ እነዚህ ጥናቶች ለመማክም. በአገራችን መስፋፋት በመልካም ጅምርነት ሊጠቀሱ የሚችሉ ናቸው ብሎ ይገምታል። ምሳሌነታቸው ሌሎች /ከቋ.ጥ.ተ.ውጪ ላሉት /የትምህርት ክፍሎች ተማሪዎች ጭምር እንደሆነም ያምናል።

ባገራችን በቋንቋ መማክ. ላይ ብቻ ሳይሆን በሌሎችም የትምህርት ዓይነቶች የመማሪያ ክፍል ውስጥ ክንዋኔያች ላይ ጥናቶች ተከሂደዋል። ከእነዚህ ጥናቶች የሁለቱ አጭር ዘገባ ከዚህ በታች ቀርቧል።

<u>ጣሰው (1992)፤</u>

ጣሰው ዘውዴ በአ.አ.ዩ. የትምህርት ፋኩልቲ ረዳት ፕሮፌሰር በ1992 'classroom observed' በሚል ርዕስ ያደረጉት ጥናት በምልከታ "መማክ"ን ለመፈተሸ ባገራችን ከተደረጉት ጥረቶች አንዱ ነው። ጥናቱ የማስተማር ስልቶችን. /teaching styles/ ከአንዳንድ የመምህራን ግለሰባዊ ባሕሪያት/ intelligence, self concept & attitude towards teaching/ አንጻር ለማጤን የሞከረ ነበር።

አጥኚው የእነዚህ የተጠቀሱት ባሕርያት ነጻ ተለዋዋጮች (independent variables) በሠልጣኝ መምህራን የማስተማር ስልቶች ላይ ተፅዕኖ /impact/ ይኖራቸዋል በሚል መንደርደር ተነስተው የተለያዩ ጥያቄያችን በመመለስ ዓላማ ጥናታቸውን አከሂደዋል። የጥናቱ ተሰታፊያች /በ1988-89 እና በ1989-90 በሥልጠና ላይ የነበሩ/ የሣይንስ ሠልጣኝ መምህራን ናቸው።

የጥናቱ መረጃያች በፍላንደርስ /1970/ ንድፍ መሠረት በምልከታ ተሰብስበዋል። ከዚያም የአንዳንድ ክንዋኔያችን መጠኑ-ንጻሬያች በማውጣት እንደተነተኑ ተመልክቷል። የዚህ ሙከራዊ ጥናት ትንተና በአጠቃላይ የማስተማር ስልቶች ደረጃና የየሙከራ ቡድኖችን የማስተማር ስልት ልዩነት በማጤን ደረጃ ተከናውኖ በሚከተለው ውጤት ላይ ተደርሷል።

ከትምህርቱ ክፍለጊዜ /በአማካይ/ ከ3/4 በላይ የሚሆነው በመምህር ንግግር እንደሚያዝ፣ ቀሪው 1/4 ጊዜ ተማሪያች ጥያቄ ለመመለስ ወይም የተሰጣቸውን ፕሮብሌም ለመሥራት /ለመፍታት/ የሚጠቀሙበት መሆኑ፣ ሠልጣኝ መምህራኑ ማስተማር የሚጀምሩት ርዕሶችን በማስተዋወቅና ተማሪያች ደብተሮቻቸውን እንዲያወጡ ትእዛዝ በመስጠት መሆኑን፣ ይህንን ከላይ የተመለከተውን ክንዋኔ የየርዕሱ ይዘት ዝርዝር ገለጻ የሚከተለው መሆኑንና በጥቅሉ ከትምህርቱ ክፍለጊዜ አብዛኛው በንግግር በገለጻና መሠረተ-ሀሳብ /information/ በማስተላለፍ መያዙን - አመልክቷል።

ጥናቱ በተጨማሪ ከፍተኛ የአእምሮ ችሎታ /intelligence/ ያላቸው፣ ከፍተኛ በራስ የመተማመን ስሜት /self concept/ ያላቸው መምህራንና በማስተማር ሥራ ላይ አዎንታዊ አመለካከት ያላቸው መምህራን በአቀራረባቸው ኢቀጥተኞች ከመሆናቸውም ሌላ ተማሪያቻቸው

ሀሳበቻቸውን እንዲገልጹ ሰፊ ዕድል የሚሰጧቸው መሆናቸውን አመልክቷል። ከፍተኛ የአእምሮ ችሎታ በመምህር ንግግር መጠንና በፀጥታና በውዥንብር ሁኔታ ላይ ምንም ተጽእኖ እንደማያሳድርም ጥናቱ ጠቁሟል።

በጥናቱ ግኝቶች ላይ በመመርኮዝ ስለ ሠልጣኝ መምህራኑ የማስተማር ስልቶች የመምህር ንግግር የሚገኝባቸው መሆኑና ከዚህም የተነሳ ስልቶቻቸው ከዲሞክራሲያዊነት ይልቅ ወደ አምባገነናዊነት ያዘነብላሉ ሊባል መቻሉ በመደምደሚያ ሀሳብነት ተዘንዝረዋል።

በመጨረሻም መርጌ. የወሰደው ጊዜ ከእንግሊዝ አገርም ሆነ ከአሜሪካን አገር አማካይ /50%/ የበለጠ መሆኑ ተመልክቷል። ከዚያም ይህንን ሁኔታ ለማረጋገጥ /verify/ ጥናቶች መደረግ እንዳለባቸው ተጠቁሟል።

<u>ፓትሪክ /1994/</u>፣

"ይህ ደግሞ የመምህር-ተማሪ ተራክቦ በሂሳብ መማሪያ ክፍሎች ውስጥ" በሚል ርዕስ በአ.አ.ዩ. ትምህርት ፋኩልቲ = ለኤም. ኤ. ዲግሪ ማሟያ በፓትሪክ ማክ ኩል የቀረበ ጥናት ነው።

ጥናቱ የተደረገው በአዲስ አበባ በሚገኙ ከፍተኛ 2ኛ ደረጃ ት/ቤቶች በ9ኛ ክፍል ደረጃ ነው። ለዚህ ጥናት 12 የሂሣብ መምህራን በናሙናነት እንደተወሰዱና መረጃዎች በቪዲዮ ቀረጻ ተሰብስበው በፍላንደርስ የምልከታ ንድፍ አማካይነት እንደተተነተኑ ተመልክቷል።

የጥናቱ አጠቃላይ ዓላማ በተመረጡት ት/ቤቶች በተመለከተው የትምህርት ዓይነት የመማር-ማስተማር ሂደት ውስጥ በመምህር-ተማሪ መካከል ያለውን የተራክቦ በሕርይ ማመልከት መሆኑ ተገልጿል።

ከትምህርቱ ጊዜ በመምህራንና በተማሪዎች የሚወሰደው ምን ያህል እንደሆነ ማመልከት፣ በተሰትሮ ረገድ በወንዶች እና በሴቶች መካከል ልዩነት ካለ ማሳየት እና እየተከናወነ የነበረውን የሂሣብ ማስተማር ሥራ መመዘን /evaluate/ ደግሞ በዝርዝር ዓላማነት ተጠቅሰዋል።

በግኝትነት የመምህር ንግግር የክፍሎቹን ትምህርት ገንኖበት መገኘቱ እና የገለጻ ክንዋኔን መልመጃ ተከትሎት መምጣቱ የትምህርቱ ዋነኛ ባሕርይ መሆኑ ተወስቷል። በተጨማሪ በክፍሎቹ ውስጥ ረዥም ፀጥታ መስፈኑ፣ በመማክ. ተሰትሮ ከሴቶች ይልቅ ወንዶች ገንነው መገኘታቸውና በሠሌዳ ላይ ሥራም ከሴቶች ይልቅ ወንዶች የረዘመ ጊዜ መውሰዳቸው ታትቷል።

ከዚህም ሌላ መምህራኑ በአቀራረባቸው ከልዩነት ይልቅ ወደ መመሳሰል ማድላታቸው የክፍል ውስጥ የዘወትር ክንዋኔያቸም የቤት ሥራዎችን በሠሌዳ ላይ እየሠሩ ማሳየት እና አዲስ ርዕስ ማስተዋወቅ ሲሆኑ እነዚህንም በፀጥታ የሚከናወን የመማክ. ውስጥ ሥራ የሚከተላቸው መሆኑ በጥናቱ ውጤትነት ተመልክቷል።

አጥኚዋ በመጨረሻ የዚህ ዓይነቱ ጥናት ከ12 መምህራን በበለጠ /በሰፊ/ ናሙና ላይ ቢደረግ የጥናቱን ውጤት ለማረጋገጥ /verify/ እንደሚረዳ አመልክተዋል። በተለያዩ የትምህርት ዓይነቶች፣ በተለያዩ ደረጃዎች ጥናቶች ቢደረጉ የተለያዩ የትምህርት ዓይነቶችን ቃለዊ ክንዋኔዎች ለማነጻጸር ስለሚረዳ ይህም ቢደረግ መልካም መሆኑን በጥቆማ መልክ ሰንዝረዋል።

የዚህ ጥናት አቅራቢ ከእነዚህ የምልከታ ሥርዓቶች እና ጥናቶች የተለያዩ የመረጃ አሰባሰብና አተናተን መንገዶችን አጢኗል። ከምልከታ ንድፎቹ አንዱን መርጦ መጠነኛ እረቃ አድርጉበት የመማክ. ውስጥ ክንዋኔዎችን ዳስሷል። በዚህም የምርምር ዓይነቱን ዘይቤ በአማርኛ ቋንቋ ትምህርት ውስጥ ሊጠቀምበት ሞክሯል።

በተጨማሪ የአማርኛ ቋንቋ መማሪያ ክፍሎች ክንዋኔዎች ባሕርይ በየጊዜው በሚደረጉ ጥናቶች አማካይነት በሰፊው መፈተሽና መታወቅ እንዳለበት ተገንዝቧል። ይህም፣

- በምዕራፍ አንድ የተመለከቱትንና ሌሎችንም መሰል ችግሮች የመቅረፍ፣
- ቀስ በቀስም የቋንቋውን የመማር-ማስተማር ሥራ የማጠናከር ጠቀሜታ ሊኖረው እንደሚችል ተረድቷል።

ምዕራፍ ሦስት

የአጠናኑ ዘዴ፤

3.1 የናሙና ት/ቤቶች መረጣ፤

ለዚህ ጥናት በናሙናነት አራት በአዲስ አበባ ውስጥ የሚገኙ የመንግሥት ከፍተኛ 2ኛ ደረጃ ት/ቤቶች ከዚህ ቀደም በተመለከቱት ሁኔታዎች ተመርጠዋል። አጥኚው በአራቱ ት/ቤቶች ብቻ የተወሰነው ባለበት የጊዜና የገንዘብ እጦት ምክንያት ነው።

በተለያዩ የመንግሥት ት/ቤቶች ውስጥ የሚታየውን የ"መማክ." ውስጥ ተራክቦ በሕርይ ለማጥናት፣ ት/ቤቶችን መደበኛ በሆነ መለኪያ መምረጥ በማስፈለጉ፤ ት/ቤቶቹ በሁ.ደ.መ.ፈ.ውጤት መሠረት ተመርጠዋል። ምርጫው "በሥርዓታዊ የንሞና ዘዴ" (Systematic sampling) የተከናወነ ሲሆን፣ ሂደቱም የሚከተለውን ይመስላል።

- በአዲስ አበባ ክልል ከሚገኙ ከፍተኛ 2ኛ ደረጃ ት/ቤቶች ሃያ አራቱን የመንግሥት ት/ቤቶች sይቶ መመዝገብ፣
- ት/ቤቶቹ በአራት ዓመታት/1981 - 1984/ሁ.ደ.መ.ፈ. ያስፈተኗቸውን ጠቅላላ ተማሪዎችና ለዲግሪና ለዲፕሎማ ትምህርት ቅጠለ ያሰለፏቸውን ተማሪዎች ቁጥር መልቀም፣
- ቁጥሮቹን ደምሮ፣ በመቶኛ አስልቶ ለት/ቤቶቹ ከ1ኛ -24ኛ ደረጃ ማውጣት፣
- ልዩ የሙያ ት/ቤቶች በመሆናቸው፣ ትኩረታቸው በቀለም ትምህርት ላይ ያልሆ ት/ቤቶችን ከምርጫው ማስወገድ፣ /በዚህ መሠረት እንጦጦ አጠቃለይ፣ ዊንጌት ተግባረዕድ ተወግደዋል/።
- ቀሪዎቹን 21 ት/ቤቶች በውጤቶቻቸው በቅደም ተከተል በማስቀመጥ የመጀመሪያውን፣ የመጨረሻውንና በአማካይ ደረጃ ያሉትን ሁለት ት/ቤቶች መውሰድ፣

በዚህ መሠረት ጥቁር አንበሳ ከፍተኛ 2ኛ ደረጃ ት/ቤት /የመጀመሪያው/፣ ምሥራቅ አጠቃላይ /የመጨረሻው/፣ አቃቂ አጠቃላይና የካቲት 12/በአማካይ ደረጃ የሚገኙ ት/ቤቶች /በመሆናቸው ተወስደዋል። የጥቁር አንበሳው ት/ቤት መምህር በመጀመሪያ ፈቃደኛ ሆነው ሲሰተፉ ከቆዩ በኋላ ሀሳባቸውን ስለቀየሩ፣ ተከታይ ውጤት ያለው አዲስ ከተማ ከፍተኛ 2ኛ ደረጃ ት/ቤት ተወክሎ ናሙናው እንዲሟላ ተደርጓል። ለት/ቤቶቹ ውጤት ዝርዝር መረጃ ተቀጽላ(1)ን ይመለከቷል።

.../30

3.2 የተሰታፊዎች አወሰሰድ

አጥኚው በመጀመሪያ የተነሳው የጥናቱን ተሳታፊዎች ከየክፍል ደረጃዎቹ [illegible]10፣11 እና 12/ እመርጣለሁ የሚል ሀሳብ ይዞ ነበር። ይሁን እንጂ ይህ አካሄድ በሚሰበሰበው መረጃ ስፋት፣ መረጃውን ለመተንተን በሚወስደው ጊዜና በመረጃው ባሕርይ ውስብስብነት ረገድ ሊያስከትል የሚችለው ችግር ከግምት ውስጥ በማስገባት በ2ኛ ደረጃ ውስጥ ካሉት የክፍል ደረጃዎች በአንዱ ላይ ብቻ ለማተኮር ወስኗል። ከክፍል ደረጃዎቹም፣

. የ12ኛ ክፍል መምህራንም ሆኑ ተማሪዎች ለየሴሚስተሩ የተመደበውን ትምህርት ቶሎ ጨርሰው፣ በክለሳና በብዙ ልምምድ ለ.ሁ.ደ.መ.ፈ. ለመዘጋጀት ስለሚጣደፉ፣

. እነዚህ ተማሪዎች በየት/ቤቶቻቸው የሚቆዩት ለስድስት ወሮች ብቻ በመሆኑ፣ የጥናቱ መረጃ በሚሰበሰብበት ወቀት ሁሉ እንደማይገኙ በመገመት፣በናሙናነት እንዳይወሰዱ ተደርጓል።

ከዚህ በኋላ ከቀሪዎቹ ደረጃዎች /9፣10 እና 11/ አንዱ በዕጣ ተለይቶ የጥናቱ ቀጥተኛ ተሳታፊዎች የ11ኛ ክፍል ተማሪዎች እንዲሆኑ ተደርጓል። በመጨረሻም የረጅም ጊዜ የማስተማር ልምድ ያላቸው መምህራን ከሚያስተምሩባቸውና በ11ኛ ክፍል ደረጃ ከሚገኙ ክፍሎች ከየት/ቤቱ አንድ ክፍል በነሲብ (randomly) ተወስዷል። በዚህ መሠረት የተወሰዱት ተማሪዎች የፆታና የዕድሜ ጥንቅር የሚከተለውን ይመስላል። ለዝርዝር ዳራዊ መረጃ ምዕራፍ አራትን ይመለከቷል።

ሠንጠረዥ 5

የተሰታፊ ተማሪዎች የጾታና የእድሜ ጥንቅር

ተቁ	ት/ቤት	መለያው	ክፍሉ	የተማሪዎች ፆታ			የተማሪዎች [illegible]		
				ወ	ሴ	ድምር	≤15	[illegible]	≥20
1	የካቲት 12	"ሀ"	11/1/	27	24	51	3	[illegible]	=
2	ምሥራቅ አጠቃላይ	"ለ"	11፫	22	15	37	3	[illegible]	2
3	አዲስ ከተማ	"ሐ"	11/5/	45	25	70	3	[illegible]	2
4	አቃቂ	"መ"	11/ኤ/	38	12	50	=	[illegible]	3

3.3 ከተሰታፊዎች ጋር መተዋወቅ፣

ምልከታ አድራጊዎች ወይም የክንዋኔ መቅረጫ መሣሪያዎች በክፍሎቻቸው ውስጥ በሚገኙበት ጊዜ፣ መምህራንና ተማሪዎች የመረበሽ ስሜት ስለሚያድርባቸው፣ በምልከታ የሚሰበሰቡ መረጃዎች "ዓይነተኛ" ሊሆኑ አይችሉም የሚሉ የ"መማክ." ሐያሲያንና ተመራማሪዎች አሉ። /አብዱልቃድር 1983፣ አራይት 1991/።

በተለይ የመማክ. ውስጥ ክንዋኔዎችን ለምርምር በቴፕ ሪከርደር ወይም በቪደዮ መቅረጽ ባልተለመደት አከባቢ ይህ የተባለው ችግር እንደሚከሰት ይገመታል። እንደዚህ ዓይነት ችግር እንዳያጋጥም፣ ከተሰታፊዎች ጋር በቅድሚያ መተዋወቅና በወጉ መለማመድ በጣም አስፈላጊ ይሆናል።

በዚህ መሠረት አጥኚው በቅደም ተከተል ከየት/ቤቱ ርዕሰነ መምህራን፣ ከክፍለ-ፈረቃ ኃላፊዎች፣ ከትምህርት ክፍሉ ኃላፊዎች፣ ከቋንቋው መምህራንና ጥናቱ ከሚካሄድባቸው ክፍሎች ተማሪዎች ጋር ተዋውቋል። እያሰለሰ በርከታ ጉብኝቶች በማድረገም "ቤተኛ" ለመሆን ጥረት አድርጓል። በዚህ ረገድ ለሦስት ወራት በት/ቤቶቹ አከባቢ ተንቀሳቅሷል።

መምህራኑ በጥናታዊ ጉብኝቶቹ ምክንያት በማናቸውም ጊዜ የተለየ ዝግጅት ማድረግ እንደማያሻቸውና የዓመቱን ዕቅዳቸውን ተከትለው በተለመደው የአሠራር ሁኔታ መቀጠል የሚጠበቅባቸው ድርጊት መሆኑ ተነግሮአቸዋል።

3.4 የመረጃዎች አሰባሰብ፣

በዚህ ንዑስ ርስስ ሥር ለመረጃ መሰብሰቢያ የተሠራባቸው መሣሪያዎችና የመረጃዎቹ አሰባሰብ ዘዴዎች ተወስተዋል።

3.4.1 የተሠራባቸው መሣሪያዎች፣

ለዚህ ጥናት መረጃ መሰብሰቢያ ጠቃሚ እንደሆኑና አግባብነትም እንዳላቸው በማመን፣ ምልከታዎች፣ መጠይቆችና የ"መማክ." ውስጥ ክንዋኔ መቅረጫ ቪደዮ ካሜራ ተሰርተውባቸዋል።

ምልከታዎች አስፈላጊ ሆነው የተገኙት በጥቅሉ ለመተዋወቂያና ለአኃዛዊ መረጃዎች ተከለ (coding of numerical data) ልምምድ በመድረክነት የሚያገለግሉ በመሆናቸው ነው።

መጠይቆቹ የተሰታፊዎችን ደራ፣ ስሜት፣ ፍላ ጐት ችግር፣ አስተያየት(opinion) ወዘተ ለማወቅ ስለሚያስችሉ በአገልግሎት ላይ ውለዋል። ከዚህ በላይ የተጠቃቀሱት ጉዳዮች ከሚታዩ ነገሮች በሸገር የመማክ. ክንዋኔ በሕርይን ለመገንዘብ የሚያደርጉትን ተጨማሪ ድጋፍ በመገመት በሥራ ላይ መዋላቸውን ያስተውሏል።

የቪዲዮ ምዝግቦች በበኩላቸው ቃላዊና ኢቃላዊ ክንዋኔዎችን ቀልጭ አድርገው ከማሳየታቸውም ሌላ ተደጋግመው ሊታዩ ስለሚችሉና ለአሃዛዊ መረጃ ተከለም የሚሰጡትን ጠቀሜታ በማጤን ግልጋሎት ላይ ውለዋል።

3.4.2 <u>የመረጃ አሰባሰብ ስልቶች፣</u>

ከላይ የተመለከቱትን ሦስት መሣሪያዎች በመጠቀም የጥናቱ መረጃዎች የተሰበሰቡት በሚከተሉት ስልቶች ነው።

3.4.2.1 <u>ምልከታዎችን ማድረግ፣</u>

ምልከታዎች ከዚህ በላይ እንደተጠቀመው አንደኛ አጥኚውን ከተሰታፊዎች ጋር ለማስተዋወቅ፣ ሁለተኛ ስለክፍሎቹ ይዘታ ጠቅላላ ግንዛቤ ለማስጨበጥና ሦስተኛ የመጣኝ ምልከታዎችን አኃዛዊ ተከለ ለማለማመድ በማስቻላቸው ተመርጠውበቸዋል።

ለጥናቱ ዓላማ ተግባራዊነት ኤትኖግራፊያዊ (written ethnography)እና መጣኝ የሚባሉ ሁለት የምልከታ ዓይነቶች ሥራ ላይ ውለዋል። የመጀመሪያው መረጃ ሰብሳቢ በክፍል ውስጥ በአካል ተገኝቶ፣ የትምህርቱን ክንዋኔ ከጅምር እስከ ፍጻሜ በጽሑፍ መዝግቦ የሚይዝበትና የ"መማክ."ን አጠቃላይ ባሕርይ ለመገንዘብ የሚያስችል ስልት ነው። ሁለተኛው ደግሞ ከ"መማክ." ውስጥ ክንዋኔዎች የሚፈለጉትን አስቀድሞ በተዘጋጁ ቅጾች ላይ በጭረቶች (tally) በማመልከት፣ እነዚያን ቆጥሮና ወደ አኃዝ ለውጦ የሚሰላበት የሚሰራበት ነው። ሪቻርድስ እና ኑናን 1990/።

በእነዚህ የምልከታ ስልቶች በመጠቀም በናሙና ትምህርቶቹ ውስጥ በጥቅሉ 12 ምልከታዎች ተደርገዋል። ከምልከታቻዎቹም 25% በኤትኖግራፊያዊ ስልት፣ 75% በመጣኝ ስልት የተደረጉ ናቸው። "መጣኝ ምልከታ" በዝቶ የተገኘው ለጥናቱ በኀይል ሞዴልነት የተመረጠውን የፍላንደርስ የተራከበ ትንተና ንድፍ ምድቦች በወጉ መለማመድ በማስፈለጉ ነው።

በአጎዛዊ የክንዋኔዎች ተከላ ሂደት በእውን በመከሄድ ላይ ባሉ መማሪያ ክፍሎች (Live classrooms) ውስጥ የሚደረገው ልምምድ የመጨረሻ ከሌሎች ልምምዶች በኋላ/ የሚመጣ እንደሆነ ፍላንደርስ /1970/ ያስተምሩናል። የዚህ ጥናት አቅራቢም በዚህ መሠረት ከዚህ በላይ የተጠቆሙትን ምልከታዎች ከማካሄዱ በፊት የሚከተሉትን ቅድመ ዝግጅቶች እና ቀዳሚ ልምምዶች አድርጓል።

- የፍላንደርስን የተራከበ ትንተና ምድቦችና መትከያ አጎዘቻቸውን ለይቶ/ማጥናት/ ማወቅ፣
- የየምድቦቹን ይዘትና ባሕርይ በመጉላት መለየት፣
- አግባብነት ያላቸውን ሰነዶች በመመርመር ለምልከታው ጠቃሚነት ያላቸውን ቅጾች በብዛት ማሰናዳት፣
- አግባብነት ያላቸውን የትምህርት በሬዲዮ መርሐግብሮች በመከታተል/በማድመጥ/የክንዋኔዎችን ተከላ(coding) መለማመድ።

አጥኚው በዚህ ረገድ ከሬዲዮ መርሐ ግብሮች በለገዳዲ ሬዲዮ ጣቢያና በ"ርቀት ትምህርት ክፍል" (Distance Education Divisition) የሚተላለፉትን የአማርኛ ቋንቋ ትምህርት ዝግጅቶች እያዳመጠ በፍላንደርስ ምድቦች ሥር በየ3 ሴኮንዱ በመትክል ተለማምዷል። የአጥኚው ትኩረት የቃላዊ ክንዋኔዎች አተካከል ለመለማመድ በመሆኑ በትምህርቶቹ አወሰሰድ ረገድ ተራክቦታዊ/የምልልስ ሁኔታ መኖሩን ከማየት በስተቀር በይዘትና በርዕስ ላይ ምንም የተለየ ምርጫ አላደረገም።

3.4.2.2 <u>የጽሑፍ መጠይቆችን ማስሞላት፣</u>

ለዚህ ጥናት እያንዳንዳቸው በጥቅሉ 15 ጥያቄዎች የያዙ ለመምህራን እና ለተማሪዎች የተዘጋጁ ሁለት ዓይነት መጠይቆች ተሠርተውባቸዋል። የተማሪዎች መጠይቆች በስድስት ክፍሎች የተከፈሉ ሲሆን፣ የመምህራኑ ደግሞ በአምስት ክፍሎች የተከፈሉ ናቸው።

በይዘት ረገድ ሁለቱም ዓይነት መጠይቆች የተሰታፊዎችን ታሪካዊ ዳራ፣ የቋንቋ አጠቃቀም፣ የቋንቋ አመለካከት፣ ስሜትና ፍላጎት፣ ስለ መማክ. ባሕርይ ያላቸውን ግንዛቤ እንደዚሁም ችግሮቻቸውንና አስተያየቶቻቸውን የሚዳስሱ ጥያቄዎችን ይዘዋል። የመምህራኑ መጠይቅ በተጨማሪ የሙያዊ ሥልጠና ክትትልን፣ የአገልግሎት ዘመንን፣ የሙያ ማሻሻያ ኮርስ ክትትልን፣ ልዩ ልዩ ጉዳዮች /factors/ በማስተማር ሥራቸው ውስጥ የሚጫወቱትን ሚና የሚዳስሱ ጥያቄዎችን ይዟል።

3.4.2.3 ክንዋኔዎችን በቪዲዮ ካሜራ ማስቀረጽ፣

የዚህ ጥናት የመረጃ አሰባሰብ ሂደት ቀጣዩ ሥራ የ"መማክ" ክንዋኔዎችን በቪዲዮ ካሜራ ማስቀረጽ ነው። ይህም ክንዋኔዎችን የመቀረጹ ሥራ በሁለት ንዑሳን ክፍሎች ተከፍሎ ተከናውኗል። የመጀመሪያው ክፍል "ምስለድርጊት" /simulation/ ሲሆን፣ የኋለኛው እውነተኛውን ቀረጻ ማካሄድ ነው። ምስልድርጊት በኛ ሁኔታ ምስለቀረጻ አጥኚውና የካሜራ ባለሙያ በተመረጡት ክፍሎች ውስጥ በመገኘት ክንዋኔዎችን በቪዲዮ እየቀረጹ ያሉ "በማስመሰል" ተማሪዎቹን ከመሣሪያው ጋር ማለማመዳቸውን የሚያመለክት ጽንሰሐሳብ ነው። ምስለቀረጻ ቀደም ሲል እንደተጠቀሰው አስፈላጊ ሆኖ የተገኘው፣ በምልከታ አድራጊውና በካሜራ ባለሙያው በክፍላቸው ውስጥ መገኘት ምክንያት መምህራንም ሆኑ ተማሪዎች ተረብሸው የወትሮአቸው ወደልሆነ ዝብ /biased/ ክንዋኔ እንዳይገቡ ለማድረግ ነው። ምስለቀረጻው በኬን ጆኔስ /1990/ ሀሳብ መሠረት 'የተግባር እውነታን/ reality of function/ የተላበሰ፣ በምስል አከባቢ /simulated environment/ ውስጥ የተከናወነና የተዋቀረ /structured/ ሆኖ በጥንቃቄ እንዲፈጸም ጥረት ተደርጓል።

በዚህ መሠረት አጥኚውና የካሜራ ባለሙያው በሁለት ዙር የተከፈለና እያንዳንዱን ናሙና ክፍል ለሁለት ክፍለጊዜያት ያለማመደ ምስለቀረጻ አከሂደዋል። በመጀመሪያው ዙር ምልከታ እያንዳንዱ ክፍል ለ40 ደቂቃ፣ በሁለተኛው ዙር ደግሞ ከ20-32 ደቂቃ ለሆነ ጊዜ ተለማምዷል።

በየክፍሎቹ በተደረገው በ3ኛው የካሜራ ጉብኝት ዕለት ቀረጻው በእውን ተከናውኗል። በዚህ ረገድ ከመምህራን ጋር የተደረገው ቀጠሮ አሣቻ ነው። ምክንያቱም ምስለቀረጻ፣ ቀረጻ የሚባል ነገር ተለይቶ ያልተነገራቸው ከመሆኑም ሌላ፣ መቼ ምን እንደተደረገ የሚያውቁት ነገር የለም። መምህራኑ የሚያውቁት በሦስቱም የጉብኝት ቀናት "መቀረጻቸውን" ብቻ ነው።

ከቀረጻዎቹ ሁለቱ በግንቦት ወር <u>1986</u>፣ ሁለቱ ደግሞ በሰኔ ወር <u>1986</u> ተከሂደዋል። በየት/ቤቱ የተከሄዱት የምስለቀረጻም ሆኑ የቀረጻ ሥራዎች በተራራቁ ቀናት የተደረጉ ናቸው። በቀረጻውም ሂደት ያጋጠመ ጉልህ ችግር አልነበረም። ይሁን እንጂ በት/ቤት "ለ" መምህርቷ ለ15 ደቂቃ ዘግይተው መግባቸው በት/ቤቱ "ሐ" የቀረጻ ዕለት ደግሞ የካሜራውና ባለሙያው ከአቅማቸው በላይ በሆነ ምክንያት 3 ደቂቃ ዘግይተው መድረሳቸው ከተከሰቱት ሁኔታዎች ጥቂቱ ናቸው። ቀረጻው በት/ቤት "ሀ" ለ36 ደቂቃ፣ በት/ቤት "ለ" ለ20 ደቂቃ፣ በት/ቤት "ሐ" ለ30 ደቂቃ፣ በት/ቤት "መ" ለ40 ደቂቃ፣ በድምሩ ለ126 ደቂቃ ተከናውኗል።

በት ቤቶቹ የአንድ ክፍለ ጊዜ ርዝማኔ 40 ደቂቃ በመሆኑ ከአራቱም ክፍሎች 160 ደቂቃ ቀረጻ ይጠበቅ ነበር። በዚህ በላይ በተመለከተው ዝርዝር መሠረት የተከሄደው ቀረጻ ግን፣ 126 ደቂቃ (81%) ጊዜ ብቻ የወሰደ ነው። እንግዲህ የሚጠበቀው የቀረጻ ጊዜ /19%/ በልዩ ልዩ ምክንያቶች በክኗል ማጣት ነው።

3.5 የመረጃዎቹ አሰናነድ፣ አከፋፈልና አተካከል፣

በዚህ ንዑስ ርዕስ ሥር ደግሞ ወደ መረጃ አተናተን የሚያደርሱን ነጥቦች በቅደም ተከተል ተወስተዋል።

3.5.1 አሰናነድና አከፋፈል፣

አሰናነድ በዚህ አገባብ በቪዲዮ ቀረጻ የተሰበሰበውን የምርምር መረጃ ወደ አማርኛ ዝርው ጽሑፍ /ሐተታ/ መለወጥን የሚያመለክት ጽንሰ ሀሳብ ነው። የዚህን ምርምር የቪዲዮ ምዝግቦች የመሰነድ ሥራ ቀጥሎ በተመለከተው ሂደት ተከናውኗል፣

- የአራቱንም ክፍሎች ምዝግቦች ከቪዲዮ እያዩና እያዳመጡ በቀጥታ ለመሰነድ ተሞከረ፣*
- ስለዚህ ክንዋኔዎቹ ከቪዲዮ ወደ ቴፕሪከርደር ተቀዱ፣ ከዚያም ቅጂዎችን ደጋግሞ እያዳመጡ መሰነድ ተጀመረ፣
- የመጀመሪያው ዙር የየትምህርት ቤቱ ክንዋኔ ሰነድ በዚህ ዓይነት ተሠርቶ ሲያበቃ፣ ቅጂውና እንደገና እየደመጡ ያመለጠ ነገር ካለ ለመሙላት ተጣረ፣
- ቴፕሪከርደሩ የማያሰያቸውን ኢቃላዊ ክንዋኔዎችና አንዳንድ ግልጽ ያልሆኑ ቃላዊ ክንዋኔዎችንም ለማጤን ሁለተኛ ዙር የቪዲዮ ምልከታ ተደረገ፣
- የቴፕሪከርደር ቅጂዎች ሰነድና የ2ኛ ዙር የቪዲዮ ምልከታ ማስታወሻዎችን በማቀናጀት ረቂቁ የመጨረሻ-ሰነድ እንደገና ተጻፈ፣

- ቀጥሎ በተገለጸው ሞዴል መሠረት ክንዋኔዎችን በየ3 ሰከንዱ የመከፋፈል ሥራ ተከናወነ። /ለዚህ ቪዲዮ ዴኩ-የማሳያው መሣሪያ-የትዕይንት ጊዜን በሰከንድና በደቂቃ ማሳየቱ ድጋፍ ሰጪ ሆኗል/።

* በቪዲዮ ብቻ መጠቀም አልተቻለም።

3...2 <u>የመረጃዎች አተካከል፣</u>

ቀጣዩ ሥራ የተሰነዱ መረጃዎችን መትከል ነው። ይህም ክንዋኔዎችን በምድብ አኅዞች በማመልከት መረጃዎችን ወደ ቁጥር መለወጥ ማለት ነው። አጥኚው ስንድ መረጃዎችን በመትከል ረገድ ከዚህ በታች የተመለከቱትን ስልተትግበራዎች (procedures) ተከትሏል።

- የየመምህሩን የቀረጻ እለት የትምህርቱን ዓላማ በማገናዘቢያነት ማየት፣
- እያንዳንዱን የ3 ሴከንድ ክንዋኔ በተነገረበት ዓውድ ምን መልእክት እንዳለው በማጤን የሚመደብበትን መወሰን፣

- ትክል መረጃዎቹን /coded data/ስለፍላንደርስ ንድፍ ለሚያውቁ /ለነበሩ ጓደኞቹ፣ ለአማካሪውና አግባብነት ላላቸው ለሌሎችም ምሑራን በማሳየት ሀሳብ እንደሰጡበት ማድረግ።

ለክንዋኔዎች ተከላ የዚህ ጥናት አቅራቢ በተጨማሪ የተጠቀመው በተከላ "መሠረተ ሕግጋት /GGround Rules/ነው። "እነዚህ ሕግጋት የፍላንደርስ የተራክቦ ምድቦችን አተካከል ሁኔታ በሚመለከቱት የሚሠራባቸው አጠቃላይ መንገዶች /conventions of coding/ ናቸው። "/ፍላንደርስ፣ 1970፣50/። ።

በዚህ ረገድ የሚሠራባቸው መሠረት ሕግ 1 እና መሠረት ሕግ 2 የሚባሉ ሁለት ሕግጋት አሉ። መሠረተ ሕግ 1 ለመትከል አጠራጣሪ የሆኑ የመምህር ንግግር /ሐተታዎች/ /ከጋጠሙ በመምህሩ የምላሽ ምድቦች/1፣2፣3፣/ ወይም በመምህር ፈር-ቀደድ ምድቦች/ /5፣6፣7/ ሥር በጽኑዕነት መመዝገብ እንዳለባቸው የሚያመለክት ነው።

መሠረተ ሕግ 2 በበኩሉ አይዘውተሬ ክንዋኔዎችን (rare events) የተለየ ጥሪት በማድረግ ሳይቀሩ /እንዳይንጠባጠቡ/ መመዝገብ እንደሚገባ የሚያመለክት ነው። በተጨማሪ ይህ መሠረተሕግ ከአይዘውተሬ ምድቦችም ከምድብ 5 የራቁ ምድቦች-ከምድብ 10 በስተቀር-ቅድሚያ አግኝተው መመዝገብ እንዳለባቸው የሚያሳስብ ነው።

<u>ምሣሌ</u>

በዚህ ሕግ መሠረት 1 ከ2፣ 2 ከ 3፣ 3 ከ 4፣ ወዘተ.ይበልጥ ይመረጣሉ። ሕግጋቱ በዚህ ጥናት ውስጥ የት በታ ላይ እንደተሠራባቸው የሚያመለክት መረጃ በተቀጽላ ____ቀርቧል።

የአኀዛዊ መረጃ ተከለ አስቸጋሪ ሥራ ነው። በአተካከል ረገድ አጥኚያችን ከሚገጥማቸው ችግሮች አንዱ አንዳንድ ከንዋኔያች በየትኞቹ ምድቦች ሥር እንደሚተከሉ ለይቶ አለማወቅ ነው። ከአንዱ ከንዋኔ ወደ ሌለው ያለውን ሽግግር በትክከል በማመልከት ረገድም ችግር ሊያጋጥም ይችላል። በዚህ በተጠቀሰው ሁኔታ ችግር ከሚያስከትሉት ከ4 ወደ 5 እና /በተቃራኒው/፣ ከ6 ወደ 5 ከዚያም ወደ 6 እና /በተቃራኒው/ የሚደረጉ ሽግግሮች እና በምድብ 8 እና በምድብ 9 አተካከል ረገድ ያሉት ሊጠቀሱ ይችላሉ። /እንደለይኛው/።

ለእነዚህ ችግሮች መመከቻ ከዚህ በላይ የተመለከቱት መሠረተ-ሕግጋት ጠቃሚ መሆናቸው እሙን ነው። ነገር ግን "እነዚህ መሠረተ ሕግጋትና ለእነሱ የሚሰጡ ማብራሪያዎች በምንም ዓይነት የተከለ ችግሮችን ሙሉ በሙሉ ሊያስወግዱ እንደማይችሉ ፍላንደርስ /1970፣52/ ጠቅሰው" ችግሩን ለማስወገድ ተጨማሪ ሥልጠና፣ በምልከታ አድራጊያች መካከል የሚደረግ ቋሚ /የሀሰብ ልውውጥ/ የመማማር ሁኔታና በእውን እየተካሄዱ ባሉ መማሪያ ክፍሎች ውስጥ የሚደረጉ ምልከታዎች" አስፈላጊ መሆናቸውን ይጠቁማሉ።

ከእነዚህ በአተካከል ረገድ ችግር ሊያስከትሉ ከሚችሉት ምድቦች ጥቂቱን ከዚህ በታች በተመለከቱት ቀላል ምሣሌያች ለማሳየት ተሞክሯል።

<u>ምሣሌ 1፣</u>

መር. 16. "ከበደ እበክህን መስከቱን ትዘጋልናለህ?"

መር. 17. ዳንኤል የተባለው የክፍሉ ተማሪ የጻፈውን ድርሰት ለተማሪዎቹ እያሳዩ/ ከእናንተ እንደዚህ በጥሩ ሁኔታ የተጻፈ፣ እንዲህ በጥሩ ሁኔታ የተደራጀ ድርሰት አይቶ የሚያውቅ አለ?"

መር. 18. "አትንጫጩ ብዩ ስናገር አትሰሙኝም! ደንቆሮዎች ናችሁ?"

መር. 19. "በጣም ከፈራችሁ ይህ ልምምድ የአሠራራችሁን ይዘታ እንዴት የሚያሻሽለው ይመስለችኋል?

በዚህ ቅንጭብ ጽሑፈ-ሰነድ ውስጥ አራት /16-19/ ቃለዊ ከንዋኔዎች አሉ። ሁሉም የተነገሩት በጥያቄያዊ ስልት ነው። ለመሆኑ አተካከላቸው እንዴት ይሆን?

ከንዋኔዋቹ በሙሉ የተነገሩት በጥያቄያዊ ስልት ቢሆንም ከመምህሩ ዓላማና በመለው ተርከበ ዓውድ ውስጥ በላቸው ሚና መሠረት እንደሚከተለው ይተከላሉ።

ሠንጠረዥ 6

የክንዋኔያች አተካከል አስረጅ 1፣

የንግግር ተራው ቁጥር	ይዘቱ	የሚተከልበት ምድብ
16	ትዕዛዝ	6
17	ማሞገስ	2
18	መገሰጽ	7
19	ስሜትን መቀበል	1

ምሳሌ 22፣

መር. "እንደምን አደራችሁ ልጆች!

ተተ. "እግዚአብሔር ይመስገን!"

መር. "መልካም፣ ተቀመጡ! "/3/ እእ...ዛሬ ባለፈው ጊዜ ዳንኤልና አዜብ በቀረቡት ሀሳብ ላይ እንወያያለን። /4/ ሀሳባቸው የዕረፍት ጊዜያችንን እንዴት እናሳልፍ የሚል ነው። /5/ በመጀመሪያ ከመሠረተ ሀሳቡ እንነሳለን። /6/ ለመሆኑ ለእረፍት ጊዜያችንን ማሳለፊያ እቅድ መንደፍ ያለብን ይመስለችኋል"/7/

ተማ.#1 እ? እኔ.. እንጃ! ቢሆንም እስማማበታለሁ/8/

መር. ሌሎቻችሁስ ? /9/

ተማ.#2 መልካም!እስከ አሁን በርካታ የሽርሽር ጉዞዎች አድርገናል። ወደ ሰሜን፣ ወደ ደቡብና ወደ ምሥራቅ ተጉዘናል። /10/የዘንድሮው ክረምት ዝናቡ በጣም ከባድ ነው። ስለዚህ የእረፍት ጊዜያችንን እዚሁ ከተማ ሆነን በቁምነገር የምናሳልፍበትን እቅድ መንደፍ ይገባናል ብዬ አስባለሁ።

በምሳሌ 2 ላይ በሚታየው ተግባበት ውስጥ 11 የንግግር ተራዎች አሉ። ከእነሱም ሰስቱ የተማሪዎቹ ሲሆኑ፣ ሌሎቹ የመምህሩ ናቸው። የተማ.#1 መልስ አጭር ነው። እንደያውም የታሰበበት አይመስልም። ተማ.# 2 ግን በበቂ ምክንያት ሽርሽር ማቀድን ተቃውሞ ...ስ የአማራጭ ፍንጭ ጠቁሟል። እነዚህም ክንዋኔያች በበኩላቸው እንደሚከተለው ይተከላሉ።

ሠንጠረዥ 7

የክንዋኔዎች አተካከል አሰረጅ 2፣

ተሰታፊዎች	የክንዋኔው ቁጥርና ይዘቱ		የሚተከልበት ምድብ
	የክንው ኔው ቁጥር	ይዘቱ	
መር.	/1/	ገለጻ	5
ተተ.	/2/	ምለሽ "የሚጠበቅ"	8
መር.	/3/	ትዕዛዝ	6
መር.	/4/	በተማሪዎች ሀሳብ መጠቀም	3
መር.	/5/	በተማሪዎች ሀሳብ መጠቀም	3
መር.	/6/	ገለጻ	5
መር.	/7/	ጥያቄ	4
ተማሪ.#1	/8/	ምለሽ የሚጠበቅ	8
መር.	/9/	ጥያቄ	4
ተማ.#2	/10/	ምለሽ ፈር-ቀደድ	9
ተማ.#2	/11/	ምለሽ ፈር-ቀደድ	9

ምንጭ፣ፍለንደርስ (1970፣56-67)።በመጠኑ "የታረቀ"።

3.6 የመረጃዎች አተናተን ስልት ትግበራ፣

ለዚህ ጥናት መረጃ አተናተን አጥኚው የተከተለው ስለትግበራ የሚከተለውን ይመስለል። ይህ በተለይ ዋናውን መረጃ(baseline data) ይመለከታል።

- የ"መማክ" ውስጥ ክንዋኔዎችን በቪዲዮ መቅረጽ፣
- የቪዲዮ ምዝግቦችን መሰነድ፣
- ክንዋኔዎችን በየ 3 ሴከንዱ መከፋፈልና መትከል፣
- ጭረተቆጠራ ማካሄድ፣
- ጭረተቆጠራዎችን ወደ አኃዝ መለወጥና በዋናዎቹ ሠንጠረዥ/ማትሪሲስ/ላይ መሙለት፣
- የሠንጠረዦችን ምድቦች ደምሮ መቶኛዎቻቸውን ማስለት፣
- መረጃዎቹን እንደየአስፈላጊነታቸው በተለያዩ ቅጾች/ሠንጠረዦች፣ ግራፎች ወዘተ./ ላይ መሙለት፣
- መረጃዎቹን መተር ጉምና በጥናቱ ዓለማ መሠረት በአጫጭሩ መተንተን።

ምዕራፍ አራት

የጥናቱ ውጤትና ትንተናው

4.1 መግቢያ፣

የዚህ ጥናት ዓላማ በአዲስ አበባ ከተማ ውስጥ በሚገኙ የመንግሥት ከፍተኛ ሁለተኛ ደረጃ ት/ቤቶች በአማርኛ ቋንቋ መማሪያ ክፍለጊዜያት የሚታየውን የመምህር ተማሪ ተራክቦ ሁኔታ በመፈተሽ ባሕርዩን በገለጭ ትንተና ማቅረብ እንደሆነ ቀደም ተብሎ ተጠቅሷል። ጥናቱ በተጨማሪ በክፍል አንድ የተመለከቱትን መሠረታዊ ጥያቄዎች ለመመለስ እንደሚሞክርም ተወስቷል።

የዚህ የጥናቱ ክፍል ዓላማ በናሙናነት በተመረጡት ክፍሎች ውስጥ ከተደረጉት ምልከታዎች፣ በተሳታፊ መምህራንና ተማሪዎች በጽሑፍ ከተሰጡ አስተያየቶች፣ ከመማሪያ ክፍሎች የቪዲዮ ምዝግቦች ጽሑፈ-ሰነዶችና ከሌሎችም ተዘማጅ ምንጮች የተገኙ መረጃዎችን በመተንተን ለተጠየቁት ጥያቄዎች መልስ መስጠት ነው።

ለዚህም በምልከታ የተደረሰባቸው አንዳንድ ሐቆች በመጀመሪያ ተገልጸዋል። ከዚያም ለመሠረታዊያቹ ጥያቄያቹ መልስ ለመስጠት የሚያስችሉ መረጃዎች በቅደም ተከተል እየቀረቡ በአጫጭሩ ተተንትነዋል። በዚህ መሠረት የመምህር-ተማሪ ንግግር ክንዋኔዎችን፣ የመምህራኑን የትምህርት አቀራረብ /approach/፣ የመምህር-ተማሪ ፊር-ቀዳጅነት /teacher-pupil initiation/ መጠን፣ መምህራን ለተማሪዎቻቸው ክንዋኔዎች የሚሰጧቸውን ምላሽ-ድርጊቶች /reactions/ ሁኔታና በየት/ቤቱ ለይዘት ጉዳዮች /subject matter/ የሚሰጠውን የአጽንኦት መጠን የሚደስሱ መረጃዎች ሥዕለትዕይንት /display/ ቀርቧል።

ከየት/ቤቱ ማትሪክስ መረዳት እንደሚቻለው፣ በተራክቦዎቹ በጠቅላላው 2904 ክንዋኔዎች (ሁነቶች) ተመዝግበዋል። ከእነዚህ ውስጥ 2658 ክንዋኔዎች ቃላዊ ሲሆኑ፣ 246 ክንዋኔዎች ኢቃላዊ ናቸው። ከት/ቤቶች አኳያ ከቃላዊ ክንዋኔዎቹ 778 በት/ቤት "ሀ"፣ 447 በት/ቤት "ለ"፣ 611 በት/በት "ሐ" እና 822 በት/ቤት "መ" ተሳታፊዎች የተከናወኑ ናቸው። እነዚህ ክንዋኔዎች በጥቅሉ 126 ደቂቃዎች፣ በየት/ቤቱ ደግሞ 36፣20፣30 እና 40 ደቂቃዎች ወስደዋል።

4.2 በምልከታ የተደረሰባቸው መረጃዎች ትንተና፣

ቀደም ተብሎ እንደተጠቀሰው ጥናቱ በናሙናነት የወሰደው የመንግሥት ት/ቤቶችን ነው።

ት/ቤቶቹ በቀኑ መርሐግብር በሁለት ፈረቃ ትምህርት ይሰጣሉ። በየፈረቃቸው ለ6 ክፍለጊዜያት ትምህርት ይሰጣል። ለእነዚህ ት/ቤቶች እያንዳንዳቸው የ40 ደቂቃ ርዝማኔ ያላቸው ሦስት የአማርኛ ቋንቋ መማሪያ ሣምንታዊ ክፍለጊዜያት ተመደበውላቸዋል።

በተመረጡት ክፍሎች ውስጥ በዝቅተኛው 37፣ በከፍተኛው 70 ተማሪዎች ይገኛሉ። እንግዲህ በእያንዳንዱ ናሙና ክፍል ውስጥ በአማካይ 54 ተማሪ ይገኛል ማለት ነው። ከየክፍሎቹ ስፋት አንጻር በአብዛኞቹ ውስጥ የሚታየው የተማሪዎች አቀማመጥ የተጨናነቀ ነው። በአንድ ዴስክ ላይ ሦስት /አራት/ ተማሪዎች ተቀምጠው ይታያሉ። የአንዳንድ ት/ቤቶች ዴስኮች ደብተር ማስቀመጫ እንኳን ስለሌላቸው የተማሪዎች ደብተሮችና በርሳዎች በዴስኮች ላይ ተቆልለው ይገኛሉ። በጥቅሉ የመማሪያ ክፍሎቹ በተማሪ ብዛት የተጨናነቀ /የሚወብቁ/ ንጹህ አየር የማይመላለስበቸውና አንዳንዶቹ በቂ ብርሃን የሌላቸው ናቸው።

የክፍሎቹ ወለሎች በጣም ቆሻሻ ናቸው ባይባሉም በየጊዜው በወጉ እንደማይጠረጉ ታይቷል። በመማሪያ ክፍሎቹ ውስጥ ምንም ዓይነት ለማስተማሪያ መርጃ የሚሆን ነገር አይታይም። መምህራኑም ከመማሪያ መጽሐፋ፣ ከጠመኔና ከደስተር ወይም ከግል ማስታወሻቸው በስተቀር ምንም ይዘው ክፍል ሲገቡ አልታዩም።

በመማሪያ ክፍሎቹ ውስጥ ሥራ በዝቶባቸው የሚታዩት መምህራኑና አንዳንድ በድብቅ የቤት ሥራ የሚሠሩ ወይም የሌላ ትምህርት ዓይነት "ኖት" የሚገለብጡ ልጆች ብቻ ናቸው። መምህራን ሠሌዳ ሲያፀዱ፣ በሠሌዳ ላይ ሲጽፉ፣ ጥያቄ ሲጠየቁ፣ ላልተመለሰ ጥያቄ መልስ ሲሰጡ አልፎ አልፎ ሥነ ሥርዓት ሲቆጣጠሩ ታይተዋል።

ከመምህራን የክፍል ውስጥ ክንዋኔዎች ተደጋግመው የታዩት ገለጻ ማድረግ፣ ጥያቄ መጠየቅና ትእዛዝ መስጠት እንደሆኑም ተስተውሏል።

አብዛኛው ተማሪ ክፍለጊዜውን በፀጥታ ጀምሮ በፀጥታ ይጨርሰል። በትምህርቱ ለመሳተፍ ጥረት ሲያደርጉ የሚታዩት በጣም ጥቂት ልጆች ናቸው። ተማሪዎቹ የመምህሮቻቸውንም ሆነ የአንዳንድ ተማሪ ጓደኞቻቸውን "በ ጉ" የመማማር ጥረት ሲያደንቁ አይታዩም። በአንጻሩ አንድ ተማሪ ጥያቄ ሊጠይቅ ወይም መልስ ሊሰጥሞክሮ ጥቂት እንኳን ቢሳሳት እንደሚስቁበትና እንደሚያላግጡበት በተደጋጋሚ ታይቷል።

የተሳታፊዎች አስተያየት መስጫ /መጠይቅ/ ስለነሱ የሚከተሉትን ዳራዊ ሐቆች አመልክቷል።

ሀ. <u>የተሰታፊ ተማሪዎች ዳራ፣</u>

. <u>የአፍ መፍቻ ቋንቋቸው ዓይነት</u>፣

አማርኛ /82.4%/፣ ኦሮሞኛ /6.3%/፣ ትግርኛ /1.9%/፣ ጉራግኛ /1.9%/ እንደሆ ኑ ታውቋል።

. <u>የሚችሉዋቸው ቋንቋዎች ብዛት፣</u>

32.7% ተሰታፊዎች ሁለት እና ከዚያ በላይ ቋንቋዎች እንችላለን ብለዋል።

. <u>የቋንቋ አጠቃቀማቸው</u>፣

ተሰታፊዎቹም ሆ ኑ ወላጆቻቸው ለአብዛኛው ማኅበራ ዊ ተራክቦ አዘውትረው የሚጠቀሙባቸው ቋንቋዎች እንደየቅድም ናቸው አማርኛ፣ ኦሮሞኛ፣ ጉራግኛ፣ ወላይትኛና፣ ትግርኛ መሆናቸውን ጠቁመዋል።

. <u>አድራሻቸው፣</u>

አዲስ አበባ 92.4%፣ ክፍለሀገር 6.7%፣ መልስ ያልሰጡ 1%።

= ጾታና እድሜ ከዚህ በፊት ስለተጠቀሰ እዚህ ላይ ታልፏል።

. <u>የቋንቋ አመለካከት፣</u>

ለአማርኛ ቋንቋ ተናጋሪዎች፣ ለቋንቋው ትምህርትና ለመማማሩ ሁ ኔታ አዎንታ ዊ አመለካከት፣ ለመማሪያ መጽሐፍ ግን አሉታ ዊ አመለካከት አለን ብለዋል።

ለ. <u>የተሰታፊ መምህራን ዳራ፣</u>

. <u>አፍ መፍቻ ቋንቋቸው፣</u>

አማርኛ /85.7%/ ኦሮሞኛ/7.2%/፣ ጉራግኛ /7.2%/

. <u>የሚችሏቸው ቋንቋዎች፣</u>

85.7% ተሰታፊዎች ሁለት እና ከዚያ በላይ ቋንቋዎች የሚችሉ ናቸው።

. <u>ሥልጠና፣</u>

85.7% ወደ ሙያው የገባነው በፍላጐታችን ነው ብለዋል። ሁሉም /100%/ በቋንቋው የማስተማር ሥልጠና ተከታትለዋል።

. <u>የአገልግሎት ዘመንና የሙያ ማሻሻያ ኮርስ ክትትል፣</u>

ተሰታፊዎቹ ከ18-31 ዓመት በሙያው አገልግለዋል።

42% የሙያ ማሻሻያ ኮርስ ተከታትለዋል። 42% ኮርሱን ጨርሶ አልተከታተልንም ብለዋል። 15% መልስ አልሰጡም።

. <u>የሚያስተምሩባቸው ሣምንታዊ የክፍለ ጊዜያት ብዛት፣</u>

መምህራኑ በአማካይ በሣምንት 18 ክፍለ ጊዜያት ያስተምራሉ። ዝቅተኛው ሣምንታዊ የክፍለ ጊዜ ድርሻ 11 ሲሆን ከፍተኛው 25 ነው። 78.5% መምህራን ከ400 በላይ ተማሪዎች እናስተምራለን ብለዋል።

የመማሪያ ክፍሎቹ ድባብ በአብዛኛው ጨፍጋጋ /ሰቅ/ፈገግታ ብዙም የማይታይበት፣ ደስ የማያደርግ/ ሆኖ ታይቷል። እንደየርዕሱ ሁኔታ በት/ቤት በ"ሀ" እና በት/ቤት "መ" ሁኔታው ከሌሎቹ ይልቅ ብሩህ ይመስላል። ይህም ከመምህራኑ የግል ፀባይና የተማሪዎች አያያዝ ሁኔታ ጋር የሚሄድ ነገር እንደሆነ ይገመታል።

በት/ቤቶቹ የክፍለ ጊዜያት ማብቂያ ደውሎች አንዳንዴ ስለሚረሱ በወቅቱ አይደወሉም። ተማሪውም በጥቅሉ ለጊዜ ደንታ ያለው አይመስልም። ለምሣሌ በፈረቃ ልውውጥ ወቅት ከዕረፍት ጊዜና ከእስፖርት ክፍለ ጊዜያት በኋላ ካልተገፋና በድምፅ ማጉሊያ ካልተጐተጐተ በስተቀር ቀልጠፍ ብሎ ወደ ክፍል አይገባም። ይህ ሁሉ ታዲያ የትምህርቱን ጊዜ እንደሚሻማ ታይቷል።

ከዚህ ቀጥሎ የመጣኝ መረጃው ትንተና ይቀርባል። የንዑስ ክፍሉ ትኩረት ቀደም ተብሎ እንደተጠቀሰው የተለያዩ መጠነ-ንፃሬዎችን(ratios) በማስላት በክንዋኔዎቹ መካከል ያለውን ተዛምዶ ማሳየት ቢሆንም እንደየሁኔታው አልፎ አልፎ ዝርዝር ጉዳዮችን በመጠኑ ጠለቅ ብሎ ለማመልከት ተሞክሯል።

4.3 <u>የመጣኝ መረጃዎች ትንተና፣</u>

በዚህ ንዑስ ክፍል ከቪዲዮ ምዝግቦች ጽሑፈ-ሰነዶች የተገኙ መረጃዎች ተተንትነዋል።

4.3.1 የመምህር ተማሪ ንግግር በሕርይ፣ /TT.PT.& SC./፣

ይህ ጥናት በከተታቸው የመማር-ማስተማር ሥራዎች ውስጥ ያለውን የመምህር-ተማሪ ንግግር ተዛምዶ መጠነ-ንጻሬዎችን በማስላት ለማሳየት ተሞክሯል። የተለያዩ መጠነ-ንጻሬዎችን በክንዋኔዎች አማካይነት ለማስላት የተሠራው በፍላንደርስ /1970/ ቀመሮች ነው። ፍላንደርስ ለምሳሌ የመምህር ንግግርን መቶኛ /percent/ ለማስላት ከ1-7 ያሉትን ምድቦች ድግግሞሾች ደምሮ፣ በመቶ አባዝቶ ለማትረክሱ አጠቃላይ የሁነቶች ድምር ማካፈል እንደሚገባ ቀምረዋል። የፍላንደርስ የመምህር ንግግርና የፀጥታና የውዥንብር ክንዋኔዎች መጠነ-ንፃሬዎች ማስሊያ ቀመሮች የሚከተሉት ናቸው።

የመምህር ንግግር (መርን.) $= \frac{1+2+3\ldots+7}{N} \times 100$

የተማሪ ንግግር (ተማን.) $= \frac{8+9}{N} \times 100$

ፀጥታና ውዥንብር (ፀው ቅ.) $= \frac{10}{N} \times 100$

በዚህ መሠረት ከተጠኑት ት/ቤቶች ለምሣሌ የት/ቤት "ሀ" መምህርት ንግግር መቶኛ በሚከተለው ሁኔታ ይሰላል።

የመምህር ንግግር $= \sum\left(\frac{1+2+3\ldots+7}{N}\right) \times 1\ldots$

$= \frac{5+24+89+313+146+116\ldots}{778} \times \ldots$

$= \frac{65700}{778} = 84.45$

በእነዚህ በተጠቀሱት ቀመሮች በመጠቀም የናሙና ት/ቤቶቹን ከዚህ በላይ የተመለከቱ ሦስት ክንዋኔዎች መጠነንፃሬዎች ለማስላት ተችሏል። ቀጣዩ ሠንጠረዥ ይህንን መረጃ ያሳያል።

ሠንጠረዥ 8

የየት/ቤቱ የመምህር-ተማሪ ንግግር በመቶኛ ስሌት፣

ት/ቤቱ	የመምህር ንግግር	የተማሪ ንግግር	ፀውቅ
"ሀ"	84.45	12.47	3.08
"ለ"	56.81	5.15	38.03
"ሐ"	52.25	38.13	9.82
"መ"	69.10	15.57	15.33

ሠንጠረዡ እንደሚያሳየው የመምህር ንግግር በሁሉም ክፍሎች ከፍተኛውን የጊዜ ድርሻ ወስዷል። በጥቅሉ የመምህር ንግግር ከ52.25% - 84.45% የሚሸፍን ሲሆን በአማካይ እያንዳንዱ መምህር 67.61% ያህል ጊዜ ወስዷል። ይህም ከትምህርቱ ጊዜ ከ 2/3ኛው ጥቂት ከፍ ያለ እንደሆነ ይታያል። የመምህር ንግግር ገንኖ መታየት በምልከታ ወቅትም በተደጋጋሚ ከታዩት ጉልህ ክስተቶች አንዱ ነው።

ለመምህር ንግግር የፍላንደርስ ምዕከል መጠነተለምደ 68% ሲሆን፣ አብዱልቃድር፣ /1983/ ለእንግሊዝኛ ቋንቋ መምህራን 72.62%፣ ጣሰው 1992) ለሣይንስ ሠልጣኝ መምህራን 77.07%፣ ፓትሪክ (1994) ለሂሳብ መምህራን 62.37% አግኝተው ነበር።

በሌላ መንገድ ኢቃላዊ ክንዋኔዎችን ለጊዜው ተወት አድርገን /discriminate/ ቃላዊያቹን ብቻ በማጤን ይህንን መጠነ-ንጻሬ ብናሰላው የመምህር ንግግር በት/ቤቶች "ሀ"፣ "ለ""ሐ" እና "መ" እንደየቅድምናቸው 87.14%፣ 91.70%፣ 57.71% እና 81.61% ይሆናል። ይህ የአሁኑ መረጃ ጣሰው /1992/ እና ፓትሪክ /1994/ በዚህ ሁኔታ መረጃዎቻቸውን በማስላት ከደረሱበት መጠነ-ንፃሬ ጋር መቀራረብ አሳይቷል።

በየክፍሉ የታየው የመምህራን ግዙፍ የክንዋኔዎች ድርሻ በምን ይዘቶች ላይ እንደተከረ ከማትሪሲስ በማየት መረዳት ይቻላል። በጥቅሉ ግን የመምህራን ክንዋኔ ይዘት የሚከተለውን ይመስላል።

ሠንጠረዥ 9

የመምህር ክንዋኔያች ዝርዝር ይዘት፣

ተራ ቁጥር	የክንዋኔያቹ ምድቦች	ድግግሞሽቻቸው በ%
1	የተማሪያችን ስሜት መቀበል	0.9
2	ማሞገስ፣ ማበረታታት	2.3
3	የተማሪያችን ሀሳብ መቀበል	10.7
4	ጥያቄ መጠየቅ	28.2
5	ገለጻ ማድረግ	43.0
6	ትእዛዝ/መመሪያ መስጠት	10.4
7	መገሰጽ/መተቸት	4.5

እንደመቶ የተወሰደው ጠቅለል (የአራቱም) መርን [redacted]።

ተማሪ ንግግር መጠኑ-ንፃሬ በአማካይ 11.74% ሲሆን በት/ቤቶች "ሀ"፣ "ለ"፣ "ሐ"እናና "መ" እንደየቅድምናቸው 12.47%፣ 5.15%፣ 38.13% እና 15.5.33% ሆኗል። አማካዩም ሆነ የየክፍሉ /የየት/ቤቱ/ የተማሪያች ንግግር መጠን ከፍላንደርስ ምዕከል መጠነተለምዶ ያነሰ ሆኗል። ፍላንደርስ በዚህ ረገድ የሚያመለክቱት አኀዝ 20% ነው።

ከላይ የተመለከተው መረጃ በቁሙ ሲታይ የት ቤት "ሐ" ተማሪያች ተሰትፎ እጅግ ገንኖ ተገኝቷል። ለምሣሌ ከት/ቤት "ለ" ተማሪያች ንግግር 7 ጊዜ፣ ከሌሎቹ ደግሞ 2 ጊዜ በልጧል። እንዲያውም ከምዕከል መጠነተለምደው በ16.13% [illegible] ብሏል። ይህ የሆነው የት ቤት "ሐ" ተማሪያች ከሌሎች የበለጠ ቀልጣፋ ተሰታፊያች ሆነው ነው ወይስ በሌላ ምክንያት? በዚህ ት/ቤት ወይም ክፍል ውስጥ አንድ ወንድ ተማሪ 169 ክንዋኔያችን የሸፈነ የጮክታ ንባብ ጊዜ ወስዷል። እንግዲህ የእነዚህ የተጠቀሱት ክንዋኔያች በመድብ 8 ሥር መመዝገብ የት ቤት "ሐ" ተማሪያችን ንግግር በጣም እንዳናረው ይመለከቷል።

እንግዲህ ተማሪው በማንበብ የወሰደውን ቅጽበት ለጊዜው ተወት አድርገን" የተማሪን ንግግር እንደገና ብናሰላው የት/ቤት "ሐ" ተማሪያች "እውነተኛ" የንግግር ጊዜ 10.47% ይሆናል። የሁሉም ት/ቤቶች ተማሪያች ምዕከል መጠነተለምዶ ከአማካዩ በታች ነው ያልነውም ለዚህ ነው።

ሠንጠረዥ 14-17 እንደሚያሳየው ፀጥታ ከት/ቤት ሀ-መ እንደየቅድምናቸው 3.08%፣38.03%፣ 9.82% እና 15.33% ከንዋኔ ወስዷል። በዚህ ጥናት ውስጥ በተከተቱት ት/ቤቶች የተመዘገበው አማካይ የፀጥታ ገዜ (14.[illegible]) ከምዕከል መጠነተለምደው፣ ከአብዱልቃድር /1983/፣ ከጣሰው /1992/ ፣ ከፓትሪክ /[illegible] ግኝቶች በጣም ንሮ ታይቷል። የተለምደ አማካዩ ከ11-12% ሲሆን የአብዱልቃድር 7.05%፣ የጣሰው 6.8%፣ የፓትሪክ 23.71% ነበር።

በአማርኛ ቋንቋ መማሪያ ክፍለጊዜያት የሚታየው የፀጥታ ጊዜ በፀጥታ ማለፉ ብቻ ሳይሆን ምን ይሠራበት እንደነበር በመጠኑ ዘርዘር ያለ መረጃ ለማግኘት ያስችል ዘንድ ምድብ 10 በዚህ ጥናት ውስጥ እረቃ እንደተደረገበት በክፍል 33 ተገልጿል። ምድቡ ፀጥታ ብቻን /0ሀ/፣ በፀጥታ እየተሠራ ያለ የሠሌዳ ላይ ወይም የክፍል ሥራን /0ለ/ እና የውዥንብር ክንዋኔዎችን /0ሐ/ እንዲያመለክት ተደርጓል። በዚህ መሠረት የተደረሰበት መረጃ በቀጣዩ ሠንጠረዥ ላይ ቀርቧል።

ሠንጠረዥ 10

<u>የፀጥታ ቅጽበት ክንዋኔዎች ዝርዝር ይዘት፣</u>(ጠቅላላ*)

ት/ቤቱ	የምድብ 10 ጠቅላላ ክንዋኔዎች	ንዑሳን ምድቦችና ድግግሞሾቻቸው		
		0ሀ	0ለ	0ሐ
"ሀ"	24	10	13	1
%	100	41.17	54.17	4.16
"ለ"	170	37	124	9
%	100	21.77	72.94	5.29
"ሐ"	60	58	1	1
%	100	96.67	1.67	1.67
"መ"	126	37	87	2
%	100	29.37	69.04	1.59
ድምር	380	142	225	13
%	100	33.37	59.21	3.42

ፀጥታ ጥናቱ በቀረጸ አማካይነት መ[illegible] ከሰበሰበባቸው ከአራቱም ክፍለጊዜያት በአማካይ

14.29% የሚሸፍኑ 380 ሁነቶችን እንደያዘ ተገልጿል። እነዚህን 380 የፀጥታ ክንዋኔዎች እንደ መቶ በመውሰድ የምድብ 10 ክንዋኔዎች ሲጤኑ፣ 33.37% በፀጥታ /"በደ ፀጥታ"/፣ 59.21% በሰሌዳ ላይ ሥራ፣ 3.42% ደግሞ በውዥንብር የሚያዙ መሆናቸው ሠንጠረዥ 2 ያሰያል።

ከናሙና ት/ቤቶቹ ረዥም የፀጥታ ጊዜ የወሰዱት፣ በየማትሪክሱ ውስጥ እንደሚታየው ት/ቤት "ለ" /38.05%/ እና ት/ቤት "መ" /15.33%/ ናቸው። ሁለቱም ከወሰዱት የፀጥታ ጊዜ አብዛኛውን ያሰለፉት ለሠሌዳ ላይ ሥራ ነው። በዚህ ረገድ ት/ቤት "ለ" /72.94%/፣ ት/ቤ ት "መ" ደግሞ /69.04%/ ለተጠቀሰው ሥራ አውሏል።

"በደ" ፀጥታ የወሰደው /37.37%/ ጊዜ በውል ሲጤን ሙሉ በሙሉ ተግባር አልባ እንደልነበረ ማየት ይቻላል። ይህ ቅጽበት በከፊል መምህራን ወደ ቀጣዩ የትምህርት ደረጃ ለማለፍ ማስታወሻቸውን ሲያገለብጡ የነበረበት፣ ተማሪዎች የተጠየቁ ጥያቄዎችን ለመመለስ እንዲያሰላስሉ የተተወላቸው ጊዜ /wait time/ እና በት/ቤት "ሐ" ክንዋኔዎች ውስጥ እንደሚታየው መምህሩ ጥያቄዎችን በቃል ሲያጽፉ በንባባቸው ጣልቃ ለተማሪዎች የሰጡትን የመጻፊያ ጊዜ የሚያጠቃልል እንደሆነ ታይቷል።

<u>ምስሌ፣</u>

1. በት/ቤት "ሐ" ከሁነት 220 እስከ ሁነት 338 "በቃል ጽሕፈት ወቅት ለተማሪዎች የተሰጠ ጊዜ።
2. በት/ቤት "መ" ከሁነት 365 እስከ ሁነት 371 "የሽግግር ጊዜ።

ከፀጥታ ጊዜ በውዥንብር የተያዘው አነስተኛ ቢሆንም፣ አንጻራዊ በሆነ መንገድ በት/ቤ ት "ሀ" 4.16% እና በት/ቤት "ለ" 2.9% ከፍተኞቹ እንደሆኑ ይታያል። በእርቅ መረጃዎች ሠንጠረዥ በ"0ሀ" ሥር እንደሚታየው በት/ቤት "ለ" ረዥም በደ ፀጥታ ተመዝግቧል።

በዚህ ረገድ በጥቅሉ የሠሌዳ ላይ ሥራ በሁሉም ት/ቤቶች በምልከታ ቀናት ጭምር እንደተደረሰበት ረዥም ጊዜ ወስዷል። ይሁን እንጂ አጠቃቀሙ ወግ ያለው አይመስልም። በተለያዩ ቀናት በልፀዳ ወይም በከፊል በፀዳ ሠሌዳ ላይ እዚህም እዚያም የሚደረጉ ጭረቶች፣ የሚጻፉ ጽሑፎችና ማስታወሻ ለመውሰድ የሚያስቸግሩ መግለጫዎች ሲሰጡ ታይተዋል። በጭሩ አብዛኞቹ መምህራን ሴዩቱን /1982፣ 10/ ስለሠሌዳ አጠቃቀም የሰጧቸውን ጠቃሚ ፍንጮች እንደማይከተሉ ተስተውሏል። በቀረጻ ዕለታት በዚህ ረገድ ሻል ያለ ነገር መታየቱ መምህራኑን በዚህ ሁኔታ ጠንቀቅ ያሉ አስመስሎአቸዋል።

የመምህር-ተማሪ ንግግርን በከንዋኔ አማከይነት ከማመልከት ሌላ፣ በመምህራንና በተማሪዎች የተነገሩ ቃላትንም በመቁጠርም ለማሳየት ተሞክሯል። በዚህ ረገድ የተደረሰበት መረጃ በሠንጠረዥ 11 ላይ ቀርቧል።

<u>ሠንጠረዥ 11</u>

<u>በመምህራንና በተማሪዎች የተነገሩ ቃላት በመቶኛ፣</u>

ት/ቤቱ	የተማሪዎች ብዛት በየክፍሉ	በመምህራን የተነገሩ ቃላት ብዛት	%	በተማሪዎች የተነገሩ ቃላት ብዛት	%
"ሀ"	51	2663	90.0	297	10
"ለ"	37	818	94.4	53	6
"ሐ"	70	943	52.2	871	48
"መ"	50	2365	83.5	467	16.5
ድምር	208	6789	80.09	1688	24.86

በት/ቤት "ሀ" ከተነገሩት 2960 ቃላት ውስጥ፣ በተተማሪዎቹ የተነገሩት 297/10%/ ብቻ ናቸው። ቀሪዎቹ ቃላት 2663 /90%) የሚሆኑት የተነገሩት በመምህርቷ ነው።

በጠቅላላው በመማሪያ ጊዜ ውስጥ አራቱ መምህራን 80.05% ቃላት ሲናገሩ፣ ሁለት መቶ ስምንቱ ተሰታፊ ተማሪዎች /19.19%/ ቃላት ተናግረዋል። እንግዲህ በተራክቦዎቹ ውስጥ ከተነገሩት 8477 ቃላት ውስጥ 6789 በአራቱ መምህራን ሲነገሩ፣ 1168 የሚሆኑት በተማሪዎቹ የተነገሩ መሆናቸውን ተገንዝበናል።

በዚህ መሠረት ከመምህራን በት/ቤት "ሀ" እና "መ" ተሰታፊዎች ብዛት ያላቸው ቃላት የተነገሩ ሲሆን፣ ከተማሪዎች ደግሞ በት/ቤት "መ" ተሰታፊዎቹ በርከት ያሉ ቃላት ተነግረዋል።

በት/ቤት "ሐ" ተማሪዎች የተነገሩ ቃላት ከሁሉም ት ቤቶች ገንነው የታዩት ከዚህ በፊት በተገለጸው የአንድ ተማሪ የጮከታ ንባብ ምክንያት ነው። ተማሪው በዚያ ንባቡ በ 169 ሁነቶች የተመለከቱ 622 ቃላትን አንብቧል። ለተማሪዎች ንግግር እንዳደረግነው ሁሉ፣ እነኝህንም ቃላት ለጊዜው "ተወት እድርገን" ውጤቱን ብናሰላው በት/ቤት "ሐ" ተማሪዎች የተነገሩ እውነተኛ ቃላት ብዛት 249 /871-622/ ይሆናል።

እንጻራዊ በሆነ መንገድ ብዙ ቃላት በተማሪዎች የተነገሩባቸው ት/ቤቶች "ሀ" እና

"መ" መሆናቸውም በዚህ ምክንያት ነው። እንግዲህ እያንዳንዱ የት/ቤት "ሀ"፣ "ለ"፣ "ሐ"እ ና "መ"ት ቤት ተማሪ እንደየቅድምናቸው በአማካይ 5.82፣ 1.43፣4.2 እና 9.3 ቃላት ያህል ..ተናግሮ እንደነበር መገንዘብ ይቻላል።

ከ... ቀጥሎ በተከታታይነት የሚቀርቡት አራት ሠንጠረዦች /ሠንጠረዥ 14 እስከ ሠንጠረዥ ... የተቀረጹ ወይም የምዝግብ መረጃዎችን መጠንና ባሕርይ በፍላንደርስ የምልከታ ንድፍ የተገለ አኅዛት አማካይነት ያሰያሉ። ቀደም ተብሎ እንደተጠቀሰው ቀረጻዎቹ በት/ቤ ት "ሀ"፣ "ለ"፣ "ሐ" እና "መ" እንደየቅድምናቸው ለ36፣ ለ20፣ ለ30 እና ለ40 ደቂቃዎች ተከሂደዋል።

የተከበሰ አኅዛቱ የሚያሰዩዋቸው ዝርዝር ጉዳዩች ቀደም ሲል በምዕራፍ ሁለት ውስጥ ተገልጸዋል። በጥቅሉ ከ1-7 ያሉት የመርን.'፣ 8 እና 9 የተማን.፣ 10 ደግሞ የ"ፀውቅ" ክንዋኔዎችን እንደሚያመለክቱ ያስታውሷል።

የየክንዋኔውን የድግግሞሽ መጠን ከየዐምዶቻቸው(columns) ወይም ከየአግዳሚው መስመሮቻቸው (rows) ድምር-የሁለቱም ድምር እኩል ስለሆነ-መረዳት ይቻላል።

ለማወቅ የተፈለገውን የማንኛውንም ክንዋኔ ባሕርይ ደግሞ፣ አንደኛ የድግግሞሹን መጠን በማየት፣ ሁለተኛ ምን ክንዋኔ እንደቀደመውና ምን ክንዋኔ እንደተከተለው /ሽግግሩን/ በማጤን መገንዘብ ይቻቻላል።

<u>ለምሳሌ፣</u>

ትምህርት ቤት "ሀ" በ36 የቀረጻ ደቂቃዎች ውስጥ 778 ሁነቶች ተመዝግበዋል። ከእነሱም ውስጥ 84.45% መርን፣ 12.47% ተማን. እና 3.08% የ"ፀውቅ" ክንዋኔዎችን ያመለክታሉ። በዚህ ት/ቤት መምህርቷ 110 ጊዜ ትእዛዝ፣ 67 ጊዜ ደግሞ ትችት /ግሰጼ ሠንዝረዋል። ከዚህም ሌላ የ"መምህር" ጥያቄን የተማሪ ቀጥተኛ ምላሽ 23 ጊዜ፣ የ"መምህር" ትእዛዝ ደግሞ 51 ጊዜ ተከትለውታል።

ትምህርት ቤት "ለ" በ20 ደቂቃ የቀረጻ ጊዜ ውስጥ 447 ሁነቶች ተመዝግበዋል። ከእነሱም ውስጥ ፀውቅ ገንኖ ታይቷል። መምህርቷ ወደ ረዥም ጥያቄ (በ'4-4' ውስጥ እንደሚታየው) እና ወደ ረዥም ገለጻ (በ'5-5' ውስጥ እንደሚታየው) የማድላት ዝንባሌ አሰይተዋል። ተማሪ ፈርቀደድ ተሰትፎ (በዐምድ 9 ውስጥ እንደሚታየው) አላደረገም። እንግዲህ ሌሎች መረጃዎችንም በዚሁ ዓይነት ከመጥተረክሱ መረዳት ይቻላል።

ADDIS ABABA UNIVERSITY ILS LIBRARY

ሠንጠረዥ 12

የት/ቤት ""ሀ"" ሣተፊዎች፣ /የቀረጸው ጊዜ 36 ደቂቃ/

- ከ#1 — #10 ያሉት ለጋዞች የሚሰጥበርበን የተራበበ ተገቢና ገደብ ምድቦች ያሳያሉ::

ምድቦች	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	ድምር
1	2			3		1	1	1			8
2		2	3	7	2	5	3	2			24
3	1	6	37	30	8	5	1	1			89
4	2	4	4	108	5	51	13	23		3	213
5		1		20	114	3	2	1		5	146
6	1	3	1	20	4	15	6	52	7	1	110
7		2	1	9	9	20	23	3			67
8	2	6	37	13		8	16	5	1	1	89
9			5	1		1	1				8
10			1	2	4	1	1	1		14	24
ጠቅላላ ድምር	8	24	89	213	146	110	67	89	8	24	778
%	1.03	3.08	11.44	27.38	18.77	14.14	8.61	11.44	1.03	3.08	100
%	84.45							12.47		3.08	100

- በየምድቡ ቋሚ ሥር፡ ያሉት፡ ቁጥሮች ሬግቀ የየምድቡን ከገጾች ድግግሞሾች፡ ያመለክታሉ::

ሠንጠረዥ 13

የት/ቤት ''ለ''ማተሪበበ ፤ / የተረጸው ጊዜ 20 ደቂቃ /

ምድቦች	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	ድምር
1			1								1
2								1			1
3			5	6	6						17
4				23	2	3	1	11		9	49
5				8	148	1		1		18	176
6				2				5		1	8
7										2	2
8	1	1	11	2		1		5		2	23
9											
10				8	20	3	1			138	170
ጠቅላላ ድምር	1	1	17	49	176	8	2	23		170	447
%	0.22	0.22	3.80	10.96	39.37	1.79	0.45	5.15		38.03	99.99
%	56.81							5.15		38.03	99.99

• ከ #1 - #10 ያሉት አኃዞች የፍሰንደርስን የተራበበ ትንተና ንድፍ ምድቦች ያሳያሉ::

በ የምድቦቹ ሥር ያሉት ቁጥሮች ደግሞ የ የምድቡን በንዋኒያት ድግግሞሾች ያመለክታሉ::

ሠንጠረዥ 14

የት/ቤት ''ጠ'' ማተራከበ ፣ /የቀረጸው ጊዜ 30 ደቂቃ/

• ከ #1 – #10 ያሉት ለኃዞች የቋለገደርበን የተራከበ ተገቱና ገደፍ ምዶቦች ያሳያሉ፡፡

ምድቦች	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	ድምር
1	1		1		1						3
2		1			1	1			1		4
3	1	1	27	6	6					2	43
4				71	1	10		5	1	28	116
5			1	7	84	5				4	101
6				2	2	24		14	2	6	50
7									1		1
8		2	12	3	1	2	1	191	1		213
9	1		2	1	1			1	14		20
10				26	4	8		2		20	60
ጠቅላላ ድምር	3	4	43	116	101	50	1	213	20	60	611
%	0.49	0.66	7.04	18.99	16.53	8.18	0.16	34.86	3.27	9.82	100
%	52.05							39.13		9.82	100

• ከ የምድብ ፳፡ሥር ያሉት ቁጥሮች ደገፉ የየምድቡን ከትቀኒቃቸ ደገገቡቸ ያመለክታሉ፡፡

ሠንጠረዥ 15

የት/ቤት "መ" ማተሪክስ ፣ / የቀረጻው ጊዜ 40 ደቂቃ /

• ከ #1 — #10 ያሉት አኃዞች የፍላንደርስን የተራከበ ትንተና ገጽታ ምድቦች ያሳያሉ::

ምድቦች	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	ድምር
1	3				1		1				5
2				3				3	6		12
3		3	11	6	17	1		2		3	43
4			1	72	6	8		27	5	10	129
5		1	1	24	296	1	1	10	5	11	350
6								16	1	2	19
7				2	3	2	3				10
8	1	2	25	13	10		5	14	4		74
9	1	5	4	4	7				33		54
10		1	1	5	10	7		2		100	126
ጠቅላላ ድምር	5	12	43	129	350	19	10	74	54	126	822
%	0.61	1.46	5.23	15.69	42.58	2.31	1.22	9.00	6.57	15.33	100
%	69.10							15.57		15.33	100

በ የምድቦቹ ሥር ያሉት ቁጥሮች ደግሞ የየምድቡን ከገቀ ነቶች ድግግሞሾች ያመለክታሉ::

በዚህ ጥናት መረጃዎች መሠረት በየቀረጻዎች ጠቅለል ጊዜ ውስጥ ባለማቋረጥ የተነገረ ረዥም የተማሪ ንግግር (the longest uninterrupted pupil talk) በት/ቤት "ሀ"፣ "ለ" እና "ሐ" እንደየቅድምናቸው 10፣ 10 እና 78 ቃላት ያሉት ሲሆን፣ በት/ቤት "መ" 43 ቃላት ይዟል። ረዥምና ያልተቋረጠ የመምህር ንግግር (the longest uninterrupted teacher talk) ደግሞ፣ በት/ቤ ት "ሀ" 178 ቃላት፣ በት/ቤት "ለ" 250 ቃላት፣ በት/ቤት "ሐ" 250 ቃላት፣ በት/ቤት "መ" 168 ቃላት አሉት።

በዚህ ረገድ የት/ቤት "ሀ" መምህርት ከተማሪዎቻቸው 17 ጊዜ ያህል የረዘመ ያልተቋረጠ ንግግር ሲያደርጉ፣ የት/ቤት "ለ" መምህርት ደግሞ ከተማሪዎቻቸው 25 ጊዜ የረዘመ ያልተቋረጠ ንግግር አድርገዋል። እነዚህ ሁለት መምህራን ለየንግግሮቻቸው እያንዳንዳቸው እንደየቅድምናቸው 8.8 እና 12.5 ደቂቃዎች ወስደዋል። እንግዲህ ከዚህ መረጃ በመምህራን ያልተቋረጠ ንግግርና በተማሪ ያልተቋረጠ ንግግር መከከል ከፍተኛ የሆነ አለመመጣጠን እንዳለ መረዳት ይቻላል።

4.3.2 <u>የመምህራን አቀራረብ-ኢቀጥተኛነት/ቀጥተኛነት/I/D Ratio/</u>፣

ቀጥተኛነትና ኢቀጥተኛነት በመሠረቱ በሁሉም መምህራን የማስተማር ክንዋኔ ውስጥ ሊንፀባረቅ የሚችል ባሕርይ ነው ሊባል ይቻላል። አንዳንድ መምህራን ተማሪዎቻቸው ሀሳባቸውን በንግግር እንዲገልጹ ሰፊ ዕድል /ነጻነት/ ይሰጧቸዋል። አንዳንዶቹ ደግሞ የዚህ ተቃራኒ የሆነ ዝንባሌ ይከተላሉ። ፍላንደርስ/1970/ የመጀመሪያዎቹን አቀራረብ "ኢቀጥተኛ"፣ የኋለኞቹን ደግሞ ቀጥተኛ በማለት ይለዩዋቸዋል። ይህ የነጻነት ወይም የቁጥጥር ስሜት /notion of freedom & control/ ለተራክቦ ትንተና "እምብርት ጉዳይ" እንደሆነ ዲለሞንት /1976/፣ 15/ በበኩላቸው መግለጻቸውን አብዱልቃድር /1983፣38/ አመልክቷል።

እሁንም አብዱልቃድር /እንደለይኛው/ ፍላንደርስ/ 1968፣ 251/ የእነዚህን ሁለት ጽንሰሀሳቦች ምንነት ሲገልጹ፣ ቀጥተኛ ተፅዕኖዎች የተማሪውን ነፃ ድርጊት በመገደብ፣ በአንድ ፕሮብሌም ላይ በማትኩርና የመምህራንን ሥልጣን በመጠበቅ ወይም በሁለቱም ዘዴዎች የሚቀርቡ ቃላዊ ሐተታዎች /verbal statements/ መሆናቸውን እንዳተቱ ጠቅሷል። እነሱንም የሚያመለክቱ ክንዋኔዎች ገለጻ ማድረግ፣ መመሪያ መስጠትና "የመምህሩን ሥልጣን ማረጋገጥ" የሚሉ እንደሆኑም ጠቁሟል።

ኢቀጥተኛ ተጽእኖ ደግሞ የተማሪውን የድርጊት ነፃነት ማበረታታት ቃላዊ ተሳትፎንና የፈር-ቀደድ /initiative/ ጥረትን እንዲያ ጐለብት የሚያግዙ ቃላዊ ሐተታዎች ናቸው ማለታቸውን አትቷል። በእነዚህ ሥር ደግሞ ጥያቄ መጠየቅ፣ የተማሪዎችን ስሜትና ሀሳብ መቀበል እና

ማብራራት፣ ማሞገስና ማበረታታት የሚሉ ክንዋኔዎች እንደሚመደቡ ተገልጿል።

በዚህ ጥናት ውስጥ በቀጥታ የተሰተፉ የአማርኛ ቋንቋ መምህራንስ በዚህ ረገድ የሚያሰዩት ዝንባሌ ቀጥተኛ ነው ወይስ ኢቀጥተኛ? ይህንን በሚከተለው ቀመር በመጠቀም ለማሰየት እንሞክራለን።

$$\text{የኢ ቀጥተኛነት/ ቀጥተኛነት መጠነ-ንጻሬ} = \frac{1+2+3+4}{5+6+7}$$

ቀመሩን በመጠቀም ከአራቱ ት/ቤቶች ማትሪሲስ የመምህራኑን ኢ ቀጥተኛነት ዝንባሌ አስልቶ እንደሚከተለው ለማቅረት ተችሏል።

ት/ቤቱ	"ሀ"	"ለ"	"ሐ"	"መ"
መጠነ-ንጻሬው/%/	1.03	0.36	0.48	0.49

መረጃው እንደሚያሰየው ከት/ቤት "ሀ" በስተቀር የሦስቱ ት/ቤቶች መምህራን የአቀራረብ ዝንባሌ ቀጥተኛ ነው። የት/ቤት "ሀ" መምህርት ግን፣ ሁለቱን ዝንባሌዎች /ቀጥተኛነትና ኢቀጥተኛነትን/ በተመጣጣኝ ሁኔታ እንደተጠቀሙበት መረጃው ጠቁሟል። የዚህ ክንዋኔ መጠነ-ንጻሬ ከ1 በታች መሆን ቀጥተኛ ዝንባሌን በመሠረቱ ሲያሰይ፣ የመጠነ-ንጻሬው 1 ወይም ከዚያ በላይ መሆን ደግሞ የዝንባሌውን ኢቀጥተኛነት ያሰያል።

ተሰታፊ መምህራን በግለሰብ ደረጃ ብቻ ሰይሆን በአማካይም ከኢቀጥተኛ ዝንባሌ ይልቅ ወደ ቀጥተኛ ዝንባሌ እንደሚያደሉ ታይቷል። በዚህ ረገድ የተደረገው ስሌት /0.67%/ ውጤት አሰይቷል።

የት/ቤት "ሀ" መምህርት በአቀራረባቸው ኢቀጥተኛ ዝንባሌ ማሰየት፤ በሌሎች ቀናት ብዙም ያልተዘወተረና በዕለቱ ትምህርት /ክለሳ/ የትኩረት ባሕርይ ምክንያት የተከሰተ ሊሆን እንደሚችል አጥኚው ገምቷል።

በዚህ ረገድ አብዱልቃድር በ1983 በእንግሊዝኛ ቋንቋ መማሪያ ክፍሎች ተራክቦ ላይ ባደረገው ጥናት ለም ኒልክ፣ ለሽመልስ ሀብቴና ለመነን ት/ቤቶች እንደየቅድምናቸው 0.62%፣ 0.47% እና 0.53%፣ ለናዝሬት ሁለተኛ ደረጃ ት/ቤት ደግሞ፣ 1.0% ማግኘቱን ገልጾ ነበር። ስለዚህ የዚህ ጥናት ግኝትና የአብዱልቃድር ግኝት የመምህራኑን በአብዛኛው ቀጥተኛ ዝንባሌ

መከተል በማሳየታቸው ተመሳስለዋል ሊባል ይቻላል።

ከዚህ በላይ የቀረበው የመምህራን የኢቀጥተኛነትና የቀጥተኛነት ዝንባሌ ባሕርይ በመላው ትምህርት /during the entire lesson/ ባደረጉት እንቅስቃሴ አኳያ የተሰላ ነው። በዚህ ባሕርይ አሰሳ ረገድ ሌላው ገጽታ በመላ የትምህርቱ እንቅስቃሴ ውስጥ ሳይሆን፣ መምህራን ከይዘት-አመቅ ምድቦች /content laden categories viz.4&5/ ውጪ ያላቸውን የኢቀጥተኛነትና የቀጥተኛነት ባሕርይ የሚጤንበት ነው። ይህንን ክንዋኔ ለማስላት የተሠራበት ቀመር ደግሞ የሚከተለው ነው።

$$i/d = \frac{1+2+3}{6+7}$$

በዚህ መሠረት የተደረገው ስሌት የሚከተለውን ውጤት አስገኝቷል።

ት/ቤቱ =	"ሀ"	"ለ"	"ሐ"	"መ"
ውጤቱ/%/=	0.68	1.90	0.98	2.06

ስሌቱ በዚህ ሁኔታ ከመምህራኑ ግማሽቹ (50%) የቀጥተኛነት፣ ቀሪዎቹ (50%) ደግሞ፣ የኢቀጥተኛነት ዝንባሌ እንደሚታይባቸው ጠቁሟል።

ጥናቱ ይህንን ፍንጭ ይፈንጥቅ እንጂ፣ የመምህራኑን ኢቀጥተኛነትና ቀጥተኛነት ባሕርይ በአስተማማኝነት ለመናገር በርከታ ጥልቅ ጥናቶችን በተደጋጋሚ ማድረግና ውጠቶቻቸውን ማቀናጀት አስፈላጊ መሆኑን ይመለከቷል።

4.3.3 ኢቃላዊ ክንዋኔዎች፣

ለዚህ ጥናት በተቃኙት መማሪያ ክፍሎች ውስጥ ቃላዊ ክንዋኔዎች ብቻ ሳይሆኑ፣ ኢቃላዊና ስሜታዊ /affective/ ክንዋኔዎችም ተከስተዋል። ኢቃላዊ ክንዋኔዎች የተማሪዎችን ትኩረት ለመሳብ፣ የነገሮችን ተዛምዶ ወይም ተቃርኖ በአካላዊ እንቅስቃሴዎች አማካይነት ለማሳየት፣ አንዳንድ የአጽንኦት አከባቢያችን ለማመልከትና የተማሪዎችን ስሜት ለመቆጣጠር በማስቻል እንደየሁኔታው ለመማር-ማስተማሩ ሥራ ድጋፍ ይሰጣሉ።

ስሜታዊ ክንዋኔዎችም በበኩላቸው እንደየሁኔታው ብሩህ ወይም ደብዛዛ ድባብ (relaxed or unrelaxed atmosphere) ክፍሎቹ እንዲላበሱ በማድረግ በትምህርቱ ውስጥ ሚና ይጫወታሉ። እዚህ ላይ ሊጤኑ የቻሉትም በዚህ ምክንያት ነው።

በጥቅሉ በተጎበኙት ክፍሎች ውስጥ ኢቃላዊ ክንዋኔዎች በብዛት አልታዩም። በብዛት አለመታየታቸው ብቻ ሣይሆን፣ ተግባቦትን በማሰካት ረገድ ያን ያህል የጎላ ሚና ሲጫወቱ አልተስተዋለም።

ይሁን እንጂ በተራክቦዎቹ ውስጥ ከተፀዩት ኢቃላዊ ክንዋኔዎች፣ የየክፍሉን ተራክቦ ባሕርይ በማመልከት ለጥናቱ ተጨማሪ መረጃ ለማስገኘት ያስችላሉ ተብለው የተገመቱ ክንዋኔዎች በጽሑፈ ሰነዶቹ ውስጥ ተመዝግበዋል።

በተማሪዎች በኩል ተደጋግሞ የታየው ኢቃላዊ ክንዋኔ/ምልክት ማሳየት/ "እጅ ማውጣት" ነው ሊባል ይቻላል። በአብዛኞቹ ክፍሎች ከየጥያቄው በኋላ ጥቂት ልጆች እጆቻቸውን ሲያነሱ ሲሞክሩ ታይተዋል። ነገር ግን የአንዳንዶቹ እጅ በደንብ ከለመታየቱም ሌላ፣ አድራጎቱ ለበጣም ስለሚታከልበት ለአቆጣጠር አስቸጋሪ ሆኖ ተገኝቷል። በዚህ ምክንያት በአኀዝ ተቆጥሮ ሳይመለከት ቀርቷል።

ከዚህም ሌላ አስተማሪ ክፍል ሲገባ ተነስቶ መቀበል፣ ጥያቄ ቆሞ መመለስ፣ ደብተር ተለዋውጦ ማረምና መመለስ፣ በመምህር ገለጻ ወቅት ማስታወሻ መውሰድ አልፎ አልፎ የታዩ ኢቃላዊ ክንዋኔዎች ናቸው። ይሁን እንጂ እነዚህም ከላይ በተገለጸው ምክንያት ተቆጥረው በአኀዝ አልተመለከቱም።

በመምህራን በኩል የተጤኑ ኢቃላዊ ክንዋኔዎች የጣት፣ የእጅ፣ የፊትና የእራስ እንቅስቃሴዎች፣ በፀጥታ ሠሌዳ ማጽዳት፣ ሰሌዳ ላይ መጻፍና ክፍሉን ተዘዋውሮ መጎብኘት ናቸው።

በጥናቱ ውስጥ ያጋጠሙ ስሜታዊ ክንዋኔዎችንም ልክ እንደ ኢቃላዊ ክንዋኔዎች ቆጥሮ ለማመልከት ተሞክሯል። በመምህራንም ሆነ በተማሪዎች በኩል የተጤኑት ስሜታዊ ሁኔታዎች ሳቅ፣ ፈገግታ፣ ቁጣ ወይም መከሰተር፣ ድንጋጤ /ፍርኀት/ እና መገረም ናቸው።

ኢቃላዊያቹም ሆኑ ስሜታዊ ክንዋኔዎች የተመለከቱት እንደሌሎቹ በጊዜ/በየ3 ሰከንድ/ ተመጥነው ሳይሆን፣ በአመጣጣቸው /occurences/ ቁጥር ነው።

<u>ለምሣሌ</u>፣ "መምህር ማስታወሻቸውን ተመለከቱ/4/፣ ተማሪ በእጅ እንቅስቃሴ ተጠቀመ/3/" የሚሉ ሐተታዎች ቢኖሩ፣ 4 እና 3 እያንዳንዱ ክንዋኔ ምን ያህል ጊዜ እንደተከሰተ

እንጂ ቀይታቸውን የሚያመለክቱ አይደሉም። ለተጨማሪ መረጃ ጽሑፈ-ሰነዶቹን መመልከት ይቻላል።

በጠቅላላው በት/ቤቶች "ሀ"፣ "ለ"፣ "ሐ" እና "መ" እንየቀድምናቸው 67፣ 15፣ 26፣ 51 ኢቃላዊ ክንዋኔያችና አሁንም እንደየቀድምናቸው 57፣ 4፣ 8፣ እና 18 ስሜታዊ ክንዋኔያች ተመዝግበዋል። የእነዚህ ክንዋኔያች ዓይነትና ድግግሞሽ መጠን ከዚህ ቀጥለው ባሉት ግራፎች አማካይነት ቀርቧል።

16. የመምህራን፡ ኪ-ፍሃሪ፡ እንቅስቃሴዎች (ግራፍ I)

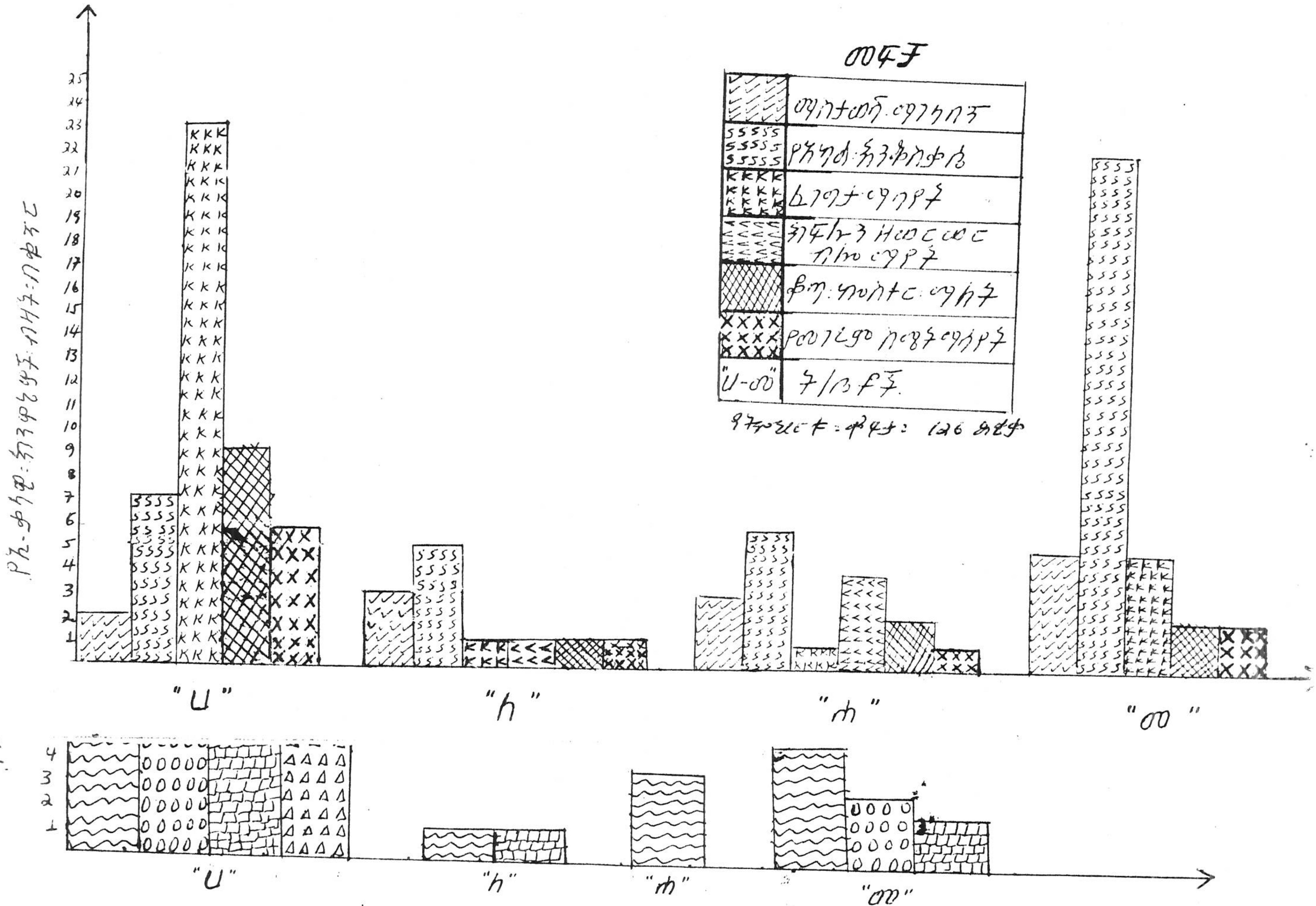

18. የተማሪዎች፡ ኪ-ቃላዊ ስንቅዎችን (ግራፍ 3)

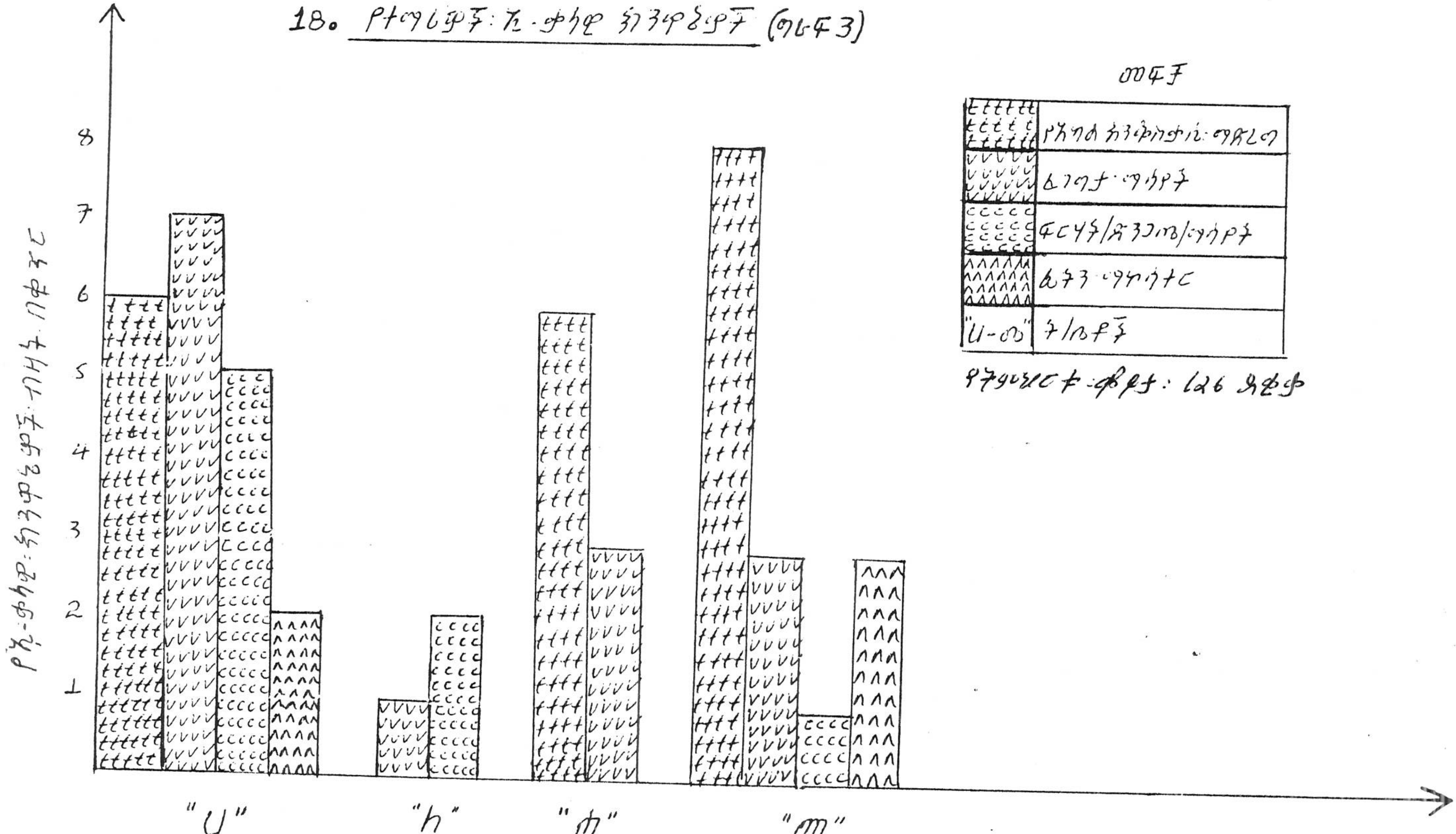

19. የተማሪዎች ስሜታዊ እንቅፋቶች (ግራፍ 4)

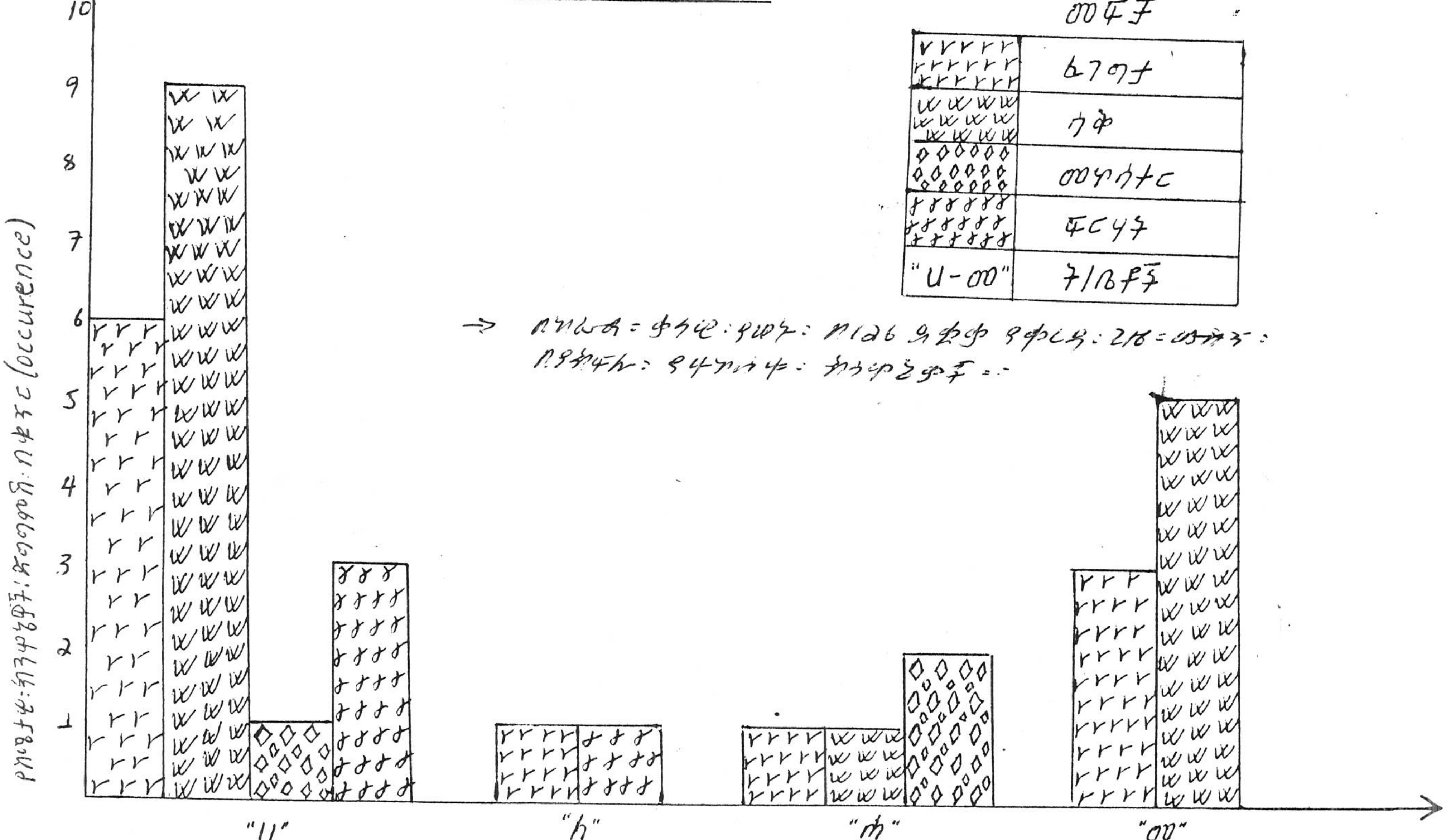

→ [illegible]

4.3.4 የመምህር-ተማሪ "የምለሽና ፈር-ቀዳጅ" ክንዋኔዎች፣

በዚህ የጥናቱ ንዑስ ክፍል የመምህራንና የተማሪዎች ምላሽ /response/ እና ፈር-ቀ ዳ ጅ /initiative/ ክንዋኔዎች መጠንና ባሕርይ ተጠኗል። ይህም የመምህር ምላሽ ምድቦችን /1፣ 2 እና 3/ ፣ የተማሪ ቀጥተኛ ምላሽ ምድብን/8/፣ እና የተማሪ ፈር-ቀዳጅ ምድብን /9/ ከሌሎች የንድፋ ምደቦች ጋር በተገቢ ቀመሮች በማስላት ተከናውኗል።

4.3.4.1 የመምህር ምላሽ መጠን-ንፃሬ /TRR/፣

ተማሪዎች ብዙውን ጊዜ ለድርጊቶቻቸውና ለመልሶቻቸው ከመምህሮቻቸው ምላሽ ይጠብቃሉ። በዚህ ረገድ መምህራን የሚያሳዩት ዝንባሌም ተማሪዎችን እንደየሁኔታው ሊጠቅም ወይም ሊጐዳ እንደሚችል ይገመታል።

ተማሪዎች አንዳንዴ መምህራን ለሙከራዎቻቸው ምላሽ ሳይሰጡ ሲቀሩ ግር ይላቸዋል። አንዳንዶቹ እንዲያውም መልሶቻቸው ትክክል ይሁን ወይም ስህተት ለመለየት አቅቷቸው ይቸገራሉ። የመምህራን ለጥረቶቻቸው ምላሽ አለመስጠት እየቀጠለ ከሄደ፣ ሙከራዎቻቸውን ትተው ተሳትፎአቸውን የሚያቋርጡ ተማሪዎች ሊኖሩ እንደሚችሉም ገጠመኞች ይጠቁማሉ።

ፍላንደርስ በበኩላቸው መምህራን ለተማሪዎቻቸው የሚሰጡትን ምላሽ-ድርጊት ከፍተኛ በታ ይሰጡታል። ፅንሰሀሳቡንም "መምህራን ለተማሪዎቻቸው ሀሳብና ስሜት የሚያሳዩት ዝንባሌ ጠቃሚ ነው" /1970፣102/ ብለውታል። ይህ መጠኑ-ንጻሬ በሚከተለው ቀመር ይሰላል።

$$\text{የመምህር ምላሽ መጠኑ-ንጻሬ} = \frac{1+2+3}{1+2+3+6+7} \times 100$$

በዚህ ቀመር በመጠቀም አራቱ መምህራን ለተማሪዎቻቸው ክንዋኔዎች የሰጡት ምላሽ መጠኑ-ንፃሬ ተሰልቶ የሚከተለው ውጤት ተገኝቷል።

ት/ቤቱ =	"ሀ"	"ለ"	"ሐ"	"መ"
ውጤቱ (%) =	40.6	65.5	49.5	67.4

ምሳሌ፣

መምህርቷ ለተማሪዎቻቸው ንግግር የሰጡት ምላሽ-ድርጊት እነሆ።

ምሣሌው ከት/ቤት "ሀ" ጽሑፈ ሰነድ /ተቀጽላ 15/ ላይ የተወሰደ ነው።

መርት.	ሁለተኛው ስንኝ ለአንደኛው ስንኝ የሚደግፈው	
	ነገር አለ/120/ የሚያወራለት ነገር አለ ልጆች	4
	/121/ እ! እሺ! /122/	5 6
ሴተማ.	ባልሸሪው ማለት..../123/	8
መርት.	እስኪ ብድግ በይ! /124/	6
ሴተማዋ.	ባልሸሪ ማለት በበአል ቀን ከሠራ/125/	8
	የዘራው አይበቅልም ማለት ነው።/126/	8
መርት.	በጣም ጥሩ! ሁለተኛው ስንኝ የዘሩትም	
	ጠፋ /127/ የሚለው ዘር መሆኑን ያመለክ	2
	ተናል። /128/ ስለ ዘሩ ይናገራል።	3
	ስለዚህ በበዓለት ቀን/129/ ቢሠራ፣	3
	ኧኧ... ምን ይሆናል ነው ያልነው?	
	አይበቅልም፣/130/ ይጠፋል ነው።	3
	እሺ ሌላው?/131/	4

ቀደም ሲል እንደተገለጸው፣ የፍላንደርስ የምልከታ ንድፍ የተማሪ ንግግር ምድቦች 8 እና 9 ናቸው። መምህራን በእነዚህ ክንዋኔዎች ላይ የሚሰጧቸው አፀፋዎች /ምላሽ-ድርጊቶች/ ከምድብ 1 እስከ ምድብ 3 ያሉትን ክንዋኔዎች እንደየሁኔታው የሚይዙ ናቸው። ለምሣሌ ለተማሪ ቀጥተኛ ምላሽ /ምድብ 8/ በት/ቤት "ሀ" መምህርቷ ምድብ ሁለትን በመጠቀም 24 ጊዜ ምላሽ-ድርጊት ሰጥተዋል። እንግዲህ በዚህ /ክፍል/ ተራክበ ውስጥ መምህርቷ 24 ጊዜ ተማሪዎችን አሞግሰዋል ወይም አበረታትተዋል ማለት ነው። ክፍለ-ሠንጠረዥ /cell/'8-2'/ ማለት የተማሪ ቀጥተኛ ምላሽን ወዲያው የመምህር ሙገሳ ወይም ማበረታታት ተከትሎታል ማለት ነው።

የት/ቤት "ለ" መምህርት በበኩላቸው የተማሪዎቻቸውን ሀሳብ ተቀብለው በማብራራት 17 ጊዜ ምላሽ-ድርጊት አሳይተዋል። ተጠኚዎቹ መምህራን ለተማሪዎቻቸው የሰጧቸው ምላሽ-ድርጊቶች ዝርዝር ቀጥሎ ባለው ሠንጠረዥ ላይ ቀርቧል።

ሠንጠረዥ 20

መምህራን ለተማሪዎቹ የተለያዩ መልሶች የሰጧቸው ምለሽ-ድርጊቶች፣

ክፍለ ሠንጠረዥ	የክንዋኔዎች ብዛት በየት/ቤቱ "ሀ"	"ለ"	"ሐ"	"መ"	ድምር	ክፍለ ሠንጠረዥ	የክንዋኔዎች ብዛት በየት/ቤቱ "ሀ"	"ለ"	"ሐ"	"መ"	ድምር
'8-1'	2	1	–	1	4	9-1	–	–	1	1	2
'8-2'	6	1	2	2	11	9-2	–	–	–	5	5
'8-3'	37	11	12	25	85	9-3	5	–	2	4	11
'8-4'	13	2	3	13	31	9-4	1	–	1	4	6
'8-5'	–	–	1	10	11	9-5	–	–	1	7	8
'8-6'	8	1	2	–	11	9-6	1	–	–	–	1
'8-7'	16	–	1	5	22	9-7	1	–	–	–	1
'8-8'	5	5	191	14	215	9-8	–	–	1	–	1
'8-9'	1	–	1	4	6	9-9	–	–	14	33	47
'8-0'	1	2	–	–	3	9-0	–	–	–	–	–
ድምር	89	23	213	74	399	ድምር	8	–	20	54	82

መምህራን ለተማሪዎቻቸው የሚሰጧቸው ምለሽ-ድርጊቶች ብቻ ሳይሆኑ፣ ከተማሪዎቻቸው ንግግር በፊት ምን እንደሚያደርጉ ማወቅም ለምልከታ አድራጊ ጉናጭ /interesting/ ነገር ሊሆን ይችላል። ይህ በሌላ አነጋገር ምን ዓይነት የመምህር ክንዋኔን ወዲያው የተማሪ ምለሽ ይከተለዋል? ማለት ነው።

የዚህ ዓይነት መረጃ ከምድብ 1 እስከ ምድብ 7 ካሉት አንዱ እንደመጀመሪያ አኀዝ፣ 8 ወይም 9 እንደ ሁለተኛ አኀዝ ሆነው የሚጣመዱበት ይሆናል።

ለምሣሌ የት/ቤት "ሀ"የዚህ ክንዋኔ መረጃ ከዚህ በታች ተመልክቷል።

ክፍለ-ሠንጠረዡ	ድግግሞሽ
'4-8'	'23'
'5-8'	1
'6-8'	52
'7-8'	3
'6-9'	7
'1-8'	1
'2-8'	2
'3-8'	1

በዚህ መረጃ መሠረት ብዙ ድግግሞሽ ያለው ክፍለ-ሠንረዥ '6-'8 ነው። ይህም የመምህሩን ትእዛዝ የተማሪ ቀጥተኛ ምላሽ አብዘኛውን ጊዜ የሚከተልበት ዓይነት የአቀራረብ ዝንባሌ መኖሩን ይጠቁማል።

/ፍላንደርስ 1970፣ 102/" የአማካዬች ሁሉ አማካይ የሆነ ጥሩ ግምት ወደ 42% አካባቢ ነው" በማለት የዚህን ክንዋኔ ምዕከል መጠነ-ንጻሬ ያመለክታሉ። በዚህ ጥናት የተሰተፉ የአማርኛ ቋንቋ መምህራንም ከት/ቤት "ሀ" መምህርት በስተቀር ሦስቱ ከዚያ መጠነ-ንፃሬ የበለጠ አኅዝ በግል አስመዝግበዋል። እነኚህ ተሰታፊ መምህራን በአማካይ 48.35% ምላሽ ለተማሪዎቻቸው እንደሚሰጡ መረጃው ያሰያል።

ይህ አማካይ ውጤታቸው ግን፣ አብዱልቃድር /1983/ ለእንግሊዝኛ ቋንቋ መምህራን፣ ማሰው/1992/ ለሣይንስ ሠልጣኝ መምህራን በገራችን ውስጥ ካስመዘገቧቸው ውጤቶች እነስ ብሎ ታይቷል። የመምህራን የመረጃ ምገባ ክንዋኔ/Teachers' feedback behaviour/ ሲወሰ የአኅዛቱን መጠን ከማየት ባሻገር፣ የመረጃምገባውን ክንዋኔ ዓይነትም ማየት ተገቢ ይሆናል። ምክንያቱም የመረጃምገባው አዎንታዊ ወይም አሉታዊ ሊሆን ስለሚችልና እያንዳንዳቸው የተለያየ ተጽእኖ በመማር ማስተማሩ ሥራ ላይ ሊያስድሩ ስለሚችሉ ነው። ይህንን በዝርዝር ማሰየት የዚህ ጥናት ዓላማ ባይሆንም፣ መምህራኑ ለተማሪዎቻቸው ጥረት ከሰጧቸው የመረጃምገባ ክንዋኔዎች 10% አሉታዊ፣ 90% ደግሞ አዎንታዊ መሆናቸውን ለይቶ ለማመልከት ተችሏል። የዚህ መረጃ ዝርዝር በተቀጽላ 15 ላይ ተመልክቷል።

ከተቀጽላዎች እና ከየት/ቤቱ ማትሪክስ መምህራኑ የተማሪዎቻቸውን ስሜት ተቀብለው በማስተናገድና በማሞገስ ወይም በማበረታታት ረገድ አንጻራዊ በሆነ መንገድ ብዙ ትጋት እንደማያሰዩ መመልከት ይቻላል። ለዚህ የት/ቤት "ለ" እና የት/ቤት "ሐ" መምህራን፣ ለማሞገስና ለማበረታታት የሰጡት ትኩረት ከየክፍሎቻቸው የቀረጻ ዕለት ክንዋኔዎች አንፃር ሲታይ ከ1% በታች መሆኑ እንደምሣሌ ሊጠቀስ ይቻላል።

በጥቅሉ ተሰታፊ መምህራኑ ከጠቅላላው ምዝግብ የመማር-ማስተማር ክንዋኔዎች አንፃር ለመረጃምገባ 12.40% /330 ሁነቶች/ ትኩረት ሰጥተዋል። ይህ መጠን በቅርቡ ወንድወሰን /1992/ በእንግሊዝኛ ቋንቋ መምህራን ክንዋኔ ትንተና ከደረሰበት ግኝት በጣም ያነሰ ሆኖ ተገኝቷል። ወንድወሰን በዚያ ጥናቱ ያገኘው አማካይ ውጤት 29% ነበር።

4.3.4.2 <u>የመምህር ጥያቄ መጠኑ-ንጻሬ /TOR/</u>፣

ጥያቄ ከተለመዱ የመማር-ማስተማር ክንዋኔዎች አንዱ ነው። መምህራን በጥያቄ የሚጠቀሙት የተለያዩ ዓላማዎችን ከግብ ለማድረስ ነው። ለምሣሌ ያህል በአንድ ርዕስ ላይ ተማሪዎች ያላቸውን ዳራዊ ግንዛቤ ለማሰስ፣ ትኩረትን ለማመልከት፣ የተማሪዎችን ክትትል ለመመዘን፣ ሀሳቦችን ለማሰባሰብና የነገሮችን ልዩነት ወይም አንድነት ለማጉላት የሚሉና የመሳሰሉት ሊጠቀሱ ይችላሉ። በዚህ ረገድ የጥያቄ ጠቀሜታን ሴመ (1986፣ 183) የሐንኪንስ /1966/ እና የሚልስ /1972/ ሥራን በዋቢነት በመጥቀስ 'ተማሪዎችን ለመማር ማነቃቃት ብቻ ሣይሆን፣ ችግሮቻቸውን ለመመርመርና ለማወቅ መርዳትም መሆኑን ጠቁሟል። በተለይ በሐንኪንስ አባባል ጠቀሜታው' "ተማሪውን የዕውቀት ባለቤት ብቻ ለማድረግ ሳይሆን፣ በዕውቀቱ ማሰብና አገላብጦ መሥራት የሚችል ግለሰብ ማድረግ" መሆኑንም አመልክቷል።

አንዳንድ መምህራን ብዙ ጥያቄ ሲጠይቁ፣ አንዳንዶቹ ጥቂት ጥያቄዎች ብቻ ይጠይቃሉ። ሌሎች ደግሞ በጥያቄና በሌሎች ክንዋኔዎች መካከል ሚዛናዊነት እንዲኖር ያደርጋሉ። ለምሣሌ የአንደኛ ደረጃ ት/ቤቶች የማኅበራዊ ሣይንስ መምህራን በሰዓት እስከ 150 ጥያቄዎች እንደሚጠይቁ ይነገራል።/አብዱልቃድር 1983፣ ሪቻርድስና ኑናን 1990/።

ፍላንደርስ በበኩላቸው የመምህር ጥያቄ መጠኑ-ንፃሬ "መምህር ይዘት-መር/content Oriented/ የመማሪያ ክፍል ውስጥ ውይይት በሚመሩበት ወቅት በጥያቄ ለመጠቀም ያላቸውን ዝንባሌ ጠቋሚ /Index/ ነው። ብለውታል። የመምህር ጥያቄ መጠኑ-ንፃሬ ማስሊያ ቀመር የሚከተለው ነው።

$$\text{የመምህር ጥያቄ መጠነ ንፃሬ} = \frac{4}{(4+5)} \times 100$$

በዚህ ቀመር በመጠቀም የተሰላው የአራቱ ት/ቤቶች ተሳታፊ መምህራን የጥያቄ መጠኑ-ንፃሬ የሚከተለውን ይመስላል።

ት/ቤቱ =	<u>"ሀ"</u>	<u>"ለ"</u>	<u>"ሐ"</u>	<u>"መ"</u>
ውጤቱ (%) =	59.3	21.8	53.5	26.9

የተሳታፊ መምህራን በዚህ ክንዋኔ የመጠቀም ዝንባሌአቸው በአማካይ 39.76% ነው።

በዝርዝር ሲታይ የት/ቤት "ሀ"፣ "ለ"፣ "ሐ"፣ "መ" መምህራን በዚህ ረገድ ያላቸው መጠነ ንፃሬ እንደየቅድምናቸው 59.3%፣ 21.8%፣ 53.5%% እና 26.9% መሆኑ ከዚህ በላይ ተመልክቷል።

ፍላንደርስ የዚህ ክንዋኔ ምዕክል መጠነ ተለምደ 28% እንደሆነ ያመለክታሉ። ከዚያ አንፃር ተሰታፊ መምህራኑ ያላቸው ይህን ክንዋኔ የመጠቀም ዝንባሌ፣ ከአማካዩ ጋር ተቀራራቢ ነው። የት/ቤቶች "ለ" እና "መ" መምህራን ከአማካዩ ጋር የተቀራረበ አኀዝ አስመዝግበዋል። የት/ቤቶች "ሀ" እና "ሐ" መምህራን በበኩላቸው ይህንን ክንዋኔ በመጠቀም ረገድ ያላቸው ዝንባሌ መጠን ከአማካዩ በለጥ ያለ ሆኖ ተገኝቷል።

ይህ መረጃ እንደሚያሳየው ተጠኚዎቹ የአማርኛ ቋንቋ መምህራን ያስመዘገቡት የዚህ ክንዋኔ አማካይ መጠነ-ንፃሬ ከምዕክል ተለምደው /26%/፣ ከአብዱልቃድር 1983/35.5%/፣ ከጣሰው 1992/17.2%/፣ ከፓትሪክ 1994/31.6%/ ብልጫ አሳይቷል። ስለዚህ ለዚህ ባሕርይ አጠቃቀም መምህራኑ ከፍ ያለ ዝንባሌ የሚያሳዩ ይመስላል።

4.3.4.3 <u>የተማሪ ፊር-ቀዳጅነት መጠነ-ንፃሬ/PIR/</u>፣

"ተማሪ" የሚለው ጽንሰሀሳብ በግርድፉ አዳዲስ ነገሮችን ለማወቅና ሰፊ የማኀበራዊ ኑሮ ገጠመኝን ለመገብየት የሚጥር "ታዳጊ" የእውቀት ሰው ያመለክታል። ተማሪ በመሠረቱ የሚማረው ራሱ በራሱ ዓላማ፣ ፍላጐትና ጥረት ነው።

በመማሪያ ክፍል ውስጥ ክንዋኔ ረገድ ተማሪዎች እንደየልምዳቸውና እንደየዝንባሌአቸው የተለያዩ ድርጊቶችን በመፈጸም ይማራሉ። አንዳንዶቹ ብዙ በመጠየቅ፣ ሲጠየቁ በመመለስ፣ ከራሳቸው አፍልቀው አስተያየት በመስጠት፣ ከዚያም አልፈው የትምህርቱን ይዘት፣ አቀራረብ ወይም የግለሰቦችን መልስ በመተቸት ለመማር ይሞክራሉ። ሌሎቹ እነዚህን የተጠቀሱትን በጥቂቱ ብቻ ያደርጋሉ። የቀሩት በፀጥታ ብቻ ትምህርቱን "ሲከታተሉ" ይታያሉ።

ተማሪ ያልገባውን ጠይቆ፣ ሲጠየቅም አስበ ጠለቅ ያለ መልስ ሰጥቶ፣ ከራሱ ሀሳብ አፍልቆ ገንቢ አስተያየት ሠንዝሮ ወይም ተችቶ ለመማር የሚያደርገው ጥረት ፊር ቀዳጅነትን /pupil initiation/ ያመለክታል። የተማሪዎች በዚህ ክንዋኔ የመጠቀም ዝንባሌ በሚከተለው ቀመር ይሰላል።

የተማሪ ፊር ቀደድ ተሳትፎ መጠነ-ንፃሬ =

በዚህ ቀመር በመጠቀም የተደረሰበት የየት/ቤቱ ተማሪዎች የዚህ ክንዋኔ መጠነ-ንጻረ የሚከተለውን ይመስላል።

ት/ቤቱ	=	"ሀ"	"ለ"	"ሐ"	"መ"
ውጤቱ (%)	=	8.24	0	8.58	42.18

የተማሪን ፈር-ቀዳጅ ተሳትፎ ባሕርይ ከት/ቤት "መ" የተወሰደውና በዚህ በታች የቀረበው ምሣሌ ያሰያል።

ወተማው.	...እና ለምሣሌ ቅድም የሠራ ነው ጥያቄ/596/	9
	መኪና ሰፊ ሆኗል። እና ሕብረተሰቡም	
	ተቀብሎታል/597/	9
መር.	እያን /598/	2
ወተማው.	ብዙ ጊዜ /599/ በግጥም ላይ በሚወጡ	9
	ነገሮች ላይ /600/ ሕብረተሰቡ ተቀብሏቸው፣	9
	ቋንቋው/601/የማይቀበላቸው አሉ። /602/	9
	(ዲስኩን ደገፍ ብሎ ቆሞ)	
መር.	ለምሣሌ? /603/	4
ወተማው.	ስለዚህ ይነቀፋሉ። /604/	9
መር.	ለምሣሌ? (ደግመው ጠየቁት)።/605/	4
ወተማው.	(xx ሐረግ) የ...እንትና ዘፈን፣	
	የዓለማየሁ እሸቴ /606/ ዘፈን "አሁንም ቅድምም	9
	ታስከክለች ደሮ፣ /607/	9
መር.	"እኔ እንችን ማግኘቴ"/608/ (ብለው	1
	አገዙት)	
ወተማው.	"ሕልም ነው ዘንድሮ" ይላል እና/609/	9
	የደሮ መስከከትና የእሷን ማግኘቱን ነው የሚገ	
	ልጸው... /610/	9
መር.	(እቋረጡትና) ምን ግንኙነት አለ!ነው።/611/	4
ወተማው.	ምንም ግንኙነት የላቸውም።/612/	9
መር.	እያን ! (613)	2
ወተማው.	ሕብረተሰቡ ግን ሙሉ በሙሉ ተቀብሎት/614/	9
	ከብዙ ዓመት በፊት ጀምሮ፣ አሁንም ይኸው እየተ	

ሰማ ነው። /615/ 9

የተሰታፊ ተማሪዎች ፊር-ቀደድ ጥሪት ከአማካዩ መጠነተለምደ በታች ነው። ነገር ግን የት/ቤት "መ" ውጤት ከአማካዩ መጠነ-ንጻሬ ከፍ ብሎ ታይቷል። ከተጠቀሰው ት/ቤት አንድ ተማሪ በስተቀር ተማሪዎች ከራሳቸው በመነጨ ሀሳብ ላይ ተመርኩዘው የሚያደርጉት ተሰትፎ እጅግ አነስተኛ ነው። አማካዩ ውጤትም ቢሆን አብዱልቃድር /1983/፣ ጣሰው /1992/ እና ፓትሪክ /1994/ በቅደም ተከተል በእንግሊዝኛ፣ በሣይንስና በሂሣብ ትምህርት ክንዋኔዎች ትንተናዎቻቸው ከስመዘገቧቸው መጠነ-ንጻሬዎች ያነሰ ነው።

የተማሪዎችን የተሰትፎ ባሕርይ በሚመለከት ዘርዘር ያለ ሀሳብ ያስገኛል በሚል ዓለማ በምድቦች 8 እና 9 ላይ የተደረገው እረቃ በበኩሉ የሚከተለውን ሁኔታ አሳይቷል።

<u>ሠንጠረዥ 21</u>

<u>እርቅ የተማሪ ክንዋኔዎች ዝርዝር ይዘት፣</u>

ት/ቤቱ	የየት/ቤቱ ተ.ተ ጠቅላላ ክንዋኔዎች	ዝርዝር ክንዋኔዎችና ድግግሞሾቻቸው				
		8ሀ	8ለ	ሌላ	9ሀ	9ለ
"ሀ"	97	82	7		7	1
%	100	84.53	7.22		7.22	1.03
"ለ"	23	19	4			
%	100	82.61	17.39			
"ሐ"	233	39	5	169	11	9
%	100	16.74	2.15	72.53	4.72	3.86
"መ"	128	69	5		8	46
%	100	53.91	3.91		6.25	35.93
ድምር	481	209	21	169	26	56
%	100	43.45	4.37	35.14	5.40	11.64

ከአራቱም ት/ቤቶች ጠቅላላ የተራከበ ክንዋኔዎች ውስጥ የተማሪዎች ክንዋኔ 481 /18.9%/ ይዟል። ይህ የተማሪዎችን ጠቅላላ ክንዋኔ የሚያመለክተው አኀዝ /481/ እንደመቶ

ተወሰደ እና 169 እንደሌለ ተደርጐ ዝርዝር ይዘቱ ሲሰላ፣ 230/73.70%/ ቀጥተኛ ምላሽን ሲያሳይ 82/26.3%/ የተማሪዎቹን ፈር-ቀደድ ተሰትፎ ያሳያል።

ከተማሪዎቹ ቀጥተኛ ምላሽ ማለትም ከ73.72% ውስጥ 67% ተማሪዎች ለተጠየቋቸው ጥያቄዎች የሰጧቸውን መልሶች ያመለክታል። ቀሪው 6.73% ደግሞ የተማሪዎችን የራሳቸውን ጥያቄ ይጠቁማል። እንግዲህ ተማሪው ያልገባውን ወይም ለማወቅ የሚፈልገውን ነገር ለመጠየቅ ያለው ዝንባሌ ዝቅተኛ መሆኑን መረጃው ያሳያል።

በጥቅሉ 26.30% ከሆነው የተማሪ ፈር-ቀደድ ተሳትፎ ውስጥ ('9ሀ' - 8.33%) ተማሪዎቹ ለተጠየቋቸው ጥያቄዎች የሰጧቸውን ጠለቅ ያሉ አንፃራዊ መልሶች ሲያመለክት፣ ('9ለ' - 17.94%) ደግሞ፣ ተማሪዎቹ ከራሳቸው አፍልቀው የሰጧቸውን አስተያየቶች/ትችቶች ያመለክታል። ይህ የኋለኛው ሁኔታ የት/ቤት፣ "መ" አንድ ተማሪ ከመምህሩ ጋር በደረገው ምልልስ ንሮ ይታይ እንጂ በጽሑፈ-ሰነዶቹም ውስጥ ሆነ በምልከታ ዕለታት አጥኟውን ያሳጋጠመው ክንዋኔ ነው። ስለዚህ አኀዙ የግለሰብ ተማሪን ጥረት ከማሳየት አልፎ ለት/ቤቱ ወይም ለዚህ ጥናት ሌላ ጭብጥ ሊያስጥ የሚችል እንዳይደለ የዚህ ጥናት አቅራቢ ያምናል።

4.3.5 <u>የመምህራን ምላሽ-ድርጊት</u>(reaction) ባሕርይ፣

መምህራን በመሠረቱ ለተማሪዎቻቸው የተለያዩ ክንዋኔዎች እንደየሁኔታው ምላሽ ድርጊት ይሰጣሉ። ይህ የመምህራን ክንዋኔ በመማር-ማስተማሩ ሥራ ውስጥ ከፍተኛ ሚና እንደሚጫወት ይታወቃል። በዚህ ጥናትም ውስጥ መምህራኑ በዚህ ክንዋኔ አያያዝ ረገድ ያላቸውን ዝንባሌ እንደሚከተለው ለማመልከት ተሞክሯል።

4.3.5.1 <u>የወዲያው የመምህር ምላሽ መጠነ-ንፃሬ</u> (TRR'89) ፡

የወዲያው የመምህር ምላሽ መጠነ-ንፃሬ (በፍላንደርስ 1970፣104) መሠረት "የተማሪዎች ንግግር በሚገታበት /በሚቋረጥበት/ ጊዜ መምህራን በማሞገስና የተማሪዎቻቸውን ስሜትና ሀሳብ በማቀናጀት (integrate) የክፍሉን ውይይት ለመምራት ያላቸውን ዝንባሌ የሚያመለክት ፅንሰ ሀሳብ ነው።" መጠነ-ንፃሬው የሚሰላበትም ቀመር የሚከተለው ነው።

$$\left.\begin{array}{l}\text{የወዲያው የመምህር}\\ \text{ምላሽ መጠነ-ንፃሬ}\end{array}\right\} = \frac{(8+9)+(1+2+3)}{(8+9)+(1+2+3)+(8+7)} \times 100$$

በተመለከተው ቀመር የተሠራው ስሌት የተሰታፊ መምህራ ኑ በዚህ ክንዋኔ የመጠቀም ዝንባሌ የሚከተለውን እንደሚመስል አሰይቷል።

ት/ቤቱ	=	"ሀ"	"ለ"	"ሐ"	"መ"
ውጤቱ (%)	=	65.78	92.85	85.00	88.37

በጠቅላላው የመምህራ ኑ የዚህ ክንዋኔ መጠኑ-ንፃሬ ከ65.78% እስከ 92.85% ይደርሰል። ይህም የተያዘው ጥናት እያንዳንዱ መምህር በአማከይ 77.12% የወዲያው ምላሽ የመስጠት ዝንባሌ እንዳለው ያሰያል ማለት ነው። የዚህ ክንዋኔ ምዕክል መጠነተለምደ 60% ነው። ስለዚህ የዚህ ጥናት ተሰታፊ መምህራን ከአሜሪከን አገሩ ምዕክል መጠነተለምደ የበለጠ የወዲያው ምላሽ የመስጠት ዝንባሌ እንዳላቸው መረጃው ይጠቁማል። በክንዋኔው መምህራ ኑ ያላቸው ዝንባሌ ከውጪያቹ ብቻ ሣይሆን፣ ባገር ውስጥ አብዱልቃድር /1983/ በእንግሊዝኛ መምህራን፣ ፓትሪክ/1994/ በሂሣብ መምህራን ላይ ጥናት በማድረግ ከገኙአቸው ውጤቶች በልጦ ታይቷል። ይሁን እንጂ ጣሰው /1992/ በሣይንስ ሠልጣኝ መምህራን ላይ ባደረጉት ጥናት ውስጥ ከገኙት ውጤት ጋር ይቀራረበል።

4.3.5.2 <u>የመምህር የወዲያው ጥያቄ መጠኑ-ንፃሬ</u>/TQR'89/፣

መምህራን አንዳንዴ ተማሪዎቻቸው በሚሰጧቸው መልሶች ላይረኩ ይችላሉ። በዚህን ጊዜ፣ ተማሪዎቻቸው መልሶቻቸውን እንዲያቃኑ ሲጉተጉቱ ፣ ተጨማሪ ጥያቄዎችን ሲጠይቁ ወይም ራሳቸው ትክክለኛ መልስ ሲሰጡ ይታያሉ።

የዚህ መጠኑ-ንፃሬ ዓላማ መምህራን ለተጠየቀ ጥያቄ ትክክለኛ መልስ እስከተገኘ ድረስ፣ ተማሪዎቻቸውን ጥያቄ የመጠየቅ ዝንባሌአቸው ምን ያህል እንደሆነ ማመልከት ነው። ፍላንደርስ የመምህር ጥያቄ መጠኑ-ንጻሬን"መምህሩ ከገለጻ ይልቅ፣ በራሳቸው (በመምህሩ) ሀሳብ ላይ በተመሠረተ ጥያቄ ላይ ተመርኩዘው ለተማሪዎቻቸው ንግግር የሚሰጡት ምላሽ ዝንባሌ ነው"/1970፤104/ ብለው በይነውታል። መጠኑ-ንጻሬውም በሚቀጥለው ቀመር ይሰላል።

$$\left.\begin{array}{l}\text{የወዲያው የመምህር}\\ \text{ጥያቄ መጠኑ-ንጻሬ}\end{array}\right\} = \frac{('8\text{-}4') + ('9\text{-}4') \quad \times 100}{('8\text{-}4') + ('8\text{-}5') + ('9\text{-}4') + ('9\text{-}5')}$$

ይህንን ቀመር በመጠቀም በተደረገው ስሌት ለት/ቤት "ሀ" 100%፣ ለት/ቤት "ለ" 100%፣ ለት/ቤት "ሐ" 66.7% እና ለት/ቤት "መ" 50% ውጤት ተገኝቷል።

በጥቅሉ ተሰታፊ መምህራኑ በተማሪ መልስ በማይረኩበት ጊዜ በራሳቸው ሀሳብ ላይ በተመሠረቱ ጥያቄዎች የመጠቀም ዝንባሌአቸው በጣም ከፍተኛ መሆኑ ይታያል።

በዚህ ረገድ የአሜሪካን አገር መጠነተለምዶ 44% ስለሆነ፣ የኛዎቹ ከዚያ በጣም እንደሚበልጥ ይመለከቷል። ይሁን እንጂ የት/ቤት "መ" መምህር ወደ አሜሪካኑ አማካይ የሚጠጋ ዝንባሌ አሳይተዋል።

በአገር ውስጥ የተደረጉ ጥናቶች በበኩላቸው አብዱልቃድር /1983/ 59.23%፣ ፓትሪክ /1994/ 55.56%፣ ጣሰው/1992/62.74% ውጤት አስመዝግበዋል።

4.3.6 <u>የትምህርቱ ትኩረትና የሀሰብ ልውውጥ በሕርይ፣</u>

መምህራኑ በትምህርቱ ሂደት ለይዘት /subject matter/ የሚሰጡት ትኩረት መጠንና በመምህር-ተማሪ መከከል የሚታየው የሀሳብ ልውውጥ /ፍጥነት/ ባሕርይ ከዚህ በታች ቀርበዋል። እነዚህን ባሕርያት ሦስት መጠነ-ንጻሬዎችን በማስላት ለማመልከት ተሞክሯል።

4.3.6.1 <u>የይዘት-አቀፍ ምድቦች መጠነ-ንጻሬ</u> /CCR/፣

ለይዘት-አቀፍ ምድቦች ምን ያህል ትኩረት እንደተሰጠ፣ በመሠረቱ ከየት/ቤቱ ማትሪክስ መረዳት ይቻላል። በፍላንደርስ የምልከታ ንድፍ፣ እነዚህ ምድቦች ምድብ 4 እና ምድብ 5 ናቸው። ይዘት-አቀፍ መጠነንጻሬን እንደሌሎች ክንዋኔዎች ሁሉ በስሌት ማግኘት ይቻላል።

የይዘት አመቅ ምድቦች መጠነ-ንጻሬ በሚጠናው ትምህርት ሂደት ውስጥ መምህራን ለትምህርቱ ይዘት የሰጡትን አጽንአት መጠን የማሳየት ጠቀሜታ አለው። በተለይ ከሚጠበቀው በላይ ከፍተኛ የሆነ የዚህ ክንዋኔ መጠነ-ንጻሬ የውይይቱ ትኩረት በይዘት ጉዳዮች ላይ ያረፈ መሆኑን፣ በውይይቱ ውስጥ መምህሩ ቀልጣፋ ሚና መጫወታቸውንና ለዲሲፕሊን ቁጥጥርና ተማሪዎችን ለማነቃቃት የተሰጠው ትኩረት አነስተኛ ሊሆን እንደሚችል በመሠረቱ ያመለክታል።

የዚህን ክንዋኔ መጠነ-ንጻሬ ለማግኘት በምድብ 4 እና 5 ዓምዶች /columns/ እና አግዳሚ መስመሮች /rows/ የሚገኙ ክንዋኔዎችን ደምሮ መቶኛ በማውጣት ይሠራል።

የፍላንደርስ ንድፍ ይዘት-አቀፍ ክፍለ-ሠንጠረዦች /The content cross cells/ የሁለቱንም

ምድቦች ዓምደችና አግዳሚ መስመሮች በማሰስ /shading/ ይገኛሉ። የክንዋኔውም መጠኑ-ንጻሬ ቀጥሎ በተመለከተው ቀመር ይሰላል።

የይዘት አቀፍ ምድቦች መጠኑ-ንጻሬ $\frac{4+5}{N} \times 100$

በዚህ ቀመር በመጠቀም የየክፍሉ ትምህርት የይዘት አቀፍ ምድቦች መጠኑ-ንጻሬ የሚከተለውን እንደሚመስል ተደርሶበታል።

ት/ቤቱ =	"ሀ"	"ለ"	"ሐ"	"መ"
ውጤቱ (%) =	46.1	50.3	35.5	58.3

/ፍላንደርስ 1970፣106/ "ብሔራዊ ይሆናል ተብሎ የሚገመት የአሜሪካን አገር አማካይ መጠኑ-ንጻሬ 55% አካባቢ ነው" ይላሉ። ይሁን እንጂ ለአንዳንድ የአካዳሚክ ትምህርቶች በከፍተኛ ሁለተኛ ደረጃ ት/ቤቶች መጠኑ ከዚህም በላይ ሊሆን እንደሚችል ይጠቁማሉ።

በዚህ ጥናት የሁሉም ት/ቤቶች መምህራን በይዘት ላይ ያደረጉት ትኩረት በአማካይ /48.15%/ ሲሆን፣ በተናጠል የት/ቤት "ለ" እና የት/ቤት "መ" መምህራን ወደ አሜሪካኑ ምዕክል መጠነተለምዶ በተሻለ ሁኔታ ተጠግተዋል። የት/ቤት "ሐ" መምህር ግን፣ ከዚህ በጣም የራቀ ዝንባሌ አሳይተዋል።

ይህ መጠኑ-ንጻሬ /48.15%/ ከምዕክል መጠነተለምደውም ሆነ በአገር ውስጥ ከተደረጉት ከጣሰው/1992/ እና ከፓትሪክ /1994/ ያነሰ /ውጤት/ አኀዝ አሳይቷል። ከአብዱልቃድር /1983/ ውጤት ጋር ግን ተቀራራቢ ሆኖ ተገኝቷል።

ለይዘት-አዘል ምድቦች ዝቅተኛ ትኩረት መስጠቱ ብቻ መምህር በዲሲፕሊን ቁጥጥርና ተማሪዎችን በማነቃቃት ረገድ ቀልጣፋ ሚና ለመጫወታቸው ማረጋገጫ ላይሆን ይችላል። ለምሣሌ በዚህ ጥናት የት/ቤት "ለ" መምህርት ለክንዋኔው ከአማካይ በታች የሆነ አኀዝ /50.33%/ አስመዝግበዋል። በአንጻሩ የዚያ ክፍል ተማሪዎች ፈር-ቀደድ ተሳትፎ መጠኑ-ንጻሬም 0% ሆኖ ተገኝቷል። በአብዱልቃድር /1983/ ጥናትም ውስጥ በሽመልስ ሀብቴ ሁለተኛ ደረጃ ት/ቤት በዚህ ረገድ ተመሳሳይ ክስተት አጋጥሞት እንደነበር አጥኚው በጥናቱ ገጽ ፭፪ ላይ አመልክቷል።

4.3.6.2 <u>**የጽ ኑዕ ምድቦች መጠነ-ንጻሬ**</u> /SSR /፣

ይህ መጠነ-ንጻሬ የመምህርና የተማሪ ንግግር ምን ያህል በአንድ ምድብ ውስጥ ከ3 ሴኮንድ የበለጠ ጊዜ የመቆየት ዝንባሌ እንዳለው የሚያመለክት ነው።

"የዚህ መጠነ-ንጻሬ ከፍተኛ መሆን፣ በመምህር-ተማሪ መካከል ያለው የሀሳብ ልውውጥ በአማካይ ዝግተኛ /slow/ መሆኑን ያሳያል።"/ፍላንደርስ፣ 1970፣ 106/። ስሌቱ በጽ ኑዕ ምድቦች ክፍለ-ሠንጠረዦች /content cross cells/ ውስጥ ያሉትን ድግግሞሾች ደምሮ መቶኛዎቻቸውን በማውጣት ይከናወናል። ቀመሩ የሚከተለውን ይመስለል።

የጽ ኑዕ ምድቦች መጠነ-ንጻሬ $$\frac{/1+1/+/2+2/+/3+3/..+10+10/}{N}$$

በዚህ ቀመር በመጠቀም የተሰለው የዚህ ክንዋኔ መጠነ-ንጻሬ ለት/ቤት "ሀ" /41.10%/ ፣ ለት/ቤት "ለ" /78.50%፣/ ለት/ቤት "ሐ" /70.90%/ እና ለት/ቤት "መ"/63.50%/ ሆኗል።

"በአሜሪካን አገር በብዙ መምህራን ላይ ምልከታ በማድረግ ይደረስበታል ተብሎ የሚገመት አማካይ 50% አካባቢ "እንደሆነ ፍላንደርስ /1970፣ 106/ ይገልጻሉ። እንግዲህ በተመለከተው ውጤት መሠረት የዚህ ጥናት ተሳታፊ መምህራንና ተማሪዎች ከት/ቤ ት "ሀ" ተሳታፊዎች በስተቀር ያላቸው የልውውጥ ባሕርይ ዝግተኛ እንደሆነ ይታወሳል። ይህ የአማርኛ ቋንቋ ትምህርት ተራክቦ ግኝት አብዱልቃድር /1983/ በአዲስ አበባ በሁለተኛ ደረጃ ት/ቤቶች በእንግሊዝኛ ቋንቋ ትምህርት ተራክቦ ጥናት ከደረሰባቸው መጠነ ንጻሬዎች ሁለት ጊዜ ያህል ዝግ ያለ እንደሆነ ይታያል። የአብዱልቃድር ግኝት ለምኒልክ ሁለተኛ ደረጃ /22.10%/፣ ለናዝሬት ከፍተኛ ሁለተኛ ደረጃ /41.30%/፣ ለሽመልስ ሀብቴ /21.90%/ እና ለየካቲት አሥራ ሁለት፣ /12.42%/ ነበር።

በዚህ ጥናት የት/ቤት "ሀ" መምህርት ክፍለጊዜውን በሙሉ "የክለሳ" (revision) ጥያቄዎች እያሠሩ ናቸው። መምህርቷ በትምህርቱ ሂደት ውስጥ ከየተማሪው ምላሽ በኋላ ወደ ሌላ ጥያቄ ፈጥነው ሲመልሱ ታይተዋል። ስለዚህ የዚህ ክንዋኔ መጠነ-ንጻሬ ከሌሎቹ ት/ቤቶች ዝግተኛ ሆኖ ተገኝቷል። የክንዋኔው ዝግተኛ መጠነ-ንጻሬ ደግሞ ቀደም ተብሎ እንደተጠቀሰው የሀሳብ ልውውጡን እንፃራዊ ፈጣንነት ያመለክታል።

4.3.6.3 <u>የተማሪ ፅ ኑዕ ምድቦች መጠኑ-ንጻሬ</u> /PSSR/፣

ሌላው የመምህር ተማሪ የሀሳብ ልውውጥ ፍጥነት ጠቋሚ /Index/ የተማሪ ጽ ኑዕ ምድቦች መጠኑ-ንጻሬ ነው። "ይህ መጠኑ-ንጻሬ በመሠረቱ የሚሰላው የተማሪ ንግግር አማካይ ወይም ከዚያ በላይ ሲሆን ነው ፍላንደርስ /1970፣106/።"

መምህራን በአማካይ ከተማሪዎች ይልቅ በአንድ ምድብ ውስጥ ቆይተው ነጥቦችን የማብራራት ዝንባሌ እንዳላቸው በመሠረቱ ይታወቃል። በዚህ ጥናት ውስጥም የመምህር-ተማሪ ልውውጥን ግርድፍ ባሕርይ እንኳን ለማመልከት ያስችል ዘንድ ይህ መጠኑ-ንጻሬ ተሰልቷል። ስሌቱ የተከናወነው በሚከተለው ቀመር በመጠቀም ነው።

የተማሪ ፅ ኑዕ ምድቦች መጠኑ-ንጻሬ $= \dfrac{('8-8') + ('9-9')}{(8) + (9)} \times 100$

ቀመሩን በመጠቀም የተደረገው ስሌት ውጤቱ ይህንን ይመስላል።

ት/ቤቱ	"ሀ"	"ለ"	"ሐ"	"መ"
ውጤቱ (%)	5.15	21.73	24.00	36.71

ፍላንደርስ የዚህ ክንዋኔ አማካይ ለአሜሪካ ት/ቤቶች 35% ወይም 40% አከባቢ መሆኑን አመልክተዋል። በዚህ ጥናት ከተከተቱት ት/ቤቶች በት/ቤት "መ" ብቻ ወደ አሜሪካ ኑ ምዕክል መጠነተለምዶ የተጠጋ መጠኑ-ንጻሬ ሲመዘገብ፣ የሌሎች ሦስት ት/ቤቶች መጠነ ንጻሬዎች ከአሜሪካ ኑ መጠነተለምዶ የራቁ አኃዞች አስመዝግበዋል።

የዚህ የተያዘው ጥናት ግኝት በአገር ውስጥ አብዱልቃድር /1983/ በእንግሊዝኛ ቋንቋ ትምህርት የመምህር ተማሪ ተራክቦ ላይ ባደረገው ጥናት ካገኘው ውጤት መጠኑ ከፍ ብሎ ታይቷል። አብዱልቃድር በዚያ ጥናቱ በዚህ ዝንባሌ ረገድ ያገኘው አማካይ ውጤት 15.20% ነበር። አማካዩ የዚህ ጥናት ውጤት ግን 19.33% ነው።

ይህ ሁኔታ የሚያሳየው የዚህ ጥናት ተሳታፊ ተማሪዎች መልሶች በአንድ ወይም በሁለት ቃላት የተወሰኑ መሆናቸውን ነው። ለማጠቃለል ተጠኚዎቹ ተማሪዎች አብዛኛውን ጊዜ በአንድ ምድብ ውስጥ ከ3 ሴከንድ የበለጠ ጊዜ እንደማይቆዩና አጫጭር መልሶችን ከመወርወር አልፈው በራሳቸው ፈር-ቀዳጅነት ሰፋ ያሉ መልሶችን እንደማይሰጡ ለመገንዘብ ተችሏል። የዚህ ግኝት ደጋፊ የሆኑ ሌሎች ተጨማሪ ጭብጦችንም ከዚሁ ጥናት መረጃ ውስጥ ማመልከት ይቻላል።

ከዚህ በላይ እንደተጠቆመው ተማሪዎቹ ለሚጠየቁ ጥያቄዎች ከአንድ ወይም ከሁለት ቃላት ያልበለጡ አጫጭር መልሶችን እንደሚሰጡ በተደጋጋሚ ታይቷል። ከዚህም ሌላ የጀመሩትን ሀሳብ ሳይጨርሱ በእንጥልጥል እንደሚተውት ብዙ ጊዜ ተስተውሏል። የዚህ ዓይነት ክስተቶችን ከሁሉም ት/ቤቶች ጽሑፈ-ሰነዶች ውስጥ በብዛት ማመልከት ይቻላል።

<u>ምሣሌ</u>

1. <u>አጫጭር መልሶች</u>፣

ት/ቤት "ሀ" ሁነቶች 599፣ 603፣ 709

ት/ቤት "ሐ" ሁነቶች 120፣ 122፣ 154፣ 180

2. <u>እንጥልጥል ሀሰቦች</u>፣

ት/ቤት "ሀ" ሁነቶች = 176 ፣ 320

ት/ቤት "ለ" ሁነት = 10

ት/ቤት "ሐ" ሁነት = 91

ት/ቤት "መ" ሁነቶች = 173 ፣ 190

4.4.2 የመምህር ንግግር ፈርጆች፣

እነዚህ በበኩላቸው የምላሽ ፈርጆች እና የፈር-ቀደዳ ፈርጆች በሚባሉት ሊከፈሉ ይችላሉ።

የመምህር የምላሽ ፈርጆች

በእነዚህ ሥር የተማሪዎችን ስሜት መቀበል፣ ማሞገስ /ማበረታታት/ እና የተማሪዎችን ሀሳብ ተቀብሎ በእነሱ መጠቀም የሚሉ ክንዋኔዎች ይገኛሉ። ከእነሱም በመጨረሻ የተመለከተው ከሌሎች የበለጠ ድግግሞሽ አለው። የዚህ ክንዋኔ አጠቃቀም ራሱ በሚከተሉት ሦስት ፈርጆች ሥር ሊቀርብ እንደሚችል የምዝግብ መረጃዎች ትንተና ያሳያል። እነሱም የተማሪዎችን ሀሳብ ቃል በቃል መድገም /26.04%/፣ ሀሳቡን ተቀብሎ በራስ አባባል መግለጽ /67.19%/ እና በሁለቱም እንደየሁኔታው መጠቀም /6.77%/ የሚሉ ናቸው።

- #### የመምህር የጥያቄ ፈርጆች፣

ተሰታፊ መምህራኑ በጥያቄ ክንዋኔ/ምድብ 4/ አያያዝ ረገድ በተደጋጋሚ ከሰዩአቸው ሁኔታዎች የሚከተሉት በምሣሌነት ቀርበዋል። ምሰሌዎቹ ጥቂት ፈርጆችን ብቻ ያሳያሉ።

ፈርጁ	ድግግሞሹ	የሚያመለክተው/የሚጠቁመው ይዘት
4	507	የምህር ጥያቄ፣ ነጠላ ክንዋኔ/single event/
'4-4'	274	የመምህር ጥያቄ ተከታታይ/ረዥም ጥያቄ
'4-5'	14	የመምህር ከጥያቄ ወደ ገለጻ መሸጋገር
'4-8'	66	የተማሪ "ቀጥተኛ"ምላሽ የመምህርን ጥያቄ መከተል
'4-9'	6	የተማሪ ምላሽ የመምህር ጥያቄን መከተል
'4-0'	50	የፀጥታ የመምህር ጥያቄን መከተል

መረጃው እንደሚያሳየው መምህራኑ ከወሰዱት የጥያቄ ጊዜ ከግማሽ በላይ የሚሆነው በረዣዥም/በአማካይ ከሦስት ሴኮንድ በላይ በሚወስዱ /ጥያቄዎች የተያዘ ነው። ይህ ርዝመት በአብዛኛው ከድግግሞሽ የመጣ እንደሆነ ተጧኗል። በሌሎች ምልከታዎችም ወቅት ይህ በተደጋጋሚ የታየ ክስተት ነው። ለአብነት የት/ቤት "ሀ" ጽሑፈ-ሰነድን ከሁነት 347 እስከ ሁነት 358፣ የት/ቤት "ለ" ጽሑፈ-ሰነድን ደግሞ ከሁነት 149 እስከ ሁነት 155 ይመለከቷል። በተጨማሪ ጥያቄን 14 ጊዜ የመምህር ገለጻ፣ 66 ጊዜ የተማሪ ምላሽ፣ 50 ጊዜ ፀጥታ ተከትሎታል።

"መምህራን የማናገር /elicit/ ጥረታቸው የሚፈለገውን ውጤት አለስገኘ ሲል፣ ተማሪዎች ጥያቄዎችን እንዴት መመለስ እንደሚችሉ በማመልከት ፈንታ ጥያቄዎችን እንደሉ ይደግማሉ" በማለት /ሴመ፣ 1989፣ 61/ የገለጸው ሐቅ እዚህም ጥናት ውስጥ እንደተንፀባረቀ ይገነዘቧል።

ጽሑፈ-ሰነዶቹ እንደሚያሳዩት አብዛኞቹ የተጠየቁት ጥያቄዎች ዝግ ወይም የምርጫ ጥያቄዎች ናቸው። ከዚህም ሌላ ተማሪው እንዲያስብና ግራ ቀኙን እንዲፈትሽ የሚያደርጉ መስለው አልታዩም። ሁግስ /1990/ ከመለከቷቸው የጥያቄ ዓይነቶች መምህራኑ ሲጠቀሙባቸው የታዩት "ማን? ምን? ለምን? እንዴት? ወዘተ.../፣ wh -Questions/ ኢቀጥተኛ ጥያቄዎች /indirect questions/፣ እንብቦ የመረዳት ጥያቄዎች /comprehension Questions/ እና ማሚቶ ጥያቄዎች /echo questions/ ናቸው።

<u>ምሳሌ፣</u>

- እንብቦ የመረዳት ጥያቄ ብት/ቤት "ሐ" የተጠየቁ አብዛኞቹ፣ጥያቄዎች።
- ማሚቶ ጥያቄዎች = በት/ቤት "ሀ"ሁነት፣134፣179፣262፣
  " " » »የት/ቤት "ለ" ሁነት 8፣ 45።
- ኢቀጥተኛ ጥያቄዎች= ት/ቤት "ለ" ሁነት 132፣154፣
  " " » »ት/ቤት "መ" ሁነት 108፣433፣434።

የዚህ ጥናት ተሳታፊ ተማሪዎች ለአጨራረስ-ክፍት ጥያቄዎች (open ended questions) በሰጡዋቸው አስተያየቶች በሚጠየቋቸው የመልመጃ ጥያቄዎች የማይደሰቱባቸው መሆናቸውን አመልክተዋል። በጥያቄዎች ይዘታ ረገድ በየነ/1985፣49/ በበኩሉ በ9ኛ ክፍል መማሪያ መጽሐፍ ላይ የሚገኙ ጥያቄዎች ተደጋጋሚያችና አሰልቺያች መሆናቸውን በተማሪዎች መጠይቅ መሠረት እንደደረሰበት ገልጸ፣ ጥያቄዎቹ ማገናዘብን፣ ግምገማን ማቀናበርን፣ ወዘተ. እንደማያከትቱ ጠቁሞ ነበር።

<u>የመምህራን የተራ አሰረጫጨት ፈርጆች፣</u>

በመማሪያ ክፍል ውስጥ ክንዋኔያች እያያዝ መምህራን በተራ አሰረጫጨት /turn distributions/ ረገድ በተደጋጋሚ ከፈጸሟቸው ድርጊቶች የሚከተሉትን ፈርጆች ለማመልከት ተችሏል።

= ጥያቄዎችን ለመላው ተማሪ ማሸማት፣

= ግለሰብ ተማሪን ጠቁሞ /በቀጥታ በስም ጠርቶ/ መጠየቅ፣

= ጥያቄ ከጠየቁ በኋላ በእጅ/በጣት/ ጥቆማ ብቻ መላሽ ማዘዝ።

<u>የመምህር የፈር-ቀደዳ ክንዋኔ ፈርጆች፣</u>

በእነዚህ ሥር ደግሞ ገለጻ ማድረግ፣ ትእዛዝ/መመሪያ መስጠትና እና መተቸት/ መገሰጽ የሚሉ ክንዋኔዎች ይከታታሉ። ከእነሱ የሚወጡ ፈርጆችና የሽግግሮቻቸው ባሕርይ ከዚህ በታች ቀርቧል።

ፈርጁ	ድግግሞሹ	የሚያመለክተው/የሚጠቁመው ይዘት
5	773	ገለጻ፣ነጠላ ክንዋኔ በአማካይ 3 ሴኮንድ የሚወስድ
'5-5'	642	» ፣ ተከታታይ/ረጅም ክንዋኔዎች
'5-0'	38	ፀጥታ ገለጻን ተከትሎ እንደመጣ
'5-4'	59	መምህር ከገለጻ ጥያቄ ወደ መጠየቅ እንዳለፈ
'5-6'	10	ትእዛዝ 10 ጊዜ ገለጻን ተከትሎ እንደመጣ

ገለጻ ከመምህር ክንዋኔዎች ሁሉ የበለጠ ጊዜ እንደሚወስድ ከዚህ በፊት ተጠቁሟል። ለገለጻ ረጅም ጊዜ መስጠቱ ብቻ ሣይሆን፣ የገለጻዎቻቸው ረጃጅም መሆን/በ'5-5' ውስጥ እንደሚታየው / እና የመምህራኑ ከገለጻ ወደ ጥያቄ የማለፍ ተመሳሳይ ዝንባሌ ማሳየት /በ' 5-4 ውስጥ እንደሚታየው/ መጠቀስ ያለባቸው ፈርጆች ናቸው።

በትእዛዝ /መመሪያ አሰጣጥ ክንዋኔዎች ረገድ፣ አጫጭር ትእዛዞች አብዛኛውን ጊዜ የሚሰጡ መሆናቸው፣ አልፎ አልፎ ከሦስት ሴኩንድ የረዘሙ ትእዛዞችም መስጠታቸው /'6-6'/ እና የመምህር ትእዛዝን የሚከተለው ባለብዙ ድግግሞሽ ክንዋኔ የተማሪ ቀጥተኛ መልስ /'6-8'/ መሆኑ ሊጠቆም ይገባል።

ከመምህራን የግሰጼ/ ትችት ክንዋኔዎች ደግሞ አብዛኞቹ ክንዋኔዎች ባለ ነጠላ ሁነት መሆናቸው፣ 26 ጊዜ ከሦስት ሴኮንድ የበለጠ ትችት መስጠቱ፣ መምህራኑ ከትችት ወደ ትእዛዝ /12 ጊዜ/፣ ወደ ገለጻ ደግሞ /5 ጊዜ/ ማለፋቸው ከተስተዋሉት ተደጋጋሚ ክንዋኔዎች ጥቂቱ ናቸው።

የየትምህርቱ የተለያዩ ቅጽበቶች አከሄድ፣/Lesson progress/፣

በመምህራ ኑ መከከል በትምህርቱ አጀማመርና አጨራረስ ረገድም ተመሳሳይ የሚመስሉ ተደጋጋሚ ክንዋኔዎች ተንፀባርቀዋል። በዚህ ረገድ የየት/ቤቱ ምዝግብ መረጃ የመጀመሪያው፣ የ15ኛውና የመጨረሻው ደቂቃ ክንዋኔዎችን በማጤን የሚከተሉትን ፈርጆች ለማመልከት ተሞክሯል።

ሠንጠረዥ 22

የተቀረጹ ትምህርቶች የተለያዩ ቅጽበቶች ክንዋኔዎች፣

ቅጽበቱ	የየተከሰቱ ክንዋኔዎች	ድግግሞሽቻቸው በአማካይ (%)
የመጀመሪያው ደቂቃ	5፣0፣4፣6፣3፣ እንደየቅድምናቸው	38.7፣23፣14.8፣6.8፣4.5
15ኛው ደቂቃ	0፣4፣6፣3 እንደየቅድምናቸው	60.5፣27.1፣3.7፣2.5
የመጨረሻው ደቂቃ	5፣4፣6፣2፣ 3፣0	59.8፣3.7፣2.4፣2.4፣ 1.2፣17

4.4.3 **የተማሪ ተደጋጋሚ የትምህርት ክትትል ክንዋኔዎች**፣

ከተማሪ ክንዋኔዎች ምላሽ እና ፈር-ቀደድ የሚባሉ የክንዋኔ ፈርጆችን ማመልከት ይቻላል። የእነሱም ድግግሞሽና ባሕርይ የሚከተለውን ይመስላል።

ሠንጠረዥ 23

የተማሪ ምለሽና የፊር-ቀደዳ ክንዋኔ አንዳንድ ፊርጆች፣

ፈርጁ	ድግግሞሽ	የሚጠቀመው ይዘት
8	481	ነጠላ ሁነት/አጭር መልሶች
'8-8'	46	ተከታታይ ሁነቶች /ረጃጅም መልሶች
'8-0'	3	የተማሪ ምላሽን ፀጥታ እንደተከተለው
'8-9'	6	የተማሪ ከምላሽ ወደ ፊር-ቀደዳ ማለፍ
9	82	ነጠላ ፈር-ቀደድ ክንዋኔ
'9-9'	47	ተከታታይ ፈር-ቀደድ ክንዋኔዎች

<u>የተማሪዎች ተራ አወሰሰድ /turn taking/ ዘይቤዎች፣</u>

- እጅ አውጥቶ መመለስ፣
- መምህር ሲጠይቁ፣ ሲጠቁሙ ብቻ መመለስ፣
- ሳይጠቆሙ /እጅም ሳያወጡ በግብታዊነት ቀጭ ብሎ መመለስ።
- ለሁሉም ሁኔታዎች ዝምታን መምረጥ/መከተል።

ከዚህ በላይ በተመለከቱት ፈርጆች በመጠቀም ተሳታፊ ተማሪዎች በክፍል ውስጥ መልስ ለመስጠት ከደረጓቸው ጥረቶች ትክክለኛ መልሶች፣ የተሰሰቱ መልሶች እና የመከኑ ጥረቶች ተብለው ሊፈረጁ የሚችሉ ተደጋጋሚ ሁኔታዎች አጋጥመዋል። የመከኑ ጥረቶች የሚለው ተማሪዎች መልስ ለመስጠት ሙከራ አድርገው ድምጻቸው ባለመሰማቱ ምክንያት ስህተት ወይም ትክክል መሆናቸው ያልታወቀ ሙከራዎችን ያመለክታል። የተማሪዎች የንግግር ተራ አጠቃቀም ሁኔታ ዘርዘር ያለ መረጃ በተቀጽላ 17 ላይ ቀርቧል።

4.4.4 የፀጥታ ቅጽበት ክንዋኔ ፈርጆች፣

በጥናቱ ውስጥ ከጋጠሙ 380 የፀጥታ ቅጽበት ክንዋኔዎች የሚከተሉትን ሐቆች ለማመልከት ተችሏል።

ክንዋኔው	ድግግሞሹ	የሚያመለክተው/የሚጠቁመው ይዘት
0	142	የፀጥታ ቅጽበት ነጠላ ክንዋኔ
0ለ	225	በፀጥታ እየተከናወነ የነበረ የሰሌዳ ላይ /የክፍል/ሥራ
0ሐ	13	የውዥንብር/የድንጋሬ/ ቅጽበት

እንግዲህ በክፍል አራትም ውስጥ እንደተጠቆመው በፈርጅነት የሠሌዳ ላይ ወይም የክፍልን ሥራ፣ የሽግግር ወይም የመጠበቂያ ጊዜን እና ውዥንብር አዘል ክንዋኔን ማመልከት ይቻላል።

ከፀጥታ ቅጽበት ጋር የተያያዙ የሽግግር ክንዋኔዎችን በሚመለከት፣ እዚህ ላይ መጠቀስ የሚችሉት ሦስት ፈርጆች '0-4/፣ '0-5' እና '0-6' ናቸው። በዚህ ረገድ ፀጥታን ጥያቄ 41 ጊዜ፣ ገለጻ 33 ጊዜ እና ትእዛዝ 19 ጊዜ ተከትለውት ገብተዋል።

በአንጻሩ ተማሪዎች ከፀጥታ ቀጥለው ያደረጉት ተሰትፎ በክፍለሠንጠረዥ '0-8' ውስጥ እንደሚታየው 5 ጊዜ ብቻ ነው። እንግዲህ በተጠኑት ክፍሎች የትምህርት ክንዋኔዎች ውስጥ ፀጥታውን በተደጋጋሚ የሰበሩት /break the silence/ መምህራን እንደሆኑ መረጃው ያመለክታል።

የ'መማክ' ውስጥ ተግበበት ፈርጆች፣

. መምህር → ተማሪ = 267

መምህር → መላው ክፍል = 232

መምህር → ግለሰብ ተማሪ = 35

. ተማሪ → መምህር = 101

ግለሰብ ተማሪ → መምህር = 70

ተማሪዎች → መምህር = 30*

ግለሰብ ተማሪ → ግለሰብ ተማሪ = 1

አኀዛቱ የንግግር ተራዎችን /turns/ በአመጣጣቸው /occurence/ ብዛት የሚያመለክቱ

ናቸው። *በመምህር ሀሳብ መነሻነት የመጡ መልሶችን ሳይሆን ከተማሪው ከራሱ የመጡ ሀሳቦችን ያመለክታል።

የቀረበው መረጃ የተግባቦቱ ምንጭ/መነሻ መምህሩ መሆኑን ያሳያል። በምልከታዎችም በተደጋጋሚ እንደታየው መምህሩ ካልተናገሩ ተማሪ አይተነፍስም። የተማሪ-ተማሪ ተግባቦት የተመዘገበው አንዴ ብቻ ነው። እሱም ከቀረበበት ሁኔታ አንፃር ሲታይ በድንገት /ሳይታሰብበት/ የተነገረ ይመስላል።

የመምህር ሰፊና ረጅም የንግግር ድርሻ፣ የተማሪው ከተሰትፎ መቆጠብና የተለያዩ ተግባራት /tasks/ ሲከናወኑ በመማክ.ውስጥ አብዛኛውን ጊዜ አለመታየት፣ የመማሪያ ክፍሎቹን ማዕከለ-መምህር/Teacher centred/ ባሕርይ እንዳለቸው ጠቁሟል።

4.4.5 አንዳንድ አንግዳመሰል የከንዋኔ ፈርጆች፣

በምዝግብ መረጃዎች ውስጥ ያጋጠሙና ያልተለመዱ የሚመስሉ ጥቂት የከንዋኔ ፈርጆች ከዚህ በታች ተመልክተዋል። እዚህ ላይ እንግዳ መሰልነታቸውን ለመጠቆም ብቻ ስለተፈለገ የድግግሞሾቻቸው "ብዛት" አጽግም አልተጤነም።

<u>ሠንጠረዥ 24</u>

<u>እንግዳ መሰል አንዳንድ የከንዋኔ ፈርጆች፣</u>

<u>ፈርጁ</u>	<u>ድግግሞ</u>ሹ	የሚጠቁመው ይዘት
'0-2'	/1/	ፀጥታን የመምህር ተማሪን ማሞገስ እንደተከተለው
'0-3'	/2/	ከፀጥታ ቀጥሎ መምህር የተማሪን ሀሳብ እንደተቀበሉ
'3-7'	/1/	መምህር የተማሪን ሀሳብ ከመቀበል ወደ ትችት እንዳለፉ
'4-7'	/14/	መምህር ትችት ጥያቄን ተከትሎ እንዲመጣ እንዳደረጉት
'7-8'	/3/	የመምህርን ትችት የተማሪ ምላሽ እንደተከተለው
'8-5'	/11/	የመምህር ገለጻን የተማሪ ምላሽ እንደቀደመው
'9-7'	/1/	የመምህር ትችት የተማሪን ፈር ቀደድ ተሳትፎ እንደተከተለው
'4-6-4'	/96/	መምህር በጥያቄዎች መካከል ትእዛዝ እንደሰጡ
'5-4-5'	/73/	መምህር ከገለጻ ወደ ጥያቄ ከዚያም ወደ ገለጻ እንደሄዱ
'6-7-6'	/28/	መምህር በትእዛዞች መካከል እንደተቹ
'0-4-0'	/91/	ጥያቄን ፀጥታ እንደቀደመውና እንደተከተለው

ከዚህ በላይ ከቀረበው መግለጫ የመማር-ማስተማሩን ባሕርይ የሚጠቁሙ ተጨማሪ ሀሳቦችን ማግኘት ይቻላል። በተለይ ግን የሚከተሉትን ማመልከት ተገቢ ይሆናል። ክፍለ-ሠንጠረዦች '0-1'፣ '0-2' እና '0-3' የተማሪዎችን ዝምታ የሚከተሉ የመምህር ምላሽ ክንዋኔዎችን ያሳያሉ። የእነሱ ድግግሞሽ ደግሞ በጣም ዝቅተኛ ሆኖ ተገኝቷል። ይህ ሁኔታ ተማሪው ዝም በሚልበት ወቅት መልስ እንዲሰጥ መምህሩን የሚያደርጉለት እገዛ/ድጋፍ/ ዝቅተኛ መሆኑን ያሳያል።

መምህሩ ከተማሪዎቻቸው ምላሽ በኋላ 22 ጊዜ፣ ከራሳቸው /ከመምህሩ/ ጥያቄ በኋላ 14 ጊዜ፣ ከተማሪዎች ፊር-ቀደድ ተሳትፎና የተማሪዎቻቸውን ሀሳብ ከተቀበሉ በኋላ አንድ፣ አንድ ጊዜ ወደ ትችት ተሸጋግረዋል። የመምህሩን ትችት መብዛት በመሠረቱ እምብገነንታቸውን ያመለክታል። በዚህ ረገድ ተሳታፊ መምህሩ የተማሪዎቻቸውን ስሜት ከመቀበልና ከማሞገስ /ከማረበታታት/ የበለጠ ትኩረት ለትእዛዝና ለግሳጼ እንደሚሰጡ ተደርሶበታል። ለአስረጅነት የምድቦች 1 እና 2 ዓምዶችንና የምድቦች 6 እና 7 ዓምዶችን ድምሮች ያነጻጽሯል። በምድብ 7 ላይ የተደረገው አረቃ መምህሩ ከክንዋኔያቸው 92% ለትምህርታዊ (pedagogic) ጉዳዩች ትችት፣ 8% ብቻ ለተማሪው የጠባይ (ዲስፕሊን) ጉዳይ ትችት እንደሚያውሉት አሳይቷል።

በዚህ በምዕራፍ አራት መጨረሻ በተለያዩ መሣሪያዎች የተሰበሰቡት የዚህ ጥናት መረጃዎች "ሦስትምዕዘና"/Triangulation/ በአጭሩ ቀርቧል።

"ሦስትምዕዘና" በመረጃ አሰባሰብና አተናተን ውስጥ የሚሰራባቸውን አቅጣጫዎች/perspectives/ የሚያመለክት ፅንሰሀሳብ ነው። /በአራይት 1991፣ 73/ መሠረት "የቋንቋ መማሪያ ክፍል ምርምር አከዋወን ከበፊቱ የበለጠ እየተወሳሰበ መምጣት፣ የባለብዙ አቅጣጫን /multi-perspective/ የመረጃ ስብሰባንና ትንተናን ዋጋ የበለጠ እንዲታወቅ አድርጉታል።"

ሦስትምዕዘና የተለያዩ መልኮች እንዳሉት ይነገራል። በዚህ ረገድ፣ የመረጃ ሦስትምዕዘና/data triangulation/ "የፈታሽ ሦስትምዕዘና/ investigater traingulation/፣ የዘዴ ሦስትምዕዘና/method triangulation/ እና የንድፈሀሳብ ሦስትምዕዘና /theory triangulation/ የሚባሉ እንዳሉ አራይት/1991/ በዋቢነት ዲዘን /1970፣472/ን በመጥቀስ አመልክተዋል።

የመረጃ ሦስትምዕዘና የተለያዩ የንሞና ዘይቤዎችን /strategies/ መጠቀምን የሚያሳይ ሲሆን፣ የፈታሽ ሦስትምዕዘና ከአንድ ባለይ ምልከታ አድራጊዎች ለጥናቱ ግኝቶች አስተዋጽኦ የሚያደርጉበትን ሁኔታ የሚያመለክት ነው። የዘዴ ሦስትምዕዘና ደግሞ መረጃዎችን ለመሰብሰብ በተለያዩ ዘዴዎች መጠቀምን ያመለክታል። ለምሳሌ ምልከታ፣ የጽሑፈ ሰነዶች ትንተና፣ የግል

ማስታወሻዎች ፍተሻ ወዘተ። የንድፈ ሀሳብ ሦስትምዕዘና በበኩሉ አጥኚው የመረጃ ትንተናውን ከአንድ በላይ ከሆኑ አቅጣጫዎች አንጻር እንዲያሳይ የሚጠይቅ ነው።

በዚህ ጥናትም ውስጥ የመረጃ ሦስትምዕዘና እና የዘዴ ሦስትምዕዘና የሚባሉት ተሠርተውባቸዋል። ቀጥሎ በምልከታ፣ በጽሑፈ ሰነድና በመጠይቅ ከተደረሰባቸው መረጃዎች፣ ጥቂት ምሣሌዎችን በማመልከት ከተለያዩ አቅጣጫዎች አንፃር ለማሳየት ተሞክሯል።

የመማሪያ ክፍሎቹ በተማሪ ብዛት መጨናነቅ፣ የንጽህናቸው መጓደልና የአደረጃጀታቸው ደካማነት ለመማር-ማስተማሩ ሥራ ምቹ እንዳይሆኑ እንዳደረጋቸው ምልከታዎች አሳይተዋል። የቪዲዮ ምዝግቦችና የመምህራን መጠይቅ መልሶችም ይህንኑ አድርገዋል።

በጥናቱ የተዳሰሱት ክፍሎች ድባብ በአብዛኛው ጨፍጋጋ መሆን፣ የመምህር ንግግር ገናንነትና የተማሪ ንግግር በጣም አነስተኛነት በምልከታዎችም በጽሑፈ ሰነዶችም ውስጥ ተንፀባርቀዋል።

በአብዛኞቹ ክፍሎች ውስጥ የሥነሥርዓት መጓደልና የተማሪው ለትምህርት ዓይነቱ ዝቅተኛ ግምት መስጠት፣ እንደለ በመምህራን መጠይቆች ላይ ተመልክቷል። ይህ ሁኔታ በምልከታዎች ከተቃኘውና በመጣኝ መረጃዎች ትንተናም ከተደረሰበት ጋር የሚመሰሰል ነው።

ከተሰታፊ መምህራን 42.8% 'መማክ.' ራሱን በራሱ የሚገዛ ማኅበረ ሥነልቦናዊ አከባቢ ነው በሚለው ሀሳብ እንደሚያምኑ በመጠይቁ ላይ አመልክተዋል። ይሁን እንጂ አብዛኞቹ /75%/ በአቀራረባቸው ቀጥተኞች መሆናቸውን መጣኝ መረጃው አሳይቷል። እነኚሁ መምህራን ተማሪው በመማክ. ውስጥ ትምህርት ከፍተኛ አስተዋጽኦ እንደሚጠበቅበት ቢያመለክቱም፣ ተማሪውን የማሞገስ፣ የማበረታታትና ስሜቱን የመቀበል ጥረታቸው በጣም ዝቅተኛ ሆኖ ተገኝቷል። ለአስረጅነትም የየማትሪክሱን የምድብ 1 እና 2 ዓምዶች (columns) ድምሮችን ይመለከቷል።

ከተሰታፊ ተማሪዎችም 54.3% የተማሪው የመማክ.' ውስጥ ሥራ ድርሻ መምህሩ ያቀረበለትን ነገር መቀበል ብቻ እንዳልሆነ ፣ 76.8% ተማሪው ምንና እንዴት መማር እንዳለበት ቢጠየቅ እንደሚወዱ፣ 62.5% ተማሪው በመሠረቱ የሚማረው በራሱ ተግባራዊ ጥረት መሆኑንና 69.3% ደግሞ ለመማክ. ውስጥ ክንዋኔ ግብ መቺነት የመምህሩ ብቻ ንቁ ጥረት በቂ እንዳልሆነ እንደሚያምኑ አመልክተዋል። ይሁን እንጂ በዚህ ረገድ የየበኩላቸውን ድርሻ የመጫወት ጥረታቸው አነስተኛ መሆኑን ምልከታዎችም፣ መጣኝ መረጃዎችም አሳይተዋል።

ተማሪዎች በመጠይቁ ላይ የቤት ሥራዎችን አዘውትረን እንሠራለን /57%/፣ በግል ጥረታችን የአማርኛ ችሎታችንን ለማሻሻል እንጥራለን /46%/ ብለው መልስ ሰጥተዋል። መምህራን ለእነዚህ ሁኔታዎች የሰጧቸው አስተያየቶች ግን የእነዚህ ተቃራኒ ናቸው። ለመጀመሪያው 93% መምህራን መካከለኛና ከዚያ በታች ነው ብለው በአሉታ ሲመልሱ፣ ለኋለኛው 70% ዝቅተኛና በጣም ዝቅተኛ ነው በማለት መልስ ሰጥተዋል።

መምህራኑ በመማሪያ መጽሐፉ ላይ መካከለኛ 64.29%፣ እና ዝቅተኛ 35.70% ግምት እንዳላቸው ቢገልጹም አብዛኛውን ጊዜ /75%/ በሱ እንደሚጠቀሙ አመልክተዋል።

ንሙን መምህራን በመማክ ውስጥ ከተማሪዎቻቸው-ሲጠየቁ፣ መመለስን፣ ያልገባቸውን መጠየቅን፣ በፅጥታ ማዳመጥን፣ መወያየትና መከራከርን እንደሚጠብቁ ገልጸዋል። ተሰታፊ ተማሪዎች በአንጻሩ እናዘወትራቸዋለን ያሉዋቸው የትምህርት ክትትል ዘይቤዎች እንደየቅድምናቸው ገለጻን ማዳመጥ፣ ኖት መጻፍና ማጥናት፣ እና ሲጠየቁ ያጠኑትን መመለስ የሚሉ ናቸው።

መምህራኑ የተጠቀሱትን ምኞቶቻቸውን ያመልክቱ እንጂ ትምህርቱ በአቀራረቡ በአብዛኛው ሲያወያይና ሲያከራክር አልታየም። አብዛኞቹ ተማሪዎችም ያልገባቸውን በመጠየቅ፣ ለተጠየቁትም በመመለስ ረገድ ሲተጉ አልተስተዋለም። "ቋንቋውን ለምን በት/ቤት ትማረዋለህ?" ለሚለው ጥያቄ ተማሪዎቹ በማህበራዊ ኑሮ ውስጥ ልንገለገልበት ነው ብለው መልስ ሰጥተዋል።

ተማሪው እንደምኞቱ በቋንቋው በሚገባ እንዲገለገል የተሟላ የቋንቋው ዕውቀት ሊኖረው ይገባል። ይህን ለማግኘት ባየ (1987፣10) እንዳመለከተው የቋንቋውን አጠቃቀም (ክሂሎቹን) እና ሥርዓቱን (ሰዋሰውን) እንደአስፈላጊነቱ መማር ይኖርበታል። የዚህ ሀሳብ አስፈላጊነትና ጠቀሜታ ለሥርዓተ ትምህርት ነዳፊዎችና ለመማሪያ መጻሕፍት አዘጋጆችም ሊሰማቸው ይገባል።

ምዕራፍ አምስት

ማጠቃለያና ጥቆማ

5.1 **መ ግ ቢ ያ፤**

ይህ የተያዘው ጥናት በአማርኛ ቋንቋ መማሪያ ክፍለጊዜያት ውስጥ የሚታየውን የመምህር-ተማሪ ተራክቦ ባሕርይ የሚያስስ ነው።

እንደሚታወቀው የዘመኑ የቋንቋ ምርምር ትኩረት፣ ከዕቀዳና ከውሳኔዎች /planning and decission/ በመማሪያ ክፍል ውስጥ በእውን እየተካሄደ ያለን ነገር ወደ መፈተሽ ዞሯል። በአራይት /1991/ ሀሳብ መሠረት ለመማር ማስተማር ሥራ ምንም ያህል የተማረ የሰው ኃይል ቢሰለፍ፣ አዳዲስ ዘዴዎች ቢሰራባቸው፣ በአዳዲስ አቀራረቦች የተዘጋጁ መርሐ ትምህርቶች ቢሰናዱ፣ ዋነኛው ጉዳይ መምህርና ተማሪ በመማሪያ ክፍል ውስጥ ተገናኝተው የሚያከናውኑት ነገር ነው።

የመማሪያ ክፍል ውስጥ ተራክቦ ጥናትን አስፈላጊነት ብቻ ሣይሆን፣ ጠቀሜታውንም በሚመለከት አራይት /1991/ እና ዋጂንረብ /1992/ ለመምህራን ሙያዊ ዕድገት የሚያመጣ ከመሆኑም ሌላ፣ ተገቢነት ያላቸውን ፍሬያማ ውጤቶች ለመማር ማስተማር የተለያዩ ገጽታዎች የሚያስገኝ እንደሆነ አመልክተዋል። ይህ ጥናትም የተደረገው ከላይ በተመለከተው የተራክቦ ትንተና አስፈላጊነትና ጠቃሚነት አኳያ ነው።

ለጥናቱ ዓላማ ተግባራዊነት፣ አራት በ11ኛ ክፍል ደረጃ የሚያስተምሩና አንጻራዊ የረዥም ዘመን አገልግሎት ያላቸው ፈቃደኛ መምህራን በዕጣ ተመርጠዋል። እያንዳንዱ የተመረጠ መምህር በማስተማር ሥራ ላይ እንዳለ "ሦስት ክፍለጊዜያት" ምልከታ ተደርጎበታል።* ከየት/ቤቱ "ሦስት ምልከታዎች" የአንዱ ክፍለጊዜ ትምህርት በቪዲዮ ካሜራ ተቀርጿል። ለጥናቱ በገለጻ ሞዴልነት /model of description/ መጠነኛ እርቃ የተደረገበት የፍላንደርስ /1970/ የምልከታ ንድፍ ተደራጅቷል። ምዝግብ መረጃዎቹ ወደ ጽሑፈ-ሰነድነት ከተለወጡ በኋላ፣ በፍላንደርስም በእርቁ ንድፍም በመጠቀም መረጃዎቹን ለመከፋፈልና ለመተንተን፣ በእነሱም ላይ ተመርኩዞ ስለንሙን መምህራንና ተማሪዎች ተራክቦ ነባራዊ ገለጻ ለማቅረብ ተችሏል።

* ምልከታዎችን በሙሉ ሳይሆን የምስለቀረጻንና የቀረጻ ዕለት ምልከታዎችን ብቻ ይጠቀማል።

5.2 <u>ማጠቃለያ፣</u>

ለዚህ ጥናት በመሠረታዊነት አሥራ አምስት ጥያቄዎች በምዕራፍ አንድ ውስጥ ቀርበዋል። እነዚያም ጥያቄዎች የመምህር-ተማሪ ንግግርን፣ የመምህር ፈር-ቀደድ ተሳትፎንና የተማሪን ፈር-ቀደድ ተሳትፎን፣ መምህራን ለተማሪዎቻቸው የተለያዩ ክንዋኔዎች የሚሰጧቸውን ምላሽ-ድርጊቶች፣ በትምህርቱ ለይዘት ጉዳዩች የሚሰጠውን አጽንኦትና የመምህር-ተማሪ የሀሳብ ልውውጥ ፍጥነትን በሚዳስሱ ሀሳቦች ሥር ዘርዝር ተደርገው ቀርበዋል። በምዕራፍ አራት ውስጥ በቀረበው የመረጃዎች ትንተና መሠረት እነዚያ የተነሱት ጥያቄዎች የሚከተሉትን መልሶች አግኝተዋል።

5.2.1 ጥናቱ በያዛቸው ትምህርቶች /Lessons/ ውስጥ፣ የመምህር ንግግር በሁሉም ት/ቤቶች ከፍተኛውን ክንዋኔ ወስዷል። በአንድ ት/ቤት የመምህር ንግግር መጠን 84.45% የደረሰ ሲሆን፣ በአማካይ እያንዳንዱ መምህር 67.61% ጊዜ ለዚህ ክንዋኔ ተጠቅሞበታል።

መምህራኑ ከግዜፉ የትምህርት ጊዜ ድርሻቸው አብዛኛውን /43%/ ለገለጻ፣ 28.20% ጥያቄ ለመጠየቂያ፣ 10.70% ደግሞ የተማሪዎቻቸውን ሀሳብ ለመቀበልና በእነዚያ ሀሳቦች ለመጠቀም እንደሚያውሉት ተደርሶበታል። የተማሪዎቻቸውን ስሜት ለመቀበልና የተማሪዎቻቸውን ለማሞገስ፣ ለማበረታታት መምህራኑ የሚሰጡት ጊዜ ከሌሎች ክንዋኔዎች ሁሉ ያነሰ ነው።

5.2.2 በጥናቱ ውስጥ የተመዘገበው የተማሪ ንግግር ከሚጠበቀው በታች ነው። የሁሉም ት/ቤቶች አማካይ 11.74% ሲሆን፣ የየት/ቤቱ ክንዋኔም ከምእክል መጠነ-ተለምደው ማለትም ከ20%/ በታች መሆኑ ተደርሶበታል።

በጥቅሉ በጣም አነስተኛ ከሆነው ከተማሪ ንግግር ጊዜ ውስጥም 73.7% የተማሪን ቀጥተኛ ምላሽ /ምድብ 8/ን ሲያመለክት፣ 26.30% ብቻ የተማሪን ፈር-ቀደድ ተሳትፎ /ምድብ 9/ን ያመለክታል። ስለዚህ ተማሪው ከራሱ አመንጭቶ የመናገርም ሆነ ጠለቅ/መጠቅ/ ያለ መልስ የመስጠት ጥረቱ የባሰውን ዝቅተኛ ሆኖ ተገኝቷል።

5.2.3 ፀጥታና ውዥንብር በትምህርቱ ውስጥ በአማካይ በተለምደ ከሚጠበቅበት የበለጠ ጊዜ ወስዷል። ለምሳሌ የት/ቤት "ለ" የዚህ ክንዋኔ መጠነ-ንፃሬ 38.03% ደርሷል። በትንተናው ክፍል እንደተመለከተው የሁሉም ክፍሎች አማካይ መጠነ-ንጻሬ 14.29% ሆኗል።

በየት/ቤቱ ከታየው የፀጥታ ጊዜ ክንዋኔ አብዛኛውን የወሰደው የሰሌዳ ላይ ሥራ /Black

board work/ ነው። በዚህ ረገድ በት/ቤት "ለ" 72.94%፣ በት/ቤት "መ"ደግሞ 69.04% ጊዜ/ የእያንዳንዳቸው የፀጥታ ጊዜ እንደ 100% ተወስደ ሲሰላ /ለዚህ ሥራ እንደዋለ መጥቀስ ይቻላል።

5.2.4 መምህራኑ በወሰዱት የትምህርት ጊዜ ብቻ ሳይሆን፣ በተናገሯቸው ቃላት ብዛትም ከተማሪዎቻቸው እጅግ በልጠው ተገኝተዋል። በጥቅሉ በተራክቦዎቹ ሂደት ውስጥ ከጋጠሙት 8477 ቃላት ውስጥ 6789/ 80.08%/ የተነገሩት በመምህራኑ ነው። ተማሪዎቹ የተናገሯቸው ቃላት ብዛት 1688/ 19.19%/ ብቻ ነው።

ይህ ግኝት ታፈሰ /1988/ በእንግሊዝኛ ቋንቋ ትምህርት የመማክ. ውስጥ የቋንቋ አጠቃቀም ላይ ባደረገው ጥናት ለመምህር ንግግርና ለተማሪ ንግግር ከገኘው ውጤት ጋር እንደ አጋጣሚ ተመሳስሎ ተገኝቷል።። የታፈሰ የዚያን ጊዜው ግኝት መምህራን የተናገሯቸው ቃላት ብዛት 80% እና ከዚያ በላይ፣ ተማሪዎች የተናገሯቸው ቃላት ብዛት ደግሞ፣ ከ20% በታች እንደነበረ የሚያመለክት ነው።

5.2.5 የመምህር-ተማሪ ንግግርን ባሕርይ ለመረዳት ያስችላሉ በሚል እምነት ከተጤኑት ሁኔታዎች አንዱ፣ ያልተቋረጠ የመምህርና የተማሪ ንግግር(un interrupted teacher/pupil talk) ነው። በዚህ ጥናት በተማሪ የተነገረ ረዥሙ ያልተቋረጠ ንግግር 76 ቃላት፣ ረዥሙ በመምህር የተነገረ የዚህ ዓይነት ንግግር ደግሞ፣ 250 ቃላት እንደሌሉት ተደርሰበታል። ንግግሮቹ ከመሰው የተራክቦ ጊዜ ማለትም ከ126 ደቂቃዎች ውስጥ በርዝመታቸው የተወሰዱ ናቸው።

በመረጃው መሠረት በመምህር ንግግርና በተማሪ ንግግር መካከል ከፍተኛ የሆነ አለመመጣጠን እንዳለ ተደርሰበታል። ለምሳሌ የት/ቤት "ለ" መምህርት ከተማሪዎቻቸው ንግግር 25 ጊዜ የረዘመ ያልተቋረጠ ንግግር አድርገዋል።

5.2.6 ተሳታፊ መምህራን "ይዘት-አመቅ" ክንዋኔዎችን ጠምረው ትምህርቱን በሚመሩበት ጊዜ /during the entire leason/ ከኢቀጥተኛ ይልቅ ወደ ቀጥተኛ አቀራረብ ያዘነብላሉ። በዚህ ረገድ የተደረሰበት መረጃ አማከይ መጠነ-ንጻሬው 0.67% መሆኑን ያሰያል።

መምህራኑ "ይዘት-አመቅ" ምድቦችን/ምድብ 4 እና 5/ን ትተው ከዚያ ውጪ ያሉትን ምድቦች በመያዝ ትምህርቱን በሚመሩበት ጊዜ ከፊሉ መምህራን /50%/ ወደ ቀጥተኛነት፣ ከፊሉ/50%/ ደግሞ ወደ ኢቀጥተኛነት የማዘንበል አዝማሚያ እንደታየባቸው መረጃው ጠቁሟል።

5.2.7 ተሰታፊ መምህራን የተማሪዎቻቸውን ስሜትና ሀሳብ በመቀበልና በእነሱ በመጠቀም ረገድ ያሳዩት ዝንባሌ አማካይና ከአማካይ በላይ መሆኑን መረጃው አሳይቷል። በቀጥታ ለመናገር ሁለቱ መምህራን የት/ቤት "ሀ" እና የት/ቤት "ሐ" ከምእከል መጠነተለምደው ጋር የተቀራረበ ውጤት ሲያስመዘግቡ፣ የት/ቤት "ለ" እና የት/ቤት "መ" መምህራን ደግሞ፣ ከአማካይ መጠነተለምደው ከፍ ያለ አኃዝ አስመዝግበዋል።

5.2.8 ይዘት-መር/content oriented/ ትምህርትን በክፍል ውስጥ በሚመሩበት ጊዜ መምህራኑ ያላቸው በጥያቄ የመጠቀም ዝንባሌ በጣም ከፍተኛ(በአማካይ 39.76%) ሆኖ ታይቷል።

5.2.9 የተማሪዎች ፊር-ቀደድ ተሳትፎ አማካዩም (3.08%) ሆነ የየት/ቤቱ ውጤት (ከ0 እስከ 54 ሁነቶች) ከሚጠበቀው በታች ሆኖ ተገኝቷል።

5.2.10 መምህራኑ የተማሪዎቻቸው ንግግር በሚገታበት ወይም በሚቋረጥበት ጊዜ፣ ተማሪዎቻቸውን የማሞገስና ሀሳባቸውን በመግለጫዎቻቸው ውስጥ የማቀናጀት ዝንባሌያቸው ከፍተኛ (በአማካይ 77.12%) መሆኑ ተደርሶበታል።

በዚህ ረገድ ሁሉም መምህራን ከምዕከል መጠነተለምደው በላይ የሆነ ውጤት አስመዝግበዋል።

5.2.11 ተሰታፊ መምህራን በተማሪዎቻቸው መልሶች በማይረኩበት ጊዜ ገለጻ ከማድረግ ይልቅ፣ በራሳቸው (በመምህራኑ) ሀሳብ ላይ ወደተመሠረተ ጥያቄ የመመለስ ዝንባሌ (በአማካይ 75%) ያሳያሉ።

በዚህ ሁኔታ ከት/ቤት "መ" በስተቀር በሌሎቹ ት/ቤቶች የተገኘው ውጤት ከሚጠበቀው መጠነ-ንፃሬ በጣም ከፍ ያለ ሆኖ ተገኝቷል።

5.2.12 መምህራኑ ለትምህርቱ ይዘት ትኩረት እንደሚሰጡ (በአማካይ 48.15%) መረጃው አሳይቷል። በዚህ ረገድ የተመዘገበው ውጤት ከአሜሪካን አገሩ መጠነተለምደ ጋር የሚቀራረብ ነው።

ይሁን እንጂ አንብቦ የመረዳትን ክንዋኔ ሲመሩ የነበሩት የት/ቤት "ሐ" መምህር ብቻ ለዚህ ክንዋኔ ከአማካይ በታች (35.5%) ትኩረት መስጠታቸው ታይቷል።

5.2.13 በሁሉም ፯ሙና ት/ቤቶች ያለው የመምህር-ተማሪ የሀሳብ ልውውጥ ፍጥነት ዝግተኛ መሆኑን መረጃው ጠቁሟል።

የት/ቤት "ሀ" ክንዋኔ ግን ከሌሎች የተሻለ ፍጥነት እንደበረው መረጃው ፍንጭ ሰጥቷል።

5.2.14 ተሰታፊ ተማሪያች ለሚጠየቋቸው ጥያቄያች የሚሰጧቸው አብዛኞቹ መልሶች በጣም አጭር ናቸው። በሌላ አነጋገር የእነዚህ ተማሪያች መልሶች፣ በአንድ ምድብ ውስጥ ከሦስት ሴኩንድ የበለጠ ጊዜ የማይቆዩና አብዛኞቹ ከአንድ ወይም ከሁለት ቃላት የማይበልጡ ናቸው።

5.3 <u>ጥ ቆ ማ፣</u>

ቀደም ባሉት ምዕራፎች ውስጥ እንደተመለከተው ይህ ጥናት የተከተለው የአቀራረብ ፈለግ ገላጭ/descriptive/ ነው። በመሆኑም የመምህራንን ውጤታማነት ለመመርመር የሚሞክር ወይም የመማክ. ውስጥ ተራክቦ ሊከተለው የሚገባውን ሕግ ለመደንገግ የሚጥር አይደለም። ይሁን እንጂ በተለያዩ ቀናት በተደረጉ ምልከታያች ግኝቶች፣ በጽሑፈ-ሰነዶች ትንተና ውጤቶች፣ ተሰታፊ መምህራንና ተማሪያች ለተለያዩ የየመጠይቆቻቸው ጥያቄያች በሰጧቸው መልሶች እና በጽሑፍም ባሰፈሩዋቸው፣ አስተያየቶች ላይ በመመርኮዝ ከዚህ ቀጥለው የቀረቡት ጥቂት አስተያየቶች ተሠንዝረዋል።

5.3.1 በሁሉም መማሪያ ክፍሎች ውስጥ የመምህር ንግግር ከተማሪ ንግግር በጣም ገንኖ ታይቷል። የመምህር ንግግር በመማር-ማስተማር ክንዋኔ ውስጥ የራሱ የሆነ ዓይነተኛ ድርሻ እንዳለው ቢታወቅም በጣም ከበዛ የተማሪውን የንግግር/ተሳትፎ ዕድል ስለሚሻማ መመጠን ይኖርበታል።

ስለዚህ መምህራን የመማክ. ውስጥ ንግግራቸውን መጠን ቀስ በቀስ የሚቀንሱበትና ለተማሪ ንግግርና ተግባር ሰፋ ያለ ዕድል የሚሰጡበት ሁኔታ መመቻቸት ይኖርበታል።

5.3.2 መረጃው የተማሪ ንግግር ከሚጠበቀው በታች መሆኑንና ብዙዎቹ ተማሪያች ቀዝቃዞች /በዝምታ የተዋጡ/ እና ደንታቢሶች መሆናቸውን አመልክቷል። በአንጻሩ ቋንቋ በዝምታና ከመናገርም ብዙ በመቆጠብ የሚማሩት ነገር ስላይደለ ተማሪው በክፍል ውስጥ ቋንቋን ከሌሎች ድርጊቶች ጉን በመናገርም እንዲማረው መምህራን እንዲያነቃቁት ያስፈልጋል።

በተቀጽላ 17 ላይ የቀረበው መረጃና በምልከታያችም የታየው የተማሪው የትምህርት

ክትትል ሁኔታ፣ ተማሪው በዘልማድ ት/ቤት መመላለስ ብቻ ሳይሆን በተማሪነቱ ምን እንደሚጠበቅበት ማወቅ እንደሚያስፈልገው ይጠቁማሉ። በዚህ መሠረት ተማሪው የሚማረው በራሱ ተግባራዊ ጥረት መሆኑን በሚገባ አውቆ ዘወትር በትጋት እንዲሠራ መቀስቀስ፣ መስበክ እንዳለበት አጥኚው አበክሮ ያሰስባል።

5.3.3 በምልከታዎችም ሆነ በተሰታፊዎች አስተያየት መሠረት መጻሕፍት ለተማሪዎች እንደማይደረሱና እነሱም ሆኑ መምህራን በመማሪያ መጽሐፉ ላይ አሉታዊ አመለካከት እንዳላቸው ተደርሰበታል። ስለዚህ የተማሪዎችን ፍላጐት የሚያረኩና መምህራንም እየወደዷቸው /እየተደሰቱ/ የሚያስተምሩባቸው የማስተማሪያ መጻሕፍት ሊኖሩ ይገባል። ዓለማየሁ /1986/ም መሰል ሀሳብ ሠንዝሮ ነበር። እንግዲህ የማስተማሪያ መሣሪያዎቹ በተለይ ተማሪዎች ሀሳባቸውን በንግግርም ሆነ በጽሑፍ አቀናብረው መግለጽ የሚያስችላቸውን በቂ ልምምድ በግልም ሆነ በቡድን ለመስጠት የሚያስችሉ ሆነው ቢሰናዱ፣ ለመግክ. ውስጥ ተራክቦታዊ ሁኔታ መስፈን ሊበጁ ይችላሉና እነዚህ ነገሮችም መዘንጋት አይኖርባቸውም።

የትምህርት መሣሪያዎችን የማሟላት ጥያቄ ምላሽ እንደተለመደው ከሥርዓተ ትምህርት መምሪያ የሚጠበቅ ቢሆንም፣ ዕውቀቱ፣ ልምዱና ፍላጐቱ ያላቸው የትምህርት በለሙያዎችን ከመምህራን ጀምሮ በተቀናጀ አሠራር ማሳተፍ ጠቃሚ ሊሆን ስለሚችል ይህም ተግባራዊ ሊሆን ይገባል።

5.3.4 መምህራኑ ለተማሪዎቻቸው የተለያዩ ድርጊቶች ከእነሱ የሚጠበቀውን ምላሽ ድርጊት መስጠታቸው በመሠረቱ በጐ አዝማሚያ እንደሆነ ይታመናል። ይሁን እንጂ የአብዛኞቹ መምህራን መረጃምገባ ይዘታው ግልብ /shallow/ ዓይነቱም ጠባብ/ውስን/ መስሎ ታይቷል። በጭሩ ግልብ ነው ስንል የሚያነቃቃ፣ የተሻለ ተሳትፎን የሚያስከትል ሆኖ አልተገኘም ማለታችን ሲሆን፣ ጠባብ ነው ስንል ደግሞ መምህራኑ በተለያዩ የመረጃምገባ ዓይነቶች አልተጠቀሙም ማለታችን ነው። በዚህ ረገድ ሲደጋገሙ የታዩት የመረጃምገባ ዓይነቶች መስማማት /confimation/፣ ቀለል ሙገሳ/Simple Praise/፣ አዎንታዊ ደገማ /positive repetition/ የሚባሉ ናቸው። ወንድ ወሰን /1992፣78/ እንዳመለከተው እነዚህ የመረጃምገባ ዓይነቶች በእንግሊዝኛ ቋንቋ መምህራን ክንዋኔዎችም ውስጥ በተደጋጋሚ ታይተዋል።

እንግዲህ መምህራኑ ወርደ-ሰፊ የሆነ የመረጃምገባ አሰጣጥ ልምድ እንዲያዳብሩ፣ ዕውቀቱን ማስጨበጥና ማነቃቃትም ከትምህርት ሚኒስቴርና ከማሠልጠኛ ተቋማት ይጠበቃል።

5.3.5 ሌላው ትኩረት ተሰጥቶት ሊስተካከል የሚገባው ጉዳይ የመማሪያ ክፍሎች ሁኔታ

ነው። በአሁኑ ይዘታቸው መማሪያ ክፍሎቹ ለዲስፕሊን ቁጥጥር፣ ለክፍል ሥራ አስተራረም፣ ለተሰትሮ ዕድል አሰረጫጨትና በጠቅላለው ለጤናማ ተግባቦታዊ ክንዋኔዎች የሚያመቹ መስለው አልታዩም።

የመማሪያ ክፍሎቻችን የአሁኑ ይዘታ በመማር-ማስተማሩ ሥራ ላይ የሚያስከትለውን አሉታዊ ተጽእኖ ከግምት ውስጥ በማስገባት፣ ቢያንስ ለቋንቋ መማሪያ ክፍሎች አደረጃጀት ወግ ያለው መፍትሔ መስጠት ይገባል። ክፍሌ/1986/ም፣ በበኩሉ የተማሪዎች በአንድ ክፍል ውስጥ በብዛት መገኘት አስቸኳይ መፍትሔ የሚሻ መሆኑን ጠቁሞ የክፍለጊዜያት ድልድልም እንዲሻሻል አመልክቶ ነበር።

5.3.6 ተማሪዎች በአስተያየት መስጫው ላይ የመማክ. ውስጥ ችግሮቻቸው እንደሆኑ ካመለከቷቸው ውስጥ የመምህራን ለትምህርቱ ትኩረት አለመስጠት፣ የመምህራን መልመጃዎችን በብዛት አለማሠራት፣ "ጥሩ የአማርኛ አስተማሪ አለማግኘት"፣ የማስተማር ስልቱ አንድ ዓይነት መሆን፣ የመምህራን የቤት ሥራዎችን በወጉ አለማረም ወዘተ. የሚሉ ይገኙበቸዋል። ከተሰታፊ መምህራንም 42% የሙያ ማሻሻያ ኮርስ ተከታትለው እንደማያውቁ አመልክተዋል። እነዚህ ችግሮችም በመሠረቱ የመምህራንን የሥራ ይዘታ የሚመለከቱ ናቸው።

እንግዲህ መምህሩ ብቸኛ ተዋናይ ሆኖ አብዛኛው ተማሪ "በለዘብተኛ አድማጭነት' ጊዜውን የሚያሳልፍበትን የዚህን ትምህርት የመማሪያ ክፍል ውስጥ ባሕርይ ለመለወጥ መምህራንን ከዘመናዊ የቋንቋ ማስተማር ጥበብ ጋር ደረጃ በደረጃ ለማስተዋወቅ የሚያስችል የተጠናከረ ሥልጠና ያሻል። በዚህ ረገድ ደረጀ/1986/ ያነሳቸው አንዳንድ መሠረታዊ የማጠናከሪያ ነጥቦችም እንደየአስፈላጊነታቸው ሊታወሱ ይገባል።

5.3.7 መምህራን የየራሳቸውንም ሆነ የጓደኞቻቸውን የማስተማሪያ ክፍሎች እንዲያስሱ /explore/ በሚያገኙዋቸው ጭብጦች መሠረትም እንደየአስፈላጊነቱ አሠራራቸውን እንዲያሻሽሉ ወይም ስልቶቻቸውን እየለዋወጡ መሥራት እንዲችሉ ዕውቀቱን ማስጨበጥና ተከታታይ እገዛ እያደረጉ ማነቃቃት ከትምህርት ሚኒስቴርና ከማሠልጠኛ ተቋማት ይጠበቃል።

ይህ ሁኔታ መምህራን በሥራቸው ውስጥ ስለሚያጋጥሟቸው ችግሮች ዘወትር እጆቻቸውን አጣጥፈው ተቀምጠው ከማማረርና መፍትሔውንም እንደ መና ከሰማይ እንደሚወርድ ነገር ከመጠበቅ አዝማሚያ ተላቅቀው፣ ሙያዊ ችግሮቻቸውን ራሳቸው በማሰስ በተጨባጭ እንዲደርሱበትና መፍትሔ በማፍለቅም ረገድ በመሰተፍ የፈጠራ ኃይላቸውንና የማስተማር ችሎታቸውን እንዲያበለጽጉ ስለሚረዳቸው፣ መበረታታት ያለበት ነገር እንደሆነ የዚህ ጥናት

አቅራቢ አጥብቆ ያምናል።

ይህ ጥናት የናሙና ት/ቤቶችን የአማርኛ ቋንቋ መማሪያ ክፍለጊዜያት ተራክቦ አጠቃላይ ባሕርይ ለማሰስ ሞክሯል። በዚህ ረገድ ወደፊት ሊሠራ የሚችል ብዙ ሥራ እንዳለም ይገመታል። የዚህን ቋንቋ የመማሪያ ክፍል ውስጥ ተራክቦ ባሕርይ በውል/በደንብ/ ለማሳየት፣ በዝርዝር ክንዋኔያች ላይ ያተኩሩ በርካታ ጥልቅ ጥናቶች ሊደረጉ ይገባል። የአሁኑ ጥረታችን አራይት /1991/ እንደገለጹት፣ በመማሪያ ክፍል ውስጥ በእውን እየተከናወነ ያለን ነገር ለማየት ነው። ማየት ብዙ ነገር ማግኘትን /ማወቅን/ ያስከትላል። ብዙ ማወቅ ደግሞ የመምህራን ሥራ ምን ያህል ውስብስብ እንደሆነ ያስገነዝበናል።

ዋቢ መጻሕፍት

Abdulkadir Ali. (1983). "Student-Teacher Interactions in Engish Classes in Four Schools in Addis Ababa". Addis Ababa Univrsity. Unpuslished M.A. Thesis.

Allwright,D. and Bailey E.M. (1991). Focus on the Language Classroom: An Introduction to Classroom Research for Language Teacher. Cambridge: Cambridge University Press.

Allwright, D.(1993). "Integrating 'Research' and 'Pedagogy': Appropriate Criteria and Practical Possibilities." Lancanster Center for Research in Language Education.

Delamont,S.(1970). Interaction in The Classroom. (2nd edition): Contemporary Sociology of the School. London: Methuen Co. Ltd.

Flanders, N.A. (1970). Analizing Teaching Behaviour. Massachusetts: Addison - Wesley Publishing Company.

Gammage, P. (1971). Teacher and Pupil: Some Socio-psychological Aspects. London Routledge & Kegan Paul.

Good, V.C (1973). Dictionary of Education. New York: MC Grow Hill Co.

Harmer, J. (1991). The Practice of English Language Teaching. Hong Kong: Longman Group Ltd.

Hughes, G.S. (1990). A Handbook of Classroom English. (7th impression). Oxford: Oxford University Press.

Jones, K. (1990). Simulation in Language Teaching. (5th edition). Cambridge: Cambridge University Press.

Legutke, M. and Howard Thomas. (1991). Process and Experience in Language Classroom. London: Longman Ltd. PP.33-70

Long, H.M (1980). "Inside the 'Black Box': Methodological issues in Classroom Research on Language Learning." Language Learning Journal. Vol. 30. #1: 1-37.

Malmah, Thomas, A. (1991). Classroom Interaction. (3rd impression). Oxford: Oxford University Press.

Ministry of Education and H.S.I.U. Faculty of Education. (1967). "Secondary School Curriculum Development and E.S.L.C. Examination Seminar. Final Report. "A.A.(Unpublished).

Patrica, A.M. (1994). "Teacher-pupil Interactions in Mathematics Classes: A study of Carrent Classroom Practice in Selected Secondary Schools in Addis Ababa." M.A. Thesis. Addis Ababa University.

Pullias, V.E. and James D.Young. (1968). A Teacher is Many Things. Green Which Conn. Faweett Publication Inc.

Richards, J.C. (1989). The Context of Language Teaching. (3rd printing) Cambridge: Cambridge University Press.

Richards, J.C. and David Nunan. (eds.) (1990). Second Language Teacher Education. (2nd printing). New York: Cambridge University Press.

Richars, J.C., John Platt and Heidi Weber (1986). Longman Dicitionary of Applied Linguistics. England: Longman Group Ltd.

Seaton, B. (1982). A Handbook of English Language Teaching Terms and Practice. Hong Kong: Mc Millian Press Ltd.

Semie Kebede. (1989). "An investigation of the Listening Abilities of Bahir Dar Teachers' College

Students." A.A. Addis Ababa University. (M.A. Thesis Mimeographed).

Tafesse Geleta. (1988). "The use of vernacular in the teaching of English: Survey of Addis Ababa Zone Four Junior Secondary Schools." A.A. Addis Ababa University (M.A. Thesis Typescript).

Tassew Zewdie. (1992). "Classroom observed: A Study of Teaching Styles in Relation to Some Teacher Characteristics." in 'Trends in Education' Vol. 23(1): 87-95 Chandigarch: Punjab University.

Tesfaye Shewaye. "The Amharic Curricula." in Bender et al (eds.) (1976). Language in Ethiopiă. PP. 371-380.

Tewolde Gebre Yohannes. (1988). "A comparison of the Listening Abilities of Junior Secondary School Students with the Listening Level required of them in their respective subject areas." A.A. Addis Ababa University. (M.A. Thesis Mimeographed).

Wajnryb, R. (1992). Classroom Observation Tasks: A Resource Book for Language Teachers and Teaching. Cambridge: Cambridge University Press.

Wondowsen Tamirat. (1992). "Classroom Feedback Behaviour of Grade 11 English Teachers." A.A. Addis Ababa University. (M.A. Thesis typescript).

Yoseph Mekonnen. (1990). "A Study of the Classroom Language of Junior Secondary School Teachers of English." A.A. Addis Ababa University. (M.A Thesis Mimeographed).

ማህተመሥላሴ ወልደመስቀል /1958/። አማርኛ ቅኔ ከነመፍቻው። አዲስ አበባ። ብርሃንና ሰላም ማተሚያ ቤት።

ሥርዓተ ትምህርት ዋና መምሪያ /1984/። የአማርኛ ቋንቋ ሲለበስ፣ 11ኛ ክፍል። አዲስ አበባ። ት.መ.ማ.ማ.ድ.

________________ /1972/። የአማርኛ ቋንቋ መማሪያ ፣11ኛ ክፍል። አዲስ አበባ። ት.መ.ማ.ማ.ድ.

ሰለሞን ግዛው /1978/። "የከፍተኛ 2ኛ ደረጃ የአማርኛ መማሪያ መጻሕፍት ግምገማ /1968-1976/።" አዲስ አበባ። ለኢትዮጵያ ቋንቋዎች ሥነጽሑፍ ክፍል፣ ለቢ.ኤ.ዲግሪ ማሟያ የቀረበ ጥናት።

በየነ ማሞ /1985/። "በዘጠነኛው ክፍል የአማርኛ መማሪያ መጽሐፍ ውስጥ የቀረቡት መልመጃዎች የቋንቋውን ክሂሎች የሚያዳብሩ ናቸው፣" አዲስ አበባ። በአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ፣ ለድኅረ ምረቃ ት/ቤት ለኤም.ኤ.ዲግሪ ማሟያ የቀረበ ጥናት።

በኢትዮጵያ ቋንቋዎች አካዳሚ የሣይንስና ቴክኖሎጂ ቃላት ስያሜ ፕሮጄክት (1978)። "የአማርኛ አስታቲስቲክስ መዝገበ ቃላት"። አዲስ አበባ። ያልታተመ።

ባዩ ይማም /1987/። <u>የአማርኛ ሰዋሰው</u>። አዲስ አበባ። ት.መ.ማ.ማ.ድ።

ተስፋዬ ሸዋዬ/1982/። "የሁለተኛ ደረጃ ት/ቤቶች አማርኛን የማስተማሪያ ዓላማዎች ትንታኔ።" ለሥርዓተ ትምህርት ሲምፖዚየም የቀረበ። የተባዛ ጽሑፍ፣ ገጽ 1-12።

ትምህርት ሚኒስቴር/1978/። "የኢትዮጵያ ትምህርት ጥናታዊ ግምገማ፣ ቅጽ 1፣ ቁጥር 1 ዘገባ"። አዲስ አበባ። ያልታተመ።

አሰፋ መኩሪያ /1959/። "የአማርኛ መምህራን በማስተማር ስለሚገጥሟቸው ችግሮች። "በ" Secondary School Curriculum Development and E.S.L.C Examination Seminar" ውስጥ የቀረበ። ያልታተመ፣ ገጽ 34-37.

አሰፋው አመና /1975/። "የአማርኛ ቋንቋ ትምህርት አሰጣጥ በሁለት የአዲስ አበባ ከፍተኛ 2ኛ ደረጃ ት/ቤቶች።" አዲስ አበባ። ለኢትዮጵያ ቋንቋዎችና ሥነጽሑፍ ክፍል፣ ለቢ.ኤ.ዲግሪ ማሟያ የቀረበ ጥናት።

ክፍሌ ሀብተማርያም/1986/። "የ11ኛ ክፍል ተማሪዎች ሀሳባቸውን በጽሑፍ የመግለጽ ችሎታ።" አዲስ አበባ። በአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ፣ ለድኅረምረቃ ት/ቤት፣ ለኤም.ኤ. ዲግሪ ማሟያ የቀረበ ጥናት።

ዓለማየሁ ፀጋዬ /1986/። "የ11ኛ ክፍል ተማሪዎች ድርሰት የስህተቶች ትንተና።" አዲስ አበባ።

በአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ፣ ለድኅረ ምረቃ ት/ቤት፣ ለኤም. ኤ. ዲግሪ ማሟያ የቀረበ ጥናት።

ደረጀ ገብሬ/1986/። "የከተቤ መምህራን ማሠልጠኛ ተቋም የዲፕሎማ መርሐግብር የአማርኛ ትምህርት ይዘት ግምገማና ትንተና።" አዲስ አበባ። በአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ፣ ለድኅረ ምረቃ ት/ቤት፣ ለኤም. ኤ. ዲግሪ ማሟያ የቀረበ ጥናት።

ገነት በጋለ /1973/። "ከ1966 ወዲህ ያለው የአማርኛ ቋንቋ ትምህርት ይዘታ በሁለት የአዲስ አበባ ከፍተኛ 2ኛ ደረጃ ት/ቤቶች ውስጥ እንደሚታየው።" አዲስ አበባ። ለኢትዮጵያ ቋንቋዎችና ሥነጽሑፍ ክፍል ለቢ. ኤ. ዲግሪ ማሟያ የቀረበ ጥናት።

ተቀጽላ 1

የአ.አ.ት/ቤቶች ደረጃ በሁ.ደ.መ.ፈ. ባሳለፏቸው ተማሪዎች ብዛት /ከ 1981–1984/

ተራ ቁ.	ት/ቤት	ጠቅላላ ተፈታኞች	በፈተናው ያለፉ ዲግሪ + ዲፕሎማ	ያለፉ ተማሪዎች ብዛት	የትምህርት ቤት ደረጃ
1	ኮልፌ አጠቃላይ	3688	310	3370	9
2	ከፍተኛ ሰባት	4074	770	3904	19
3	ጄኔራል ዊንጌት *	868	144	724	4
4	አየር ጤና	2129	88	1041	20
5	አዲስ ከተማ	5146	695	4451	8 "መ"
6	ተግባረዕድ *	729	230	499	2
7	ኤስ.ኦ.ኤስ	1869	80	1789	18
8	እንጦጦ አጠቃላይ *	4617	352	4265	13
9	ኮከበ ጽባሕ	3429	274	3155	12
10	ደጃዝማች ወንድይራድ	979	65	914	17
11	የካቲት 12	4206	650	3556	5 "ሐ"
12	ሽመልስ ሀብቴ	3807	283	3524	14
13	ጥቁር አንበሳ	1528	522	1006	1 ?
14	መድኃኔዓለም	8863	609	8254	16
15	ኢትዮጵያ ትቅደም ቁ.1	2[illegible]03	190	2213	10
16	ከፍተኛ 12	2757	95	2662	21
17	ምሥራቅ አጠቃላይ	3648	76	3572	22 "ለ"
18	አብዮት ቅርስ	3742	521	5221	7
19	ቦሌ ሁለተኛ ደረጃ ት/ቤት	5356	782	4574	6
20	ነፋስ ስልክ አጠቃላይ	4645	336	4309	15
21	ዳግማዊ ምኒልክ	5595	442	5153	11
22	አቃቂ ሁለተኛ ደረጃ ት/ቤት	1256	245	1011	3 "ሀ"
23	ሰበታ ሁለተኛ ደረጃ	263	–	–	–
24	ሰንዳፋ ሁለተኛ ደረጃ	49	–	–	–

* ልዩ የሙያ ት/ቤቶች በመሆናቸው ከውድድሩ የወጡ

ሀ — መ የተመረጡ ት/ቤቶች

? በመምህሩ ፈቃደኛ አለመሆን ምክንያት ሳይወሰድ የቀረ

ተቀፅላ 2

ለመምህራን፡ የተዘጋጀ፡ መጠይቅ

መግቢያ

ይህ መጠይቅ በአዲስ አበባ ከተማ ውስጥ የሚገኙ ከፍተኛ ሁለተኛ ደረጃ ት/ቤቶችን የአማርኛ ቋንቋ መማሪያ ክፍሎች ባሕርይ ለመመርመር ለታቀደ ጥናት መረጃ ((Data) ለመቃረም የተዘጋጀ ነው :: ጥናቱ በመጨረሻው የአማርኛ ቋንቋ መማሪያ ክፍል ውስጥ ክንዋኔዎችን ለማጎልበት የሚያግዙ ኃሳቦችን እንደሚያመነጭ ይጠበቃል ::

ለጥናቱ መሳካት በሙያው ላይ የተሰማራችሁት መምህራን፣ የትምህርት ባለሙያዎች እና የተማሪዎች ተሳትፎ እጅግ አስፈላጊ እንደሆነ ይታመናል :: ስለዚህ እርስዎም ይህንን መጠይቅ በመሙላት በጥናቱ እንዲሳተፉ አጥኚው በትሕትና ይጠይቃል ::

በአመላለስ ረገድ ከ#1 — #9 ያሉት ጥያቄዎች ትክክለኛ ነው ብለው በሚመርጡት መልስ አጠገብ ባለው ሳጥን ውስጥ፣ ✓ የሚል ምልክት በማድረግ የሚመለሱ ሲሆኑ፣ ጥያቄ 10 እና 11 በተተውት ክፍት ቦታዎች ውስጥ አሳቦችን በመጻፍ፣ ጥያቄ 15 ደግሞ በክፍት ቦታዎች ውስጥ መልሶችን በአሃዝ ቁጥሮች በመጠቀም የሚመለሱ ናቸው ::

ለምርጫ ጥያቄዎች የሚሰጠው መልስ " ሌላ " የሚል ከሆነ፣ እዚያው አጠገቡ በተተወው ክፍት ቦታ ውስጥ ሌላ ያሉትን ጉዳይ በአጭሩ መጠቆም ያስፈልጋል ::

- በመጠይቁ ላይ ስም መጻፍ አያስፈልግም ::
- ስለ መልካም ትብብርዎ አጥኚው በቅድሚያ ያመሰግናል ::

ለመምህራን የተዘጋጀ መጠይቅ

ክፍል አንድ፤

1 ከዚህ በታች በፊደል ተራ ለቀረበ ለእያንዳንዱ ሀሳብ (ጥያቄ) ትክክለኛ ነው መልስ (መልሶች) አጠገቡ ባለው ሣጥን ውስጥ ☑ የሚል ምልክት በማድረግ

ሀ. ፆታ፤ ወንድ፤ ☐ ሴት፤ ☐

ለ. ዕድሜ፤

30 እና ከዚያ በታች፤ ☐ ከ31–35፤ ☐ ከ36–41፤ ☐ 42 እና በላይ፤ ☐

ሐ. አፍ መፍቻ ቋንቋ ወይም ቋንቋዎች፤

አማርኛ፤ ☐ ኦሮምኛ፤ ☐ ትግርኛ፤ ☐ ወላይትኛ፤ ☐ ጉራግኛ፤ ☐ ሌ... ☐

መልስዎ "ሌላ" የሚል ከሆነ የቋንቋውን ዓይነት ይመልከቱ ______

መ. በዚህ ቋንቋ የመምህርነት መደበኛ ሥልጠና ተከታትለዋል?

ተከታትያለሁ፤ ☐ አልተከታተልኩም፤ ☐

ሠ. የሙያ ማሻሻያ ኮርስስ ምን ያህል ጊዜ ተከታትለዋል?

ከ1–3 ጊዜ፤ ☐ ከ4–7 ጊዜ፤ ☐ 8 ጊዜ እና በላይ፤ ☐ ወርብ አልተከታ- ☐

ረ. በመምህርነት ስንት ዓመት የአገለገሉት ዘመን አለዎት?

ከ10 ዓመትና በታች፤ ☐ ከ11–17፤ ☐ ከ18–24፤ ☐ ከ25–31፤ ☐ 32እ... ☐

ሰ. የሚያውቋቸው (ቢያንስ ያለ አስተርጓሚ የሚግባቡባቸው) ቋንቋዎች በዛት ም ያህል ነው? (ከእንግሊዝኛ ሌላ) ::

አንድ፤ ☐ ሁለት፤ ☐ ሦስት፤ ☐ 4 እና ከዚያ በላይ፤ ☐

ሸ. ከዚህ በታች በተመለከቱት ሁኔታዎች አብዛኛውን ጊዜ (ከሌሎች ይበልጥ) የሚጠቀሙበትን ቋንቋ በስተቀኝ ከተሰጡት አማራጮች መካከል መርጠው ይህን ☐ ምልክት በማድረግ ያመልክቱ ::

	አማርኛ	ኦሮምኛ	ትግርኛ	ጉራጊኛ	ወላይትኛ	ሌላ
. ከቤተሰቦችዎ ጋር በቤትዎ ውስጥ የሚነጋገሩበት ቋንቋ፣						
. ከቤተሰቦችዎ ጋር በቤትዎ ውስጥ ለምስጢር (ለግል) ጉዳይ፣						
. ከቅርብ ጓደኞችዎ ጋር ከቤትና ከት/ቤት ውጪ፣						

ክፍል ሁለት፣

2 ወደ አማርኛ ቋንቋ ማስተማር ሙያ የገቡት ከሚከተሉት በየትኛው ምክንያት ነው?

ሀ. ወዶኝ፣ መርጬ ነው፣ ☐ ለ. በምርጫዬ አይደለም፣ ☐

3 ለሚከተሉት ሀሳቦች ያለዎትን ግምት (አመለካከት) የሚያመለክት ካሉ ትክክለኛ ነው በሚሉት ሥር ☑ ምልክት በማድረግ ያሳዩ ::

	በጣም ዝቅተኛ	ዝቅተኛ	መካከለኛ	ከፍተኛ	በጣም ከፍተኛ
ሀ. ለማስተማር ሥራ በአጠቃላይ፣					
ለ. በተለይ ለአማርኛ ቋንቋ መምህርነት ያለዎት ስሜት፣					
ሐ. ለወደፊቱ በዚህ ሙያ ለመቀጠል ያለዎት ፍላጎት፣					
መ. በማስተማር ሥራዎና በውጤትዎ የሚሰማዎት እርካታ፣					

4 የመማሪያ ክፍል ውስጥ የቋንቋ ማስተማር ሥራዎን በተመለከተ ለሚከተሉት ሀሳቦች ያለ ዎትን አመለካከት ከተሰጡት አማራጮች መካከል በመምረጥ [✓] የሚል ምልክት በማድረግ ያመልክቱ ::

	በጣም አልስማማለሁ	አልስማማለሁ	ውሳኔ የለኝ	እስማማለሁ	በጣም እስማማለሁ
ሀ. 'መማክ' ራሱን በራሱ የሚገዛ ማኅበረ-ሥነ ልቦናዊ አካባቢ ነው፣					
ለ. ተማሪው በ'መማክ' ትምህርት ክንፍ ውስጥ በመሠረቱ ከፍተኛ አስተዋፅዖ ይጠበቅበታል፣					
ሐ. በአማርኛ ትምህርት ክንፍ ላይ በየጊዜው ወግ ያለው ግምገማ እየተደረገ መምህራን የሞራልና የማቴሪያል ማበረታቻ ይደረግልናል፣					
መ. እስከ ዛሬ የተደረጉት (የመማሪያ መጻሕፍት፣ የሥርዐተ ትምህርቶች ወዘተ.) ለውጦች አስቀድሞ ያወቁ ዋቸውና አስተያየትም የሰጠሁባቸው ናቸው ::					

5 አብዛኞቹ ተማሪዎችዎ በአማርኛ ቋንቋ በትምህርት ክፍል ውስጥ ከዚህ በታች ከተጠቀሱት ሁኔታዎች አንፃር የሚያደርጉትን ጥረት መጠን ከተሰጡት አማራጮች ውስጥ በመምረጥ [✓] የሚል ምልክት በማድረግ ያመልክቱ ::

	በጣም ዝቅተኛ	ዝቅተኛ	መካከለኛ	ከፍተኛ	በጣም ከፍተኛ
ሀ. የቤት ሥራዎችን አዘውትረው በወጉ በመሥራት ረገድ፣					
ለ. በ'መማክ' ውስጥ ትምህርት አዘውትረው ቃላዊ ተሳትፎ በማድረግ ረገድ፣					
ሐ. የአማርኛ ቋንቋ ችሎታቸውን በግል ጥረታቸው ለማሻሻል በመሞከር ረገድ፣					
መ. ቋንቋውን ለመማር ያላቸው ፍላጎት መጠን፣					
ሠ. ተማሪዎች ቋንቋውን በመማር ወቅት የሚያሳዩት የታዛዥነት ባሕርይ፣					

6 ከተማሪዎችዎ መካከል ቃላዊ ተሳትፎ ባያደርጉም፣ በ'መማክ' ውስጥ የሚሰጠውን ትምህርት በሚገባ ይረዱታል የሚሏቸው ተማሪዎች አሉ? ትክክለኛ ነው የሚሉትን መልስ አጠገቡ ባለው ሣጥን ውስጥ ☑ የሚል ምልክት በማድረግ መልስ ይስጡ።

ሀ. አሉ፣ ☐ የሉም፣ ☐

ለ. ካሉ የዚህ ዓይነት ተማሪዎች ብዛት ም'ን ያህል እንደሆነ ያመልክቱ።

ከ25% በታች፣	ከ25–40፣	ከ41–55፣	ከ56–71፣	72% እና በላይ
☐	☐	☐	☐	☐

ክፍል ሦስት፣

7 የሚከተሉት ጉዳዮች በማስተማር ሥራዎ ውስጥ የሚጫወቱትን (አዎንታዊም ሆነ አሉታዊ) ሚና ከተጠቀሱት አማራጮች መርጠው ☑ የሚል ምልክት በማድረግ መልስዎን ይግለጹ።

	በጣም ዝቅተኛ	ዝቅተኛ	መካከለኛ	ከፍተኛ	በጣም ከፍተኛ
ሀ. ሥርዐተ ትምህርቱ ለማስተማር ሥራዬ የሚሰጠኝ ጠቃሚ ድጋፍ፣					
ለ. የመማሪያ መጽሐፍ ለማስተማር ሥራዬ ያለው አጋዥነት፣					
ሐ. ተማሪዎችዎ በትምህርቱ ላይ ያላቸው አዎንታዊ አመለካከት ደረጃ፣					
መ. የተማሪዎች 'አመቺ' አማርኛ መሆን፣					
ሠ. የአንዳንድ/ጥቂት ተማሪዎች 'አመቺ' 'አማርኛ አለመሆን፣					
ረ. የመማሪያ ክፍሎች አካላዊ አደረጃጀት ተስማሚነት፣					
ሰ. በየክፍሉ ውስጥ የሚገኙ ተማሪዎች ብዛት፣					

<u>ክፍል አራት</u>፣

8. በዚህ ሰሚስተር ያለዎት የማስተማር ሥራ ጫና ምን ያህል ነው?

ሀ. ሣምንታዊ የማስተማር ክፍለ ጊዜዎች ብዛት፣

ከ10 በታች፣ ☐ ከ11–15፣ ☐ ከ16–20፣ ☐ ከ20–25፣ ☐ ከ26–30፣ ☐

ለ. የሚያስተምሯቸው ተማሪዎች ጠቅላላ ብዛት፣

ከ150 በታች፣ ☐ ከ151-200፣ ☐ ከ201-300፣ ☐ ከ301-400፣ ☐ 401እናበላ፡ ☐

9 የዕለት ወይም የሣምንት ዕቅድ ሲያዘጋጁ፣ በተማሪዎችዎ መካከል ያለውን የስሜት፣ የፍላጎት፣ የችሎታ፣ እንደዚሁም የአመቺና የባህላዊ ዳራ ልዩነት ያጤናሉ?

በጭራሽ አላጤንም፣ አላጤንም፣ መካከለኛ ነኝ፣ አጤናለሁ፣ እጅግ አጤናለሁ፣

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

10 በ11ኛ ክፍል በሚሰጡት የአማርኛ ቋንቋ ትምህርት የሚጠቀሙባቸው መሣሪያዎች ከዚህ በታች ከተጠቀሱት ውስጥ ካሉ እንደየተዘውታሪነታቸው በየፊትለፊታቸው ባሉት ሣጥኖች ውስጥ 1,2,3,... በመጻፍ ያመልክቷቸው ::

ሀ. መደበኛው መጽሐፍ፣ ☐

ለ. ሌሎች የማስተማሪያ ጽሑፎችና መሣሪያዎች፣ ☐

ሐ. እራስዎ በመምህርነትዎ ያዘጋጁዋቸው መሣሪያዎች፣ ☐

መ. በ'ሀ' እና በ'ለ' ሥር የተጠቀሱትን፣ ☐

ሠ. በ'ሀ' በ'ለ' እና በ'ሐ' ሥር የተጠቀሱትን፣ ☐

11 በ'መማክ' ውስጥ ተሳትፎ ረገድ ከተማሪዎችዎ ምን ምን ክንዋኔዎችን ይጠብቃሉ? አብዛኛውን ጊዜ የሚጠብቋቸው ክንዋኔዎች ከሚከተሉት ውስጥ ካሉ እንደየተዘውታሪነታቸው ደረጃ 1,2,3,... እያሉ በሣጥኖች ውስጥ በመጻፍ ቅደም ተከተል ያስይዟቸው ::

ሀ. በፀጥታ እንዲያዳምጡ ብቻ፣ ☐

ለ. ሲጠየቁ እንዲመልሱ አሊያም እንዲሞክሩ፣ ☐

ሐ. ያልገባቸውን ጠይቀው እንዲረዱ፣ ☐

መ. ስለተማሩት ጉዳይ እንዲጠይቁ እንዲከራከሩ ፣ ☐

ሠ. የሚሰጧቸውን 'ኖት' ጽፈው፣ ያንን አጥንተው ሲጠየቁ እንዲመልሱ፣ ☐

ረ. የሚሰጧቸውን ሥራ በቡድን ተከፋፍለው ሠርተው በክፍል ውስጥ በንግግር ወይም በንባብ እንዲያቀርቡ፣ ☐

12 ለጥያቄ 10 የሰጡት መልስ 'መ' የሚል ከሆነ፣ ከሚጠቀሙባቸው መሣሪያዎች ዋና ዋናዎቹን (ሦስቱን) ያመልክቱ::

1. ______________________________

2. ______________________________

3. ______________________________

13 አሁንም ለጥያቄ 10 የሰጡት መልስ 'መ' ወይም 'ሠ' ከሆነ፣ በ'ሀ'፣ በ'ለ' እና በ'ሐ' ሥር የተጠቀሱትን መሣሪያዎች በማስተማር ክንፍኔ ውስጥ ምን ያህል እጅ ከመቶ እንደሚጠቀሙባቸው ያመልክቱ::

ሀ. መደበኛውን መጽሐፍ፣ ____ %

ለ. ሌሎች ጽሑፎች ወይም መማሪያዎችን፣ ____ %

ሐ. እራስዎ ያዘጋጇቸውን መሣሪያዎች፣ ____ %

ክፍል አምስት፣

14 አማርኛ ቋንቋን በማስተማር ረገድ አሉብኝ የሚሏቸውን የ'መማክ' ውስጥ ችግሮች በአጭሩ ይጠቁሙ::

____

____

____

____

____

15 አጠቃላይ አስተያየት (የተለየ ሀሳብ) ካለዎት ከዚህ በታች ያመልክቱ::

____

____

____

____

____

ተቀጽላ 3

ለተማሪዎች የተዘጋጀ መጠይቅ

መግቢያ

ይህ መጠይቅ በአዲስ አበባ ከተማ ውስጥ የሚገኙ ከፍተኛ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶችን የአማርኛ ቋንቋ መማሪያ ክፍሎች ባሕርይ ለመመርመር ለታቀደ ጥናት መረጃ (Data) ለመቃረም የተዘጋጀ ነው :: ጥናቱ በመጨረሻ የአማርኛ ቋንቋ መማሪያ ክፍል ውስጥ ክንዋኔዎችን ለማጎልበት የሚያግዙ ሀሳቦችን እንደ ያመነጫል ይጠበቃል ::

ለጥናቱ መሣካት በሙያው ላይ የተሠማሩ መምህራን፣ የትምህርት ባለሙያዎችና የሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶች ተማሪዎች ተሳትፎ እጅግ አስፈላጊ እን ሆነ ይታመናል :: ስለዚህ አንተም (አንቺም) ይህንን መጠይቅ በመሙላት በጥና እንድትሳተፍ እንድትሳተፊ አጥኚው በትህትና ይጠይቃል ::

በአመላለስ ረገድ፣ ከ#1 — #14 ላሉት ጥያቄዎች ትክክለኛ ነው ተ በምትመርጡት መልስ አጠገብ ባለው ሣጥን ውስጥ ☑ የሚል ምልክት በማድረግ መልስ ይሰጣል :: " ሌላ " የሚል መልስ ከተሰጠ፣ ሌላ የተባለውን ጉዳይ በ ተተወት ክፍት ቦታ ውስጥ፣ በአጭሩ መጠቆም ያስፈልጋል :: ጥያቄ #15 በበኩ በተተወት ክፍት ቦታዎች ውስጥ መልሶችን በአጪጭር ሐረጎች በመጠቆም የሚመለስ ነው ::

- በመጠይቁ ላይ ስም መጻፍ አያስፈልግም ::

- ስለመልካም ትብብርህ(ሽ) አጥኚው በቅድሚያ ያመሰግናል ::

	አማርኛ	ኦሮምኛ	ትግርኛ	ጉራግኛ	ወላይትኛ
ሀ. የወላጅ አባትህ አሳዳጊህ 'አመ ቋ' ('አመ ቋ' ዎች)					
ለ. የወላጅ እናትህ አሳዳጊህ 'አመ ቋ' ('አመ ቋ' ዎች)					
ሐ. ወላጆችህ አብዛኛውን በቤት ውስጥ የሚጠቀሙበት ቋንቋ፣					
መ. ወላጆችህ አብዛኛውን በቤት ውስጥ ለምስጢራዊ ጉዳይ የሚጠቀሙበት ቋንቋ፣					
ሠ. አንተ አንቺ ከጓደኞችህ (ሽ) ጋር ከቤት/ከት/ቤት ውጪ የምትጠቀምበት ሚሀት፣፣ ቋንቋ፣					
ረ. ጋዜጣ፣ መጽሔት፣ መጻሕፍት ወዘተ. ለማንበብ አብዛኛውን ጊዜ የምትጠቀምበት ሚሀት ቋንቋ፣					
ሰ. ሬዲዮ ለማዳመጥ፣ አንተ አንቺ የምትጠቀምበት ሚሀት ቋንቋ፣					

[illegible]

ክፍል ሁለት፣

7 ለሚከተሉት ሀሳቦች ያለህን(ሽን) ግምት/አመለካከት ደረጃ በትክክል ያመለክታል የምትለውን (የምትይውን) አማራጭ መልስ በስተቀኝ ከተሰጡት ውስጥ በመምረጥ [✓] የሚል ምልክት በማድረግ አመልከት ከ፡ ::

	በጣም ዝቅተኛ	ዝቅተኛ	መካከለኛ	ከፍተኛ	በጣም
ሀ. ለአማርኛ ቋንቋ ተናጋሪዎች ያለህ አዎንታዊ አመለካከት፣					
ለ. ለቋንቋው ድምፀች ያለህ የመውደድ ስሜት፣					
ሐ. ለአማርኛ ቋንቋ የአነጋገር ዘይቤዎች ያለህ አድናቆት፣					
መ. በቋንቋው ትምህርት ላይ ያለህ አመለካከት ግምት ፣					
ሠ. በመማሪያ ክፍልህ(ሽ) ውስጥ የመማር ሁኔታ መንፈስ ላይ ያለህ ግምት፣					
ረ. በመማሪያ መጽሐፉ በአማርኛው ላይ ያለህ አመለካከት፣					

መ. ቋንቋው የራሴ በመሆኑ ስለምወደውና በጥልቀትም ላውቀው ስለምፈልግ፣ ☐

ሠ. ጥሩ የአማርኛ ቋንቋ ችሎታ በምኖርበት ሕብረተሰብ ውስጥ ተደማጭነትና ክብር እንዲኖረኝ ስለሚያደርግ፣ ☐

ረ. በሥርዓተ ትምህርቱ ውስጥ ስለተቀረጸና በግዴታ መማር ስላለብኝ፣ ☐

10 አማርኛ ቋንቋን ለመማር የምታደርገውን(ጊውን) ጥረት ያመለክታል በምትለው (ዪው) ትክክለኛ ምርጫ ሥር ☑ ምልክት በማድረግ መልስ ስጥ(ስጪ) ::

	በጣም ዝቅተኛ	ዝቅተኛ	መካከለኛ	ከፍተኛ	በጣም ከፍተኛ
ሀ. የቤት ሥራዎችን ሁልጊዜ በወጉ ሠርቶ በማቅረብ ረገድ፣					
ለ. ለአማርኛ ቋንቋ ትምህርት ከሌሎች የትምህርት ዓይነቶች እኩል የጥናትና የክትትል ጊዜ በመስጠት ረገድ፣					
ሐ. የአማርኛ ችሎታህ(ሽን) ለማሻሻል ሆን ብለህ(ሽ) በግል በመጣር ረገድ፣					
መ. በቋንቋው ከት/ቤት ውጪ /ሬዲዮ በማዳመጥ፣ ጋዜጣ፣ መጽሔት፣ መጻሕፍት በማንበብ፣ በቴሌቪዥን ፕሮግራም ክትትል፣ ደብዳቤ ወዘተ. በብዛት በመጠቀም ረገድ፣					

11 በአማርኛ ክፍለ ጊዜ ምን ያህል ቃላዊ (የንግግር) ተሳትፎ ታደርጋለህ (ሽ)?

ሁሌ አደርጋለሁ፣ ☐ አንዳንዴ አደርጋለሁ፣ ☐ ጨርሶ አላደርግም፣ ☐

12 ለጥያቄ 11 የሰጠኸው(ሺው) መልስ "ጨርሶ አላደርግም" የሚል ከሆነና ከሚከተሉት ምክንያት የሚሆኑህ (ሽ) ካሉ እንደምትሰጣቸው(ሺያቸው) ክብደት ደረጃ 1, 2, 3, ... እያልክ (ሽ) መልስ(ሺ)::

ሀ. ተማሪዎች ስሳሳት ስለሚሥቁብኝ።

ለ. መምህሩ ስሳሳት (ስለሚቆጡኝ) ስለሚነቀፉኝ።

ሐ. በቀጥታ መመለስ ስለምፈራ።

መ. የቅርብ ጓደኞቼ ስለሚሳለቁብኝ።

ሠ. ሀሳቡ ከገባኝ በቀጥታ ብመልስም ባልመልስም ልዩነት የለውም
የሚል እምነት ስላለኝ።

<u>ክፍል አራት።</u>

13 አንተ(አንቺ) በግል የምታደንቀው(ቂው) እና አብዛኛውን ጊዜ የምታዘወትረው(ሪው)የትምህርት ክትትል ስልት ከሚከተሉት የትኛው እንደሆነ አመልክት(ቺ)::

ሀ. የመምህሩን ገለጻ በትኩረት ማዳመጥ።

ለ. መምህሩ የሚሰጡትን 'ኖት' መጻፍና ማጥናት።

ሐ. በፈተና ላይ ያጠናሁትን መመለስ።

መ. ያልገባኝን ነገር በክፍል ውስጥ መጠየቅ።

ሠ. ለሚጠየቁ ጥያቄዎች መልስ መስጠት፤ ቢያንስ መሞከር።

ረ. በቀረበው ትምህርት ላይ ከጓደኞቼ ጋር መወያየት።

ሰ. አከራካሪ በሆኑ ጉዳዮች ላይ መከራከርና መተማመን።

ሸ. አንዱን ሥራ በቡድን ሠርቶ በክፍል ውስጥ በንባብ ወይም
በንግግር ማቅረብ።

ቀ. ከሀ — ሐ የተጠቀሱትን ማድረግ።

በ. ከመ — ሸ ያሉትን ማዘውተር።

ክፍል አምስት፤

14. በሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶች እየተሰጠ ስላለው የአማርኛ ቋንቋ ትምህርት ያለህን ግምገማዊ አስተያየት ከዚህ በታች በስተቀኝ ከተጠቀሱት አማራጮች ጋር የተስማማውን / / ምልክት በማድረግ አሳይ /አሳዪ/::

	በጣም እስማማለሁ	እስማማለሁ	[illegible]	አልስማማም	በጭራሽ አልስማማም
ሀ. ትምህርቱ ስሜቴን የተከተለ/ የምወደው/ አይነት ነው፤					
ለ. ደረጃ በደረጃ አዲስ ነገር አሳውቆኛል፤					
ሐ. ለወደፊት ሕይወቴ ጠቃሚ ሆኖ አግኝቼዋለሁ፤					
መ. የአማርኛ ቋንቋ ትምህርት ምንም የሚጠቅም ሆኖ አላገኘሁትም፤					
ሠ. ከአማርኛ ትምህርት ያገኘሁት ሐሳብ ሌሎች የትምህርት አይነቶችን ለመማር ረድቶኛል፤					
ረ. በዕለት ተዕለት ኑሮዬ ውስጥ ተጨባጭ ጠቃሚ ግልጋሎት እየሰጠኝ ነው፤					
ሰ. በዚህ ክፍል /11ኛ ክፍል/ እየተሰጠ ያለው የአማርኛ ቋንቋ ትምህርት በጣም ይከብደኛል፤					

ክፍል ስድስት፤

15. በዚህ በታች በተዘረዘሩት መሠረት ምርጫዎችን/ሽን/ እና ቋንቋውን በመማር ረገድ ያለብህን/ሽን/ ችግሮች ጠቁም/ጠቁሚ/::

ሀ. ስለምን ጉዳይ ወይም በምን ርዕስ ___ነገር ላይ የተጻፈ ምንባቦችን/ጽሑፎችን/ ማንበብ እንደምትመርጥ/ጪ/ በጣም ከምትወደው/ጂው/ /ደምረህ/ሽ/ / 1ኛ, 2ኛ,3ኛ/ ወዘተ እያልክ በመጻፍ አመልከት፡፡

1ኛ ______________________________

2ኛ ______________________________

3ኛ ______________________________

4ኛ ______________________________

5ኛ ______________________________

ለ. በትምህርት ቤት የምትማራቸውን/ሪያቸውን/ ቋንቋዎች የመምረጥ ዕድሉ ቢሰጥህ/ሽ/ የምትመርጣቸውን/ጪያቸውን/ ሶስት ቋንቋዎች /1ኛ2ኛ,3ኛ በቅል ደረጃ አመልክት/ አመልከቺ/፡፡

1ኛ ______________________________

2ኛ ______________________________

3ኛ ______________________________

ሐ. በክፍል ውስጥ አማርኛ ቋንቋ በመማር ረገድ አለብኝ የምትላቸውን / የምት ያቸውን/ ጉልህ ችግሮች በአጭር ሐረጎች ጠቁም/ጠቁሚ/፡፡

____

____

____

____

____

____

ተቀጽላ 4

የቃሌዳ፡ ወሰን፡ የትብብት "ሀ" የመምህራን ቅጽ፡

[illegible]

[illegible] 24/9/86

[illegible] 11 [illegible] 18

[illegible] 15 [illegible] 7:2 — 7:40 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ከተማሪዎች የቀረበለት ጥያቄዎች ፡

1. [illegible]
2. [illegible]
3. [illegible]
4. [illegible]

[illegible] የቀረበለት ጥያቄዎች ፡

1. [illegible]
2. [illegible]
3. [illegible]
4. [illegible]
5. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ተቀጽላ 5

የቃለ መጠይቅ የጥያቄ ለ የመምህራን ሰልጣኞች

የግል መረጃ

ጾታ [illegible]   ዕድሜ [illegible]

[illegible]

የትምህርት ደረጃ [illegible]

[illegible]

ስለተማሪዎች የሚጠበቁ ክህሎቶች

[illegible]

ከመምህሩ የሚጠበቁ ክህሎቶች

[illegible]

[illegible]

ተቀጽላ 6

የቃለ፡ ስነት፡ የትበት ጨ፡ የመምህሩ፡ ስልቶ

አጠቃላይ መረጃ

ትበት [illegible] ቀኑ [illegible]

ክፍል 11ኛ ሴክሽን [illegible]

ክፍለ ጊዜው [illegible] ቀድቦታ

የዕለቱ፡ ትምህርት፡ ርዕስ፡

[illegible]

የትምህርቱ ዓላማ፡

[illegible]

ከተማሪዎቹ የሚጠበቁ እንቅስቃሴዎች፡

[illegible]

ከመምህሩ፡ የሚጠበቁ እንቅስቃሴዎች፡

[illegible]

ክለሳ (ከቅድመ ክፍለ ጊዜው) ትምህርት የሚጠበቅ ሥራ፡

[illegible]

ተቀጽላ ፫

የቀረፃ፡ ስለት የትዝብት ወ የመገምገሚያ ቅፅ

[illegible]

ትምህርት ቤት: [illegible] ቀን: 02/10/86

ክፍል: 11 A [illegible]: [illegible]

የክፍለ ጊዜው: 3ኛ [illegible]: 13:35 – 4:15

[illegible]:
ሥነ- ግጥም [illegible]

[illegible]:
[illegible]

[illegible]

- [illegible]
- [illegible]
-

[illegible]

[illegible]

[illegible]
- [illegible]
- [illegible]

[illegible]

ተቀጽላ 8

የት/ቤት "ሀ" ድምፅ-ክፍል

በቪዲዮ ቀረጻ የተሰበሰበ

ተሳታፊዎች	የመማር — ማስተማር ክንዋኔዎች	የተከሰ አኃዝ
መ/ርᵗ.	እሺ/ ሌላ እንግዲህ አዲስ ትምህርት ባይሆን የነበረውን /1/ ሸሸ... ትምህርታችንን /2/ እንደገና መከለስ ይሆናል:: ምክንያቱም ርዕሳችንን አጨረስን ነው አሁን:: /3/ እና ቀኑ ነው:: /4/ [በሰሌዳው ላይ ጻፊት] ቀኑ ቀደም ብሎ የተማርነው ነው:: /5/ ግን አንዳንዱ ያላጠናከርናቸው ነገሮች አሉ:: /6/ እነዚያን መከለስ ይኖርብናል:: /7/ ፀ/8/ [ማስታወሻቸውን መለከት አደረጉ]:: አንድ ቀኑ በግልበጡ ፕ /9/ ለምሳሌ /10/ ፀለ /11/ ፀለ/12/ ፀለ /13/ ፀለ/14/ ፀለ/15/ ፀለ/16/ ፀለ/ 17/ ፀለ/18/ ፀለ /19/ ፀለ/20/ ፀለ/ 21/ ፀለ/22/ ፀለ/23/ [ቀኑን በሰሌዳ ላይ ጻፊት]	5 / 5 / 5 4 / 5 / 5 / 5 ፀ / 5 5 ዐለ / ሀለ=6 / ዐለ=5
	••እራሳ ለከራይ ቤት የፈለጋችሁ ፕ	
	ዘማለቻ ምናልባት በውል አያያችሁ:: ••ይህን ገጥም በገመለከት /24/ ሸሸ ... እንግዲህ ቀኑ በገጥም እንደሚገባን /25/ እናውቃለን:: እና ይህን ገጥም በገመለከት ፕ/26/	5 5 / 5
	እራሳ ለከራይ ቤት የፈለጋችሁ ፕ /27/	5
	እራሳ ለከራይ ቤት የፈለጋችሁ ፕ /28/ [ደገመው አነበቡት]	5
	ዘማለቻ ምናልባት በውል አያያችሁ፣/29/	5
	ዘማለቻ ምናልባት በውል አያያችሁ፡፡/30/ [ደገሙት] አገኛለን::	5
	አሁን እዚህ ላይ የተለያዩ /31/ ሁለት ትርጉም ያለው ቃል ታገኛላችሁ በሁለተኛው ስንኝ /32/ እስቲ ተመልከቱ ሁላችሁም /33/ የትኛው የትኛው ላይ ነው ሁለት ትርጉም ያለው ቃል የምታገኙት? /34/ [ፈገግታ አያሳዩ] እጃችሁን አያወጡችሁ/ እሺ በሩክ/ /35/ [እጃቸውን ካወጡ ልጆች አንዱን]::	5 / 5 4 / 4 / 6
ሀ ተማ.	[መልስ ሰጠ በማይሰማ ድምጽ] — — — — — —	xx
መ/ርᵗ.	ሌላም አለ:: አ/ /36/ [እሱ ከፍሏን ቃንት አድርገው እጁ ካወጡት ለአንዱ]	3
ፀ ተማ.	[ቀጥ ብሎ በማይሰማ ድምጽ መልስ ሰጠ] — — — — —	XX
መርᵗ.	ብድግ በሉና በሠን ሥርዓት / 37/	6
ሀ ተማሪ.	ምናልባት /38/ [ድ ↓]	8
መ/ርᵗ.	ጮክ በል!/39/	6
ሀ ተማሪ.	ምናልባት / 40/ [ድ ↑]	8
መ/ርᵗ.	ምናልባት / ምናልባት:: ሌላም ቃል ይኖራል /41/ ሁለት ትርጉም ያለው እ? /42/ እሺ/ /43/ [እጃቸውን ካወጡት ለአንዱን ጠየቁ]	3 / 4 6
ቢ ተማ.	በውል / /44/	8

ነዚሀ ሦስት ቃላት 3
ሦስቱም ቃላት 3 3
ይስ አንዱ ብቻ 4
ንዱ ቢ ተማ ፊ 4 6
8
4
8
ኖችን /54/ 3
ረናል::/55/ 5
ለ ነው? /56/ 4
ተማሪ ፈቀዱ]:: 6
/58/ 8
. /59/ መሆን 3
. እንዲሆን ይደ 4
4
ችሁ•• የሚለ 4
እራሳ ቤት ነው 4
እና ይጠቃ ነገር 4
ስለዚህ.../66/ 4 4
8
/69/ [በእ 3 3
ስከው —ዘማለቻ:: 2 5
. /71/ ምን 5
ን እ/ተጠንቀቀ 5
ፈርስ የደረሰ 5
ገኘው? /75/ 4
ቀ/ /78/ 4 4
ነት ነው::/79/ 5
ቀ ነው:. ነው 5
:: አሁን እንግ 5
ጠንቀቀ የሚኖር 5
ው ቃል በኖር ፕ 5
85/ መሆኑን 5
ደም /87/ ፀ 5

ባለሸራው ቢሠራ በዳማ ባካፋ ፤ /90/ 4

ባለሸራው ቢሠራ ባካፋ /91/ በደማ /92/ ፀ/93/አሺ./ 4 4 0

/94/ አሁን ይሄን ግጥም ስና የው ደኛ የት /95/ ላይ ነው ሕብረ 6 5

ቃሉን የምናገኘው? ምን ዝም የለመዱነው አና /96/ የት ላይ ነው? 5

በሁለተኛው /97/ ስንኝ ላይ ነው:: አይደለም እንዴ? አንደኛው 5

ስንኝ /98/ ይሺ ነው ሁለተኛው ፤ ይሺ ነው:: ገሬም./ ሁለተኛው 5

ስንኝ ላይ ነው የለመዱነው:: /99/ አሁን ገን እዚህ ላይ የምና የው/ 5

አዲስ ነገር አለ:: /100/ አሁን የነገርኳቸሁ ግጥም ፤ /101/ 5 4

••ባለሸራው ቢሠራ /102/ በደማ ባካፋ፤ 4

የዘራትም /103/ ቀረ አለበቀለም ጠፋ••ሲል፤/104/ 4 4

የትኛው ይመስላችኋል ሕብረቃሉ? /105/ የትኛው ይመስላችኋል? እን 4

ገዚህ ሁለተኛው ስንኝ ላይ አተጠበቀም አሁን /106/ አይደለም እንዴ? 5

ምክንያቱም ከተለመደው ወጣ ያለ ማምጣቱ ነው /107/ አ!/108/ [አሉ 5 6

ቃት ፈራ ተባ እያለች እጇቀን ሳወጣች ሲተማ.]

ሲ.ተማ. ባለሸራው:: /109/ 8

መ/ርት. ፀ/ 110/ ባለሸራው ባለሸራው /111/ ባለሸራው ሲል እንገዚህ 0 3

/112/ ሰውን ለማገኘት የገዱ የገዱ ገጥሙን /113/ ማጥጥም አለብ 5 5

ን:: ካጥጥምን በኋላ /114/ ነው ትርጉሙን ገጥሙ የሚያወራለትን 5

/115/ ትርጉም የምንሰጠው ፤ ለሰው የምንሰጠው ፤ የምንሰጠው/116/ 5 5

••ባለሸራው ቢሠራ በደማ ባካፋ ፤ /117/ 4

የዘራትም ቀረ አለበቀለም :118/ ጠፋ::••ሲል ምን ማለ 4

ት ነው? /119/ ሁለተኛው ስንኝ ለአንደኛው ስንኝ የሚደገፈው ነገር 4

አለ? /120/ የሚያወራለት ነገር አለ ለጆቸ! /121/ አ! አሺ! 4 5

/122/ [ፊገገታ እያሳዩ እጃቸውን ከወጡ ጥቂት ተማሪዎች ውስጥ መሳጠ 6

ጠቁመው]::

በ ተማ. ባለሸራው ማለት ... /123/ [ቆሞ ብሎ ለመመለስ ሞከረች] 8

መ/ርት. እስኪ በደንብ በይ!/ /124/ 5

ሲ ተማ ቀ. ባለሸራ ማለት በበዓል ቀን ከሠራ ፤ /125/ የዘራው አይበቀልለትም 8

ማለት ነው:: /126/ 8

መ/ርት. በጣም ጥሩ! ሁለተኛው ስንኝ የዘራትም ጠፋ /127/ የሚለው ዘር መሆ 2

ኑን ያመለክታል:: / 128/ ስለዘሩ ይናገራል:: ስለዚህ በበዓ 3

ላት ቀን /129/ ቢሠራ ፤ እእ ምን ይሆናል ነው ያለው? አይበቀል 3

ም ፤ /130/ ይጠፋል ነው:: አሺ ሌላው? /131/ ምስጢራዊ 3 4

ትርጉሙ ፤ ምስጢራዊ ትርጉሙ? /132/ ወርቁ ?/ /133/ ባለሸ 4 4

ራው ሲል /134/ አ?-ባለሸራው ሲል-/135/ አ/ በደንብ በሉ!/ 4 4

/136/ [እጃቸውን ካወጡት ለአንዱ] 6

ወ ተማ. ባለሸራው ሲል - ማለት ሌላ ተጨማሪ / 137/ ቢደረብ ያው ... 7

/138/ [እንደማፈር ብሎ መለሰ] 9

መ/ርት. ሌላ ቢደረብ እንዴት? /139/ 4

ወ ተማው. ሌላ ቢደረብ በባል ላይ ባልን:: ባልን ... /140/ 5

እያሳዩ]:: 2 4

ያችሁ /144/ 7 7

6

8

[xxጠረገ] 2

አይሆንም:: 5

ስቲቱ ለተሀገ 5 6

ያስ እያሳዩ]:: 5

2/ ውሽማ መያዝ 5

/153/ አይፈለ 5

5

መንገዱ ትንገበ 5

ሉትን ቀኔያቸ 5

6

ት እና ትቸ 4

ያት •• 4

ሪ ስም ጠርተው 6

xx

4

8

ት ነው:: አሺ/ 3

/ ነቃ በሉ 4

//166/ 2 6

] 8

4

ገመው መለሰ] 8

3

አሺ/ቀጥል/ 4

6

ገታ እያሳዩ 9

6

5/ ወደዚያ ... 9

/176/ ••ሰባ 6

[እየሳቁ ቱገሩ 7

ሳ አንዱ ለጆ] 4 6

9

7

ም::/181/

/ አ /183/ 4 6

ሴ.ተማ. [በማይሰማ ድምጽ መልስ ሰጠች]:: XX
መ/ርት. በጣም ጥሩ! በጣም ጥሩ!/184/ ሌሎች እንዲመለከቷት ለመባብ ተጥ 2
ራለች:: /185/ ስበት ለመፍጠር ትጥራለች ማለት ነው::/186/ 3 3
እሺ ሁለተኛውን ገጥም ሳንበብላችሁ/ /187/ 6

"ጥሙን ነድፈሽ ነድፈሽ ባለጋው ከምረሻለ፣/188/ 4
ይህን አመልምለሽ በተቴ ይሻለሻል::"/189/ 4

ሴ.ተማ. [ስለተፈቀደላት ቆማ ፈገግታ እያሳየች] 6/ /190/ አመልምለሽ 0
ማለት አርገፍ አርገሽ ተደው ማለት ነው:: /191/ [ተተ... 8
.በየረድፉ በማሾፍ (በተያወቀ) መልክ በጅምላ አጉረመረሙ]::
መ/ርት. ኣ! ተያወጥሽ ልጆች! ትንሽ ከመስመሩ /192/ ወጣ አልሽ መሰለኝ! 1
/193/ [ፈገግታ እያሳዩ] ሌላ! ሌላ! /194/ ሌላ ልጅ! 1 4
እሺ! /195/ [እጅዋን ሳወጣች ሴ.ተማ. ተራ ሰጡ]:: 6
ሴ.ተማ. [በማይሰማ ድምጽ ቀከረች ለመመለስ]:: XX
መ/ርት. ይሰማችኋል? ጮክ በይ!/196/ አ? ይሰማችኋል?/197/ 6 4
ሴ.ተማሪ. ሰሙ የነደፍሽውን ጥጥ /198/ አመልምለሽ ይበቃሻል ማለት ነው:: 8
/199/ [ፈገግታ እያሳዩ]:: 8
መ/ርት. አመልምለሽ ያንኑ ቃል ነው የደገምሽው እንጂ በደንብ አላብራራሽም::
/200/ አመልምለሽ የሚለውን ተምርን የለም እንዴ?/201/ አመል 7 7
ማሉ የሚል ነገር እኮ ተናግረአለሁ:: ረሳችሁት እንዴ? /202/ 7
ስለ ጥጥ አረታተል ሂደት ምን እንደሆነ ተናግሬአለሁ እኮ::/203/ 7
እንዲያውም በምንድነው የነገርኳችሁ? /204/ ባለፈው፣ እ? 5

"ወንድ ልጅ ተወለደ ካልሆነ እንዳባቱ፣
አመልማሉ ሰጡት ይፍተል እንደናቱ::"በለን የለም እንዴ?
/205/ ብለናል:: አይደለ? ታዲያ አመልማሉ /206/ ምንድነው? 5 4
አመልማሉ/ እሺ?/207/ [ጥቂት ልጆች እጃቸውን ስላወጡ ሳንቀ]:: 6
ያለ.ተማ ማሳሳት:: /208/ [ድ ጅ]:: 8
መ/ርት. ማሳሳት ማለት ነው እንዴ?አይደለም:: /209/ ኸ!/210/ 7 6
ሴ.ተማ. [ስለተፈቀደላት ተነስታ ቆመች] ፀጠ /211/ 0
መ/ርት. ኸ! ተነሳሽ ግን ቃሉን /212/ መግለጽ አቃተሽ /213/ እሺ 7 7
/214/ [ለሌላ ተማሪ ተራ ሰጡ]:: 6
ወ.ተማ. ለመፍተል ማዘጋጀት:: /215/ [በሁለት እጆቹ ጭምር እያሳየ]:: 8
መ/ርት. አመልማሉ ጥጥ ለመፍተል ማዘጋጀት ማለት ነው:: /216/ ማመልመል 3
ጥጥን ለመፍተል ማዘጋጀት ማለት ነው/217/ ማዘጋጀት:: [በእጅ 3
ንስተ] እና አሁን እዚህ ላይ፣ አሁን ምን ማለት ነው? /218/ 4

"ነድፈሽ ነድፈሽ /219/ ባለጋው ከምረሽለ፣ 4
ይህን አመልምለሽ በተቴ /220/ ይሻለሻል"ሲል ሰሙ 4
ምን መሆኑ ነው? ሰሙ ምን መሆኑ ነው? /221/ ነቃ በሉ እናንተ 4
[የረድፍ 1 እና ረድፍ ሁለትን ተማሪዎች] ነቃ/ ነቃ!/222/ 2
አ! /223/ [እጃቸውን ካወጡ ተማሪዎች አንዷን] 6
ሴ.ተማ. [በማይሰማ ድምፀ መልስ ሰጠች]:: XX

ለኝም:: /274/ አለቀን አይባልም! አይባልም!/275/ [ፈገግታ አያሳዩ]
እሺ / አ!/276/ [እጁን ሳወጡ ተማሪ]

ሀ ተማ. ጉዱህ ፈላ ማለት ነው:: /277/

መ/ርት. ጉዱህ ፈላ ማለት ነው?/ 278/ [በመገረም ጠየቁ ተማሪዎችም
መምህርቷም ሳቁ]:: እሺ እንደገና! ሌላ /እሺ ኢዮብ!/279/

ወ ተማ. ተበዘበዘ:: /280/

መ/ርት. ተበዘበዘ ማለት ነው? ተበላህ ጉንደሬ አትነሳም ወይ ሴሉ?/281/
[ፈገግታ አሳዩ] አ! /282/ [ለአንዲት ልጅ ፈቀዱ]::

ሴ ተማ. [በማይሰማ ድምፅ መለስ ሰጠች]::

መ/ርት. መጠበህ ሊገድሉህ ፣ ሊወርሱህ /283/ መጡ:: ስለዚህ ተነሳ! ዝ
አትስጥ /284/ አታንቀላፋ ማለት ነው:: ተነሳ! ማለት ነው እሺ::
እንደገና /285/ የሚቀጥለውን ደግሞ እናዳምጥ::

"ጠላትህ /286/ መች ...
ጠላትህ ነኝ እንጂ መች ወዳጅህ /287/መች ወዳጅ ነህ፣
ጠላቴ ነህ እንጂ መች ወዳጄ ነህ ፣ /288/
እንዳትደርስ ከደጄ አንተን አልይህ::" /289/

እንደገና// 290/

"ጠላቴ ነህ እንጂ /291/ መች ወዳጄ ነህ፣
አትድረስ ሽሽ .../292/ አትድረስ ከደጄ አንተን አልይህ::"
/293/
"አትድረስ ከደጄ አንተን አልይህ::"/294/ [ፈገግታ አያሳዩ]::
አ! /295/ [እጁን ያወጣ ወ ተማ ተፈቀደለት]::

ወ ተማ. አንተን አልይህ:: /296/

መ/ርት. አንተን አልይህ /297/ የሚለው ሕብር ቃል ነው:: በጣም ጥሩ!
/298/ ሕብር ቃል ነው:: አ! ሰሙ /299/ አ! /300/

ወ ተማ. እንዳላይህ! /301/

መ/ርት. ጠላቴ ነህ! አትምጣ ከቤቴ:: እንዳላይህ /302/ነው የምፈልገው-
ነው ሰሙ:: ወርቅ?/303/ በጣም ጥሩ ነው /304/ ወርቅ?
/305/ አንተ ብቻ ነህ እንዴ የምትመልሰው በዚህ መደዳ? /306/
አ/307/ [ያልመለሰ ልጅ ጠየቁ]::

ወ ተማ. [በማይሰማ ድምጽ መለስ ሰጠ]:

መ/ርት. አ? /308/

ወ ተማው. [በዚያው ሁኔታ መልሱን ደገመው]:

መ/ርት. ና! ናፍቆኛል:: እዚህ ጋ ደግሞ ወርቅ /309/ በተቃራኒው ደግሞ
ወርቅ ተቃራኒው ነው:: /310/ ምን ይላል? ና ናፍቆኛል ማየት
አፈልግሃለሁ ማለት ነው:: /311/ [የዘለለ/ ያልተቀረጸ ሀሳብ]::
"ነው እንደገና ያድጋል::" /312/ የኔማ ቢት ጉድ ነው እንደገና
ያድጋል:: /313/ እሺ!/314/ [እጃቸውን ካወጡ ብዙ ተማሪዎች
አንዱን ጠየቁ]::

ወ ተማ. የኔማ:ቢት ጉድ ነው:: /315/

መ/ር. የነማ ቧት ጉድ ነው! /316/ ምንድነው ደግ!/317/

ፀ ተማሪ. ሕብር ቃል ነው:: /318/

መ/ር. ሕብር ቃል ነው:: /319/ ሰው ምን ይመስላችኋል?/320/ እኪ! በደንብ ቀም ብለሽ!/321/ [እጅ ካወጡት አንዷን]::

ሲ ተማ. [በማይሰማ ድምፅ መልስ ሰጠች]::

መ/ር. አይሰማም! ይሰማችኋል ድምፁ? /322/

ሲ ተማሪ. የእጅ ቧት:: /323/

መ/ር. የእጅ ቧት ምን ሆነ?/324/

ሲ ተማሪ. አዱኃል ማለት ነው:: /325/ [የገራ እጇን ቧቶች እየጠለከተች]::

መ/ር. ከድኃል ማለት ነው?/326/ [ፈገግታ እያሳዩ በመገረም መልክ በመምህርቷ እጠያየቁና በልጆቹ መልክ ሁሉም ተቀ] እለገ እንዳንና እንደምጣ /327/ እንደ እለግባንም እንዳንና እንደምጣ /328/ [እንባለሁ]::

••የሰው ሁሉ ቧቱ አዱን ያበቃል፣/329/

የነማ ቧት ጉድ ነው እንደገና ያዱኃል•• ነው እኮ ያለው / 330/

"የነማ ቧት ጉድ ነው እንደገና ያዱኃል"![በአጽንኦት] ነው እኮ ያለው /331/ እኪ!/332/ [እጅን ሰላወጡ ተራ ቀደለት]::

ፀ ተማ. ሰው የነማ ቧት ፣ ቧቱ እያደገ /333/ ይሄዳል አዱገቱን እሳቱም ማለት ነው::/334/

መ/ር. እሳቱም እያደገ ነው ፣ እየረዘመ ፣ ረዥም እየሆነ ነው:: /335/ በጣም ጥሩ ነው:: /336/ እኪ ፀር ቀኝ? /337/ ፀር ቀኝ? ፀር ቀ? /338/ እኪ እዚያ ጋ!/339/ /በርካታ ልጆች እጅ ቢያወጡም ቀዳሚውን ጥያቄ ለመለሰው ልጅ እዱል ሰጡ/::

ፀ ተማሪ. ፀር ቀ ደግ ፣ የነ ማቧት ፣ መ ቸገር ... /340/

መ/ር. ድምጽህን ጮክ በል ፣ አይሰማም!/341/

ፀ ተማሪ. ቸገር ፣ የነ ማቧት /342/ /በእጅ እንቅስቃሴ ለማሳየት ሞከረ/

መ/ር. የነ መ ቸገር /343/ እስከመቼ ነው? እስከመቼ ነው ደህ የምሆነው /344/ እስከመቼ ነው የሚቸገረኝ ማለት ነው:: /345/ እስከመቼ ነው የም ቸገረው ማለት ነው: /346/

"ደሀና ተቀምጠን ከመወው /347/ ሆኑን ፣
ደሀና ተቀምጠን ከመወው /348/ ሆኑን ፣
እናጠቧቀለን የምበውሃ ባልሸን::" /349/
"እናጠቧቀለን ያምበውሃ ባልሸን::" /350/

[ፈገግታ እሳዩ ደገወው እነበቡት]::

"ደሀና ተቀምጠን /351/ እዳምጡ/ከመወው ሆኑን ፣ /352/
ደሀና ተቀምጠን /353/ እዳምጡ/ከመወው ሆኑን ፣/354/
እናጠቧቀለን ያምበውሃ /355/ ባልሸን /356/
ያምበውሃ ባልሸን"/357/ እ!/358/ /እጅ ካወጡት ልጆች አንዱን /

ፀ ተማ. ያምበ ውሃ:: ሕብረ ቃሉ ያምበውሃ:: /359/

መ/ር. ሕብረ ቃሉ ያምበውሃ:: /360/ ሰው ሰው /361/ በረከ /362/

ወ ተማ. ያምበው ሃ እናወጣቸለን:: /363/ [በዙ ተማሪዎች ሳቁ]:: 8
መ/ር. ያንኑ ደገሙት:: /364/ ትንሽ ዘርዘር ባለ መልክ ቢሆን ጥሩ ነው:: 7
/365/ አ!/366/ [አንን ሳወቁ ለጅ አይሉ በጡ]:: 7
ወ ተማ. ያምበ ወበሉ እናወጣቸለን:: /367/ 8
መ/ር. ያምበ ወበሉ እናወጣቸለን:: /368/ ሀገን ከመወው መፍትሄ 3
ይሆነው ይሆናል ወይም መ... ይሆነው ይሆናል: ማለት ነው:: /369/ 3
አቢ ወር ቀስ ? /370/ ለሉቻቸሁ አተመለሱም አንዴ?/371/ ወር ቀስ ? 4
/372/ አ'ቀንጂት!/373/ [አጃቸውን ከወጡ የቱት ተማሪዎች ውስጥ] 4
ሴ ተማ. [በማይበማ ድምጽ መልስ ሰጠች]:: XX
መ/ር. ሽ?እስቲ/እስቲ!/374/ ያን ፊሪ ባለሽን? /375/ [በአስቲን ድምፅት 2*
ፊገገታ አያሳዩ ወየቀ በዙዎች ተማሪዎች በአወያያቻው ሳቁ]:: አቢ!
/376/ [እንጊት ቤት ልጅ በምያን በመጥራት ወየቁ]:: 6
ሴ ተማ. ያንን መሳብ ባለሽን:: /377/ 9
መ/ር. ያን መሳብ ባለሽን!/378/ ቡሃ የሚባል መሳብ አታውቅም እንዴ? /379/ 3
ቡሀ ቢውለጥ አታውቅም? አዎን ያን /380/ ቡቶ ባለሽን ቢሉ ያን መሳብ 5
ባልቢን ማለት ነው:: /381/ አቢ እንደገና /382/ 5

•• ያቸን ቀይ [xx ያሉ] ለበ አየወደዳትኝ x383/ 4
ትሳንት በዘ ነበው በራስው ወስዳት::"/384/ 4
[ፈገገታ አሳዩ ከተማሪዎቻም በዙዎች ሳቁ]:: XX

ይሽ ሕብረቃሉ ገብቷችኋል:: ምከንያቱም /385/ የወጣቱ ጥያቄ 1
ነው:: /386/ /መ/ር. ከለባቸው ሳቁ/ አቢ!/አ!/387/ [ከተነ 1
ሱት በዙ እጆች እንዱቹ ተማሪ ወየቁ]::
ወ ተማ. በራስው! /388/ 8
መ/ር. በራስው ወስዳት:: በራስው ነው ሕብረቃሉ:: /389/ አቢ ሽሽ ... 3
ሰው /390/ የተወሰኑ ልጆች ብቻ ናቸው የሚመልሱት:: ሌሉቻቸሁ 4
አትንቀሳቀሱም [illegible]?/391/ ገሩም አትንቀሳቀሱም? /392/ አቢ 7
አ! /393/ [አጅ ካወጡት ለአንዷ] 6
ሴ ተማ. [በውሉ በማይበማ ድምጽ መልስ ሰጠች]:: XX
መ/ር. እንዴ/እንዴ/አመሳለባቸሁ ልክ አይደለም::/394/ በደንበ ገለጽ 7
አድርገው እንዲገባቸው:: /395/ በራስው ምን ማለት ነው?/396/ 6
ገሩም እስቲ ሞክር!/397/ [ቀጣ በለው]:: 6
ወ ተማ. [ቀጭ በሉ በማይበማ ድምጽ መልስ ሰጠ]:: XX
መ/ር. ሽ? በረጠበው? ጉድ ፈሳ!/398/ በደገ በለሀ!/399/ 7
ወ ተማው. ሁለተኛው ደገፍ ... /400/ 8
መ/ር. [አቋረጡትና] ቆይ! በመጀመሪያ ሰው በደንበ አላገባንም:: /401/ 7
በውያን ነበር ያለከኝ /402/ 4
ወ ተማው. በረጠበው /403/ 8
መ/ር. በረጠበው/ዝናብ ዘንቧል ረጥቧል:: /404/ እና በረጠበው ፣ በጥያው 3
ይዟት ሄደ:: እንዴ ይሽ ነው:- ሰው!/405/ አ!ወር ቀ?ጃል!/406/ 3
[አሉት ልጁ ለመ ቱመ ቢሞከር]::
ወ ተማው. ፀጉሩ የተመለጠ:: /407/ 8
መ/ር. ፀጉሩ የተመለጠ:: ፀጉሩ መሳብ የሆነ ሰው ወስዳት /408/ በራ 3
መሳብ መሆኑን /409/ ታውቃላቸሁ?ገጣሽ ድረስ የተመለጠ ማለት 3
ነው:: /410/ 3

··ያባት እዳ ለልጅ ይሉ ነበር ድሮ ፣ /411/
ባያት እዳ ገባሁ እነማ ዘንድሮ::·· /412/ [እነበሩ ፈገግታ አሳዩ - ተማሪዎችም ሳቁ]::

— መች ለባችሁት/መች አባችሁት /413/ [እየሳቁ ተማሪዎቻቸውን በጅምላ አሞገሱ]:: አሺ! እ! /414/ በጅግ በደና በደንብ ሞክሪ!/415/ [እጃቸውን ካወጡ ጥቂት ተማሪዎች ውስጥ ለአንዷ ተራ ሰጡ]::

ሴ.ተማ. ባያት:: /416/

መ/ርት. ባያት የሚለው ቃል ምንድነው? እ?/417/

ሴ.ተማሪ. ሕብረ ቃል:: /418/

መ/ርት. ሕብረ ቃል ነው:: /419/ ሰው? ሰው? ሰው? /420/ አሺ!/421/ [አንቱን ወ.ተማ.]::

ወ.ተማ. [በውሉ በማይሰማ ድምጽ መለስ ሰጠ]::

መ/ርት. አ? /422/

ወ.ተማሪ. [መልሱን አሁንም በመጀመሪያው ሁኔታ ደገመው]::

መ/ርት. እያን! በአባቱ አባት /423/ ወይም በእናቱ አባት እዳ /424/ እኔ እንድከፍል ተደረገሁ:: [በግራ እጃቸው ደረታቸውን ያዝ አድርገው] ኩር /425/ የሚታወቀው ግን የአባትን እዳ ነበር የሚከፈለው /426/ ነገር ግን የአያቴን እዳ እንድከፍል ተደረገሁ:: /427/ ጥሩ ነው!/428/ ወርቁ? ወርቁ?እ! /429/ [እጃቸውን ካወጡት ለአንዱ]::

ሴ.ተማ. አይቴ እዳ ገባሁ:: /430/ /431/

መ/ርት. እ?በማየቴ ~~/431/~~ ምን አልኩ? አልሰማሽም ጮክ በይ!/432/

ሴ.ተማሪ. በማየቴ ተጎዳሁ:: /433/ [በሷ አካባቢ ያሉት ልጆች ሳቁ ሌላ ልጅ አስቂኝ ነገር የተናገረ ይመስላል]::

መ/ርት. ገለጽ አይደለም /434/ አይዞሽ ምን ተፈሪያለሽ? አትፍሪ ጓደኞችሽ አይደሉም እንዴ?/435/ ምን ተፈሪያለሽ?/436/

ሴ.ተማሪ. በማየቴ ... /437/ [ብላ ስትጀምር]::

መ/ርት. በማየትሽ!/438/ [ብለው አገዙዋት]::

ሴ.ተማሪ. እዳ ገባሁ:: /439/ [አለች እንደማፈር ብላ]::

መ/ርት. ራስሽን አኮ ደገምሺው! /440/ አይዞሽ ለማብራራት ሞክሪ በማየቴ ... /441/ ምን ሆንኩ? ፍቅር ያዘኝ አትይም?/442/ ምን አስፈራሽ? /443/ [ተማሪ ከዳር እስከ ዳር ሳቁ ፣ አወካ]::

— በፍቅር ተንገላታሁ ፣ ፍቅር ያዘኝ ማለት ይቻላል:: /444/ ማለት ይቻላል![በአጽንኦት] አሺ ፣ /445/ [ቀጣዩን ቀኑ አነበቡት]

አዝን የነበረው ልጁ በማጣቱ ፣ /446/
አዳምጡ! አዳምጡ! /447/
አዝን የነበረው ልጁ በማጣቱ ፣ /448/
ዛሬስ አገኘ አሉ ባሕር ሆነ ቤቱ ::/449/
ዛሬስ አገኘ አሉ ባሕር ሆነ ቤቱ::/450/

እስቲ እኛን ያሳወቃ? አኪስ እጅ ነው የምፈልገ!/451/ አኪስ እጅ ነው የምፈልገው:: /452/ የታለ እስቲ አሺ!/453/ /እጃቸውን ካወጡ በርካታ ልጆች ለአንዱ ፈቀዱ/

ሴ.ተማ. [በውሉ በማይሰማ ድምፅ መለሰች]::

መ/ር†. ዮስ በይ! አንዴ!አንዴ!/454/ የሰማሽ ሰው የለም እዚህ ገደማ/455/ 7

ቢ ተማሪ. [መልስዋን በዚያው ሁኔታ ደገመችው]:: XX

መ/ር†. ባሕር ሆነ ቢቶ ነው ሕብረ ቃሉ እሺ:: /456/ በሙሉ ምንድነው? ሰሙ? 3
/457/ እሺ!/458/ 4 6

ወ ተማ. [እጅን አውጥቶ ተፈቅዶለት በማይሰማ ድምፅ መልስ ሰጠ]:: XX

መ/ር†. ስም ነው?/459/ ምንም የሰማነው ነገር የለም::/460/ 4 7

ወ ተማው. ቢቶ በጣም ትልቅ ፣ ሰፊ ነው:: /461/ 8

መ/ር†. ማለት ነው አንዴ! ማለት ነው?/462/ አይደለም! አይደለም!/463/ 4
ባሕርን ሁልጊዜ ከሰፊ ጋር አታያይዙው:: ገጥሙ እንዴት ነው? የገጥ
ሙን /464/ አባባል አየው:: ገጥሙ ምንድነው ያወራው እዚህ ላይ? 5
/465/ [ኩስተር ብለው ከወረቀታቸው ላይ አነበቡት]:: 5

"አዝን የነበረው ልጁ በማጣቱ ፣ /466/ 4
ዛሬስ አገኘ እሱ ባሕር ሆነ ቢቶ" /467/ ሲል ሰፋትን 4
ብቻ ነው የሚያመለክተው? /468/ ስለሰፋት ብቻ ነው የሚያመለክተው? 4
/469/ እሺ!/470/ [በመጠኑ ኩስተር ብለው] 4 6

ቢ ተማ. ሀብታም ሆነ ማለት ነው:: /471/ [እጇን አውጥታ ስለተፈቀደላት]:: 8

መ/ር†. ሀብታም ሆነ ነው:: ሁሉም የሚገኝበት /472/ ሆነ:: ሁሉ የሚገ 3
ኝበት ሀብታም ሆነ / 473/ ቢቶ ነው:: ቃሉው ማለት ነው::/474/ 3 3
ሀብታም ሆነ ነው:: /475/ ወር ቀስ?/476/ እ!/477/ 4

ወ ተማ. ባሕር ገባ:: /478/ 9

መ/ር†. ባሕር ውስጥ ገብቶ ሞተ:: ውሃ በሰው /479/ ውሃ በሰው 3 3
ብለህ በቀላሉ ልትተረጉመው ትችላለህ:: /480/ 3

"መድኃኒት ፈልጉ /481/ ሰዎች አባቶቼ፣ 4
መድኃኒት ፈልጉ /482/ ሰዎች አባቶቼ፣ 4
"እናንተም እናንተም እናንተም /483/ ታማችሁ::" 4
"እናንተም እናንተም እናንተም /484/ ታማችሁ::" 4

"መድኃኒት፡ፈልጉ፡ሰዎች/485/ አባቶቻችሁ፡ 4
እናንተም፡እናንተም፡እናንተም፡ታማችሁ::"/486/[ፈገግታ 4
አሳዩ]::እህ! እሺ! /487/ [illegible] 6

#487 ተዘርል

ቢ ተማ. ሕብረ ቃሉ ታማችሁ::/488/ [...] 8

መ/ር†. እስኪ ዮስ በይ! አይሰማም!/489/ 6

ቢ ተማሪ. ታማችሁ:: /490/ 8

መ/ር†. ታማችሁ ምንድነው? ምንድነው?/491/ [ቆጣ ብለው] 4

ቢ ተማ. ሕብረ ቃሉ ታማችሁ ነው:: /492/ 8

መ/ር†. ሕብረ ቃሉ ታማችሁ ነው::/493/ እሺ:: ሰሙ? /494/ 3

ወ ተማ. [በማይሰማ ድምጽ መልስ ሰጠ]:: XX

መ/ር†. ነው? ምንም አይሰማም:: /495/ 7

ወ ተማ. [መልሱን በዚያው ዓይነት ደግሞ ተናገረ]:: XX

መ/ር†. እናንተ ሁሉ /496/ በሙሉ በሽተኞች ሆናችሁ ነው ሰሙ / 497/ 5 5
እሺ:: ዐር ቀስ? ወር ቀስ?/498/ እሺ!/499/ /እጅን ሳወጣ ለላ 4 6
ሌጅ ፈቀደ/

ወ ተማ. እስው ጥርስ ገባችሁ:: /500/ [ጥቂት ተማሪዎች ፈገግታ አሳዩ]:: 9

መ/ር. አ? እሰው ጥርስ ገባችሁ ማለት ነው?/501/ አይዞህ አማርኛውን እስቲ 4
ወጣ አድርገው:: /502/ 6
ወ ተማው. እሰው አፍ ገባችሁ:: /503/ 9
መ/ር. እሰው አፍ ገባችሁ!/504/ ሁላችሁንም ሰው አማችሁ:: ሁላችሁ 3
ንም ሰው በጠማት በጨቃችሁ ማለት ነው:: /505/ በጣም ጥሩ!/506/ 3 6

"ቀጠበ ባና ደርግ /507/ ሸምተን በለተን ፣ 4
ቀጠበ ባና ደርግ ሸምተን በለተን፣ /508/ 4
እነዚያ ወጣጡ እና እንጀራ አጣን::
እነዚያ /509/ ወጣጡ እና እንጀራ አጣን::"/510/ 4 4

አ!/ሙሉጌታ!/511/ 6
ወ ተማ. ሕብረ ቃሉ ወጣጡ የሚለው ነው:: /512/ [እጅን አውጥቶ ተፈቅዶለት/ 8
መ/ር. ሕብረ ቃሉ ወጣጡ የሚለው ነው :: /513/ ሰው?/514/ 3 4
ወ ተማው. -ሰው- ወጥ አጡ:: መባያ አጡ ነው:: /515/ 8
መ/ር. ድምፅህ ግን እዚያ አይሰማም, አኮ:: /516/ 7
ወ ተማው. -ሰው ወጥ አጡ:: መባያ አጡ ነው:: /517/ [ጸጥ] 8
መ/ር. ወጥ አጡ መባያ ነገር አጡ:: /518/ እሺ /519/ 3 4
ወ ተማው. -ወርቅ ደገፍ ወደ ውጭ ወጡ:: ከአገር ውጭ /520/ 8
ያል. ተማ ወደ አሜሪካን አገር ሄዱ ማለት ነው/ፍጌ ነው:: /521/ [ባይጠየቅ 9 *
በዝቅተኛ ድምፅ፤ መ/ር. የሰሙት አይመስለም]:
መ/ር. አይመስለም! አይመስለም! ከአገር ወጡ አይደለም:: /522/ እነሱ 7
ወጣጡ እና እንጀራ አጣን እኮ ነው:: /523/ እስኪ ገጣሙን ጽንተን 7
/524/ እናምጠው በደንብ /525/ እብሰለና እናምጠው ፣ ምን ይላል 6 6
መሰለህ እስቲ እንደገና እናምጠው [xx ጠረግ] /526/ እየው- 6

"ቀጠበ ባና ደርግ ሸምተን በለተን፣ /527/ 4
እነዚያ ወጣጡ እና እንጀራ አጣን::"/528/ 4

ውጭ መውጣት ብቻ ነው /529/ እንዴ መሻሻል? ነው እንዴ ለጆች? 4
/530/ እንዴ! እዚህ ላይ እኮ የሚለው ሌላ ነው:: /531/ 4
[ፊገገታ አሳዩ] እስኪ እንደገና እናምጡ:[xx ጠረግ] /532/ 6
እሺ!/533/ [ለጅን ስለወጣ ፈቀዱለት] 6
ወ ተማ. እነሱ ከፍ ከፍ አሉ:: /534/ [በገራ እጅ ጥምር እያሳዩ] 9
መ/ር. አዎን! እነሱ በእንጀራ /535/ በመሻሻል ደረጃ ሄዱ እና ግን 3
ቀረን እዚሁ:: /536/ እነሱ ወጣጡ እና እንጀራ አጣን// እንጀራ 3
አገኙተው /537/ ተሻሽለው ከፍ ብለው ፣ በደረጃ በትምህርት /538/ 3
ከፍ ከፍ እያሉ ሄዱ:: /539/ ወጣጡ ማለት በደረጃ መውጣት/540/ 3
ከፍ እያሉ ፣ ከፍ እየሰቀ ሄዱ ማለት ነው:: /541/ ከፍ እየሰቀ 3
ሄዱ ማለት ነው:: /542/ 3

"በአረቦች ዱፍዱፍ ሱማሌ ከበረቻ /543/ 4
ከንፍ ያሳት ይመስል በመሬት/544/ መሬት ለቃ ሄደች 4
/545/ 4
"በአረቦች ዱፍዱፍ ሱማሌ ከበረች ፣ /546/ 4
ከንፍ ያሳት ይመስል መሬት ለቃ ሄደች"::/547/ 4

ሴ ተማ. [በማይሰማ ድምጽ እንዲደገምላት ጠየቀች] XX

መ/ር†. ለድገመው? እሺ:: ካልገባችሁ እንደገመ ቀለን:: /548/ 1

"በአረቦች ዱፍዱፍ ሱማሌ ከበረቸ፣ /549/ 4
በአረቦች ዱፍዱፍ ሱማሌ ከበረቸ ፣ /550/ 4
ክንፍ ያላት ይመስል መሬት ለቃ ሄደች:: /551/ 4
ክንፍ ያላት ይመስል መሬት ለቃ ሄደች::"/552/ 4

ገብ ቶገለ? እሺ! በደንብ በደና!/553/ [ለሷ እንዲደገምላት የጠየቀ ችውን ልጅ]:: 6

ሴ ተማ. [በውል በማይሰማ ድምጽ መለስ ሰጠች]:: XX

መ/ር†. ክንፍ አላት/ አ/ ከፍ አለች?/554/ [በመገረም ጠየቁ]:: አይደለም! 2*
አይደለም!/555/ [እየሳቁ ተቃውሞ ብዙ ተማሪያችም ሳቁ]:: 7
- እሺ እዚያ ማዶ /556/ [እጃቸውን ካወጡት ልጆች አንዱን] 6

ወ ተማ. [በውል በማይሰማ ድምጽ መለስ ሰጠ]:: XX 4

መ/ር†. አ? /557/ 8

ወ ተማው. መሬት ለቃ ሄደች:: /558/ 3

መ/ር†. መሬት ለቃ ሄደች! ትክክል:: ሕብረቃሉ /559/ መሬት ለቃ ሄደች:: 3 4
/560/ ሰው ምን ይሆናል? ሰው ምን ይሆናል?/561/ አ! ብረከ! 6
/562/ 8

ወ ተማ. በአየር ላይ ሄደች:: /563/ 6

መ/ር†. እስቲ በደንብ በል! /564/ 8

ወ ተማው. በአየር ላይ ሄደች /565/ [ም ረገገ ብሉ በእጅ እንቅስቃሴም እያ
ሳዩ]::

መ/ር†. በአየር ላይ ሄደች ማለት ነው - ሰው?/566/ [የመገረም ፈገግታ እያሳዩ] 7
:: አይደለም! አይደለም!/567/ መሬት ለቃ ሄደች ሲል ምን ማለት ነው 7
/568/ አ!ከምንባቡ ጋር አያይዝ /569/ [እጅን ያወጣ ተማሪ ጠየቁ] 4 8

ወ ተማ. ስለ በለጸገች መሬት አለበቃ በሷት ፣ በሰማይ ላይ ሄደች:: /570/ 7

መ/ር†. ሰውን ሰው!/በአጽንኦት/ [xx ቃል] /571/ ገራገር ተርጉሙን ገራገር
ትርጉም /572/ ተምረናል እኮ ልጆች /573/ ~~እሺ አ![እጅን ያወጣች ልጅ ጠየቁ]~~ 7

ሴ ተማ. [በማይሰማ ድምፅ መለስ ሰጠች]:: XX

መ/ር†. አራቀሽ አንቺ!/574/ አራቀሽ!/ ራቀሽ /575/ እሺ! /576/ 7 7

ወ ተማ. [እጅን አውጥቶ ተፈቅዶለት በማይሰማ ድምፅ መለሰ]:: XX 4

መ/ር†. አ? /577/ 8

ወ ተማው. ሸሸታ ሄደች:: /578/ 7

መ/ር†. ሸሸታ ሄደች/ አገር ተሸሻለች? ይኸም አይሆንም:: /579/ እሺ 6
ብረከ! /580/ 8

ወ ተማ. በእድገት መጠቀች:: /581/ 7

መ/ር†. በእድገት መጠቀች አአ ... በእድገት መጠቀችም አያስኬድም/582/ 6
እሺ!/583/ [እጅን ላወጣ ልጅ ፈቀዱለት]:: 8

ወ ተማ. በቃ ፍቀ ላይ ምናምን ወጣች:: /584/ [ተማሪዎች ሳቁ ፣ አወኩ::
ሳቁ ለ6 ሰኮንድ ቀጠለ]::

ወ.ተማ. ቢቷን ያፈረሰኩት ቁና አሳለሁ ብቶ ነው:: /630/ — 8

መ/ር†. አዎን ቢቷን ያፈረሰኩት ቁና አሳለሁ ብቶ ነው:: /631/ ቤቱ በጣም አጭር 3
ናት:: እና ቁና ስለ አሷን አፈረሰቿት:: /632/ ወርቁ ?/633/ጺ.አ. 3
/634/ — 6

ወ.ተማ. [በውስ በማይሰማ ድምጽ መለስ ሰጡ]:: — xx

መ/ር†. ቁና ተኛ ሀኘ ነው:: /635/ ሚስቷን ልፈታ የቻለኩት ፣ ቤቱ ሊፈርስ 5
የቻለው /636/ ሚስቷን ልፈታ የቻለኩ በመቀናቱ ነው:: /337/ እቁ 5
ና ብቶ ነው ቢቷን ያፈረሰኩት ይላል:: /638/ እና ቤቱ ሊፈርስ የቻ 5
ለው /639/ ሚስቷን /640/ ልፈታ የቻለኩት በመቀናቱ ነው ነው 5
የሚለው ወርቁ::/641/ — 5

- የሚቀጥለው ምን ይላል?/642/ ፀ/643/ — 5
""ፍክሬ ፍክሬ ምንም አልቀረች/ም/፤ /644/ — 4
አልፋ ከቤቶቹ ወንዱ አሰለፈች::" /645/ — 4

እንደገና አንብቡ!/646/ — 6

"ፍክሬ ፍክሬ ምንም አልቀረች ፤ /647/ — 4
አልፋ ከቤቶቹ ወንዱ አሰለፈች::"/648/ — 4

[ፈገግታ አሳዩ] አቢ!/649/ [እጃን ሳወጡቹ ልጁ ፈቀዱላት] — 6

ቤ.ተማ. ሕብረ ቃሉ ወንዱ አሰለፈች:: /650/ — 8

መ/ር†. ወንዱ አሰለፈች!/651/ ሰው? ሰው?/652/ — 3

ወ.ተማ. [እጅን አውጥቶ ተፈቀደለትወበውስ በማይሰማ ድምጽ መለሰ]:: xx

መ/ር†. እንዴ/ወንዱ ወንዱን አሰለፈች ማለት ነው እንዴ?/653/ የመጀመሪያውን 4
ስንኝ ተርጉም ከሁለተኛው ጋር ~~/654/~~ አያይዙት::/654/ሁለተኛውን ስንኝ 6
ሀሳብ ለመጀመሪያው አበድሩት እንጂ ተያያዥነት አለቸው /655/ እኮ! 6
አብረው ነው እኮ የሚሄዱት ብያለሁ ልጆቹ ምን ነካቹሁ?/656/ [ከስተር 7
፣ ቀጪ አሉ]::

ወ.ተማ. አሰለፈች ወንዱ ነች:: /657/ [እጅን አውጥቶ ተፈቀደለት] — 8

መ/ር†. አሰለፈች ወንዱ ነች!/658/ ከወንዱ እኩል ነች ማለት ነው:: 3
ሴት አትባልም:: /659/ እንደፎከረች አልቀረችም አሸነፈች ማለት 3
ነው:: /660/ ሌላስ ወንዱ አሰለፈች ቢል ምርምሩ? ሌላው? ሌላስ? 3
/661/ — 4

ወ.ተማ. አሰለፈች ወንዶቹን ማረከች::/662/ [እጁ አውጥቶ ተፈቀደለት] — 9

መ/ር†. በጣም ጥሩ!/663/ — 2

ወ.ተማ. [እንዲመለስ ተፈቀደለት በማይሰማ ድምጽ መለሰ ሰጠ]:: — xx

መ/ር†. ተንሽ/ተንሽ/ /664/ ልክ አይደለም::[እየሳቁ እንዲናገሩ ገለጹ]:: 6
አቢ ሌላ/እ/ /665/ — 6

ወ.ተማ. በውብትዋ ወንዶቹን ማረከች:: /666/ — 9

መ/ር†. በጣም ጥሩ!/667/ ወንዶቹን ማረከች:: ወንዶች ከሰለፋ በዚህና — 2
በዚህ [እንደተዋናይ በእጃቸው እንቅስቃሴ ጥምር አያሳዩ] በጣም ውብ
ነች!/668/ በጣም ደማም ነች/በጣም ቆንጆ ነች/ማለት ነው:: — 3
/669/ [ፈገግታ አሳዩ] አቢ:: — 3

.../15

አትንሸራተቱ በሳለች:: /718/ ልድገመው እንደገና እሺ/ /719/ 3
"ከሚበልጠው ከሁሉ ሸረ ተማሩ በሉ፣/720/ —— 4
እናንተ ብያቸ አስተውሉ ከዓ ከዓ አተበሉ:"/721/ —— 4
የመለሱቸው መልስ ልክ ነው ልክ አይደለም? /722/ "አትንሸራተቱ" 4
በሳለች:" /723/ —— 3

ያለ. ተማ. ልክ ነው:: /724/ —— 8

መ/ር†. ትክክል ናት:: /725/ ትክክል ናት:: አትንሸራተቱ በሳለች:: 3
በውሳቸሁ ተገኙ ፣ በ ቃምነገራቸሁ ተገኙ - ነው በሙ:: /726/ ዐር ቀስ? 3
ዐር ቀኅ? አ? /727/ ከዓ/ከዓ//728/ አ//729/ [አኙን ሳዐጠ 4 4
ልጅ ፈቀዱ]

ሁ ተማ. [መለስ በማይሰማ ድምፅ]:: —— XX

መ/ር†. አይደለም አይደለም አ /730/ [በዜማ መሰል ቀለጸ] ማር ይዘን 7
ባለ ከዓ ይባል የለም እንዴ? /731/ ማር ይዘንባል ከዓ ይባል 4
የለም? /732/ ማር ውስጥ ምን ይገኛል? ምን ይገኛል ማር ውስጥ?/733/ 4

ያለ ተማ. ሰም:: /734/ —— 8

መ/ር†. ሰም ብቻ? አስተምረአለሁ/ ከዓ የሚለውን ቃል ረሳቸሁት ~~/735/~~ ማለት
ነው?/735/ አስተምረአለሁ/ አስታውሱት ከዓ /736/ ምን ማለት እንደሆነ ፣ 7 7
አሁን ደብተራቸሁ ውስጥ አለ አስተምረአለሁ:: /737/ አሳስታዋሳቸሁ 7
ትም ማለት ነው:: /738/ [የክፍሉ ወዝጊያ ሰበረትና ሰዘጋ ድምጸ 7
አሰማ]::

ያለ ተማ. [በውል በማይሰማ ድምጸ መለስ ሰጠ]: —— XX

መ/ር†. አ? ምን አልሺኝ? /739/ —— 4

ያለ ተማው [በዚያው ሁኔታ መልሱ ተደገመ]:: XX

መ/ር†. አይደለም/አይደለም::/740/ አማር ውስጥ ፣ አማር ውስጥ፣ [ኩስተር በለው] 7
ከማ የአበባ ቅቴት /741/ ወደ ማርነት ያልተለወጠ ይገኛል/742/ 5
ብያለሁ:: ብያቸኋለሁ ፣ ረሳቸሁት:: /743/ እና የአበባ ዱቄት 7
ንቦች በወሰዱ በኋላ ፣ /744/ ወደ ማርነት ከመለወጣቸው በፊት እንዱ 5
ላይ የገዓታ ጿጥረው ፣ ጸጼ/745/ ያስቀምጡታል:: ከዚያ ነው አየወ 5
ሰዱ ወደማርነት /746/ የሚለውጡት፣ ሠፈፍ የሚሠሩት ፣ ማር የሚያገኙት 5
:: /747/ አሁን ጊዜው ሳይደርስ ማር /748/ ከተቆረጠ ፣ ጣሩ 5 5
ጊዜው ሳይደርስ ከተቆረጠ ፣ /749/ ከዓው ውስጥ ይኖራል:: የአበባ 5
ቅቶት አብር ይኖራል:: /750/ ስለዚህ በጣእሙ ላይ በደንብ ከዓው 5
/751/ ይታወቃል :: ከዓ ከዓ እና አይጣፍጥም ፣ /752/ አይጣ 5
ፍጥም የማሩን ጣእም አይይዝም:: /753/ ስለዚህ ይህንን የአበባ 5
ቅቶት ከአበባው ከማሩ /754/ ውስጥ የተገኘው የአበባ ቅቶት ምን ይባ 5
ላል? ከዓ ይባላል::/755/ —— 5
= እና ማሩን ነው መብላት የምንፈልገው ለንጂ /756/ ከዓውን አን 5
ፈልገም// /757/ [በቀኝ እጃቸው በእንቅስቃሴ አያሳዩ]:: ከዓ 5
አንፈልገም:: ይህንን የአበባ ቅቶትን አንወድም:: /758/ ጣእሙን 5
ያጠፋ ዋል- የማሩን-ጣእም:: /759/ ስለዚህ አንፈልገውም::/760/ 5 5
ወደማርነት ያልተለወጠ የአበባ ቅቶት ፣ ከማር ውስጥ ሲገኝ /761/ 5
ከዓ ነው የሚባለው:: አስተምረአለሁ:: /762/ እና ከዓ ከዓ 5

═ θ/98/ ከዚ በኋላ ቀደም ያሉት ነው፡፡/99/ 0 5
ሬሊጂዊ አነጋገሮች ፣ በሬሊጂዊ አነጋገሮች ፣ በዘይቤያዊ
አነጋገሮች በጠቅም ፡/100/ እነዚህ አጻጻፎች /101/ይህ 5 5
ነገር ሊገባቸው ይችላል ወይ ?/102/ የሚለውን ሁሉ መውሰ 5
ድ አለብን ማለት ነው፡፡ እንግዲህ ንግግር /103/ ለተወ 5
ሰነ ደረጃ ሁሉ የሚስማ ስለሆነ ፣ /104/ ከልጆች ጀምር 5
እስከ ትልቅ ሰው ድረስ /105/ ከአንደኛ ክፍል ተማሪ ጀም 5
ር እላይ እስከመጨረሻው /106/ ላሉት ሰዎች ሁሉ የሚዘጋጅ 5
ስለሆነ ፣ /107/ በእነርሱ አደጋና /108/ ሸሸ... 5 5
የክፍል ደረጃ /109/ ወይም የዕውቀት ደረጃ /110/ መቀ 5 5
ነን ስለሆነ የምናቀርብ ይህንን ሁሉ /111/ // ሰና ያለን 5
ማለት ነው፡፡ /112/ θ/113/ ከዚ በኋላ የንግግራችንን 5 0
ፍሬ /114/ ሀሳቦች ፣ ፍሬ ጠሬ ሀሳቦችን /115/ እናዘጋ 5 5
ጃለን፡፡ ምንድነው የንግግራችን /116/ ፍሬ ፍሬ ሀሳቦች? 5
የሚለውን እንይዛለን፡፡/117/ ያ አንደኛ በምንድነው?/118/ 5 4
በምንድነው ፍሬ ሀሳቦችን የምናያቸው?/119/ ከምን ከምን እ 4
ንጻር ነው የምናያቸው?/120/ θ/121/ ፍሬ ሀሳቦችን ከምን 4 0
ከምን አንፃር እናያቸዋለን ~~/122/~~ ማነው የሚመልስልን?/122/ 4
θ /123/ θ/124/ እ!/125/ [ፊት ለፊት ለተቀመጡት 0 0 6
ልጅ አደል ሰጡ]፡፡

ሲ.ተማ. በጊዜ ቀደም ተከተል፡፡ /126/ [ድ ፲] 8

መ/ርት. በጊዜ ቀደም ተከተል! /127/ ሌላ?/128/ θ/129/ 3 4 0
ሌላ የሚመልስልን?/130/ θ/131/ አትሞክሩም ሌሎቻችሁ? 4 0
/132/ // [የወፎች ጭጭጭውታ ከውጭ ይሰማል]፡፡θሐ/133/ 4 0ሐ
θሐ/134/ θሐ/135/ θሐ/136/ ቀደም ተከተል! ሌላ? 0ሐ 0ሐ 0
/137/ በሥፍራ ቀደም ተከተል /138/ በሥፍራ! በሥፍራ 4 5
ቀደም ተከተል/139/ θ/140/ ፍሬ ሀሳቦችን በማነፃፀር 5 0
/141/ ፍሬ ሀሳቦችን /142/ ከፋፍሎ በማስቀመጥ /143/ 5 5 5
[ከማስታወሻቸው ላይ ሬሳለገው እያነበቡ]፡፡ በዚህ በዚህ
እናዘጋጃቸዋለን ማለት ነው፡፡ /144/ ከዚ በኋላ /145/ 5 5
ንግግር.ንግግራችንን ካዘጋጀን በኋላ /146/ በመጨረሻ 5
/147/ ለሰዎች ከማቅረባችን በፊት /148/ ምንድነው ማድ 5 4
ረግ ያለብን? ምን ማድረግ ያለብን /149/ ይመስላችኋል? 4
ዝም ብለን /150/ እንዳዘጋጀን /151/ ወስደን ለሰዎች 4 4
ማቅረብ አለብን? ወይስ /152/ እኛ የምናደርገው ሌላ ነገር 4
ያለ ይመስላችኋል?/153/ የሚሞክር /154/ እ!/155/// 4 4 6

ወ.ተማ. ~~/አጅ/~~ በጎላችን /156/ መጀመሪያ ያዘጋጀነውን ንግግር 8
/157/ በራሳችን መጀመሪያ እንለማመደዋለን፡፡/158/ [xx 8 8
ጠረገ]፡፡ አዳማጭ እንዳለ አድርገን፡፡ /159/ 8

መ/ርት. አዎን! በራሳችን መጀመሪያ እንለማመዳለን፡፡ /160/ ምክን 3
ያቱም የምንቀርበው ሰው ፊት ስለሆነ /161/ እንዴት አድርገ 5

.../4

የመ ነጋገር /162/ አለበን? የሚለውን ነገር /163/ ይዞን 5 5
ያገን ያዘጋጀነውን ዝግጅት /164/ በሰዎች ፊት ከማቀረባች 5
ን /165/ በፊት በቻችንን እና ያገን /166/ አንለማመዳ 5 5
ለን:: ከዛ በኋላ /167/ ለሰዎች እና ቀርባለን /168/ 5 5
ማለት ነው:: /169/ ግልጽ ነው? /170/ አሁን ከተነጋ 5 4
ገርና ቸው ውስጥ /171/ ጥያቄ ያላቹሁ! /172/ ይሺ አለ 4 4
ገባኝም ፣ ምን ማለትሽ ነው የምትሉኝ /173/ ካለ እን 4
ነጋገራለን::/174/ [ድ ፒ] 4
ቢ.ተማ. [=xx ጠረግ] ነጥብ አልገባኝም /175/ // [አጅ አው 8
ቁቀ:: ድፒ] ፀሐ/176/ፀሐ/177/ ፀሐ/178/ Om Om
መ/ር. ሽ?/179/ [የተማሪዎን ጥያቄ የሰሙ አይመስሉም] ምን 4
ትቀ — ለጨ —ለጨ —ላችሁ? ተናገሩ! /180/ [ጥቂት ተማ 7
ሪዎች ሬገገታ አሰሙ] ፀሐ/181/ፀሐ/182/ አቤ አዚያጋ! Om Om
/183/ [አንድን ሳውጠ ወ.ተማ. እንዳመልስ ፈቀዱለት]:: 6
ወ.ተማ. እዚህ ጋ የጠረጉች አገባብ የሚለው አልገባኝም:: /184/ 8
መ/ር. እ? /185/ [ለማብራራት ወደፊ]:: 4
ወ.ተማው. የጠረጉች አገባብ የሚለው አልገባኝም:: /186/ 8
መ/ር. አዎን! ሽሽ ... /187/ የጠረጉች አሰካክ /188/ 1 3
[xx ጠረግ] እና እነዚህ /189/ ቃላት እንዴት ነው የምናስ 5
ካቸው?/190/ እንዴት ነው የምናቀናብራቸው /191/ 5 5
ማለት ነው:: ለምሳሌ /192/ ሽሽ... ፀ/193/ ፀ/194/ 5 0
[በሰሌዳው ላይ ጻፉ]:: "ዛሬ የተሰጠን /195/ ፀ/196/ 5 0
የቤት ሥራ /197/ // ጥያቄው ግልጽ አልሆነልኝም"/198/ 5 5
ልተል ትችላለህ:: /199/. ጥያቄው /200/ [በፀጥታ 5 5
በሰሌዳው ላይ ጻፉት]:: ፀለ/201/ ፀለ/202/ ፀለ Oh Oh
/203/ ፀለ/204/ ፀለ/205/ አሁን በዚህ ዓ.ነገር ውስ Oh Oh 0
ጥ /206/ የምናያቸው ጠረጉች አሉ:: /207/ ዛሬ የተሰ 5 5
ጠን የቤት ሥራ /208/ ግልጽ አልሆነልኝም/209/ ዛሬ የተ 5 5
ሰጠን የሚለው ላይ ፣ እዚህ ላይ /210/ [በሰሌዳው ላይ የጻ 5
ፉትን እየጠቆሙ] ምን ዓይነት ጠረግ ነው?/211/ ዛሬ የተሰ 5
ጠን?/212/ ፀ/213/ ጥገኛ ጠረግ ነው ማለት ነው:: 5 0
/214/ ይሺ ጥገኛ ጠረግ ነው:: /215/ የተሰጠን የቤት 5 5
ሥራ /216/ ጥያቄው ግልጽ አልሆነልኝም /217/ የሚለው 5 5
ይሺ ደግሞ አራሱን የቻለ ሀረግ ነው::/218/ [በሰሌዳው ላይ 5
የጻፉትን አሰመሩበት] // መደበኛ ጠረግ ነው ጥያቄው ግልጽ
አልሆነልኝም:: /219/ እነዚህ እነዚህ ጠረጉች አሰካክ 5
/220/ የዓ.ነገሮች ቀንበር/221/ እንዴት ነው?/222/ 5 5
ያ ንግግሩን የሚያቀርበው ሰው እንዴት /223/ ነው ጠረጉ 5
ችን ያቀናብራቸው?/224/ ዓ.ነገሮችን ያሰቀምጣቸው?/225/ 5 5

…/ 5

= ፀ/226/ ወደሚቀጥለው እንሄዳለን፡፡ አሁን /227/ ዝግጁ ታችሁን. ካዘጋጃችሁ በኋላ ፣ /228/ ንግግራችሁን እን ዴት /229/ ነው የምናቀርበው /230/ አቀራረቡ /231/ [እየተናገሩ በስላዱ ላይ ጽፈው አስመረቡት]፡፡ እዚህ ላይ እንሄዳለን፡፡ እንዴት ነው /232/ ይህን ያዘጋጃችሁትን ንግግር የምቀርበ? /233/ ወደሚለው እንሄዳለን፡፡ /234/ [በእጁ እንቅስቃሴም እያሳዩ]፡፡ በምታቀርቡበት /235/ ጊዜ አሁን ""እስረዲ"" ዘጋጅታል/236/ ንግግራችሁን አዘጋ ጅታችኋል፣ ተለማምዳችኋል ፣ /237/ ወጥታችኋል፡፡ /238/ አሁን በአዳማጮቻችሁ ፊት ናችሁ/ 239/ ማለት ነው፡፡ እና ያንን ንግግራችሁን /240/ በምታቀርቡበት ጊዜ በመጀመሪያ /241/ // የንግግራችሁን ዓላማ ባጭሩ /242/ ታስተዋውቃ ላችሁ፡፡ ማለት /243/ እኔ ዛሬ የምናገረው /244/ እ! ይህንን ፣ ይህንን ፣ ይህንን በተመለከተ ነው /245/ ብላ ችሁ ለምን እንደምታቀርቡ ፣ ምን እንደምታቀርቡ /246/ ምን እንደምታቀርቡ /247/ ዓላማችሁን ትገልጿላችሁ/248/ ፡፡ የንግግራችሁን ዓላማ ባጭሩ ታስተዋውቃላችሁ፡፡ /249/ ታቀር ባላችሁ ማለት ነው፡፡ /250/ ከዚ በኋላ የምታቀርቡበት /251/ አርዕስ. ምን እንደሆነ /252/ትናገራላችሁ፡፡/253/ ከዚህ ዓላማ ተነስቶ ፣ /254/ ርዕሱ ይኸ ነው ፣ /255/ በዚህ በዚህ ላይ ነው ንግግር የማደርገ ብላችሁ / 256/ ንግግራችሁን ትጀምራላችሁ ማለት ነው፡፡ /257/

= በምትናገሩበት ጊዜ /258/ ሽሽ... ንግግራችሁን /259/ ሳትቀንሱ ፣ ሳትጨምሩ ፣ ሳታጣምሩ ፣ /260/ ያዘ ጋጃችሁትን /261/ // ነገር በሙሉ ታቀርባላችሁ/262/ ማለት ነው፡፡ /263/ ሽሽ... /264/ እና ንግግራችሁ ፣ /265/ ፀ/266/ ድምፃችሁ ፣ የአነጋገሩ. /267/ የአ ነጋገራችሁ ፍጥነት /268/ የተመጠነ መሆን አለበት—ለሰዎች መረዳት እንደሚገባቸው /269/ አድርጋችሁ፡፡ በምትናገሩበት ጊዜ /270/ ደሞ የእናንተ ንቅናቄም /271/ ያስፈልጋል ማለት ነው፡፡ /272/ ንቅናቄ ስገል ለትናገሩ የምትፈልጉትን /273/ ለትገልጹት የምትፈልጉትን /274/ ቃል በበለጠ ለሌሎች እንዲረዱ /275/ ለማድረግ ትጥራላችሁ/ 276 / ታብያላችሁ ማለት ነው፡፡ /277/ ይኼ ይናራል፡፡ /278/ ሽሽ... ሌላው /279/ የተደራሲያናቻችሁን, ተደራሲያን /280/ ስገል ምን ማለት ነው? ምን ማለቱ ነው ተደራሲያን ስል? /281/ //

tt. [በውል በማይሰማ ጅምላ ጉርምርምታ መልስ ሰጡ]፡፡

/C†. እ ? /282/ [ጠየቀ ለማጣራት]።

tt. [መልሱን በዚያው በማይሰማ ሁኔታ ሰጡ]፡፡

57

መ/ርት.	ቅ? /283/ [እንደገና ጠየቁ]::	4
ተተ.	አንባቢ ፣ አንባቢያት:: /284/ [ከየረድፉ መለስ ሰጡ]::	8
መ/ርት.	አሁን እኔ ስናገር እናንተ ታነባላችሁ? /285/ ምናችሁ... /286/ [መጠነኛ ፈገግታ አሳዩ]::	4 4
ተተ.	አዳማጭ:: /287/	8
መ/ርት.	አዳማጭ::/288/ ንግግር ከሆነ አዳማጭ ነው የሚሆን ተደራሲ::/289/ አይደለም እንዴ? /290/ ሽሽ ... ተያትር /291/ የሚያይ ከሆነ ምንድነው የሚሆን ተደራሲ? /292/	3 3 4 4 4
ተተ.	ተመልካች::/293/ [ከየረድፉ መለሱ]::	8
መ/ርት.	ተመልካች! አይደለም እንዴ? /294/ መጽሐፉ ከሆነ የሚያነበው ተደራሲ /295/ ምንድነው የሚሆን? /296/	3 4 4
ተተ.	አንባቢ:: /297/	8
መ/ርት.	አንባቢ ነው የሚሆን:: ስለዚህ አሁን /298/ በንግግር ላይ ምንድነው? /299/	3 4
ተተ.	አዳማጭ:: /300/ [ሁሉ ባለ አዝምራዊ ድምፅ]::	8
መ/ርት.	አዳማጭ ማለት ነው:: /301/ የሚያዳምጡን ሰዎች:: የእነሱን ስሜት /302/ የምንስብ መሆን አለብን:: /303/ ስሜታቸውን የሚስብ. /304/ // ሽሽ... የሚያመራምር /305/ ለውይይት የሚያ. የሚጋርግ መሆን አለበት ማለት ነው — የምናቀርበው ንግግር:: /306/ ገለጽ ነው አሁን ~~/307/~~ የተናገርኩት (307) ሊ ተደራሲያንን የሚስብ /308/ የሚያመራምር /309/ መሆን አለበት ማለት ነው:: /310/ ፀ/311/ ከዚ በኋላ ንግግራችሁን ደሞ በምታቀርቡበት /312/ ጊዜ እናንተ ሳትጨነቁ /313/ ተዝናንታችሁ ሽሽ... በቃ ፣ /314/ በደንብ ተዝናንታችሁ ማቅረብ አለባችሁ:: /315/ ማለት ነው:: እሺ ፡፡ እዚህ ላይ ጥያቄ ካላችሁ እንነጋገራለን:: /316/ ፀ/317/	3 5 5 5 5 5 4 5 5 5 0 5 5 5 6 4 0

በፍጥነት ወደሰሌዳው ሄደው በዝምታ ኖት መጻፍ ጀመሩ:: ጽሑፋቸው ጉልህና በቀላሉ የሚነበብ ዓይነት ነው:: በመጀመሪያ ከሰሌዳው በስተግራ ጠርዝ 3/10/86 ብለው ቀን ጽፈው ኖት መጻፍ ቀጠሉ::

ፀለ/318/	ፀለ/319/	ፀለ/320/	ፀለ/321	oh = 4
ፀለ/322/	ፀለ/323/	ፀለ/324/	ፀለ/325/ //	oh = 4
ፀለ/326/	ፀለ/327/	ፀለ/328/	ፀለ/329/	oh = 4
ፀለ/330/	ፀለ/331/	ፀለ/332/	ፀለ/333/	oh = 4
ፀለ/334/	ፀለ/335/	ፀለ/336/	ፀለ/337/	oh = 4
ፀለ/338/	ፀለ/339/	ፀለ/340/	ፀለ/341/	oh = 4
ፀለ/342/	ፀለ/343/	ፀለ/344/	ፀለ/345/ //	oh = 4
ፀለ/346/	ፀለ/347/	ፀለ/348/	ፀለ/349/	oh = 4

167

.../ 7

ለንም:: /274/ አለቀን አይባልም! አይባልም!/275/ [ፈገግታ አሳየ]
አዎ! አ!/276/ [እጅን ሳወጣ ተማሪ] ——

ወ/ተማ. ጉድህ ፈላ ማለት ነው:: /277/——

መ/ርት. ጉድህ ፈላ ማለት ነው?/ 278/ [በመገረም ጠየቀ ተማሪዎችም
ወምህርቷም ሳቁ]:: አዎ እንደገና! ሌላ! አዎ ሊዘጉ!/279/

ወ/ተማ. ተበዘበዝክ:: /280/——

መ/ርት. ተበዘበዝክ ማለት ነው? ተበላህ ጉንደረፈ አትነሳም ወይ ሌላ?/281/
[ፈገግታ አሳዩ] አ! /282/ [ለአንዲት ልጅ ፈቀዱ]::

ሴ/ተማ. [በማይሰማ ድምፅ መልስ ሰጠች]:: ——

መ/ርት. መጠበህ ሊገድሉህ ፣ ለወርሱህ /283/ ጠጡ:: በለዚህ ተነሳ! ጊዜ
አትስጥ /284/ አታንቀላፋ ማለት ነው:: ተነሳ! ማለት ነው አዎ::
እንደገና /285/ የሚቀጥለውን ደግሞ እናንብብ::

"ጠላትህ /286/ መጥ ...
ጠላትህ ነጉ እንጂ መጥ ወጣቱህ /287/መጥ ወጣት ነህ፣
ጠላቴ ነህ እንጂ መጥ ወዳጅ ነህ ፣ /288/
እንዳትደርስ ከደጄ አንተን አለይህ::" /289/

እንደገና!/ 290/——

"ጠላቴ ነህ እንጂ /291/ ወጥ ወዳጅ ነህ፣
አትድረስ ሸሸ .../292/ አትድረስ ከደጄ አንተን አለይህ::"
/293/——
"አትድረስ ከደጄ አንተን አለይህ::"/294/ [ፈገግታ አሳዩ]::

አ!/295/ [እጅን ያወጣ ወ/ተማ ተፈቀደለት]::

ወ/ተማ. አንተን አለይህ:: /296/

መ/ርት. አንተን አለይህ /297/ የሚለው ሕብር ቃል ነው:: በጣም ጥሩ!
/298/ ሕብር ቃል ነው:: አ! ሰሙ /299/ አ!/300/

ወ/ተማ. እንዳላይህ! /301/——

መ/ርት. ጠላቴ ነህ! አትምጣ ከቤቴ:: እንዳላይህ /302/ነው የምፈልገው-
ነው ሰሙ:: ወርቁ?/303/ በጣም ጥሩ ነው /304/ ወርቁ?
/305/ አንተ ብቻ ነህ እንዴ የምትመለስው ከዚህ መደዳ? /306/
አ/307/ [ያልመለሰ ልጅ ጠየቁ]:: ——

ወ/ተማ. [በማይሰማ ድምፅ መልስ ሰጠ]: ——

መ/ርት. አ? /308/

ወ/ተማው. [በዚያው ሁኔታ መልሱን ደገመ]: ——

መ/ርት. ና! ናፍቆኛል:: እዚህ ጋ ደግሞ ወርቁ /309/ በተቃራኒው ደሞ
ወርቁ ተቃራኒው ነው:: /310/ ምን ይላል? ና ናፍቆኛል ማየት
እፈልግሃለሁ ማለት ነው:: /311/ [የተሳሳለ/ ያልተቋረጠ ሀሳብ]::
"ነው እንደገና ያድጋል::" /312/ የነገ ቢት ጉዳ ነው እንደገና
ያድጋል:: /313/ አዎ!/314/ [እጃቸውን ካወጡ ብዙ ተማሪዎች
አንዱን ጠየቁ]::

ወ/ተማ. የነገ:ቢት ጉዳ ነው:: /315/——

መ/ርት. የነማ ቤት ጉዱ ነው! /316/ ምንድነው ይሄ! /317/

ወ ተማሪ. ሕብር ቃል ነው:: /318/

መ/ርት. ሕብር ቃል ነው:: /319/ ሰሙ ምን ይመስላችኋል?/320/ አቢ! በደንብ ቁም በለሽ! /321/ [አጁ ካወጡት አንዷን]::

ሴ ተማ. [በማይሰማ ድምፅ መልስ ሰጠች]::

መ/ርት. አይሰማም! ይሰማችኋል ድምጿ? /322/

ሴ ተማሪ. የእጁ ቤት:: /323/

መ/ርት. የእጁ ቤት ምን ሆነ?/324/

ሴ ተማሪ. አይጋል ማለት ነው:: /325/ [የገሩ እጅን ቤቶች እየተመለከተች]::

መ/ርት. አይጋል ማለት ነው?/326/ [ፈገግታ እያሳዩ በመገረም ጥያቄ በመምህርቷ እጠያያቋ በልጆቿ መልስ ሁሉም ተቀ]አለዩ እንደገና እንድምጠው/327/ አንቺ አለገባሽም:: እንደገና እንድምጠው/328/ [አነበቡት]::

"የሰው ሁሉ ቤቱ አይን ያበቃል፣/329/
የነማ ቤት ጉድ ነው እንደገና ያድጋል" ነው አኮ ያለው /330/
"የነማ ቤት ጉድ ነው እንደገና ያድጋል"/ [በአጽንኦት] ነው አኮ ያለው /331/ አቢ!/332/ [አንድን ሰላወጪ ተራ ቀደለት]::

ወ ተማ. ሰሙ የነማ ቤት ፣ ቤቱ አያደገ /333/ ይሄዳል አድገቱን አላቆም ማለት ነው::/334/

መ/ርት. አላቆም አያደገ ነው ፣ እየረዘመ ፣ ረዥም እየሆነ ነው:: /335/ በጣም ጥሩ ነው:: /336/ አቢ ወርቁ? /337/ ወርቁ? ወርቁ? /338/ አቢ አዚያ ጋ! /339/ /በርካታ ልጆች እጅ ቢያወጡም ቀዳሚውን ጥያቄ ለመለሰው ልጅ እድል ሰጡ/::

ወ ተማሪ. ወርቁ ደቄ ፣ የነ ማቤት ፣ መቸገር ... /340/

መ/ርት. ድምጽህን ጮክ በል ፣ አይሰማም!/341/

ወ ተማሪ. ቸገር ፣ የነ ማቤት /342/ /በእጁ እንቅስቃሴም ለማሳየት ሞከረ/

መ/ርት. የነ መቸገር /343/ አስከመቼ ነው? አስከመቼ ነው ደሀ የምሆነው /344/ አስከመቼ ነው የሚቸገረኝ ማለት ነው:: /345/ አስከመቼ ነው የምቸገረው ማለት ነውን: /346/

"ደሀና ተቆምጠን ካመዳው /347/ ሆኖን ፣
ደሀና ተቆምጠን ካመዳው /348/ ሆኖን ፣
አናጠባቀለን የምበውሃ ባልሸን::" /349/
"አናጠባቀለን ያምበውሃ ባልሸን::" /350/

[ፈገግታ አሳዩና ደገመው አነበቡት]::

"ደሀና ተቆምጠን /351/ አዳምጡ/ካመዳው ሆኖን ፣ /352/
ደሀና ተቆምጠን /353/ አዳምጡ/ካመዳው ሆኖን ፣/354/
አናጠባቀለን ያምበውሃ /355/ ባልሸን /356/
ያምበውሃ ባሪሸን"/357/ አ!/358/ /አጁ ካወጡት ልጆች አንዱን /

ወ ተማ. ያምበ ውሃ:: ሕብረ ቃሉ ያምበውሃ:: /359/

መ/ርት. ሕብረ ቃሉ ያምበውሃ:: /360/ ሰሙ ሰሙ /361/ በረከ /362/

ወ ተማ. ያምበውሃ እናጠግቃለን:: /363/ [በዙ ተማሪዎች ባ ቁ]:: 8
መ/ርት. ያንኑ ደገሙት:: /364/ ተገኘ ዘርዘር ባለ ወለክ ቢሆን ጥሩ ነው:: 7
/365/ አ!/366/ [እጅን ሳወጣ ለጅ አይል ሰጡ]:: 7
ወ ተማ. ያምበ ጠበል እናጠግቃለን:: /367/ 8
መ/ርት ያምበ ጠበል እናጠግቃለን:: /368/ ሆኖን ከመመጭ መፍተል 3
ይሆነው ይሆናል ወይም መ... ይሆነው ይሆናል: ማለት ነው:: /369/ 3
እሺ ወር ቀስ ? /370/ ለሉቻቸሁ አተመለሰም እንዴ?/371/ ወር ቀስ ? 4
/372/ አ' ቀንጂት !/373/ [እጃቸውን ከወጡ ጥቂት ተማሪዎች ውስጥ] 4
ሴ ተማ. [በማይበማ ድምጽ መልስ ሰጠች]:: XX
መ/ርት. አ?እስቲ እስቲ!/374/ ያን ፊሪ ባለሽን? /375/ [በአስቶን ድምፅት 2
ፈገግታ እያሳዩ ወየቀ በዙዎች ተማሪዎች በአጠያያቸው ባ ቁ]:: እሺ !
/376/ [እንዷት ሴት ለጅ ሰምያን በመጥራት ጠየቁ]:: 6
ሴ ተማ. ያንን መሳብ ባለሽን:: /377/ 9
መ/ርት. ያን መሳብ ባለሽን!/378/ ቡሃ የሚባል መሳብ አታውቅም እንዴ? /379/ 3
ቡሀ ሰመለጥ አታውቅም? አያን ያን /380/ ቡሄ ባለሽን ቢል ያን መሳብ 5
ባለቢን ማለት ነው:: /381/ እሺ እንደገና /382/ 5

•• ያችን ቀይ [xx ቃል] ለቢ አየወደዳተች x383/ 4
ተሳንተ በዘ ነበው በራስው ወበዳት::/384/ 4

[ፈገግታ እሳዩ ከተማሪዎችም በዙዎች ባ ቁ]:: XX

ይሺ ሕብረቃሉ ገብቷችኋል:: ምክንያቱም /385/ የወጣት ጥያቄ 1
ነው:: /386/ /መ/ርት. ከለባቸው ባ ቁ/ እሺ!!አ!/387/ [ከተነ 1
ሱት ብዙ እጆች አንዱን ተማሪ ጠየቁ]:: 8
ወ ተማ. በራስው! /388/
መ/ርት. በራስው ወበዳት:: በራስው ነው ሕብረቃሉ:: /389/ እሺ አአ ... 3
ሰው /390/ የተወሰኑ ለጆች ብቻ ናቸው የሚመልሱት:: ሌሉቻቸሁ 4
አተንቀሳቀሱም እንዴ?/391/ ገሩም አተንቀሳቀሱም? /392/ እሺ 7
አ! /393/ [እጅ ካወጡት ለአንዷ] 6
ሴ ተማ. [በውስ በማይበማ ድምጽ መልስ ሰጠች]:: XX
መ/ርት. እንዴ! እንዴ! አመሳለባቸሁ ልብ አይደለም::/ 394/ በደንብ ገለጽ 7
አድርገው አንጂገባቸው:: /395/ በራስው ምን ማለት ነው?/ 396/ 6 4
ገሩም እስቲ ቀበር! /397/ [ቀጣ በለው]:: 6
ወ ተማ. [ቀጭ ብሉ በማይበማ ድምጽ መልስ ሰጠ]:: XX
መ/ርት. አ? በረጠበው? ጉዱ ፈሳ!/398/ በደገ በለሁ!/399/ 7
ወ ተማው. ሁለተኛው ደገዋ ... /400/ 8
መ/ርት. [አቋረጡትና] ቆይ ! በመጀመሪያ ሰው በደንብ አለገባኝም:: /401/ 7
በ-ምን ነበር ያለከኝ /402/ 4
ወ ተማው. በረጠበው /403/ 8
መ/ርት. በረጠበው/ዝናብ ዘንቧል ረጥቧል:: /404/ እና በረጠበው ፣ በቀያው 3
ይዟት ሄደ:: አንዱ ደኪ ነው:- ሰው!!/405/ አ! ወር ቀ?ጂል!/406/ 3
[እሉት ለጅ ለመ ቁጥ ሰመከር]::
ወ ተማው. ፀጉሩ የተመለጠ:: /407/ 8
መ/ርት. ፀጉሩ የተመለጠ:: ፀጉሩ መሳብ የሆነ ሰው ወበዳት /408/ በራ 3
መሳብ መሆኑን /409/ ታውቃላቸሁ?ገማሽ ድረስ የተመለጠ ማለት 3
ነው:: /410/ 3

""ያባት አዳ ለለጅ ይሉ ነበር ጌር ፣ /411/ 4
ባያት አዳ ገባሁ እነዛ ዘገዬር::"" /412/ [አነበበና 4
ፈገገታ አሳዩ - ተማሪያቸም ሳቁ]::
—መቸ አባቸሁት/መቸ አባቸሁት /413/ [አየሳቁ ተማሪያቸን በጆሮ ለጠ 2*
ገባ]:: አሺ/አ! /414/ በጌገ በዴና በጊዝብ ቀበሪ!/415/ 6 6
[አጃቸውን ከወጡ ጥቂት ተማሪያቸ ውስጥ ለአንዷ ተራ ሰጡ]::

ሲ.ተማ. ባያት:: /416/ 8

መ/ር. ባያት የሚለው ቃል ምንድነው? አ?/417/ 4

ሲ.ተማ.ቀ. ሕብረቃል:: /418/ 8

መ/ር. ሕብረቃል ነው:: /419/ ሰሙ? ሰሙ? ሰሙ? /420/ አሺ!/421/ 3 4
[አንቱን ወ.ተማ.]::

ወ.ተማ. [በሁለ በማይሰማ ድምጽ መለሰ ሰጠ]:: XX

መ/ር. ሽ? /422/ 4

ወ.ተማው. [መልሱን አሁንም በመጀመሪያው ሁኔታ ደገመው]:: XX

መ/ር. አዎን! በአባቱ አባት /423/ ወይም በእናቱ አባት ቅጅ /424/ አነ 3 3
እንደከፍለ ተደረገሁ:: [በገጹ እጃቸው ደረታቸውን ያዘ አደርገው]ቶር
/425/ የጎታው ቀው ገን የአባትን አዳ ነበር የሚከፈለው /426/ ነገር 5 5
ገን የእያቱን አዳ እንደከፍል ተደረገሁ:: /427/ ጥሩ ነው!/428/ 5 2
ወር ቀ? ወር ቀ?አ! /429/ [አጃቸውን ከወጡት ለአንዷ]:: 4

ሲ.ተማ. እይቱ አዳ ገባሁ:: /430/ /431/ 8

መ/ር. አ?በማየቱ ~~/431/~~ ምን አለሁ?አለሰማሽም ጮክ በይ!/432/ 4

ሲ.ተማ.ቀ. በማየቱ ተጎዳሁ:: /433/ [በሷ አካባቢ ያሉት ልጆች ሳቁ ሳሳ ለጅ 9
እስቂኝ ነገር የተና ገረ ይመስለል]::

መ/ር. ገለጽ አይደለም /434/ አይዘሽ ምን ተፈሪያለሽ? እተፍሪ ጓደኞችሽ 7
አይደሉም እንዴ?/435/ ምን ተፈሪያለሽ?/436/ 2

ሲ.ተማ.ቀ. በማየቱ ... /437/ [በሳ ሰተጀምር]:: 9

መ/ር. በማየትሽ!/438/ [ቤለው አገዙዋት]:: 1

ሲ.ተማ.ቀ. አዳ ገባሁ:: /439/ [አለቸ እንደማፈር በሳ]:: 9

መ/ር. ራስሽን እኮ ደገምሺው! /440/ አይዘሽ ለማበራራት ቀበሪ በማየቱ ... 7
/441/ ምን ሆነሽ? ፍቀር ያዘኝ እተይም?/442/ ምን አስፈራሽ? 2
/443/ [ተማሪ ከዳር እስከ ዳር ሳቀ ፣ አወካ]:: 7
-በፍቀር ተንገላታሁ ፣ ፍቀር ያዘኝ ማለት ይቻላል:: /444/ ማለት 5
ይቻላል! [በአጽንኦት] አሺ ፣ /445/ [ቀጣዩን ቀኑ አነበቡት] 5

አዝን የነበረው ለጃ በማጣቱ ፣ /446/ 4
አዳምጡ! አዳምጡ! /447/ 6
አዝን የነበረው ለጃ በማጣቱ ፣ /448/ 4
ዛሬስ አገኘ እሱ ባሕር ሆነ በቱ ::/449/ 4
ዛሬስ አገኘ እሱ ባሕር ሆነ በቱ::/450/ 4

እስቲ እኛን ያሳወቧ? እዚስ እጃ ነው የምፈለገ!/451/ አሁን እጃ 6
ነው የምፈለገው:: /452/ የታሉ እስቲ አሺ!/453/ [አጃቸውን 6
ከወጡ በርካታ ልጆች ለአንዷ ፈቀዱ]

ሲ.ተማ. [በሁለ በማይሰማ ድምፅ መለሰች]:: XX

መ/ርት. ጮክ በይ! እንዴ! እንዴ!/454/ የሰማሽ ሰው የለም እዚህ ገደማ/455/

ሴ ተማሪ. [መልስዋን በዚያው ሁኔታ ደገመችው]::

መ/ርት. ባሕር ሆነ ቤቱ ነው ሕብረ ቃሉ እሺ:: /456/ ሁሉን ምንድነው? ሰሙ? /457/ እሺ!/458/

ወ ተማ. [እጅን አውጥቶ ተፈቅዶለት በማይሰማ ድምፅ መልስ ሰጠ]::

መ/ርት. ምን ነው?/459/ ምንም የሰማ ነው ነገር የለም::/460/

ወ ተማው. ቤቱ በጣም ትልቅ ፣ ሰፊ ነው:: /461/

መ/ርት. ማለት ነው እንዴ! ማለት ነው?/462/ አይደለም! አይደለም!/463/ ባሕርን ሁለጊዜ ከሰፊ ጋር አታያይዙት:: ግጥሙ እንዴት ነው? የግጥሙን /464/ አባባል እየው:: ግጥሙ ምንድነው ያወራው እዚህ ላይ? /465/ [ኩስተር በለው ከወረቀታቸው ላይ አነበቡት]::

"አዝን የነበረው ለኝ በማጣቱ ፣ /466/
ዛሬስ አገኘ አሉ ባሕር ሆነ ቤቱ" /467/ ቤሉ ሰፋቱን ብቻ ነው የሚያመለክተው? /468/ ስለሰፋት ብቻ ነው የሚያመለክተው? /469/ እሺ!/470/ [በመጠኑ ኩስተር በለው]

ሴ ተማ. ሀብታም ሆነ ማለት ነው:: /471/ [እጇን አውጥታ በለተፈቀደላት]::

መ/ርት. ሀብታም ሆነ ነው:: ሁሉም የሚገኝበት /472/ ሆነ:: ሁሉ የሚገኝበት ሀብታም ሆነ / 473/ ቤቱ ነው:: ቃላው ማለት ነው::/474/ ሀብታም ሆነ ነው:: /475/ ወር ቀስ?/476/ እ!/477/

ወ ተማ. ባሕር ገባ:: /478/

መ/ርት. ባሕር ውስጥ ገብቶ ሞተ:: ውሃ በላው /479/ ውሃ በላው በለህ በቀላሉ ልትተረጉመው ትችላለህ:: /480/

"መድኃኒት ፈልጉ /481/ ሰዎች አባባችሁ፣
መድኃኒት ፈልጉ /482/ ሰዎች አባባችሁ፣
"እናንተም እናንተም እናንተም /483/ ታማችሁ::"
"እናንተም እናንተም እናንተም /484/ ታማችሁ::"

"መድኃኒት፡ፈልጉ፡ሰዎች/485/ አባባችሁ፡ "/486/ [ሲገመት
እናንተም፡እናንተም፡እናንተም፡ታማችሁ::"
አጎይ]:: አሀ! እሺ! /487/ እናንተሁን፡ ከመጠቀ፡ እንደ3]

#487 ተዘሏል

ሴ ተማ. ሕብረ ቃሉ ታማችሁ::/488/ [...]

መ/ርት. እስኪ ጮክ በይ! አይሰማም!/489/

ሴ ተማሪ. ታማችሁ:: /490/

መ/ርት. ታማችሁ ምንድነው? ምንድነው?/491/ [ቀጣ በለው]

ሴ ተማ. ሕብረ ቃሉ ታማችሁ ነው:: /492/

መ/ርት. ሕብረ ቃሉ ታማችሁ ነው::/493/ እሺ:: ሰሙ? /494/

ወ ተማ. [በማይሰማ ድምጽ መልስ ሰጠ]::

መ/ርት. ነው? ምንም አይሰማም:: /495/

ወ ተማ. [መልሱን በዚያው ዓይነት ደግሞ ተናገረ]::

መ/ርት. እናንተ ሁሉ /496/ በሙሉ በሽተኞች ሆናችሁ ነው ሰሙ / 497/ እሺ:: ወር ቀስ? ወር ቀስ?/498/ እሺ!/499/ /እጅን ሳወጣ ለለ ለጅ ረቀ/

ወ ተማ. እስው ጥርስ ገባችሁ:: /500/ [ጥቂት ተማሪዎች ፈገግታ አሳዩ]::

መ/ርት. እ? እሰው ጥርስ ገባቻሁ ማለት ነው?/501/ እዩዘህ አማርኛውን እስቲ ወባ አድርገው:: /502/

ወ ተማው. አሰው አፍ ገባቻሁ:: /503/

መ/ርት. አሰው አፍ ገባቻሁ!/504/ ሁላቻሁንም ሰው አማቻሁ:: ሁላቻሁ ንም ሰው በጠማት በዉቃቻሁ ማለት ነው:: /505/ በጣም ጥሩ!/506/

••ቀጠባ ባና ደርገ /507/ ሸምተን በልተን ፣
ቀጠባ ባና ደርገ ሸምተን በልተን፣ /508/
ኧኣዚያ ወጣጡ አና አንጀራ አጣን::
እነዚያ /509/ ወጣጡ አና አንጀራ አጣን::"/510/

እ!ሙሉጌታ!/511/

ወ ተማ. ሕብረ ቃሉ ወጣጡ የሚለው ነው:: /512/ [እጁን አውጥቶ ተፈቅዶለት/

መ/ርት. ሕብረ ቃሉ ወጣጡ የሚለው ነው:: /513/ ሰሙ?/514/

ወ ተማው. -ሰሙ- ወጥ አጡ:: መባያ አጡ ነው:: /515/

መ/ርት. ድምፅህ ግን እዚያ አይሰማም አኮ:: /516/

ወ ተማው. -ሰሙ ወጥ አጡ:: መባያ አጡ ነው:: /517/ [ጸጥታ]

መ/ርት. ወጥ አጡ መባያ ነገር አጡ:: /518/ እሺ /519/

ወ ተማው. -ወርቁ ደግሞ ወደ ውጭ ወጡ:: ከአገር ውጭ /520/

ያለ.ተማ ወደ አሜሪካን አገር ሄዱ ማለት ነው/ፍገ ነው:: /521/ [ባይጠየቅ በዝቀተኛ ድምፅ፣ መ/ርት የሰሙት አይመስልም]:

መ/ርት. አይመስልም! አይመስልም! ከአገር ወጡ አይደለም:: /522/ እነሱ ወጣጡ አና አንጀራ አጣን አኮ ነው:: /523/ እስኪ ግጥሙን ኧንተን /524/ አዳምጠው በደንብ /525/ አብስልና አዳምጠው ፣ ምን ይላል መሰለህ እስቲ እንደገና አዳምጠው [xx ጠረገ] /526/ እየው-

"ቀጠባ ባና ደርገ ሸምተን በልተን፣ /527/
እነዚያ ወጣጡ አና አንጀራ አጣን::"/528/

ውጭ መውጣት ብቻ ነው /529/ እንዴ መሻሻል? ነው እንዴ ልጆች? /530/ እንዴ! እዚህ ላይ አኮ የሚለው ሌላ ነው:: /531/ [ራገገታ አሳዩ] እስኪ እንደገና አዳምጡ:[xx ጠረገ] /532/ እሺ!/533/ [እጁን ስላወጣ ፈቀዱለት]

ወ ተማ. እነሱ ከፍ ከፍ አሉ:: /534/ [በገራ እጁ ጥምር አያሳዩ]

መ/ርት. እያን! እነሱ በእንጀራ /535/ በመሻሻል ደረጃ ሄዱ እና ግን ቀረን እዚሁ:: /536/ እነሱ ወጣጡ አና አንጀራ አጣን// እንጀራ አገኙ ተው /537/ ተሻሽለው ከፍ ብለው ፣ በደረጃ በትምህርት /538/ ከፍ ከፍ እያሉ ሄዱ:: /539/ ወጣጡ ማለት በደረጃ መውጣት/540/ ከፍ እያሉ ፣ ከና እየሳቁ ሄዱ ማለት ነው:: /541/ ከና እየሳቁ ሄዱ ማለት ነው:: /542/

••በአረቦቻ ዱፍዱፍ ሱማሌ ከበረቻ፣ /543/
ከገፍ ያሳት ይመስል በመሬት/544/ መሬት ለቃ ሄዶቻ
/545/
••በአረቦቻ ዱፍዱፍ ሱማሌ ከበረቻ ፣ /546/
ከገፍ ያሳት ይመስል መሬት ለቃ ሄዶቻ"::/547/

ሲ ተማ. [በማይሰማ ድምጽ እንዲደገምላት ጠየቀች] XX
መ/ር†. ልድገመው? እሺ:: ካልገባችሁ እንደገና ቀለን:: /548/ 1

"በአረቦች ዱፍዱፍ ሱማሌ በበረቶች /549/ 4
በአረቦች ዱፍዱፍ ሱማሌ በበረቶች ፣ /550/ 4
ክንፍ ያላት ይመስል መሬት ለቃ ሄደች:: /551/ 4
ክንፍ ያላት ይመስል መሬት ለቃ ሄደች::"/552/ 4

ገብቶሻል? እሺ! በጅግ በደና!/553/ [ሴቷ እንዲደገምላት የጠየቀ 6
ቻውን ልጅ /::
ሲ ተማ. [በውል በማይሰማ ድምጽ መልስ ሰጠች]:: XX
መ/ር†. ክንፍ አላት/ ክ/ በፍ አለች?/554/ [በመገረም ጠየቀ]:: አይደለም! 2*
አይደለም!/555/ [እየሳቁ ተቃወሙ ብዙ ተማሪዎችም ሳቁ]:: 7
- እሺ እዚያ ማዶ /556/ [እጃቸውን ከወጡት ልጆች አንዱን] 6
ወ ተማ. [በውል በማይሰማ ድምጽ መልስ ሰጠ]: XX
መ/ር†. ክ? /557/ 4
ወ ተማው. መሬት ለቃ ሄደች:: /558/ 8
መ/ር†. መሬት ለቃ ሄደች! ትክክል:: ሕብረቃሉ /559/ መሬት ለቃ ሄደች:: 3
/560/ ሰው ምን ይሆናል? ሰው ምን ይሆናል?/561/ አ! ብሩክ! 3 4
/562/ 6
ወ ተማ. በአየር ላይ ሄደች:: /563/ 8
መ/ር†. እስቲ በድግ በል! /564/ 6
ወ ተማው. በአየር ላይ ሄደች /565/ [ጭው ፈገግ ብሎ በእጁ እንቅስቃሴም እያ 8
ሳየ]::
መ/ር†. በአየር ላይ ሄደች ማለት ነው - ሰው?/566/ [በመገረም ፈገግታ እያሳዩ] 7
:: አይደለም! አይደለም!/567/ መሬት ለቃ ሄደች ሲል ምን ማለቱ ነው 7
/568/ አ! ከምንባቡ ጋር አያይዝ /569/ [እጁን ያወጣ ተማሪ ጠየቀ] 4
ወ ተማ. ስለ በለጸገች መሬት አለበቃ ብሏት ፣ በሰማይ ላይ ሄደች:: /570/ 8
መ/ር†. በሙን ሰው!/በአጽንኦት/ [xx ቃል] /571/ ገራገር ተርጉሙን ገራገር 7
ተርጉም /572/ ተምረናል እኮ ልጆች /573/ ~~እሺ አ! [እጁን ያወጣ~~ 7
~~ልጅ ጠየቀ]~~
ሲ ተማ. [በማይሰማ ድምፅ መልስ ሰጠች]: XX
መ/ር†. አራቀሽ አንቺ!/574/ አራቀሽ!/ ራቀሽ /575/ እሺ! /576/ 7 7
ወ ተማ. [እጁን አውጥቶ ተፈቅዶለት በማይሰማ ድምፅ መለሰ]:: XX
መ/ር†. ክ? /577/ 4
8
ወ ተማው. ሸሽታ ሄደች:: /578/ 7
መ/ር†. ሸሽታ ሄደች/ አገር ተሸሻለች? ይኸም አይሆንም:: /579/ እሺ 6
ብሩክ! /580/ 8
ወ ተማ. በእድገት መጠቀች:: /581/ 7
መ/ር†. በእድገት መጠቀች ሽሽ ... በእድገት መጠቀችም አያስኬድም/582/ 6
እሺ!/583/ [እጁን ላወጣ ልጅ ፈቀደለት]:: 8
ወ ተማ. በቃ ፍቅ ላይ ምናምን ወጣች:: /584/ [ተማሪዎች ሳቁ ፣ አወሩ::
ሳቁ ለ6 ሰኮንድ ቀጠለ]::

.../14

መ/ር†. [ኑ የሳቁ] አይደለም! አሁንም አስኪ ፣ ከገጹ /585/ ጋር አስተያየት 7
በያቸኋሁ:: /586/ እንደገና ለንገራችሁ ገጹን::/587/ ልጆች 6
አንዱ! አንዱ እኔ ከመንገሬ በፊት /588/ በደንብ አዳምጡና ተመራመሩ 6
እስኪ!እንደገና:: /589/ ምን ይላል?/590/ 6

''በአረቦች ዱፍዱፍ ሱማሌ ከበረቸ /591/ 4
በአረቦች ዱፍዱፍ ሱማሌ ከበረች[በአጸንኦት]
—መባሉን አስታውሱ /592/ 6
ክንፍ ያለት ይመስል መሬት ለቃ ሄደች::''/593/ 4

መሬት ለቃ ሄደች ሸሸ ... ሕብረቃሉ /594/ ልክ ነው:: ግን በሙን 5
ነው ምን እንደሆነ መናገር::/595/ ያቃታችሁ ገራገር ትርጉሙን ነው:: 7
/596/ ቀርባችን ነው ያለው ትርጉሙ:: ተመራምረን ር ቀን እንሄዳም 7
አበ /597/ ቀርብ ነው ትርጉሙ ያለው:: ር ቀን እንሄዳም:: ቀርብ! 5
/598/ ~~ሌ/ለኬ! [አጁን ሳወጡት ለጁ]~~ 5

ቢ ተማ. ተሻሻለች /599/ 8

መ/ር†. ጥሩ ነው ፣ ጥሩ ነው!/600/ ትገኘ ደ ቀርሻለ /601/ አ!/602/ 2 7
[አጁ ሳወጣ ለጁ ፈቀዱ]

ወ ተማ. ተወጣጠረች:: /603/ 8

መ/ር†. አዎን ትክክል ነህ:: /604/ ትገኘ ደንቀሁን ወጣ አደረገሽው እንጂ:: 3
/605/[ፈገግታ አሳዩ] መሬት ለቀቀ ደ ሄዳለ አንድ ሰው ሊደበት:: አይ 7
ደለም እንዴ? አቤት እገሌት /606/ እንዴት አምርባታለ?እንዴት አምርባ 5
ታለ? መሬት ለቀቃ ሄደች ይባላል:: /607/ ደብታው ፍንጭቅ!ያደርጋ 5
ታለ:: /608/ [አያጋነኑ በፊትና በእጃቸ እንቅስቃሴ እንደተናገሩ]: 5
ተሻሽላ በትገኘ ፣ የምትፈለገውን ነገር ስታገኝ:: ማንም ሰው የሚፈለ
ገውን /609/ ነገር አገኘቶ ሲረካ ምን ይሆናል ልጆች?ምን ይሆናል 5
/610/ ይደበታል ፣ መሬት ለቀ ደሄዳል:: /611/ እና [××ቃለ] 5
/612/ በቀጥታ መሬት ለቀ ደሄዳለ ማለት አይደለም:: ፍቢራያዊ ትር 5
ጉሙ ነው ደኪ እማሬያዊ /613/ አይደለም:: መሬት መልቀቅ ምንድነው 5
ትርጉሙ?በለፈለጠች /614/ በንነጋገር ነበርን መሬት መልቀቅ እኮ 5
አይደለም:: /615/ መደሰት ነው:: ከመጠን በላይ መደሰት::/616/ 5
በአረቦች ዱፍዱፍ ሱማሌ ስለበበረች ምን ሆነች?/617/ ተደሰተች-መሬት 5
ለቃ ሄደች ማለት ነው - በጣም:: /618/ ወርቀ?ወርቀን ማነው የሚነገረን? 5
ወርቀ?/619/ 4

ወ ተማ. ከአገር ተባረረች ወይም ሸሸች::/620/ 9

መ/ር†. አዎን ሸሸች:: /621/ ሸሸች:: አሁን ተመራምረን በናይ በመ 3
ሬት ለቃ ሄደች:: /622/ ጨርሰ መሬትን ለቃ ወደ ሌላ አካባቢ ሄደች 3
:: ሌላውን እንይ! /623/ 6

ጉንበስ ብሉ መሄዱ አሳውቀ /624/ ብቻ እንደሰሙት 4
ጉንበስ ብሉ መሄዱ/625/ አሳውቀ ብቻ እንደሰሙት/626/ 4
እቁና ብቻ ነው ቢቴ የፈረሰው:: /627/ 4
እቁና ብቻ ነው ቢቴ የፈረሰው:: /628/ 4

[ጥቂት ተማሪዎች ፈገግታ አሳዩ:: የክፍሉ ጊዜው ማብቂያ ደወል ተደወለ
:: መደበኛው ጊዜ ሊያልቅ 5 ደቂቃ ቀርቶ ነበር]::
ለሙ?ኝ! /629/ [እጅን: እጠጣ: ተፃፈ ፈቀዱ]:: 6

.../15

ወ/ተማ. ቤቱን ያፈረሰኩት ቁና እሳለሁ ብዬ ነው:: /630/ 8
መ/ርት. አዎን ቤቱን ያፈረሰኩት ቁና እሳለሁ ብዬ ነው:: /631/ ቤቱ በጣም አጭር 3
ናት:: እና ቁና ስለ አቧን አፈረሰቧት:: /632/ ወርቁ ?/633/ ጺ.አ. 3
/634/ 6
ወ/ተማ. [በውስ በማይሰማ ድምጽ መለስ ሰጡ]:: XX
መ/ርት. ቁና ቱና ሆኚ ነው:: /635/ ሚስቱን ልፈታ የቻለኩት ፣ ቤቱ ለፈርስ 5
የቻለው /636/ ሚስቱን ልፈታ የቻለኩ በመቅናቱ ነው:: /337/ እቁ 5
ና ብዬ ነው ቤቱን ያፈረሰኩት ይላል:: /638/ እና ቤቱ ለፈርስ የቻ 5
ለው /639/ ሚስቱን /640/ ልፈታ የቻለኩት በመቅናቱ ነው ነው 5
የሚለው ወርቁ:: /641/ 5

- የሚቀጥለው ምን ይላል ?/642/ ፀ/643/ 5
••ፍክራ ፍክራ ምንም አልቀረች/ም/፣ /644/ 4
አለፋ ከቤቶቹ ወንድ አሰለፈች::" /645/ 4

እንደገና አንብቡ !/646/ 6

"ፍክራ ፍክራ ምንም አልቀረች ፣ /647/ 4
አለፋ ከቤቶቹ ወንድ አሰለፈች::"/648/ 4

[ፈገግታ አሳዩ] አሺ !/649/ [እጇን ለወጣቶች ለይ ፈቀዱላት] 6
ሴ/ተማ. ሕብረ ቃሉ ወንድ አሰለፈች:: /650/ 8
መ/ርት. ወንድ አሰለፈች ! /651/ ሰው ? ሰው ?/652/ 3
ወ/ተማ. [እጅን አውጥቶ ተፈቅዶለትበውስ በማይሰማ ድምጽ መለሰ]:: XX
መ/ርት. እንዴ ! ወንድ ወንዱን አሰለፈች ማለት ነው እንዴ ? /653/ የመጀመሪያውን 4
ሰንኝ ተርጉም ከሁለተኛው ጋር ~~/654/~~ አያይዙት::/654/ ሁለተኛውን ሰንኝ 6
ሀሳብ ለመጀመሪያው አበድረት እንጂ ተያያዥነት አላቸው /655/ አኮ ! 6
አብረው ነው እኮ የሚሄዱት ብያለሁ ልጆች ምን ነካችሁ ?/656/ [ኮስተር 7
? ቆጣ አሉ]::
ወ/ተማ. አሰለፈች ወንድ ነች:: /657/ [እጅን አውጥቶ ተፈቅዶለት] 8
መ/ርት. አሰለፈች ወንድ ነች ! /658/ ከወንድ እኩል ነች ማለት ነው:: 3
ቤት አትገባም:: /659/ እንደፍክረች አልቀረችም አሸነፈች ማለት 3
ነው:: /660/ ሌላስ ወንድ አሰለፈች ቢል ምርጫ ? ሌላው ? ሌላስ ? 3
/661/ 4
ወ/ተማ. አሰለፈች ወንዶችን ማረከች::/662/ [እጅ አውጥቶ ተፈቅዶለት] 9
መ/ርት. በጣም ጥሩ ! /663/ 2
ወ/ተማ. [እንደመለስ ተፈቀደለት በማይሰማ ድምጽ መለስ ሰጠ]:: XX
መ/ርት. ተገኘ/ተገኘ! /664/ ልክ አይደለም::[እየሳቁ እንዳልረኩ ገለጹ]:: 6
አሺ ሌላ / እ / /665/ 6
ወ/ተማ. በውበትዋ ወንዶችን ማረከች:: /666/ 9
መ/ርት. በጣም ጥሩ ! /667/ ወንዶችን ማረከች:: ወንዶች ተሰለፉ በዚህና 2
በዚህ [እንደተቀናይ በእጃቸው እንቅስቃሴ ጥምር አሳዩ] በጣም ወብ
ነች !/668/ በጣም ደማም ነች / በጣም ቆንጆ ነች / ማለት ነው:: 3
/669/ [ፈገግታ አሳዩ] አሺ:: 3

አንድ ደሞ ልንገራችሁ //670/ — 5
ተደጋጉን እኔም ፣ /671/ — 4
ቋደጋጉን እኔም ፣
ቆሳ መነ መነ. /672/ መኖሬን አለወደም:: — 4
ተደጋጉን እኔም ፣ /673/ — 4
"ተደጋጉን እኔም፣
ቆሳ መኖሬን አለወደም::" /674/ — 4

ወ ተማ. [እጅን አውጥቶ ተረቀደለትና በማይሰማ ድምጽ መለሰ]:: — xx

መ/ር. በደደለም / ተደጋጉን ምንድነው /675/ ምን ብለህ ነው የነገርከኝ 7
አሁን?: /676/ — 4

ወ ተማሪ. ሕብረቃሉ:/677/ — 8

መ/ር. ሕብረቃሉ ነው ብለህ ነው የነገርከኝ:: /678/ ሰው ምንድነው? 3
/679/ — 4

ወ ተማሪ. ከወደ ደጋው ነው ያደገሁት:: /680/ [ኩስተር ብሉ መለሰ] — 8

መ/ር. እያን / ቆሳ ሳይሆን ደጋ አካባቢ ነው ያደገኩት:: /681/ ማለት ነው:: 3
ለክ ነው:: /682/ ወርቀ?/683/ እ //684/ ቁጂ አንቺ//685/ 2 4 6
[እጇን ለአወጧት ልጅ]

ሴ ተማ. አደገጉን:ከሰው በታች ሆኜ መኖር አለፈልገም://686/ [ዷ ፒ] — 9

መ/ር. ሎክ በይ//687/ ድምጽሽ አይሰማም:: አይሰማም:: /688/ — 6 6

ሴ ተማሪ. አደገጉን ከሰው በታች ሆኜ መኖር አለፈልገም:: /689/ — 9

መ/ር. ተለማምጪ መኖር አለችልም:: ተለማምጪ /690/ እስከመቼ እኖራለሁ:: 3
እና መኖር አልችልም ማለቱ ነው:: /691/ አንድ ጫወረቨ / በዓታችንም 3
ደርቧል / /692/ - 5
""ከሚበለጠው ሰው ሁሉ /693/ ሾረ ተማሩ በሉ፣ — 4
እናንተ ሰዎች እስተውሉ /694/ከቶ ከቶ አትበሉ::/695/ 4 4
ከሚበለጠው ሰው ሁሉ /695/ ሾረ ተማሩ በሉ ፣/697/ 4 4
እናንተ ሰዎች እስተውሉ ከቶ ከቶ አትበሉ::"/698/ 4
አቤ ቀንጂት //699/ [ፊንገታ አያበቁ] — 6

ሴ ተማ. ሕብረቃሉ ከቶ ከቶ:: /700/ — 8

መ/ር. ከቶ ከቶ /701/ ብድን በደና አንደገና// 702/ — 3 6

ሴ ተማሪ. ሕብረ ቃሉ ከቶ ከቶ::/703/ [በድን ብላ] - 8

መ/ር. አይሰማም/እዚህ ጋ ያለችው ልጅ አልሰማችሽም//704/ — 6

ሴ ተማሪ. ሕብረ ቃሉ ከቶ ከቶ:: /705/ [ዷ ፒ] — 8

መ/ር. ከቶ ከቶ ነው ሕብረቃሉ:: ከቶ/ ከቶ//706/ ሰው ምንድነው? 3
ሰው ምንድነው? /707/ አቤ //708/ [እጇን ላወጧት ልጅ] 4 6

ሴ ተማ. አትንሸራተቱ :: /709/ 8

መ/ር. ማለት ነው አንዴ? /710/ አትንሸራተቱ?/711/ እ?""ምን 4 3
"ማለት ነው "" /712/ አንደገና ድጋሚው ተብያለው ፊ: ያልገባ 3
ችው ነገር ስላለ፣ሌላውን ተውና እዳምጡ ወደዚህ / /713/ [ወደ 6
ረድፍ 3 እያዩ]
""ከሚበለጠው ኩሉሉ ሾረ ተማሩ በሉ፣/714/ — 4
እናንተ ሰዎች እስተውሉ/715/ከቶ ከቶ አትበሉ:"/716/ 4 4
የመለስችው መልስ ልክ ነው ለክ አይደለም? /717/ 4

አትንሸራተቱ ብሏለች:: /718/ ሲድገመው እንደገና እሺ/ /719/ 3
"ከሚበልጠው ከሁሉ ሸረ ተማሩ በሉ፣/720/ — 4
እናንተ ሰዎች አስተውሉ ከዳ ከዳ አትበሉ::"/721/ — 4
የመለሰችው መልስ ልክ ነው ልክ አይደለም? /722/"አትንሸራተቱ" 4
ብሏለች::" /723/ — 3
ያለ. ተማ. ልክ ነው:: /724/ — 8
መ/ር†. ትክክል ናት:: /725/ ትክክል ናት:: አትንሸራተቱ ብላለች:: 3
በውሏችሁ ተገኙ ፣ በቁምነገራችሁ ተገኙ - ነው ሰሙ:: /726/ ወር ቁስ? 3
ወር ቁስ? አ? /727/ ከዳ/ከዳ//728/ አ//729/ [አችን ሳወጣ 4 4
ሲጅ ሬ ቀጭ]
ሁ ተማ. [መለስ በማይሰማ ድምፅ]:: — XX
መ/ር†. አይደለም አይደለም አ /730/ [በዜማ መሰል ቀላጺ] ማር ይዘን 7
ባለ ከዳ ይባል የለም እንዴ? /731/ ማር ይዘንባል ከዳ ይባል 4
የለም? /732/ ማር ውስጥ ምን ይገኛል? ምን ይገኛል ማር ውስጥ?/733/ 4
ያለ ተማ. ሰም:: /734/ — 8
መ/ር†. ሰም ብቻ? እስተምረአለሁ/ ከዳ የሚለውን ቃል ረሳችሁት ~~/735/~~ ማለት
ነው? /735/ እስተምረአለሁ/ አስታውሱት ከዳ /736/ ምን ማለት እንደሆነ ፣ 7
አሁን ደብተራችሁ ውስጥ እለ አስተምረአለሁ:: /737/ አሳስታዋሳችሁ 7
ትም ማለት ነው:: /738/ [የክፍሉ መዝጊያ ሲከፈትና ሲዘጋ ድምጽ 7
እሰማ]::
ያለ ተማ. [በውል በማይሰማ ድምጽ መለሰ ሰጡ]:: — XX
መ/ር†. አ? ምን አልሺኝ? /739/ — 4
ያለ ተማው [በዚያው ሁኔታ መልሱ ተደገመ]:: XX
መ/ር†. አይደለም/አይደለም::/740/ እማር ውስጥ ፣ እማር ውስጥ፣[ኩስተር በለው] 7
ከሚ የአበባ ቅቴት /741/ ወደ ማር ነት ያልተለወጠ ይገኛል/742/ 5
ብያለሁ:: ብያችኋለሁ ፣ ረሳችሁት:: /743/ እና የአበባ ዱቄት 7
ንቦች በወሰዱ በኋላ ፣ /744/ ወደ ማር ነት ከመለወጣቸው በፊት እንደ 5
ላይ የገቡት ቷፕረው ፣ ጃዴ/745/ ያስቀምጡታል:: ከዚያ ነው አየወ 5
ሰዱ ወደማር ነት /746/ የሚለውጡት፣ ሠፈፍ የሚሠሩት ፣ ማር የሚያገኙት 5
:: /747/ አሁን ጊዜው ሳይደርስ ማር /748/ ከተቀረጠ ፣ ማሩ 5 5
ጊዜው ሳይደርስ ከተቀረጠ ፣ /749/ ከዳው ውስጥ ይኖራል:: የአበባ 5
ቅቴት አብሮ ይኖራል:: /750/ ስለዚህ በጥእሙ ላይ በደንብ ከዳው 5
/751/ ይታወቃል :: ከዳ ከዳ እና አይጣፍጥም ፣ /752/ አይጣ 5
ፍጥም የማረን ጣእም አይዘም:: /753/ ስለዚህ ይህንን የአበባ 5
ቅቴት ከአበባው ከማሩ /754/ ውስጥ የተገኘው የአበባ ቅቴት ምን ይባ 5
ላል? ከዳ ይባላል::/755/ — 5
= እና ማሩን ነው መብላት የምንፈልገው ለንጌ /756/ ከዳውን አን 5
ፈልገም፡፡ /757/ [በቀኝ እጃቸው በእንቅስቃሴ አያሳዩ]:: ከዳ 5
አንፈልገም:: ይህንን የአበባ ቅቴትን አንወድም:: /758/ ጣእሙን 5
ያጠፋ ዋለ- የማሩን-ጣእም:: /759/ ስለዚህ አንፈልገውም::/760/ 5 5
ወደማር ነት ያልተለወጠ የአበባ ቅቴት ፣ ከማር ውስጥ ሲገኝ /761/ 5
ከዳ ነው የሚባለው:: አስተምረአለሁ:: /762/ እና ከዳ ከዳ 5

..../ 18

/763/ አትበሉ ፤ ከዳ ከዳ አትበሉ /764/ አትበሉ የሚለውን አትበሉ 5
በሏቸሁ ታነበቡታላቸሁ:: /765/ ከዳ ከዳ አትበሉ /766/ ማር ያለ 5
ሆነ ከዳ ያለው ነገር-ንጹህ ማር ያልሆነ ነገር-አትበሉ:: /767/ ማለቱ 5
ነው:: ከረባቸሁ ማስታወሻ ያዙ:: /768/ ከዳ ማለት የአበባ ቅቶት ፣ 5
/769/ ወደ ማርነት ያልተለወጠ ፣ /770/ በማር ውስጥ የሚገኝ:-የአበ 5
ባ ቆቶት ወደ ማርነት /771/ ያልተለወጠ በሉት ፣ ከዳ የሚለውን:: 5
/772/ ፀ/773/ ፀ/774/ — — — — — 5 ር

= እሺ እንግዲህ ልጆች! ኧ ኧ ... በሚቀጥለው /775/ ጊዜ የቀሩ 5
ትን እንትኖች ገጥሞች /776/ እንሠራለን:: አሁን ሰዓት ስለደረሰ 5
ይበቃል:: /777/:: — — — — — 5

ADDIS ABABA UNIVERSITY ILS LIBRARY

[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
5	4	5	6	2	4	4	4	6	3	3	6	8	6	7	5	8	4	4
5	6	5	8	6	6	4	4	4	4	4	6	3	9	7	5	8	6	7
5	8	5	8	8	8	0	4	4	7	4	6	4	3	6	5	3	8	5
5	3	5	2	4	[illegible]	5	4	4	4	2	7	7	3	4	5	3	3	5
5	5	5	3	8	1	4	4	6	6	6	7	5	3	8	4	3	6	7
5	3	0	3	3	[illegible]	4	4	8	2	6	5	5	3	7	8	4	8	5
5	4	0	3	4	7	4	4	8	2	8	4	4	3	6	3	8	6	5
0	4	4	4	6	7	6	4	3	6	4	6	6	3	8	3	7	8	5
5	6	4	4	8	6	8	6	2	9	8	4	9	3	7	6	6	3	5
5	8	4	4	6	8	4	8	4	3	3	7	4	3	6	4	8	4	5
Oh	4	0	4	8	3	8	3	4	5	4	8	6	4	8	4	2	6	5
Oh	8	6	4	6	3	3	2	6	5	6	4	9	4	7	4	3	8	5
Oh	3	5	6	7	4	5	4	8	5	4	7	3	4	6	4	3	4	5
Oh	5	5	8	4	4	4	6	6	5	3	5	3	4	6	4	5	3	5
Oh	4	5	8	6	4	6	8	8	4	3	5	2	4	6	6	4	3	5
Oh	6	5	4	8	4	4	3	3	4	5	4	4	1	6	8	4	6	5
Oh	8	5	8	7	2	7	4	3	1	5	4	4	4	4	3	4	4	5
Oh	3	5	2	4	6	7	2	3	1	5	4	4	4	4	3	4	4	5
Oh	4	4	4	6	1	6	4	3	6	2	4	4	4	6	4	7	4	5
Oh	4	4	7	2	7	5	7	4	8	4	6	6	4	4	6	4	4	5
Oh	4	4	7	3	6	5	6	4	3	8	8	8	6	5	5	8	3	5
Oh	4	4	6	3	8	4	4	4	4	4	3	3	2	7	5	3	1	5
Oh	4	4	5	6	4	7	5	4	7	6	3	4	7	7	5	4	4	5
5	4	5	2	4	7	4	5	4	7	8	3	8	6	5	5	8	4	5
5	4	5	5	4	7	6	5	4	6	7	3	7	4	5	5	3	4	5
5	8	6	5	0	5	4	4	4	7	2	4	8	8	8	5	2	3	5
5	3	8	5	8	5	8	4	4	6	2	6	3	3	2	5	4	8	5
5	3	6	5	1	5	7	6	4	4	8	8	4	3	7	5	6	3	5
5	2	3	5	1	5	7	8	4	6	1	3	8	4	6	0	6	3	5
5	5	5	5	4	5	7	3	4	7	8	3	9	6	8	4	9	4	5
5	5	5	5	6	4	6	4	6	6	7	4	7	8	3	4	6	4	5
5	5	5	5	6	4	8	8	8	8	2	4	7	6	7	6	6	6	5
4	5	5	5	4	6	4	3	3	7	7	4	6	8	5	4	9	7	5
4	4	5	6	8	9	6	4	4	4	7	4	6	7	5	4	3	4	5
6	4	4	4	8	3	8	6	6	8	5	4	6	7	5	6	3	4	0
3	4	4	4	7	3	4	6	8	3	5	4	4	4	5	8	5	4	0
6	4	4	6	7	5	6	8	7	3	4	6	4	6	5	3	4	8	5
8	5	4	4	7	4	5	4	7	2	6	8	4	8	5	4	4	7	5
6	5	5	8	7	4	5	8	6	8	4	6	4	7	5	6	4	7	5
8	[illegible]	6	3	5	4	5	2	8	3	4	8	7	7	5	6	4	7	
3	5	8	4	5	4	4	6	3	3	4	4	6	7	5	7	4	7	

ተቀዳሚ 9

የት/ቤት፡ "ሰ" ደብረ-ወንዶ

በቪዲዮ-ቀረጻ የተሰበሰበ

የተሳታፊዎች	የመማር—ማስተማር ክንዋኔዎች	የተከሰ አኀዞች
		0ሌ
መ/ር.	••የንግግር ዝግጅትና አቀራረብ መመሪያ••/1/	
	[የሚለውን ርዕስ በሰሌዳ ላይ በፀጥታ ጽፈው አስመሩበ	
	ትና ማስተማር ጀመሩ]::	
	= መመሪያ! በዚህ ርዕስ ላይ /2/ ነበረ መጀመሪያ	5
	የጀመርን /3/ ፀ/4/ ንግግር ምንድነው? ምንድነው	5 0
	ንግግር? መልዕክት ማስተላለፊያ ነው:: /5/ ፀ/6/	5 0
	ምን ማድረግ አለብን? ምንድነው ማድረግ ያለብን? /7/	4
ሴ ተማ.	[እጅን ሳያወጣ በውስ በማይሰማ ድምፅ መልስ ሰጠ]::	x x
መ/ር.	እ? እ? /8/ ፀ/9/	4 0
ወ ተማው.	[በማይሰማ ሁኔታ መልሱን ደገመው]::	x x
መ/ር.	ለንግግር ... ! /10/ [በለው መንደርደሪያ ሰጡ]::	5
ተተ.	••መዘጋጀት••/11/ [ጥቂቶ በአንድነት	8
	መልስ ሰጡ]::	
መ/ር.	ለንግግር መዘጋጀት /12/ አይደለም እንዴ? መጀመሪያ የን	3
	ግግር ዝግጅት ያስፈልጋል /13/ ፀሌ/14/ [በሰሌዳው	5 0ሌ
	ላይ ጻፉ] መዘጋጀት አለብን:: /15/ ፀ/16/ መጀመሪያ	5 0
	መዘጋጀት አለብን:: ስንዘጋጅ /17/ በመጀመሪያ ምንድ	0
	ነው የምናደርገው? /18/ እጃችሁን አውጡቻሁ! /19/	4 6
ሴ ተማ.	ለንግግሩ የተሰጠንን ርዕስ በሚገባ [xx ቃለ] /20/	3
መ/ር.	አዎን! ወይም ለስንት ደቂቃ ነው ይህንን /21/ ንግግር	3
	የምናቀርበው የሚለውን ሀሳብ መያዝ አለብን::/22/ ከዚ	3
	በኋላ የጊዜ ገደባችንንና /23/ የአወጣነውን የ አስተ	5
	ዋጽዎን /24/ እና ያለን:: // እና ነፃጸራለን ሞለት	5
	ነው:: /25/ ፀ/26/ ፀ /27/ እእ ... በምና.	5 0
	በምና. በ. ይህንን /28/ ያወጣነውን አስተዋፅኦ በም	5
	ናስቀምጥበት /29/ ጊዜ ደገሞ ተመልካቶቻችንን /30/	5 5
	ወይም አዳማጮቻችንን ደግሞ መመልከት /31/ አለብን::	5
	ለምነው የማዘጋጀው /32/ [በሰሌዳው ላይ ጻፉ]	5
	እ! ለምነው የማዘጋጀው የሚለውን ነገር /33/ በሀሳብ	5
	ችን ውስጥ መያዝ አለብን:: /34/ ለምነው የማዘጋጀው	5
	ስንል ምን ማለቴ ይመስላችኋል? /35/ ምን ማለቴ ይመ	4
	ስላችኋል? /36/ ምን. ለምነው ይህንን ንግግር የማዘጋ	4
	ጀው ስንል ምን ማለታችን ይመስላችኋል እናንተ ስታስቡት?	
	/37/ ፀ/38/ ፀ/39/ ፀ/40/ እ? ለምነው የማዘጋጀው ስል	4 0 0
	ምን ማለቴ ነው? /41/ ፀ /42/ [ጅ ፒ] ፀ/43/ ፀ/44/	4 0 0
	እ? /45/ [በዝቅተኛ ድምፅ ፊት ለፊት ለተቀመጡት	4
	ልጆች]	
ሴ ተማ.	ለአዳመጡ:: /46/ [ጅ ፒ]	8

46

.../ 2

መ/ር.	ለአዳማው እኮ! አዳማውን ስለ ምን ማለቱ ነው? /47/	3
	አዳማውን ምን ምኑን ነው የማየው? /48/ // የአዳማውን	4
	ምን ምኑን ነው የማየው? /49/	4
ወ ተማ.	የዕውቀት ደረጃውን፡፡ /50/ [እኛን አውቆቶ ስለተፈ ቀደለት]	8
መ/ር.	የዕውቀት ደረጃውን /51/ የዕውቀት ደረጃውን	3
	ስንል ምን ማለቱ ነው? /52/ ተነሳ አንተ! /53/ [አን	4 6
	ዱን ወ ተማ. አዘዙ] የዕውቀት ደረጃውን ስንል ምን ማለታችን	
	ነው? /54/	
ወ ተማ.	እኛ ከምናደርገው ንግግር /55/ ማለቱ ይገባዋል ወይ...	4
	/56/	8
መ/ር.	አሀ! /57/ [ትረካን፡በመደገፍ እንዲቀጥል ፍንጭ ሰጡት]፡፡	8 2
ወ ተማው.	—ይህንን ንግግር ሲቀርብ የሚሰማን ሰው /58/ ይገባ	8
	ዋል ወይስ አይገባውም ... /59/	8
መ/ር.	አዎን! አዎን! የትምህርት ደረጃው /60/ ይህንን ዝግጅት ሲቀ	3
	ርብ /61/ የትምህርት ደረጃው ይወስንለታል ወይ? /62/	3 3
	ሸሸ ... የዕድሜ ደረጃው ይመጥንለታል ወይ? /63/ ይህንን	3
	ነው የምናየው፡፡ /64/ ምን ዓይነት. ለምን ዓይነት ሰው	5
	ነው የማቀርበው ስለሀ የትምህርት /65/ ደረጃውን /66/	5 5
	θ/67/ የዕውቀት ደረጃውንና /68/ የዕድሜውን መጠን /69/	0 5 5
	// ሁሉ እናያለን ማለት ነው፡፡ ለማነው የማዘጋጀው /70/	5
	ስንል ይህንን ሁሉ ነው የምናይ ማለት ነው፡፡ /71/ [የሱቆ	5
	እንቅስቃሴም አያሳዩ]፡፡ θ/72/ θ/73/	0 0
	=ይህንን የምናየው ከምን አኳያ ነው እንደኛ /74/ ከቃ	5
	ላት ምርጫችን ነው፡፡ /75/ ቃላት ስንል /76/ ሸሸ ...	5 5
	[በሰሌዳው ላይ አሳዩ] ብዙ ዓይነት /77/ አገላለጽ ምን	5
	—ገለጽባቸው /78/ ቃላት አሉ፡፡ ለምሳሌ /79/ ያህል ዘይ	5 5
	ቤያዊ አነጋገርችን ብንወስድ /80/ ፈሊጣዊ አነጋገርችን ብን	5
	ወስድ /81/ [በዘቀተኛ ድምፀ ቃላቶቻቸውን አየጠሩ] እነዚህ	5
	እነዚህ የምንመርጣቸው /82/ ቃላት ለዚ ለ. ንግግሩን ለምናደር	5
	ገለት /83/ ሰዉ ገለጸ ይሆናል? /84/ θ/85/ የሚለውን	5 5 0
	ነገር እናያለን ማለት ነው፡፡ /86/ [ኩስተር ብለው ንገበስ	5
	አሉ] ከዛ በኋላ ጠረጌቻ ራሳቸው /87/ ጠረጌቻን እናያለን፤	5
	ጠረጌቻን ራሳቸውን እናያለን፡፡ /88/ የጠረጌቻን አሰካክ እና	5
	ያለን፡፡ /89/ የጠረጌቻን አሰካክ ይህንንም እናያለን፡፡	5
	/90/ እና የዓ. ነገርችን ቀንበርም እናያለን፡፡ /91/ //	5 5
	ውስብስብ የሆነ ዓ. ነገር ነው? /92/ ወይስ ገለጽ /93/	5 5
	የሆነ ዓ. ነገር ነው?ይህንንም /94/ እናያለን፡፡ ዓ. ነገርቻ	5
	ችንን እናያለን፡፡ /95/ [በሰሌዳው ላይ አሳዩ]፡፡	5
	የዓ. ነገርቻ /96/ ቀንበር ይታያል፡፡ /97/	5 5

═ ፀ/98/ ከዛ በኋላ ቅድም ያልኩት ነው።/99/ 0 5
ፊሊጣዊ አነጋገሮች ፣ በፊሊጣዊ አነጋገሮች ፣ በዘይቤያዊ
አነጋገሮች ብጠቀም /100/ እነዚህ አቀሞች /101/ይህ 5 5
ነገር ሊገባቸው ይችላል ወይ ?/102/ የሚለውን ሁሉ መውሰ 5
ድ አለብን ማለት ነው። እንግዲህ ንግግር /103/ ለተወ 5
ሰነ ደረጃ ሁሉ የሚስማ ስለሆነ ፣ /104/ ከልጆች ጀምር 5
እስከ ትልቅ ሰው ድረስ /105/ ከአንደኛ ክፍል ተማሪ ጀም 5
ር እላይ እስከመጨረሻው /106/ ላሉት ሰዎች ሁሉ የሚዘጋጅ 5
ስለሆነ ፣ /107/ በእነርሱ አድማና /108/ ሸሸ... 5 5
የክፍል ደረጃ /109/ ወይም የዕውቀት ደረጃ /110/ መጥ 5 5
ነን ስለሆነ የምናቀርብ ይህንን ሁሉ /111/ // ብና ያለን 5
ማለት ነው። /112/ ፀ/113/ ከዛ በኋላ የንግግራችንን 5 C
ፍሬ /114/ ሀሳቦች ፣ ፍሬ ጨሬ ሀሳቦችን /115/ እናዘጋ 5 5
ጃለን። ምንድነው የንግግራችን /116/ ፍሬ ፍሬ ሀሳቦች? 5
የሚለውን እንይዛለን።/117/ ያ አንደኛ በምንድነው? /118/ 5 4
በምንድነው ፍሬ ሀሳቦችን የምናያቸው? /119/ ከምን ከምን አ 4
ንጻር ነው የምናያቸው? /120/ ፀ/121/ ፍሬ ሀሳቦችን ከምን 4 0
ከምን አንፃር እናያቸዋለን ~~/122/~~ ማነው የሚመልሰልን?/122/ 4
ፀ /123/ ፀ/124/ አ! /125/ [ፊት ለፊት ለተቀመጡ 0 0 6
ልጅ እድል ሰጡ]።

ሴ.ተማ. በጊዜ ቅደም ተከተል። /126/ [ድ ፓ] 8

መ/ርት. በጊዜ ቅደም ተከተል! /127/ ሌላ? /128/ ፀ/129/ 3 4 C
ሌላ የሚመልስልን? /130/ ፀ/131/ አትሞክሩም ሌሎቻችሁ? 4 0
/132/ // [የወፎች ጭውጭውታ ከውጭ ይሰማል]።ፀሐ/133/ 4 0ሐ
ፀሐ/134/ ፀሐ/135/ ፀሐ/136/ ቅደም ተከተል! ሌላ? 0ሐ 0ሐ ?
/137/ በሥፍራ ቅደም ተከተል /138/ በሥፍራ! በሥፍራ 4 5
ቅደም ተከተል/139/ ፀ/140/ ፍሬ ጠሳቦችን በማነፃፀር 5 0
/141/ ፍሬ ሀሳቦችን /142/ ከፋፍሎ በማስቀመጥ /143/ 5 5 5
[ከማስታወሻቸው ላይ ፈልገው እያነበቡ]። በዚህ በዚህ
እናዘጋጃቸዋለን ማለት ነው። /144/ ከዛ በኋላ /145/ 5 5
ንግግር.ንግግራችንን ካዘጋጀን በኋላ /146/ በመጨረሻ 5
/147/ ለሰዎች ከማቅረባችን በፊት /148/ ምንድነው ማድ 5 4
ረግ ያለብን? ምን ማድረግ ያለብን /149/ ይመስላችኋል? 4
ዝም ብለን /150/ እንዳዘጋጀን /151/ ወስደን ለሰዎች 4 4
ማቅረብ አለብን? ወይስ /152/ እና የምናደርገው ሌላ ነገር 4
ያለ ይመስላችኋል?/153/ የሚሞክር /154/ አ! /155/ // 4 4 6

ወ.ተማ. ንግግራችንን ~~አጅ~~ በገላችን /156/ መጀመሪያ ያዘጋጀነውን ንግግር 8
/157/ በራሳችን መጀመሪያ እንለማመደዋለን።/158/ [xx 8 8
ጠረግ]። አዳማጭ እንዳለ አድርገን። /159/ 8

መ/ርት. አዎን! በራሳችን መጀመሪያ እንለማመዳለን። /160/ ምክን 3
ያቱም የምንቀርበው ሰው ፊት ስለሆነ /161/ እንዴት አድርገ 5

.../4

መነገር /162/ አለበኝ? የሚለውን ነገር /163/ ይዘን 5 5
ያገን ያዘጋጀነውን ዝግጅት /164/ በሰዎች ፊት ከማቅረባች 5
ን /165/ በፊት በቻችንን እና ያገን /166/ እንለማመዳ 5 5
ለን:: ከዚ በኋላ /167/ ለሰዎች እና ቀርባለን /168/ 5 5
ማለት ነው:: /169/ ገለጻ ነው? /170/ አሁን ከተነጋ 5 4
ገርና ቸው ውስጥ /171/ ጥያቄ ያሏችሁ! /172/ ይሺ አለ 4 4
ገባኝም ፣ ምን ማለትሽ ነው የምትሉኝ /173/ ካለ እን 4
ነጋገራለን::/174/ [ጭ ጭ] 4
ቢተማ. [xx ጠረግ] ነጥብ አልገባኝም / 175/ // [እጅ እው 8
ጥተ:: ጭ ጭ] θሐ/176/θሐ/177/ θሐ/178/ Om Om
መ/ር. ጅ?/179/ [የተማሪዎን ጥያቄ የሰሙ አይመስሉም] ምን 4
ተቀ — ለጨ — ለጫ — ሏችሁ? ተናገሩ! /180/ [ጥቂት ተማ 7
ሪዎች ፈገግታ አሳዩ] θሐ/181/θሐ/182/ እሺ እዚያጋ! Om Om
/183/ [እጁን ሳወጣ ወ ተማ. እንዲመልስ ፈቀዱለት]:: 6
ወ ተማ. እዚህ ጋ የጠረጎች አገባብ የሚለው አልገባኝም:: /184/ 8
መ/ር. እ? /185/ [ለማጣራት ጠየቁ]:: 4
ወ ተማው. የጠረጎች አገባብ የሚለው አልገባኝም:: /186/ 8
መ/ር. አዎን! ሽሽ ... /187/ የጠረጎች አሰካክ /188/ 1 3
[xx ጠረግ] እና እነዚህ /189/ ቃላት እንዴት ነው የምናሳ 5
ካቸው?/190/ እንዴት ነው የምናናበራቸው /191/ 5 5
ማለት ነው:: ለምሳሌ /192/ ሽሽ... θ/193/ θ/194/ 5 0
[በሰሌዳው ላይ ጻፉ]:: "ዛሬ የተሰጠኝ /195/ θ/196/ 5 0
የቤት ሥራ /197/ // ጥያቄው ገለጻ አልሆነልኝም" /198/ 5 5
ሊተል ትቸሳለሁ:: /199/. ጥያቄው /200/ [በፀጥታ 5 5
በሰሌዳው ላይ ጻፉት]:: θለ/201/ θለ/202/ ወለ Oh Oh
/203/ θለ/204/ θለ/205/ አሁን በዚህ ዓ.ነገር ውስ Oh Oh O
ጥ /206/ የምናያቸው ጠረጎች አሉ:: /207/ ዛሬ የተሰ 5 5
ጠኝ የቤት ሥራ /208/ ገለጻ አልሆነልኝም/209/ ዛሬ የተ 5 5
ሰጠኝ የሚለው ላይ ፣ እዚህ ላይ /210/ [በሰሌዳው ላይ የጻ 5
ፉትን እየጠቆሙ] ምን ዓይነት ጠረግ ነው?/211/ ዛሬ የተሰ 5
ጠኝ?/212/ θ/213/ ጥገኛ ጠረግ ነው ማለት ነው:: 5 0
/214/ ይሺ ጥገኛ ጠረግ ነው:: /215/ የተሰጠኝ የቤት 5 5
ሥራ /216/ ጥያቄው ገለጻ አልሆነልኝም /217/ የሚለው 5 5
ይሺ ደግ እራሱን የቻለ ሀረግ ነው::/218/ [በሰሌዳው ላይ 5
የጻፉትን አሰመሩበት] // መደበኛ ጠረግ ነው ጥያቄው ገለጻ
አልሆነልኝም:: /219/ እነዚህ እነዚህ ጠረጎች አሰካክ 5
/220/ የዓ.ነገሮች ቀንበር/221/ እንዴት ነው?/222/ 5 5 5
ያ ንግግሩን የሚያቀርበው ሰው እንዴት /223/ ነው ጠረጎ 5
ችን ያናበራቸው?/224/ ዓ.ነገሮችን ያስጨበጣቸው?/225/ 5 5

.../ 5

= ፀ/226/ ወደሚቀጥለው እንሄዳለን:: አሁን /227/ 0 5
ዝግጅታችሁን፣ ካዘጋጃችሁ በኋላ ፣ /228/ ንግግራችሁን እን 5
ዴት /229/ ነው የምናቀርበው /230/ አቀራረቡ /231/ 5 5
[እየተናገሩ በሰሌዳው ላይ ጽፈው አስመረበት]:: እዚህ ላይ
እንሄዳለን:: እንዴት ነው /232/ ይህን ያዘጋጃችሁትን 5
ንግግር የምታቀርቡ? /233/ ወደሚለው እንሄዳለን:: /234/ 5
[በእጅ እንቅስቃሴ አያሳዩ]:: በምታቀርቡበት /235/ 5
ጊዜ አሁን ''አሰረዳ'' ያዘጋጃችሁ/236/ ንግግራችሁን አዘጋ 5
ጃታችኋል፣ ተለማምዳችኋል ፣ /237/ ወጥታችኋል:: /238/ 5
አሁን በአዳማጮቻችሁ ፊት ናችሁ/ 239/ ማለት ነው:: እና 5
ያንን ንግግራችሁን /240/ በምታቀርቡበት ጊዜ በመጀመሪያ 5
/241/ // የንግግራችሁን ዓላማ ባጭሩ /242/ ታስተዋውቃ 5 5
ላችሁ:: ማለት /243/ እኔ ዛሬ የምናገረው /244/ እ! 5 5
ይህንን ፣ ይህንን ፣ ይህንን በተመለከተ ነው /245/ ብላ 5
ችሁ ለምን እንደምታቀርቡ ፣ ምን እንደምታቀርቡ /246/ ምን 5
እንደምታቀርቡ /247/ ዓላማችሁን ትገልጻላችሁ/248/ :: 5 5
የንግግራችሁን ዓላማ ባጭሩ ታስተዋውቃላችሁ:: /249/ ታቀር 5
ባላችሁ ማለት ነው:: /250/ ከዛ በኋላ የምታቀርቡበት 5
/251/ አርዕስ፣ ምን እንደሆነ /252/ትናገራላችሁ::/253/ 5 5
በዚህ ዓላማ ተነስቶ ፣ /254/ ርዕሱ ይሄ ነው ፣ /255/ 5 5
በዚህ በዚህ ላይ ነው ንግግር የማደርገው ብላችሁ / 256/ 5
ንግግራችሁን ትጀምራላችሁ ማለት ነው:: /257/ 5
= በምትናገሩበት ጊዜ /258/ ኧኧ... ንግግራችሁን 5
/259/ ሳትቀንሱ ፣ ሳትጨምሩ ፣ ሳታባዙ ፣ /260/ ያዘ 5 5
ጋጃችሁትን /261/ // ነገር በሙሉ ታቀርባላችሁ/262/ 5 5
ማለት ነው:: /263/ ኧኧ... /264/ እና ንግግራችሁ ፣ 5 5
/265/ ፀ/266/ ድምፃችሁ ፣ የአነጋገር. /267/ የአ 5 0
ነጋገራችሁ ፍጥነት /268/ የተመጠነ መሆን አለበት—ለሰዎች 5
መረዳት እንደሚገባቸው /269/ አድርጋችሁ:: በምትናገሩበት 5
ጊዜ /270/ ደግ የእናንተ ንቁናትም /271/ ያስፈልጋል 5 5
ማለት ነው:: /272/ ንቁናቱ ስንል ለትናገሩ የምትፈልጉትን 5
/273/ ለትገልጹት የምትፈልጉትን /274/ ቃል በበለጠ 5 5
ለሌሎች እንዲረዱ /275/ ለማድረግ ትጥራላችሁ/ 276 / 5 5
ታብያላችሁ ማለት ነው:: /277/ ይሄ ይናራል:: /278/ 5 5
ኧኧ... ሌላው /279/ የተደራሲያናቸችሁን, ተደራሲያን 5
/280/ ስንል ምን ማለት ነው? ምን ማለት ነው ተደራሲያን 4
ስለ?/281/ // 4

tt. [በውል በማይሰማ ድምፅ ጉርምርምታ ወልስ ሰጡ]:: x x

ቦ/ር†. እ ? /282/ [ጠየቀ ለማጠራት]:: 4

tt. [መልሱን በዚያው በማይሰማ ሁኔታ ሰጡ]:: x x

57

መ/ር†. ጹ? /283/ [እንደገና ጠየቀ]:: 4
ተተ. አንባቢ ፣ አንባቢያት:: /284/ [በየረድፉ መልስ ሰጡ]:: 8
መ/ር†. አሁን እኔ ስናገር እናንተ ታነባላችሁ? /285/ ምናችሁ... 4
/286/ [መጠነኛ ፈገግታ አሳዩ]:: 4
ተተ. አድማጭ:: /287/ 8
መ/ር†. አድማጭ::/288/ ነገር ከሆነ አድማጭ ነው የሚሆን ተደ 3
ራሲ::/289/ አይደለም እንዴ? /290/ ሸሸ ... 3 4
ተያትር /291/ የሚያይ ከሆነ ምንድነው የሚሆን ተደራሲ? 4
/292/ 4
ተተ. ተመልካች::/293/ [በየረድፉ መለሱ]:: 8
መ/ር†. ተመልካች! አይደለም እንዴ? /294/ መጽሐፍ ከሆነ የሚያነ 3
በው ተደራሲ /295/ ምንድነው የሚሆን? /296/ 4 4
ተተ. አንባቢ:: /297/ 8
መ/ር†. አንባቢ ነው የሚሆን:: ስለዚህ አሁን /298/ በንግግር 3
ላይ ምንድነው? /299/ 4
ተተ. አድማጭ:: /300/ [ሁሉ ባለ አጕምራሚ ድምፅ]:: 8
መ/ር†. አድማጭ ማለት ነው:: /301/ የሚያዳምጡን ሰዎች:: የእነ 3
ሱን ስሜት /302/ የምንስብ መሆን አለብን:: /303/ 5 5
ስሜታቸውን የሚስብ. /304/ // ሸሸ... የሚያመራምር /305/ 5 5
ለውይይት የሚያ. የሚጋርግ መሆን አለበት ማለት ነው —
የምናቀርበው ንግግር:: /306/ ገለጽ ነው አሁን ~~/307/~~ 5
(307) የተናገርኩትን ተደራሲያንን የሚስብ /308/ የሚያመራምር 4 5
/309/ መሆን አለበት ማለት ነው:: /310/ ፀ/311/ 5 5 0
ከዛ በኋላ ንግግራችሁን ደሞ በምታቀርቡበት /312/ ጊዜ 5
እናንተ ሳትጨነቁ /313/ ተዘናንታችሁ ሸሸ... በቃ ፣ 5
/314/ በደንብ ተዘናንታችሁ ማቅረብ አለባችሁ:: /315/ 5 6
ማለት ነው:: እሺ ፧፧ እዚህ ላይ ጥያቄ ካላችሁ እንነጋገ
ራለን:: /316/ ፀ/317/ 4 0
በፍጥነት ወደሰሌዳው ሄደው በዝምታ ኖት መጻፍ ጀመሩ::
ጽሑፋቸው ጉልህና በቀላሉ የሚነበብ ዓይነት ነው:: በመጀመ
ሪያ ከሰሌዳው በስተግራ ጠርዝ 3/10/86 በለው ቀን ጽፈው
ኖት መጻፍ ቀጠሉ::

ፀለ/318/	ፀለ/319/	ፀለ/320/	ፀለ/321	0ከ = 4
ፀለ/322/	ፀለ/323/	ፀለ/324/	ፀለ/325///	0ከ = 4
ፀለ/326/	ፀለ/327/	ፀለ/328/	ፀለ/329/	0ከ = 4
ፀለ/330/	ፀለ/331/	ፀለ/332/	ፀለ/333/	0ከ = 4
ፀለ/334/	ፀለ/335/	ፀለ/336/	ፀለ/337/	0ከ = 4
ፀለ/338/	ፀለ/339/	ፀለ/340/	ፀለ/341/	0ከ = 4
ፀለ/342/	ፀለ/343/	ፀለ/344/	ፀለ/345///	0ከ = 4
ፀለ/346/	ፀለ/347/	ፀለ/348/	ፀለ/349/	0ከ = 4

.../7

ፀለ/350/ ፀለ/351/ ፀለ/352/ ፀለ/353/ ዐክ=4
ፀለ/354/ ፀለ/355/ ፀለ/356/ ፀለ/357/ ዐክ=4
ፀለ/358/ ፀለ/359/ ፀለ/360/ ፀለ/361/ ዐክ=4
ፀለ/362/ ፀለ/363/ ፀለ/364/ ፀለ/365/ክ.ማ.// ዐክ=4
ፀለ/366/ ፀለ/367/ ፀለ/368/ ከ.ጢ. ፀለ/369/ ዐክ=4
ከ.ጢ ፀለ/ 370/ ከ.ጢ. ፀለ/371/ ፀለ/372/ ዐክ=3
ከ.ጢ ፀለ/373/ከ.ጢ ፀለ/374/ ፀለ/375/ ከ.ጢ ዐክ=3
ፀለ. /376/ ፀለ/377/ ፀለ/378/ ከ.ጢ. ፀለ/379/ ዐክ=
ከ.ጢ. ፀለ/380/ ከ.ጢ. ፀለ/381/ ፀለ/382/ ዐክ=3
ፀለ/383/ከ.ጢ. ፀለ/384/ ከ.ጢ ፀለ/385/ ከ.ጢ.// ንክ=3
ፀለ/386/ ፀለ/387/ ፀለ/388/ ፀለ/389/ ዐክ=4
ፀለ/390/ ፀለ/391/ / ባለ ያለተ.ገለ./ ፀለ/392/ ዐክ=3
ፀለ/393/ ፀለ/394/ ፀለ/395/ ፀለ/396/ ዐክ=4
ፀለ/397/ ፀለ/398/ ፀለ/399/ ፀለ/400/ ዐክ=4
ፀለ/401/ ፀለ/402/ ፀለ/403/ ፀለ/404/ ዐክ=4
ፀለ/405/// ፀለ/406/ ፀለ/407/ ፀለ/408/ ዐክ=4
ፀለ/409/ ፀለ/410/ ፀለ/411/ ፀለ/412/ ዐክ=
ፀለ/413/ ከ.ጢ. ፀለ/414/ ከ.ጢ. ፀለ/415/ከ.ጢ ዐክ=3
ፀለ/416/ ፀለ/417/ ፀለ/418/ከ.ጢ. ፀለ/419/ ዐክ=
ፀለ/420/ [ባለ ያለተ. ገለ] ፀለ/421/ [የክፍለ ጊዜው ዐክ:
ማብቂያ ደወል ተደወለ] ፀለ/422/ [ደወሉ አየተሰማ ነው] ዐክ:1
ፀክ/423/[አሁንም ደወሉ እየተሰማ ነው]:: ፀክ/424/ክ.ማ. ዐክ:
ፀክ/425//ፀክ/426/ ፀክ/427/ ፀክ/428/ ፀክ/429/ ዐክ:
ፀክ/430/ ፀክ/431/ ፀክ/432/ ፀክ/433/ ፀክ/434/ ዐክ:

ኖቶን ከተራ ቁጥር 5 እስከ ተራ ቁጥር 10 ደርስ ጻፉ::
ከዚያም ክፍሉን ዘወርወር ብለው ጎበኙ:: ሁለት ኖት የማይ
ጽፉ ተማሪዎችን አገኙና ፊታቸውን በማኮሳተር ገሰጹአቸው!:
/435/ ከዚያም ክፍለ ጊዜው ማብቃቱን የሚያመለክት ደወል 7
ተደወለ:: መምህርት ወደ ክፍሉ ፊት ለፊት ተመለሰው ቆሙ/::
ፀ/436/ ባለፈው እእ.../437/ ማክሰኞ ነው ያሏችሁ ;; 0 5
/438/ ማክሰኞ አሏችሁ/ /439/ [የወፎች ጭውውታ ከውጭ 5
ይሰማል] ማክሰኞ ነው ያሏችሁ? /440/ 4
ቀቀ. አዎን:: /441/ [በጣም ጥቂቶ መለሱ]== 8
መ/ር. ማክሰኞ '' ቴስት '' ይኖራችኋል//442/ ፀ/443/ ዘንጋ 6 C
ታችሁ ተመጣላችሁ//444/ 6
ያለ. ተማ. ጥያቄ አለኝ/ /445/ [ጸ ፤] ፀ /446/ // 8 0
መ/ር. [የተማሪውን ጥያቄ የሰሙ አይመስሉም]==

[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Ch	5	4	0	5	4	5	5	5	C	:	5	4	4	Ch	Ch	Ch	Cn	Ch
5	0	4	0	5	4	5	5	5	5	5	5	8	5	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch
5	0	8	5	5	0	5	5	5	0	5	5	4	5	Oh	Oh	Ch	Cn	Ch
0	5	3	5	0	4	5	5	5	5	5	5	4	5	Ch	Ch	Oh	Oh	Oh
5	5	4	5	5	0	5	4	Oh	5	5	5	8	0	Ch	Ch	Ch	Oh	Ch
0	5	6	5	5	0	5	4	Oh	5	5	5	3	5	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch
4	5	4	5	5	6	4	4	5	5	5	0	3	5	Ch	Ch	Oh	Ch	Oh
4	5	8	5	5	8	4	4	0	5	5	5	4	5	Ch	Ch	Oh	Oh	Oh
0	5	8	5	5	3	4	4	5	5	5	5	4	6	Ch	Ch	Ch	Oh	Ch
5	5	2	5	5	4	4	8	5	5	5	5	4	4	Oh	Oh	Ch	Ch	Ch
5	4	8	5	5	0	4	Cm	5	5	5	5	8	0	Ch	On	Ch	Ch	5h
3	4	8	5	5	4	4	Cm	5	5	5	5	3	Oh	Ch	Ch	Ch	Ch	7
5	7	3	5	5	0	4	Cm	Ch	5	5	5	4	Oh	Oh	Oh	Ch	Oh	0
Ch	0	3	0	5	4	6	4	Ch	0	5	5	4	Oh	Ch	Ch	Ch	Ch	5
5	0	3	5	5	Cm	8	7	Ch	5	5	5	8	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	5
0	0	3	5	5	Cm	8	Cm	Ch	5	5	5	3	Oh	Ch	Ch	Ch	Ch	5
5	4	5	5	5	Cm	8	Cm	Ch	5	5	5	4	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	4
4	0	5	5	5	Cm	8	6	5	5	5	5	8	Ch	Ch	Oh	Oh	Oh	8
6	0	5	5	0	4	3	8	5	5	5	5	3	Oh	Oh	Ch	Oh	Oh	6
8	0	0	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	Oh	Oh	Oh	Oh	Oh	0
3	4	5	5	5	5	5	8	5	5	5	4	5	Oh	Oh	Oh	On	Oh	6
3	8	5	5	5	0	5	1	5	5	5	4	5	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	8
5	3	5	5	5	5	5	3	5	5	5	4	5	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	0
5		5		4		5		5		5		5		Ch		Ch		

ተቀዳሚ 10

የትምህርት "ሐ" ደብተራ - ክፍል - በቪዲዮ ቀረፃ የተሰበሰበ

ተሳታፊዎች	መማር — ማስተማር ክንዋኔዎች	የተከሰ ክንዛት
መ/ር.	እንግዲህ እሺ ... ባለፈው ያነበብነው /1/ ምንባብ "ሕብት ሲመዘገብ"	5
	/2/ ምን ያህል ትዝ እንደሚላችሁ /3/ በመጀመሪያ ደረጃ ትዝታውን እን	5 5
	ይ:: /4/ ምንባቡን አንብበን ነበረ:: እሺ... /5/ ብዙ ተወያይተ	5 5
	ናል:: /6/ በዚያ ላይ እንግዲህ ትዝታችሁ ምንድነው? /7/ "ሕብት	5 4
	ሲመዘገብ "ለመሆኑ ጭብጡ ምን ነበር? ማነው የሚያስታውስ? /8/ ፀ/9/	4 0
	/.. እሺ!/10/ [ፈገግታ እያሳዩ እጃቸውን ካወጡ ተማሪዎች አንዷን	6
	አዘዙ]::	
ሴ ተማ.	[በማይሰማ ድምፅ መልስ ሰጠች]::	x x
መ/ር.	ድምፅ! አይሰማም! /11/	6
ሴ ተማሪ.	ሕብትና ሕይወት ዝምድና መሆኑን:: /12/	8
መ/ር.	ሕብትና ሕይወት ዝምድና መሆኑን! እሺ እሺ... /13/ ምንባቡን አንብበ	3
	ናል:: ደጋግመን /14/ ተነጋግረንበታል:: እስቲ አጠቃላይ /15/	4 4
	ይዘቱ ምን ይመስላል? /16/ ሰለቀን! /17/	4 6
ወ ተማ.	[በዉስ በማይሰማ ድምፅ መልስ መስጠት ጀመረ]::	x x
መ/ር.	አጉረጡትና "ድምፅህን ከፍ!"/18/ አሉት::	6
ወ ተማሪ.	ሕብት ሲመዘገብ በሚለው ምንባብ ውስጥ /19/ በመጀመሪያው አንቀጽ ሰብለ	8
	ወንጌል /20/ በቤተሰቦቿ ብዙ [xx ቃል] /21/ // እንደሚደርስባት	8 8
	እንረዳለን:: /22/ እና የአባትዋን የፊታውራሪ መሸሻን [xx ቃል]	8
	/23/ እናውቃለን:: እዚያ ገቢ ውስጥ /24/ ያሉትን የአበባዎች	8 8
	ለምሳሌ /25/ የሣሩን እሺ ... የአበባውን ፣ የቢራቢሮዎችንና የንቦችን	8
	አኗኗን /26/ ከሰው ሕይወት ከሰው ልጅ ሕይወት ጋር /27/ አንድ ላይ	8 8
	በማቀራረብ /28/ አንዳንድ ፍልስፍናዎችን ትናገር እንደነበር /29/ ግ	8 8
	ልፅ ነው:: [ከወደ የልጆች ጫጫታ ይሰማል]::	
	— ለምሳሌ ያህል የሰው ልጅ /30/ በሚፈጥበት ሰዓት /31/ እሺ ...	8 8
	ሰዎች እንደሚከበቡትና እንደሚያደንቁት /32/ ያ ደሞ ይበልጥ እሺ ...	8
	ከጊዜ በኋላ /33/ ያ ሲያልቅ ቢራቢሮዎች ከአበባዎች /34/ እንደሚሸሹ	8 8
	ሲጠወልግ ፣ የሰው ልጅ ሕብትም /35/ ሲያልፍ ሰዎች እንደሚሸሹት /36/	8 8
	እና ሕብት ከጊዜ ጋር አላፊ መሆኑን ባጭሩ [xx ጠረገ] /37/	8
መ/ር.	በጣም ጥሩ! በጣም ጥሩ:: እሺ .../38/ ሰብለወንጌልስ ራስዋ ይህ	2
	/39/ አባባል በሰብለወንጌልና /40/ በወላጆቿ መሀል ያለው ግንኙነት	5 5
	/41/ // በመጠኑ ይጠቁማል:: ይጠቁማል:: /42/ በዚህ አኳኋን	5 5
	ምን ዓይነት ግንኙነት እንዳለ ተገነዘባችሁ? /43/ አቮና! /44/	4 6
	[ፈገግታ እያሳዩ]::	
ወ ተማ.	ጤናማ ያልሆነ ግንኙነት:: /45/ [እጁን አውጥቶ ተፈቀደለት]::	8
መ/ር.	ጤናማ ያልሆነ ግንኙነት /46/ ማለት የወላጆቿና የልጅ /47/ ግንኙነት	3 3
	እንደሌለ እንገነዘባለን:: /48/ ከዚህ እሺ ... ጊዜ /49/ ባሻ	3 5
	ገር ሌሎች ጥያቄዎችን በመጠኑ /50/ ይዘናል ፣ እነዚህን ጥያቄዎች ለጫ	5
	መለስ ብንቀኮር!/51/ እና ምናልባት እናንተ የምትጠይቁበት /52/ ጥያ	5 5
	ቄ አስተያየት ካለ:: /53/ ጥያቄ አስተያየት ካለ ቀድሚያ ከእና	5
	ንተ!/54/ በዚህ ምንባብ ላይ የምታቀርቡት ጥያቄ አስተያየት ካለ!:	5

.../2

/55/ ፀ /56/ ፀ/57/ ፀ/58/ ጌታሁን ጥያቄ አለህ ? /59/ 4000 4
ወ ተማ. ጥያቄዬ ጥበቡ ላይ ነው:: /60/ 8
መ/ር. እእ ! /61/ 2
ወ ተማው. [በማይሰማ ድምፅ ቀጭ ብሎ ለመመለስ ሞከረ]:: x x
መ/ር. አቋርጡትና — ቆም ብለህ ! /62/ 6
ወ ተማው. ውበትና ሕይወት ዝሂያዊ እንደመሆናቸው /63/ ትዝታቸውም የሚታከለበት 9
ይሆናል:: /64/ ሰዎች አንዳንድ ጊዜ ወደኋላ /65/ ተጉዘው በትዝታ 9 9
ይኖሩታል:: /66/ እና ትዝታ [xx ቃል] መጠመር አለበት::/67/ 9 9
መ/ር. ሸሸ... ጥሩ ! እዚህ ላይ ትዝታ / 68/ በመጠርበት ነው የሚለው:: 3
ትዝታን /69/ የመጠሩ ጉዳይ ጉልቶ ይታያል ወይ ? /70/ በምንባቡ 3 5
ውስጥ በእርግጥ /71/ ሰብለወንጌል የአንድ ወቅት ፣ ሕይወቷን /72/ 3 3
ታስታውሳለች:: ይኸውም ከ 14—16 /73/ እድሜዋ በነበረ ወቅት 3
/74/ [ፈገግታ አሳዩ] ታጁባ ስተወጣ ፣ እሷን ለማየት /75/ ይጎ 3 3
ጎ የነበረው ወጣት ወይም /76/ ጉረምሳን ትዝ ይላታል - የውበት ዘመንዋ:: 3
/77/ ያ ካልሆነ በስተቀር /78/ በዚህ ሙሉ ታሪክ ውስጥ /79/ ትዝታ 3 5 -
አለ ወይ ? /80/ ይሁን ከተባለ ያንኑ ለማስታወስ /81/ መጠመር ይቻላ 5 5
ል:: /82/ መጠመር ይቻላል:: /83/ ግን ዓ.ነገሩን ማጽናት/84/// 5 5 -
ያስፈልጋል:: ውበትና /85/ ሕይወት ዝሂያዊ መሆናቸውን ያትታል:: 5
/86/ እና /87/ ትዝታን እንደምን እናስገባው ?/88/ እስኪ ዓ.ነገ 5 5
ሩን ካጽናሽው /89/ የተጻናው ዓ.ነገር ! /90/ 5 6
ወ ተማው. ውበትና ሕይወት ዝሂያዊ መሆናቸውን /91/ [ቀጭ ብሎ ለመመለስ ሞከረ]:: 8
መ/ር. አቋርጡትና — "ቆም ብለህ በትናገር ጥሩ ይመስለኛል !"/92/ 7
ወ ተማው. ውበትና ሕይወት ዝሂያዊ መሆናቸውን ፣ እንደሚለፉቸውም ሁሉ /93/ በት 9
ዝታ [xx ቃል] ይኖርባቸዋል:: /94/ 9
መ/ር. በትዝታ? ካለፉ በኋላ /95/ በትዝታ ይታወሳሉ ነው? ጥሩ ! ማስተካከ 3
ያቸውን ከተቀበል ነው በዚያ /96/ መልክ አስተካክላችሁ ማስገባት ትችላ 1
ላችሁ:: /97/ እንግዲህ ሌላው ጠቅላላ ታሪክ ፣ ምናልባት ጊዜያችን 1
/98/ ከመባከኑ በፊት ጠቅላላውን /99/ ይዘት ከጥያቄዎቹ ሸሸ ... 5 5
/100/ እንደገና ለንከለሰው ስለምንችል:: /101/ ከወሰድናቸው 5 5
ጥቂት ጥያቄዎች በንነሳ//102/ እና አንዳንዱ ሁኔታዎችን ለመነጋገር 5
በንሞክር ሸሸ ... /103/ ፀ /104/ // ለ—ሚከተሉት ጥያቄዎች 5 c
ምላሽ / 105/ ስጥ:: ወይም ደግሞ ከተሰጡት /106/ አማራጮች 6 6
ትክክለኛውን መልስ ፈልግ/ ይላል:: /107/ 6

(1) ለ — ፊታውራሪ /108/ መሸሻ ገቢ ውበት የሰጠው /109/ 4 4
ምንድነው ነው የሚለው:: /110/ ሸሸ ... /111/ የስጋጃ ምን 4 4
ጣና /112/ 4

ሀ. የዶር ቀሽ /113/ ወይም ለዶር ቀሽ የሚጠበቀው ሣር /114/ 4
ለ. አበባና ሣር /115/ 4
ሐ. ገጠና ቢራቢሮዎች — ይላል:: /116/ እና የቱ ነው የሚሆነው 4
መልስ /117/ የትኛው ነው የፊታውራሪ መሸሻን ገቢ ያገኙት ምንድና 4
ቸው ?/118/ እሺ ! /119/ [እጅ ካወጡ ተማሪዎች ለአንዱ ፈቀዱ]:: 4 c

ወ/ተማ. አበባና ሣር:: /120/ [ይቁ]:: 8
መ/ር. በደንብ ተናገር ቆም ብለህ/: /121/ 6
ወ/ተማው. አበባና ሣር ::/122/ 8
መ/ር. አበባና ሣር / ሣር/123/ ከየኪቲት አበባ ጋር ተጣምሮ መጥቷል::ለዶሮ 3
ቀሽ ይጠበቅ ለምን /124/ ይጠበቅ ለምን ፤ ሣር / አበባና ሣር ናቸው:: 3
/125/ መልሱ አበባና ሣር ይሆናል:: /126/ 3 3
(2) [ገማሹን ጥያቄ መሣሪያው አልቀረጸውም]::
ጠ. ከረምት /127/ መ. በጋ ነው:: —ይላል/128/ 4 4
አሺ/ /129/ [እጁን ሳወጣች ተማሪ ፈቀደች]:: 6
ብ/ተማ. በፀደይ ወራት:: /130/ 8
መ/ር. በ — ፀደይ ወራት:: /131/ ከምንባቡ አንፃር ነው መሄድ ያለብን:: 3
/132/ የፊታችን መሸሻ ገቢ በወጉ ይጠበቅ ይሆናል:: ከዓመት/133/ 5 5
ዓመት ሊያምር ይችል ይሆናል:: ገን የፀደይ ወራት /134/ የበለጠ 5
ደምቀ ፤ ሞቀ እናገኘዋለን::/135/ አበቦችም በወጉ ሸሸ .../136/ 5 5
ሲጠቁብት ማነው /137/ ቢራቢሮዎችም በወጉ ሲጠቁብት የሚያባየን 5
/138/ በፀደይ ወራት መሆኑን ነው:: /139/ 5 5
(3) ፀ/140/ ከሰው ሕይወትና /141/ ጊዜ ጋር በተመሳሰይነታቸው 0 4
/142/ የተጠቀሱት ፤ /143/ 4 4
ሀ. ሎቃያዎች /144/ ለ. ወበትና ዐደማ /145/ 4 4
ጠ. ቢራቢሮዎች/146/ // መ. ከረምትና በጋ ናቸው—ይላል:: 4
/147/ ፀ/148/ 4 0
ብ/ተማ. ወበትና ዐደማ:: /149/ [እጃቸውን ካወጡት ውስጥ ተፈቀደላት]:: 8
መ/ር. እስቲ እንደገና ቆም ብለሽ/ /150/ 6
ብ/ተማዋ. ለ. ወበትና ዐደማ:: /151/ [ይ ↑]:: 8
መ/ር. ወበትና አደማ ፤ ነው ?/152/ አሺ//153/ [ሌላ መሳሽ አይል ስጡ]:: 4 6
ወ/ተማ. ሎቃያዎች:! /154/ 8
መ/ር. ሎ — ቃ — ያ — ዎች / ሎ — ቃ — ያ — ዎች:: /155/ 3
(4) ሸሙጡ ያባደረባት ሰዓት ፤ ሸሙጡ /156/ ያባደረባት ሰዓት ፤ 4
ምን ዓይነት ሸሙጥ ነበረ ታስታውሳላችሁ?/157/ ፀ/158/ ሸሙጡ ያባደረባትን 4 0
ሰዓት /159/ ታስታውሰዋለህ፤ አሸናፊ//160/ 4 6
ወ/ተማ. በቅዳሴ ላይ ሁለት ቤቶች የተጠቀሱት /161/ ቤቶች ያደረሰባት ሸሙጥ 8
ነው:: /162/ 8
መ/ር. አዎን / በቤተክርስቲያን በቅዳሴ ወቅት / 163/ ሁለት ሰደሎች /164/ 3 3
ያሙጡ ቤቶች /165/ የሠነዘሩባት ሸሙጥ ነው:: /166/ // ሸሙጡ 3 3
ሲባል ያንን ማለታችን ነው:: /167/ 3
ሀ. /168/ ለወሳጆችዋ ተገለጻለች:: /169/ ለ. ተሉ 4 4
ትረባዋለች /170/ ጠ. በልብዋ ታበሰለስለዋለች/171/ 4 4
መ. እምና ተቀበለችዋለች-ይላል:: /172/ አሺ//173/ 4 6
ወ/ተማ. በልብዋ ታበሰለስለዋለች:: /174/ 8
መ/ር. በልብዋ ታበሰለስለዋለች / በልብዋ ታበሰለስለዋለች::/175/ [ሙኪና 3
ጥፈንባ ድምፀ ከወጡ 3 ጊዜ ያህል ተሰማ]::

.../4

56

(5) ፀ/176/ ለ—ገጸባሕሪዋ /177/ የትኛዋ ነች ገጸባሕርዩ ማለት? 0 4
ፀ/178/ የትኛዋ ነች ገጸባሕርዩ ስንል? /179/ 4 4
ተተ. ሰበለወንገል:: /180/ [ጥቂት መልስ ሰጡ]:: 8
መ/ር. ሰበለወንገል! /181/ [በአጽንኦት]:: ለገጸባሕሪዋ ውስጧዊ የጠዘነ 3
ስሜት /182/ መባባስ ምክንያት የሆነው /183/ 4 4
ሀ. ለፊታውራሪ አስገ መታጨትዋ ነው::/184/ [ሌሎች አማራጮች አልተ 4
ቀረጹም:: በተነሱት እጆች አንጻን ጠየቁ]::
ቢተማ. የዐይሟዋ መገፋት:: /185/ 8
መ/ር. የዐይሟዋ መገፋት/186/ነው ከምንባቡ አንፃር ~~/186/~~ ትክክል ነው 3
/187/ ፀ/188/ // ሊሽ! /189/ 4 0 6
ወተማ. የሰማቸው ሹሙት ነው:: /190/ 8
መ/ር. የሰማቸው ሹሙት ነው:: /191/ የሰማቸው ሹሙት ነው::/192/ 3 3
ፀ/193/ 0
(6) [ትእዛዙ ባይ ቀረጽ የታለፈ ይመስላል]::
••ስሜታዊ ና ቸው"::
ለ. [አልተቀረጸም - አሳነበቡትምና]::
ጠ. ስሜትን /194/ የሚከተሉ ና ቸው:: 4
መ. /195/ የሰውን ልብ /196/ የሚስቡ ና ቸው:: /197/ 4 4
ወተማ. [እጅ አውጥቶ ተፈቅዶለት በማይሰማ ድምጽ ለመመለስ ሞከረ]:: × ×
መ/ር. ኸረ ቆም በለህ! /198/ 7
ወተማው. ስሜትን የሚከተሉ ና ቸው:: /199/ [ቁጭ ፈገግታ እያሳየ መለሰ]:: 8
መ/ር. ስሜትን የሚከተሉ ና ቸው:: በመሠረቱ /200/ ጥቅል በሆነ መልኩ ፣ 3
በአጠቃላይ ሁኔታ ስንመለከት፣ /201/ ደም ግባትና ውበት /202/ 3 3
ወይም ለዛ የሰውን ልጅ ሸሸ ... /203/ የሚስቡ ይሆናሉ:: የሰውን -3
ልጅ ከሚስቡት /204/ ጉዳዩች አንዱ ፣ የሰዎች ደም /205/ ግባት፣ 3 3
የሰዎች ለዛ ሊሆን ይችላል:: /206/ ሸሸ ... እንደውበት /207/ 3 5
የሚጠፉ ጉዳዩች / 208/ ና ቸው:: ምክንያቱም የውበት /209/ // 5 5
አካላት ወይም ደሞ የውበት ክፍል በመሆና ቸው /210/ ሸሸ ... ስሜ 5
ታዊ /211/ ና ቸውና ሸሸ ... ሁሉም መልስ ሊሆን ይችል ነበረ:: 5
/212/ ከምንባቡ አንፃር ግን ፣ ስሜትን የሚከተሉ /213/ ና ቸው 5 5
ነው:: ስሜትን የሚከተሉ ና ቸው: ነው:: /214/ 5
— ስለዚህ ሸሸ ... እነዚህን /215/ ጥያቄዎች በዚህ መልኩ መሥ 5
ራት /216/ ከቃሉን ሸሸ .../217/ የሚከተሉትን እንደገና /218/ 5 5 6
በራሳቸው ጥረት የምትሞክሯቸው ይሆናሉና /219/ እንጽፋለን:: እንጽ 6
ፋለን! /220/ ሸሸ ... ለሚከተሉት ቃላት /221/ ተመሳሳይ ፈልጉ 6 6
-ይላሉ:: እንገዴ /222/ ፀ/223/ ፀ/224/ [ማስታወሻቸውን 6 0 0
አገላበጡ]::

— መልመጃ (2.1) /225/ ለሚከተሉት ቃላት ተመሳሳይ /226/ 6 6
ፈልጉ: /227/ ፀ/228/ ፀ/229/ // 6 0 0

ሀ. /230/ አልፍኝ /231/ ፀ/232/ [ያለ.ተገ.አስነጠሰው]:: 4 4 0
ለ. /233/ መአዚ /234/ ፀ/235/ 4 4 0

.../5

ጠ. /236/ ውርዝና /237/ ውርዝና /238/ [በስሌዳው ላይ ጻፈው 44
አነበቡት]:: θ/239/ 0
ጨ. /240/ አየተተ. /241/ θ/242/ አየተተጉለጉለ /243/ 440
θ/244/ θ/245/ በስሌዳው ላይ ጻፈው አነበቡት /246/ ከምንባቡ 004
ትዝ ይላቸሁ እንደሆነ /247/ ይህ ቃል ተሠገዘሯል/248/ 44
ሠ. ሸሙቅ /249/ ሸሙቅ /250/ 44
ረ. አጉረበረበ /251/ θ/ /252/ θ/253/ አጉረበረበ 40
/254/ [አየተናገሩ በስሌዳ ላይ ጻፉት]:: 4
ሰ. /255/ ደያ /256/ ደያ /257/ 44
ሸ. θ/258/ θ/259/ ጉረፊ /260/ θ/261/ ጉረፊ /262/ 004
ቀ. /263/ ተዝረበረበ /264/ θ/265/ θ/266/ ተዝረበረበ 440
/267/ [በስሌዳ ላይ አየጻፉ አነበቡት]:: 4

(2.2) θ/268/ የሚከተሉትን ጠረጉች ገለጸ/ /269/ የሚከተሉትን 0
ጠረጉች ገለጸ::/270/ // 6

ሀ. ሙሉ ሰውነት /271/ θ/272/ ሙሉ ሰውነት /273/ 40
ሙሉ ሰውነት /274/ 4
ለ. /275/ ደምገባት /276/ ደምገባት /277/ θ/278/ [የወፎች 444
ድምጽ ከውጭ ይሰማል]::
ጠ. /279/ የሬሳምባ ፣ /280/ የሬሳ አንባ ፣ /281/ 44
ጨ. /282/ ሙሉ አካለዋ፣ /283/ ሙሉ አካለዋ ፣ /284/ θ/285/ 444
ሠ. /286/ የሰማት ጥሳያች ፣ /287/ የሰማት ጥሳያች ፣/288/ 44
[የመኪና ቀተር ድምፅና የጥሩንባ ድም[illegible] ተሰማ]::
ረ. /289/ ሽግሽግ /290/ ሽያቀከm::/291/ θ/292/ θ/293/ 4440
ሽግሽግ:ሽያቀከm /294/ θ/295/ θ/296/ θ/297/ 400
ሰ. /298/ የፍጥረት ሕግ/ የፍጥረት /299/ ሕግ /300/ θ/301/ 444
[illegible] θ/302/ [የተማሪዎች ጫጫታ ከውጭ ይሰማል]:: 0
ሸ. /303/ የቡኩ ዐያ /304/ θ/305/ ሠሰት /306/ 440
ያለ. ተማ አማራጭ ""ሸ""እንዲደገምለት ጠየቀ:: /307/ 8
ጠ/ር. የቡኩ "ያ /308/ [ደገመው አነበቡለት]:: 4

(3) /309/ በሚከተሉት ቃላት መካከል /310/ በሚከተሉት ቃላት 6 6
መካከል /311/ θ/312/ ያለውን ልዩነት /313/ አስረዳ::/314/ 606
በሚከተሉት ቃላት መካከል ያለውን ልዩነት አስረዳ:: /315/ [የወፎች 6
ድምፅ ከቀርብ የመኪና ጥሩንባ ድምጽም አልፎ አልፎ ይሰማል]::
θ/316/ θ/317/ θ/318/ [በስሌዳ ላይ ጻፉ]:: θ/319/ 0-4
θ/320/ ጨለማ ፣ ብርሃን 0L

ሀ. ጨለማ ብርሃን /321/ [አነበቡት] θ /322/ θ/323/ 400
ለ. ሰቃይ ፣ ረፍት /324/ ሰቃይ ረፍት /325/ [የአህያ ጫና 44
ፋት ከውጭ ይሰማል ፣ የመኪና ድምጽም አልፎ አልፎ]
ጠ. ጠዘን ደስታ /326/ θ/327/ 40
[አዚህም ላይ ጥያቄ ""ጠ"" ተለሷል ፣ አልተቀረጸም]
ሠ. ከፉ ፣ በጉ /328/ θ /329/ θ/330/ 40

.../6

95

መልመጃ (3.1) /331/ ከመልመጃ ሦስት ""አንዱን"" ብቻ እንወስዳ 6
ለን:: /332/ ፀ/333/ ፀ/334/ ፀ/335/ [ያለ ተ.ገለ.ባለ 600
ተስማ፣ XX ጠረገ — የመምህሩ] ስለገጸባሕሪዎች /336/ አባባል 4
አጭር /337/ ቅቻት አቀርብ:: /338/ ስለገጸባሕሪያቱ አባባል/339/ 4 4
ወይም ስሉገጸባሕሪዎች አባባል /340/ አጭር ተቻት አቀርብ::/ 341/ 4 4
እና እነዚህን ተሠራላችሁ:: እነዚህን በምትሠሩበት ወቅት /342/ ምን 6
ባቡን ተከተላችሁ ነው:: /343/ የግል ስሜት ብቻ በመከተል የሚሠሩ 6
አይደለም:: /354/ የግል ስሜት ሌላ ዓይነት /345/ መልስ ሊሰጥ 6 6
ይችላል — ምንባቡን በመከተል:: ምናልባት /346/ ምንባቡን እንደገና 6
ማስታወስ ካስፈለገ ፣ መጽሐፉ በእጃችሁ ከሌለ ፣ /347/ አንድ ጊዜ ብቻ 5
በእርጋታ ይነበባል: — /348/ እነዚህን ለመሥራት እንዲያስችላችሁ:: 5
ይሻላል? /349/ 4

ተተ. አዎን! /350/ [ከዚህም ከዚያም መለሱ]:: 8

መ/ር. ማን ያነብብ? /351/ 4

ተተ. በውል የማይሰሙ የተለያዩ ድምፆችን በመጥራት ለአንድ አፍታ ተንጫጩ /352/ 0

መ/ር. ዓለማየሁ ያንብብ:: /353/ [ተማሪው ወደ ፊት ለፊት ወጥቶ ማንበብ ጀመረ]:: 6

ሙተማ. = ቁርስ ሲበላ ሰብለወንጌል ምንም እንኳን የመብል ፍላጎት /354/ 8
ባይኖራት አባት እናትዋ ምክንያት /355/ አገኘተው እንዳይስከፉባት ብቻ 8
የበላች ለመምሰል /356/ እንጀራውን እየቀረሰች ወደ አፏ እያደረሰች 8
/357/ ስትመለስ ቆይታ ማዕዱ ከተነሳና /358/ አባትዋ ሊጠይቋት 8 8
የመጡትን /359/ ሰዎች ለመቀበል ወደ ወንድ እልፍኝ /360/ ከሄዱ 8 8
በኋላ ፣ እሷም ወደ እልፍኝዋ ሄዳ /361/ ልብስዋን ለወጠች:: ከእል 8
ፍኝዋ ደጅ /362/ በበርጩማ ተቀምጣ ፀሐይ እየሞቀች /363/ በአካባ 8 8
ቢው የነበረውን ፀደይ ያሳመረውን /364/ ግቢ ትመለከት ጀመር:: 8
/365/ ፊታውራሪ መሸሻ ግቢ ለሚሉት /366/ ሰፊ ሜዳ ዳር ቀጥ የሚያ 8 8
ስጠብቁት /367/ ከሰርዶ ፣ ከአከርማ ከጉዲና /368/ [XX ቃል] 8 8
አንዱ ላይ ተደግፋ የቆየ ያደገው ሣር /369/ ቀደም ብሎ የበቀለው አፍርቶ፣ 8
ዘግየት ብሎ የተደባለቀው /370/ ቢጫ ፣ ሰማያዊ ፣ ነጭና /371/ 8 8
ቀይ አበባ አብቦ ሲመለከቱት /372/ // ያንን ሰፊ ግቢ ለማስጌጥ ከዳር 8
እዳር የተዘረጋ /373/ አምር የተሠራ /374/ ዝንጉርጉር ምንጣፍ 8 8
ይመስል ነበር:: /375/ 8

= ፀሐይ እየሞቀ በሄደ መጠን /376/ ከዚያ ሰፊ ግቢ የተነጠፈው 8
ሣርና /377/ በበቤቶቹ አካባቢ የተተከሉት የፍሬ /378/ አትክልት 8 8
መዓዛ ከውስጡ መውጣት /379/ አያስመኝም ነበር:: በወፍራምና/ 8
380/ በቁጥጥን ድምፅ አስማምተው እየዘመሩ /381/ ከአበባ ወደ 8 8
አበባ ይዘዋወሩ የነበሩ /382/ ንቦችና አንዱ ጊዜ በተክሉ ዙሪያ፣ 8
ሌላ ጊዜ በሜዳው በተነጠፈው የአበባ ምንጣፍ ላይ/383/ የሚበርሩ 8
በፀደይ ብቻ የሚመጡ /384/ ገጠና ቢራቢሮዎች ፣ ፀደይ /385/ ሳያ 8 8
ልፍ እናጊጥበት ፣ እንደሰትበት /386/ እንሥራበት ብለው የሚጣደፉ 8
ይመስሉ ነበር:: /387/ 8

="ወቀ፡ እንተ፡ ግዕ! /388/ ምንተ፡ እንጻዚ፡ አንዳበብክ፡ እንብ
ተዋበክ፡ /389/ የምንተ፡ በሆንክ፡ በሆንክ? /390/ ምንተ፡ መንፈ፡
የበጋ፡ ... የማያድርቀው፡ የክረምቱ፡ ... /391/ ...

ያጨማል ቀው በሀነ:: ይህ ውበት /392/ አሁን ያልፋል? ይህ አበባ
አሁን ይረግፋል? /393/ [መምህሩ ፊት ለፊት, አትርገጡን, ይገፍ በለው
ጭው ከፍሉን በመቃኘትና ንባቡን በመከታተል ሳይ ና ቸው]::
ከጥቂት ጊዜ በኋላ መአዛና /394/ ስቧቸው የሚበርሩት ቢራቢሮዎችና
/395/ የሚዘምሩት ንቦች እዚህ አይኖሩም:: /396/ ሌላ አበባና
የተዋበ ቦታ /397/ ፍለጋ ይሄዳሉ""እለቸ ሰብለወንጌል:: /398/
በዙሪያዋ የተዘረጋውን አበባና በፍሬ አትክልት /399/ ያገጠና በሱ
የሚከሰቱትን ፍጥረታት / 400/ ዝም ብላ ስታስተዉል ቆየታ:: /401/
:: ●ኒያው በሰው ሕይወትና በጊዜ ጋር /402/ በሚለዋወጡ ሁኔታዎች
መካከል ያለው /403/ ተመሳሳይነት ታስቧት:: /404/ ሁኔታ —
አበባ — ፍሬ — ከዚያ መድረቅ /405/ ከዚያ መታጨድ ከዚያ ፍሬ ያለው
ገለባ/406/ ተቢያ ሆና መቅረት:: /407/ ፍሬ ያለው ብቻ/408/
በዘሩ ለዘለዓለም ሕያው ሆና መኖር:: /409/ ፀ/410/ የሰው ሕይ
ወትም /411/ በፀጋ ደረጃ እንዲህ መሆኑ ነው:: /412/ // ሕፃ
ንነት ፣ ውርዝና ሙሉ ሰውነት /413/ እርጅና ከዚያም ሞት /414/ ዘር
ያለው ብቻ ሕያው ሆና ፣ ዘር የሌለው /415/ ገን ለክ እንደማያፈራው
ሣርና ሁኔታ ተቢያ /416/ ሆና መቅረት:: ወይ ጉሩም! ሰውና
[xx ቃል] እንዴት ተመሳሳይ ና ቸው /417/ እለቸ ሰብለወንጌል በሀ
ሳብዋ:: /418/

=ከዚያም በሕይወት — በተክል ሕይወት የአበባው ፤ /419/ በሰው
ሕይወት የወርዝናው ጊዜ ተመሳሳይነት ታስቧት:: /420/ ተክልና ልምላ
ሜው /421/ አበባው [xx ቃል] በሚያብበት ወራት ቢራቢሮዎች
/422/ ከዙሪያው እንደሚጠፉ ሁሉ ፣ ሰውም የወርዝናው /423/ ጊዜ
ሲያልፍ የሚከብቡትና ያደንቁት /424/ የነበሩት ሁሉ ጥለውት ይጠፋሉ
አለች:: /425/ በተለይ ከ 14—16 ዓመት /426/ የነበረው ዓለሟ
ትዝ አላት /427/ ታጅባ በወጣቶ ቀጥር ከከበበት የዘበኛ አጥር/428/
ወጪ ለመታየትና ለማየት /429/ ይጋፉና ይሽቀዳደሙ የነበሩ /430/
ወጣቶች በዛት ትዝ አላት:: /431/ የዚያን ጊዜ ውጥታ ስትመለስ የነ
በራት /432/ // ኩራትና ዛሬ ደስታና ኩራት /433/ ዛሬ ውጥታ
ስትመለስ ከሚገጥማት /434/ ጠዘንና ጠፍረት ጋር ታቆዋት:: /435/
ከዚያም ደብሪቱና ሰንቶ ጠዋት /436/ አቢተክርስቲያን የቱና ገሩት ሁሉ
/437/ አንድ በአንድ መጣባት:: /438/ [ያለ ተ.ገለ.ጎል: ተሰማ]::
""እኒያ አባተዋ ምን ሊያደርጉ ነው እስረው የሚያወፍሯት /439/
እርደው የሚበሉዋት ይመስል /440/ አወፍረው አወፍረው ለማን ሊሠጡዋት
/441/ ነው ወይቲ ቢጠፋ?" /442/ ""ፊታውራሪ አስገ ጠይቀዋል
አሉ"!: /443/"" የሚማው አባቱን! የልጅ ልጅ ቸውን?""/444/ ሽረ
ለዚያሁም በፊትዋት /445/ ካልሆነ አሳገባም ብለዋል አሉ:: /446/
●ታበር ይመስል ቀዋ ሸማገሌ /447/ ከመሸከም /448/ ያለቸበት
ሥቃይ ይሻላታል /449/ [እንባቢው ልጅ እንደወጋየሁ ንጋቱ ለማንበብ

ሰሞከር ጥቂት ለጆች ፈገገታ አሳዩ]:: እየተባባሉ መሳሳታቸው /450/ እንደገና ጉልቶ ተሰማት:: /451/ አሽሟጠጡቸም እንደገና /452/ // በአካል ፊትዋ ቁመው የሚያሳገጡባት /453/ መስለው ታዩ ዋት/ 454/::

መ/ር. [ከየረድፉ እየተዘዋወረ ክፍሉን በመቃኘት ላይ ና ቸው]::

= ፀጓያው ይሀ በልብዋ ታፍኖ የነበረው /455/ ሽሙጥ ፣ ባቅና ስላቅ /456/ በድንገት ሳታስበው እፍረትና ውርደትን አጭቆሎ /457/ በውስጧ እሳት አስነሳና /458/ አቃጠላት ፣ አነደዳት:: /459/ሙሉ አካልዋ እየቀለጠ ታፈነች /460/ ተጨነቀች:: በኋላ ፣ /461/ በውስጧ የፈላው እሳት /462/ እንደበርቱ እሳተገሞራ ከማገዷው /463/ ሲፈነዳ ሽንፋሎት በአፍና በአፍንጫዋ /464/ ጸየተፏጉለጉለ /465/ የፈላ አንባ ፣ ከዓይኗ እየገነፈለ [xx ቃሉ] በደም ገፅት /466/ያ ገጠሙን ፊትዋን ማበላሸት ጀመረ:: /467/ እንፋሎት የገረፋቸው/468/ አፍንጫዋን ከንፈሮቿ /469/ እንረጡ:: የፈላ እንባ /470/ የገነፈለባቸው ዓይኗ እንጉጉ:: /471/ ጉንጮቿዋ ከለዘና /472/ // ከደም ገባታቸው ታጠቡ /473/ ከተሰቀለበት ገመድ እንገቱን ነፃ/474/ ለማውረግ እንደሚጣጣር ሰው /475/ አፍዋ ተከፍቶ ፣ /476/ ጥርሷ ገጥጦ ፣ /477/ ዓይኗ ፈጥጦ ፣ /478/ ትንፋሿ አጥር /479 / ከጧር ስትታገል /480/ ለተመለከ. ለተመለከታት ራሷ /481/ ጧር ተመስል ነበር:: /482/ ያች የውብት ጣዕያ የሚሉዋት ሰብለወንጌል/483/ ለማስፈራሪያና ለማስጸየፊያ /484/ ያስቀመጧት ተመስል ነበር:: /485/ ይገርማል/ ለካስ /486/ የደም ገባትና ለዛ ስሜትን የሚከተሉ /487/ የስሜት ጥላዎች ና ቸው? ደግነቱ /488/ የፍጥረት ሕግ በመፈራረቅ ላይ /489/ የተመሠረተ /490/ በመሆኑ ነው:: /491/ ፀ /492/ // ጨለማ ብርሃንን /493/ ስቃይ እረፍትን ፣ /494 / ሁከት ፀጥታን ፣ /495/ ጠዘን ደስታን የሚይከተሉ /496/ ቢሆን

ም ሮ: ከመምር: ባለተቻለው: ነበር/497/ ክፉና: በጎ: ተፈራረቆ: /498/ በመሥፈንቸው: ብዙ: ጊዜ: /499/ ደካፉ: ነገር: ሁሉም ጠው: አይ ኖር: በመሆኑ/500/ ብቻ: መምር: ቀቻለለ::/501/ [መምህሩ: እሁን: ሠላ ክፍሉ: ፊት: ከፊት: ተመለሰው: ቆሙ:: ተማሪዎቹም: ምንገሩን: በትኩረት የሚያዳምጡ: ተመስሉ::]

= ሰብለወንጌል /502/ በውስጧ በተነባው /503/ የቷያ እሳት ስትቃጠል /504/ ውስጥ አካልዋ እየቀጠለ /505/ በፈጠረው ችግር ስትቀቀል /506/ በውስጧ በፈነዳው እሳተ ገርማ—ገሞራ /507/ ስትንቀጠቀጥ ስትናወጥ /508/ ከቀየቸው በላይ የምትቀይ ብትሆን ኖር /509/ ምናልባት የሕይወቷ መጨረሻ ባይሆን /510/ ባልቀረም ነበር:: /511/ ከጥቂት ደቂቃዎች በኋላ ራሷን መግዛትና /512/ ሰውነቷን ማፅቅ ስትጀምር /513/ // በአይኗ የጉረፈው እንባ፣ በአፍንጫዋ /514/ የወረደው ንፍጥና በአፍዋ /515/ የተዝረበረበው ለጭ /516/ ደርቀ ስለጨመደደት/517/ ከቤት መስተዋት እምጥታ ብትመለከት /518/ ፊቷ የቡቀ. የቡኮ ዐቃ እንደደፋ ውሻ /519/ በሊጥ የተበከለ መስሉ አገኘችው:: /520/ ጠጓስ አለማየሁ /521/ ፍቅር እስ ከ መቃብር /522/ .

73

ተተ. [የቴቱ ለልጁ አጨበጨቡለት ፣ እሱም ፈገግታ እያሳየ ወደ መቀመጫው ተመለሰ]።

መ/ር. [ፈገግታ እያሳዩ] እንግዲህ ሽሽ ... በተቻለ መጠን /523/ እን 5
ደገና ለማስታወስ የሚረዳችሁን /524/ ምንባብ አገኛታችኋል/525/ 5 5
ሽሽ ... ከቀደምው አሁን የበለጠ /526/ ለማስታወስ ተችሏችሁ፡፡ 5
ምናልባት አሁንም /527/ ደግማችሁ አዳምጣችሁ እንደሆነ /528/ እዚህ 5 5
ላይ የሠፈረት /529/ [በሰሌዳው ላይ የጻፏቸውን ቃላት በጣታቸው እያመ 5
ለከቱ] በጣም አዳዲስ ናቸው በላችሁ የምትቆጥሯቸው ሽሽ ... ቃላት
/530/ እንዴት እንደገቡ /531/ አገባባቸው ምን ይመስል እንደነበረ 5 5
/532/ እንደተገነዘባችሁ ተስፋ አደርጋለሁ፡፡ /533/ // 5 5

=ሽሽ ... /534/ ከዚህ በመነሳት /535/ የተሰጡት ጥያቄዎች 6 6
/536/ ሠርታችሁ ተመጣላችሁ፡፡ /537/ እና በዚህ ላይ ምናልባት 6 6
ለመሥራት ይቸገረናል /538/ ሽሽ ... የበለጠ /539/ ማብራሪያ ያስ 5 5
ፈልገዋል ፣ የምትሉት ጥያቄ ካለ! /540/ ፀ/541/ 4 0

ተማ. [እጁን አውጥቶ ስለፈቀደለት ጠየቀ] አንዱ ድርሰት /542/ ይሄ መጽሐ 8
ፉ ላይ የተጻፈው ከጠዲስ /543/ ዓለማየሁ የተቀዳው ፣ ራሱን እንደቻለ 8
/544/ አንዱ ድርሰት የቀረበ ነው፡፡ /545/ [ከውጭ የመኪና ፆቸ 8 5
ጥሩንባ ድምፅ ጉላቶ ተሰማ] እና አንዱ ድርሰት ደግ /546/ የግድ 9
ራሱን የቻለ መቼት ያስፈልገዋል፡፡ /547/ ማለት መቼና የት እንደተ 9
ሠራ ስለዚህ /548/ ይህ መጽሐፍ ላይ ፣ እንዴት ነው? መቼ ፣/549/ 9 5
የሚለውን ጥያቄ ሲፈታ ፣ የት የሚለውን ጥያቄ ሲፈታ ፣ /550/ መቼ 9
የሚለውን ጥያቄ አይፈታም፡፡ /551/ ይህ ለምንድነው? ስላልገባኝ ነው፡፡ 8
/552/ 8

መ/ር. ጥሩ! ሽሽ... ጥያቄው ራስህ የመለሰከው /553/ ይመስላል፡፡ ይህ 3
ምንባብ የወጣው ፣ /554/ // ከአንዱ ትልቅ /555/ ልቦለድ መሆ 3 3
ኑን፡-ከፍቅር እስከ መቃብር መሆኑን /556/ ከተገነዘብን /557/ 3 3
መቼ ፣ የት የሚለውን ደግ መቼቱን /558/ ለመግለጽ በመጠኑ ፣/559/ 5 5
በመሠረቱ መጀመሪያው /560/ ጊዜና ቦታን ሙሉ በሙሉ መግለጽ የግድ 5
አይሆንም /561/ የግድ አይሆንም፡፡ በአንዱ ልቦለድ፡/562/ ውስጥ 5 5
ምናልባት ቦታውን ከገለጸ /563/ ጊዜውን ባይገልጽ ይህን ያህል ችግር 5
/564/ አይሆንም፡፡ ሽሽ ... ጠቃሚ ሀሳብ አለ፡፡ /565/ ጠቃ 5 5
ሚው ሀሳብ ምንድነው /566/ ፍቅር እስከመቃብር /567/ ፀ/568/ 5 5 0
መጽሐፍ መቼ እንደተጻፈ እናውቃለን፡፡ /569/ ፍቅር እስከመቃብር 5
/570/ ለማናችንም አዲስ መጽሐፍ አይደለም /571/ እንግዲህ ጊዜው 5 5
/572/ ፀ/573/ መቼ እንደሆነ ፣ ከዚያ ልናገኘው እንችላለን፡፡ 5 0
/574/ ቦታው ፣ ይህ ድርጊት የተፈጸመው ቦታው /575/ የት እንደ 5 5
ሆነ ግን እዚህ ተቀምጠልናል፡፡ /576/ // በ-ፊታውራሪ ቤት/577/ 5 5
በፊታውራሪ ግቢ መሆኑን /578/ እንገነዘባለን፡፡ /579/ እንግዲህ 5 5
ከዚህ እንቁር ሽሽ .../580/ [ከውጭ የመኪና ጥሩንባና የሞተር ድ 5
ምፅ ጉላ ብሎ ተሰማ] መቼቱን ሙሉ በሙሉ ለንገነዘበው እንችላለን፡፡
/581/ እሺ! /582/ [እጃቸውን ካወጡ ተማሪዎች ለአንዱ ፈቀዱ 5 6
ለት]

60

1.

ወ ተማ. መቼቱን መቼውንም ይገልፃል መጽሐፉ:: /583/ 9
መ/ር. አቤት! /584/ 4
ወ ተማው. መቼውንም ሊገለጽ ይችላል ፣ ይህ የአሁኑ የአሁኑ ጽሑፍ /585/ 9
የአበቦች ማማር በፀደይ ብቻ ነው /586/ በፀደይ ብቻ እንደሆነ ይገ 9
ለጻል /587/ የአበቦች ማማር:: ማለትም መቼ እንደሆነ /588/ 9 9
የምናውቀ ይመስለኛል-በፀደይ ወራት ነው:: /589/ 9
መ/ር. እህ! ወራቱ ፣ በተለይ ጊዜው /590/ የተወሰነች የፀደይ ወራት 1
/591/ መሆኗን ይገልጻል:: በጣም ጥሩ! /592/ ይጨም አንዱ ነገር 3
ነው:: /593/ 2
ወ ተማ. አንዱ ዓይነት ሀሳብ ነው /594/ [እጅን አውጥቶ ስለተፈቀደለት መለሰ] 9
መ/ር. ጥሩ! አንገኚህ ሸሸ ... በአጠቃላይ ድርጊቱ የተፈጸመው /595/ 5
በታና ጊዜው በመጠኑ ተጠቁሟል:: /596/ // በአጠቃላይ ደሞ ይህ 5
ታሪክ የተፈጸመው ፣ /597/ [ክፍለ ጊዜው ማለቁን የሚያመለክት ደወል 5
ተደወለ]:: የታሪኩ አመጣጥ /598/ ምን እንደሆነ ለገነዘብ እንች 5
ላለን /599/ ከፍቁር አስከመቃብር እንደሆነ ከተገነዘብን /600/ 5 5
በአጠቃላይ የዚያ አካል /601/ ነው ብለን ከወሰድን /602/ ብዙ 5 5
ወጸንቸገርበት አይመስለኝም:: /603/ 5

= ሌላ ጥያቄ! /604/ ፀ/605/ እሺ ሌላ ጥያቄ በሌለ /606/ 4 0
[የእጅ እንቅስቃሴ አያሳዩ] የተሰጡት የቤት ሥራዎች በወቱ ይሠሩ!
/607/ ከእነዚያ በኋላ አጥርና የዓመቱ የመጨረሻ ** ፈተና ** 6
ይደረግልናል::/608/ ፀ/609/ ዛሬ በዚሁ እናበቃለን ፣ እሺ:: 6 0
/610/ [የማስተማሪያ ጽሑፎቻቸውን እየሰበሰቡ ፣ የመጨረሻውን ፀ. 5
ነገር በጣም ዝቅተኛ በሆነ ድምፅ ተናገሩ]::

28

[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
5	8	9	5	3	3	4	6	0	4	0	8	8	8	8	8	8	9	5
5	8	3	5	5	3	4	0	4	0	4	8	8	8	8	8	8	9	5
5	8	3	5	5	3	4	0	0	0	4	8	8	8	8	8	8	9	5
5	8	5	5	5	3	6	4	4	4	4	8	8	8	8	8	8	9	6
5	2	3	5	5	3	8	4	4	0	0	8	8	8	8	8	8	8	9
5	5	3	0	5	4	3	0	4	0	4	8	8	8	8	8	8	8	4
4	5	3	6	5	4	3	4	0	0	0	8	8	8	8	8	8	3	9
4	5	3	6	5	4	3	4	0	4	0	8	8	8	8	8	8	3	9
0	5	3	6	5	4	3	0	4	4	6	8	8	8	8	8	5	3	9
6	4	3	4	0	4	3	4	0	4	6	8	8	8	8	8	5	3	9
6	6	3	4	4	6	3	4	6	0	0	8	8	8	8	8	5	3	9
8	8	5	4	4	8	3	4	6	0	0	8	8	8	8	8	5	5	1
3	3	5	4	4	3	5	0	4	4	0	8	8	8	8	8	5	5	3
4	3	5	4	4	0	5	4	0	4	4	8	8	8	8	8	5	5	2
4	3	5	4	4	4	5	4	4	0	4	8	8	8	8	8	5	5	2
4	5	5	4	4	4	5	0	4	4	4	8	8	8	8	8	5	5	9
6	5	5	4	4	4	5	4	4	8	4	8	8	8	8	8	5	5	5
6	5	5	4	0	8	5	0	4	4	4	8	8	8	8	8	5	5	5
8	5	5	4	8	3	5	0	4	6	4	8	8	8	8	8	5	5	5
8	5	5	4	6	4	5	4	0	6	6	8	8	8	8	8	6	5	5
8	5	5	6	8	4	5	4	4	6	6	8	8	8	8	8	6	5	5
5	4	4	8	4	4	5	4	4	0	6	8	8	8	8	8	6	0	5
8	0	5	6	6	8	5	4	4	6	6	8	8	8	8	8	6	5	5
8	0	6	8	8	3	6	4	4	6	6	8	8	8	8	8	5	5	5
8	0	8	3	3	4	6	4	4	6	5	8	8	8	8	8	5	5	5
8	4	7	3	4	0	6	0	4	0	5	8	8	8	8	8	4	5	4
8	8	9	3	4	6	6	0	0	0	4	8	8	8	8	8	0	0	0
8	2	9	3	0	8	6	4	4	0	8	8	8	8	8	8	8	5	5
8	6	3	4	4	3	0	4	4	0	4	8	8	8	8	8	8	5	6
8	9	1	4	6	3	0	4	4	Oh	Om	8	8	8	8	8	8	5	6
9	9	1	6	8	0	6	4	4	4	6	8	8	8	8	8	8	5	0
8	9	5	8	8	4	6	0	4	0	6	8	8	8	8	8	9	5	5
8	9																	

ጸጋ/ቤት "መ" [illegible]

[illegible] የተሰበሰበ

ተሳታፊ ዎች	•• የመማር — ማስተማር ክንዋኔዎች ••	የተሰጠ አኃዝ
መ/ር.	••ሥነ-ግጥም ምንድነው ••/1/ [የሚለውን የጋለሾን ርዕስ በፀጥታ	Ok
	በበሌዳ ላይ ጽፈው ማስተማር ቀጠሉ::] እህ! ያ ሁላችሁ ጥያቄ የመጀ	
	መሪያው የሚለው ፣ /2/ [እየተናገሩ የጻፉትን በበሌዳው ላይ ጻፉ]:	5
	•• ተስፋዬ የማሚት ፣ /3/ ልዩ ጎበዝ /4/ ተማሪ ነው::"/5/ ጥያቄ	5 5
	ው የሚጠይቀው ፣ /6/ [የወፎች ድምፅ ይሰማል] :: በመጀው /7/ የሚ	
	ሚቱ ልዩ ምንድነው? የሚል ነው:: /8/ [በበሌዳው ላይ የጻፉትን በእ	5
	ጃቸው ጠቁመው እያሳዩ]፣ ግን ከዚያ በፊት /9/ አንድ ነገር ጠይቆአቸው	5
	ነበር:: ምንድነው?/10/ •• ተስፋዬ የማሚት ልዩ ጎበዝ ተማሪ ነው••	5
	የሚለው /11/ በሥርዓተነጥብ ፣ ተገቢውን ሥርዓተ ነጥብ እንዴት /12/	5
	እንገለገላለን? በያቻሁ ተቸው ነው የወጣሁት አይደለም?/13/	4
ተ.ተ.	አዎን /14/ [ድ.ቋ]	8
መ/ር.	እሺ! ማነው ትክክል መሆኑን ፣ የትኛው ትክክል /15/ መሆኑን የሚነግረን	4
	ማነው? [ፈገግታ እያሳዩ] እንዴት ቢሆን /16/ ትክክል ይሆናል? /17/	4
	ፀ/18/ እሺ! /19/ [የወፎች ድምፅ ይሰማል]	0 6
ሲ.ተማ.	ያሉን ከመጀመሪያ እስከመጨረሻ በሥርዓተ ጥቅስ ውስጥ እናስቀምጠዋለን::	
	/20/ //	8
መ/ር.	በትእምርተ ጥቅስ ውስጥ እናስቀምጠዋለን?/21/	4
ሲ.ተማዋ.	ተስፋዬ ከሚለው ጋ /22/ ነጠላ ሠረዝ /23/ [ድ.ቋ]	8
መ/ር.	ተስፋዬ ብሎ ነጠላ ሠረዝ ፣ /24/ [እየተናገሩ በበሌዳ ላይ ጻፉት]::	3
ሲ.ተማ.	የማሚት ልዩ ብሎ/25/ ነጠላ ሠረዝ /26/	8
መ/ር.	የማሚት ልዩ ብሎ ነጠላ ሠረዝ /27/ [እየተናገሩ በበሌዳ ላይ ጻፉት]	3
	ለምንድነው ነጠላ ጥቅስ? ቀለበቱ ልክ ነው?/28/ በፀጥታ በቦታቸው	4
	መሳሽ አዘዙ::/29/	6
ወ.ተማ.	ልክ አይደለም. ትእምርተ ጥቅሱ:: ምክንያቱም /30/ ትእምርተ ጥቅስ	8
	የምንጠቀመው ለምሳሌ /31/ በአንድ የሰበሰበ ወይም የደርሰት /32/	9
	ሥራ ውስጥ ሆኖ ይኸ አባባል /33/ ተናጋሪው አንዱ ሲሆን ሆኑ ፣	9
	አናራቢዩን ... /34/	9
መ/ር.	[እያቋረጡት] አዎን! አናራቢዩን የሚለውን ምን አልን ?/35/	3
	የሚነገረው ቀንጥ ቃል ፣ የአማርኛ ቀንጥ ቃል አይደለም:: /36/	5
	ይኸ ሌላው ጠቀሜታ ነው /37/ ስለ ሥርዓተ ነጥብ ስንነጋገር:: እዚህ	5
	ቦታ ላይ ግን ጥያቄው ምንድነው?/38/ ተስፋዬ የማሚት ልዩ የሚለው	5
	/39/ ነገር ምን ዓይነት ሥርዓተ ነጥብ ቢሰጠበት ፣ /40/ // የተስ	5
	ፋዬን ማንነት ፣ የማንነት ጥያቄ /41/ ይመልሳል? ስለተጨማሪ [illegible]	4
	[XX ጠረገ] እንነጋገራለን አይደለም ?/42/ ተስፋዬ የማንነት የሚመለከ	5
	ተሆነ /43/ ተስፋዬ እዚህ ዐ. ነገር ባለቤት ነው /44/ የተስፋዬ	5
	[illegible] /45/ [illegible] /46/ [illegible] /47/	5 4 4
ተ.ተ.	ተጨማሪ:: /48/	8
መ/ር.	ተጨማሪ ይሆናል:: ስለዚህ /49/ የባለቤት ተጨማሪ ወይም የተሳቢ	3
	ተጨማሪ የሚባለም /50/ ነገር አለ ፣ ተጨማሪ ሆኖ የሚመጣውን/51/	5
	ነገር ከዋናው ባለቤት ለመለየት /52/ ነጠላ ሠረዝ እንጠቀማለን::	5

[illegible] = 205 -

ላሳ ምሳሌ ላሳያችሁ:: /53/ [እየተናገረ በሰሌዳው ላይ ጻፈ]:: 5
••የት/ቤት /54/ ጓደኛዬ /55/ አስፋ ጸገን /56/ ተሳገት/57/ 5 5 5
ሸኘሁት::/58/ [ያለ ተ.ገለ.ባል] እንደዚህ የሚለ ዐ.ነገር በመጨ፤ 5
/59/ የት/ቤት ጓደኛዬን ተሳገት ሸኘሁት /60/ በቂ ዐ.ነገር ነው:: 5
ነገር ግን /61/ // ተሳገት የሸኘሁትን ሰውዬ ማንነት መግለጽ/62/ 5
አስፈላጊ ከሆነ ፣ ማነው? ኪሉት ጓደኞች /63/ ልታቸው አይደለም ፣ 5
ወንድምገታ አይደለም ነገር ግን ማንን ነው?/64/ [በሰሌዳው ላይ የጻ 5
ፈትን እያመለከተ]::

ተተ. አስፋ ጸገን:: /65/ 8

መ/ር. እንደዚህ በማምጣት /66/ ጊዜ ምን እናደርጋለን? /67/ 5

ተተ. ነጠላ ሠረዝ እንጠቀማለን:: /68/ 8

መ/ር. እንግዲህ አሁን ጥያቄው እዚህ ጋ ምንድነው?/69/ ተከፋዩ የሚሚት ልጁ, 5
ገበዝ ተማሪ ነው /70/ የሚል ከሆነ ፣ "የሚሚት ልጁ /71/ የሚለው 4
ነገር ምንድነው?" ነው:: /72/ በሰዋ.* በሙያው ምንድነው? ነው:: 4

ሀ. ተካቢ፣ /73/ ለ. ባለቤት፣/74/ 4
ሐ. ተጨማሪ፣ መ./75/ቅጽል፣/76/ 4

ፀ/77/ ረገገታ እያሳዩ ወሳኞ በማጨታቸው ብቻ ጠጭ:: /78/ 0

ወ ተማ. ተጨማሪ ፣ ተጨማሪ /79/ 8

መ/ር. ተጨማሪ! አገኛችሁት?/80/ አዎ! ጥሩ! /81/ 3
_ ሁለተኛው ጥያቄ ከሚከተሉት ዓ.ነገሮች /82/ ትክክለኛው የቱ ነው,? 4
/83/ //, [ያለ ተ.ገለ.ባል] 4

ሀ. አሥር ብሮች አሉኝ ፣
ለ. አሥሮች /84/ ብሮች አሉኝ፣ 4
ሐ. አሥር ብር /85/ አለኝ:: /86/ [xx ...]:: 4

ፀ/ 87/ ፀ/88/ እሺ! /89/ [ባወጡት በርካታ እጆች ለአንዱ ተራ 0 0
ሰጡ]::

ወ ተማ. ሐ. አሥር ብር አለኝ:: /90/ 8

መ/ር. አሥር ብር አለኝ:: አሥር ብር አለኝ::/91/ [እየተናገረ በሰሌዳው 3
ላይ ጻፈ]:: አንድ ጥያቄ /92/ እዚህ ጋ ይነሳል አሁን:: አሥር 5
ከአንድ /93/ በላይ ነው አይደለም? ሽ?/94/ አሥር ከአንድ በላይ 5
ነው:: ታዲያ አሥር ብሮች /95/ ለምን አላልንም? /96/ [በሰሌዳ 4
ው ላይ ጻፈ]:: አንድ ከሆነ ነጠላ ነው /97/ አይደለ? አሥር ግን 5
ብዙ ነው:: አሥር ከሆነ /98/ አሥር ብሮች አሉኝ ፣ ለምን አሉኝ:: 5
አንልም /99/ ፀ/100/ 4

ወ ተማ. [በሚይስማ ... መልስ ሰጠ]: X

መ/ር. አዎን! ይኸ ነው ምክንያቱ:: /101/ እንቲ ... እስቲ/102/ 3
[ለሌላ ልጅ እድል ሰጠ]:: /

ወ ተማ. ምክንያቱም በሕብረተሰቡ ዘንድ የተለመደ ስለሆነ /103/ 9

መ/ር. አዎን! በቋንቋ ውስጥ እንደተነጋገር ነው /104/ //. በቋንቋ ውስጥ ተጠ 3
ያቂ የለም:: /105/ በቋንቋ ውስጥ ትክክል ነው /106/ ለቋንቋ ትክክ 5
ለኛነቱ /107/ መስፈርቱ ማነው? ማነው ብለናል? /108/ [በሰሌዳው 4
ላ እየጻፈ]::

ተተ. ሕብረተሰቡ:: /109/ [ጥቂቶ መለሱ]:: 8

መ/ር. ሕብረተሰቡ! ሕብረተሰቡ:: /110/ ሕብረተሰቡ አሥር /111/ በሰቀበው 3

... = 184 ...13
... = 16

አሥር ከአንዱ በላይ ነው /112/ ብሮች አሉኝ ለምን አንልም ብለን ፣
የሰቀበው ጥያቄ ታነበ፣ ሕብረተሰቡ /113/ ይለዋል ወይ? በአሁን በፊት
እንዳልኳችሁ /114/ // ሕብረተሰቡ መኪና ሰፊን ነው ያዘወተረው /115/
[በበሌላው ላይ ጸፋት] መኪና ሰፊ ነው:: በቀለ /116/ መኪና ሰፊ ነው
እንጂ በቀለ ጫማ ሰፊን አላዘወተረም:: /117/ ተጠየቀ ነገር አምጥተን
የሚሰፋው /118/ መኪና ነው? አይደለም የሚሰፋው /119/ መኪና ነው?
አይደለም:: ልብስ ነውና መኪና ሰፊ መባል /120/ የለበትም የምንል ከሆ
ነ ፣ ሕብረተሰቡ አላለውምና /121/ ሕብረተሰቡ ያለው ነው ምን የሚሆነው?
/122/

ተተ. [በውል በማይሰማ ድምፅ አጉረምራሚ ድምጽ መለሱ]

መ/ር. ትክክል የሚሆነው:: /123/ ስለዚህ እዚህ ጋ አሥር ከአንዱ /124/ //
በላይ ስለሆነ ፣ አሥር ብሮች አሉኝ ተገቢ ሳይሆን /125/ አሥር ብር
አለኝ ጥሩ ነው:: /126/
_ ስኩ ሦስተኛው ከሚከተሉት /127/ ዓ.ነገሮች ትክክለኛው የትኛው
ነው?/128/
ሀ. /129/ እንደነሱ ስስታም አላየሁም ፣
ለ. እንደነሱ /130/ ስስታሞች አላየሁም ፣
ሐ. እንደነሱዎች ስስታሞች /131/ አላየሁም ፣
መ. _መልሱ አልተሰጠም:: /132/ ■/133/ [መምህሩ የቀኝ እጃቸውን
አይበሉባ ከገንባራቸው ላይ አስደገፈው ጥቂት ተንጐራደዱና] እጆቻቸውን ከወጡ
በርካታ ተማሪዎች "መላሽ በጧት ጥቂት ብቻ አዘዙ"!: /134/

ወ ተማ. ሀሊታው "ሀ":: /135/ ምክንያቱም ስስታም የሚለው /136/ ቅጽል
ስለሆነ ብዙ አድርገን መውሰድ አንችልም /137/

መ/ር. ስለዚህ! ስለዚህ! /138/

ወ ተማ. ሀሊታው "ሀ" መልሱ ይሆናል:: /139/

መ/ር. ምን ይላል? /140/

ወ ተማ. እንደነሱ ስስታም አላየሁም:: /141/

መ/ር. እንደነሱ ስስታም አላየሁም! በቃ! እሱ /142/ ጥሩ መልስ ነው::
ጥሩ! /143/
_ አራተኛው ከሚከተሉት ዓ.ነገሮች ውስጥ ትክክለኛው የትኛው ነው?/144/ //

ሀ. ጥቁሩ ሰዎች መጡ፣ ለ. ጠቋራ ሰዎች /145/ መጡ፣
ሐ. ጥቋቁሩ ሰዎች መጡ፣ መ. ጥቁሮች /146/ ሰዎች መጡ
/147/ አ! አንተ! /148/ [ብዙ እጆች ተነስተው ነበር]

ወ ተማ. ጥቋቁሩ ሰዎች /ሐ/ :: /149/

መ/ር. ጥቋቁሩ ሰዎች ?ነው ?ነው?/150/ አቤ!/151/ [ከተነሱት ብዙ እጆች
ለአንዷ ተማሪ ፈቀዱ]

ሴ ተማ. ጥቁሮች ሰዎች:: /152/

መ/ር. ጥቁሮች ሰዎች ነው! ጥቁሮች ሰዎች መጡ:: /153/
_ አምስተኛው ጥያቄ /154/ ከዘመኑ ወጣቶች ብዙ የጊዜ ማባለፊያዎች
/155/ ሥፍራ አሉ:: /156/ ከዘመኑ /157/ ለዘመኑ-ለዘመኑ -

[illegible] = 183
[illegible] = 163
[illegible] = 20

ወቢቶች /158/ ብዙ የጊዜ /159/ ማሳሰቢያዎች /160/ ሥፍራ/161/ 4 4 4
አሉ:: /162/ [በሰሌዳው ላይ ጻፈች]:: ዐ/163/ ፀ/164/ ስህተቱ 4 9
ምንድነው? ነው:: /165/ // 4
ሀ. የጾታ ስለመስማማት ነው ወይ?/166/ 4
ለ. የባለቤትና ግሥ ስለመስማማት ነው ወይ?/167/ 4
ሐ. የቁጥር ስለመስማማት ነው ወይ? [ፈገግታ አያሳዩ]
መ. የቅጽል ስለመስማማት /168/ ነው ወይ? 4
/169/ ሕጻ ባወጡት ውስጥ በፀጥታ መላሽ ጠቁሙ /170/ 4
ቢ/ተማ. የቁጥር ስለመስማማት:: /171/ 8
መ/ር. የት ጋ?/172/ 4
ቢ/ተማዋ. የጊዜ ማሳሰቢያ የሚለው ... /173/ 8
መ/ር. የጊዜ ማሳሰቢያ የሚለው?/174/ የጊዜ ማሳሰቢያ ሥፍራ አሉ? ሽ?/175/ 7 4
[ሁለሷ ልጆ ጠየቁ] 8
ወ/ተማ. የቅጽል ስለመስማማት:: /176/ 3
መ/ር. የቅጽል! /177/ የት ጋ?/178/ 8
ወ/ተማው. ማሳሰቢያ ሥፍራ ፣ ሥፍራዎች ማለት ሲገባው ፣ ማሳሰቢያ ... /179/ 5
መ/ር. [አቋረጡትና] ሥፍራ ካለበ አሉ ቁጥር ነው፡፡ /180/ 5
ቁጥር ማለት ምንድነው? ቁጥር /181/ የምንለው አሉ ምንድነው? አንድም 5
ነጠላ ፣ ሁለትም ምንድነው?/182/ ብዙ ነው:: ታዲያ ሥፍራዎች አያሌ 5
ከኝ ጾታ ይሆናል?/183/ 5
ወ/ተማው. _ ማሳሰቢያ የሚለው ማሳሰቢያዎቹ /184/ ማሳሰቢያዎች የሚለው ሥፍራዎች 8 5
አሉ ነው:: /185/ // 2
መ/ር. አሀ! /186/
ወ/ተማው. _ ማሳሰቢያዎቹ ማሳሰቢያዎች የሚለው /187/ ሥፍራዎቹ አሉ ነበር::/188/ 8
መ/ር. አዎን! ነገሩ ታዲያ የቅጽል ሳይሆን /189/ አሁን ምንድነው የሚሆነው? 7
የቁጥር ነው የሚሆነው:: /190/ የጊዜ ማሳሰቢያ ሥፍራዎች አሉ ነው:: 5
/191/ 5
_ ፥ የሚቀጥለው አቶ ፍስሐ /192/ አቶ ፍስሐ ገንዘብ /193/ የቸገረው 4
/194/ ይመስላል /195/ እኔ /196/ ተገኝ ስላለችኝ /197/ ከሱ 4 4 4
አካፍለዋለሁ:: /198/ 4
ተተ. ... ላካፍለው እችላለሁ:: /199/ [አረሚቸው] 8
መ/ር. አቶ ፍስሐ ገንዘብ የቸገረው ይመስላል ፣ /200/ እኔ ተገኝ ስላለችኝ 4
ከሱ ላካፍለው እችላለሁ! አይደለም?/201/ [ሁሉ አርማቀን ተቀበለው]:: 4
ዓ. ነገር ውስጥ ያለው ስህተት ፣ [በሰሌዳው ላይ ወይ ጻፈች ዓ. ነገር
በቀኝ እጃቸው አውራ ጣት አመለከቱ] ፣ 4
ሀ. የባለቤትና የግሥ ስለመስማማት ፣ /202/
ለ. የቁጥር ስለመስማማት ፣ 4
ሐ. የጾታ ስለመስማማት ፣ /203/ 4
መ. [illegible] /204/ [illegible]! /205/ // [[illegible]] ::
ወ/ተማ. የጾታ ስለመስማማት ነው:: /206/ 8
መ/ር. የጾታ? የት ላጋ?/207/ 6/208/ አይዞህ!/209/ የት ጋ?/210/ 3 0
ወ/ተማው. ተገኝ "ስላለችኝ" ከሱ የሚለው /211/ በታ ላይ "ላካፍለው" ... /212/ 8

መቅጣት 161

.../5

ማር. 122

መ/ር. እያን! በሳለቸን አንበታይ ናት ፣ ቤት ናት /213/ አይደለም? እሱ 3
ደግሞ ተበአታይ ሆነ:: እንዴት ነው መሆን የነበረበት?/214/ ከሰው 3
ከሆነ /215/ ጸታው አንድ ይሆናል ማለት ነው:: /216/ ፀ /217/ 3 3
– ሰባተኛው ጥያቄ "አበፋውና ከባሁን /218/ የገዟቸው የእርሻ 4
መሬቶች ለም ከመሆናቸውም ሌላ "ዓሸ"ና ቸው በሚለው ዓ.ነገር ውስጥ ሊገባ
የሚችለው /219/ ቃል የትኛው ነው?/220/ አበባ! /221/ 4 4

ወ/ተማ. ኩታ ገጠም:: /222/ 8

መ/ር. ኩታ ገጠም! ወሰንተኛ /223/ ማለት ነው:: ኩታ ገጠም ጨንጫ /224/ 3
የማያበቅል ቦታ ነው:: ለም ብሉ ... /225/ // 5

ወ/ተማ. እዚህ ላይ ለ. አዳሪ ሊሆን አይችልም?/226/ 8

መ/ር. አዳሪ ምንድነው?/227/ 4

ተተ. ያልታረሰ መሬት :: /228/ 8

መ/ር. ያልታረሰ መሬት ነው:: /229/ ለም ናቸው ካለ ገን ምንነታቸው ይታያል? 3
/230/ [ያል.ተ.ገለ.ባለ.] ሁለቱም ጉን ለጉን ከሆኑ ኩታ ገጠምተነታቸው 5
ይሻላል:: /231/ 5
– ስምንተኛው "በሏቸው /232/ አማፂ ሰው በመሆኑ ሁልጊዜ ለአለቆቹ 4
"ዓሸ" ይወዳል::" /233/ 4

ሀ. ፊት መንሳትን ለ. ፊት ማስመታትን
ሐ. ፊት ማዞርን መ. ፊት ማኮሳተርን /234/ 4

ወ/ተማ. ፊት ማስመታት :: /235/ 8

መ/ር. ፊት ማስመታት /236/ አሉሁ ብሎ መሄድ ማለት ነው:: 3
/237/ ሥራ ሳይወዱ ይችላል:: /238/ 3
– የሚቀጥለው /239/ ሥርዓተ ነጥብ ነው የሚጠይቀው እ?/240/ 4
ሀ. "እንቺስ እስከሳለ አለ ከበደ":: /241/ [እየተናገሩ በበሌዓ 4
ላይ ጻፉት/:: ከዚያም ሦስቱን አማራጮች ለ፣ ሐ እና መ"ን
በፅጥታ በበሌዓ ላይ ጻፏቸው]::
ፀለ/242/ ፀለ/243/ ፀለ/244/ ፀለ/245/ // ፀለ/246 0ኪ=
ፀለ/247/ ፀለ/248/ ፀለ/249/ፀለ/250/ ፀለ/251/ ፀለ/252/ 0ኪ=
ፀለ/253/ ፀለ/254/ ፀለ/255/ ፀለ/256/ ፀለ/257/ ፀለ/258/ 0ኪ=
ፀለ/259/ ፀለ/260/ ፀለ/261/ ፀለ/262/ ፀለ/263/ ፀለ/264/ 0ኪ=
ፀለ/265/ // 0ኪ=
ለ. "እንቺስ? እስከሳለ አለ "ከበደ::
ሐ. "እንቺስ? እስከሳለ "አለ ከበደ::
መ. እንቺስ እስከሳለ? አለ ከበደ:: 4
ቀጥሎ በሥርዓተ ነጥብ ትንሽ ከተነገረው ነገር /266/ የትኛው ነው.
ትክክለኛ /267/ አዳዲፍ?/268/ ፀ/269/ ፀ/270/ [ጉርደዱ 440
ጉርደዱ በለው ጉርርስቸውን አጸዱ] አንድ ተማሪ እንዲያስ አዘዙት
/271/ 6

ወ/ተማ. "ው" ነው:: /272/ እንቺስ እስከሳለ የሚለው የሉሳ ስው አባባል... 8
/273/ 9

ጠቅላላ = 149
መ/ር. 132
ተማ. 17

.../6

6

መ/ር. ••መ•• ነው፡፡ የከበደ አባባል በመሆኑ /274/ እሱ በትእምርተ ጥቅስ 3
ውስጥ ይጻፋል፡፡ /275/ ከዚያ በኋላ የጥያቄ ምልክት ይገባል፡ /276/ 3
ምልክቱ ትእምርተ ጥቅስ ውስጥ መሆን አለበት፡፡ /277/ ፀ/278/ [ስለ 3
ዓውን አፀፋና የሚከተለውን ጥያቄ በፀጥታ በሰሌዳው ላይ ጻፉት] •ሚቀጥለው
/279/ 4

ፀለ/280/ ፀለ/281/ ፀለ/282/ ፀለ/283/ ፀለ/284/ፀለ/285/ 0ከ፡
ፀለ/286/ // ፀለ/287/ ፀለ/288/ ፀለ/289/ ፀለ/290/ፀለ/291/ 0ከ፡
ፀለ/292/ ፀለ/293/ ፀለ/294/ ፀለ/295/ ፀለ/296/ ፀለ/297/ 0ከ፡
ፀለ/298/ ፀለ/299/ ፀለ/300/ ፀለ/301/ ፀለ/302/ ፀለ/303/ 0ከ፡
ፀለ/304/ ፀለ/305/ ፀለ/306/ ፀለ/307/ // ፀለ/308/ ፀለ/309 0ከ፡
ፀለ/310/ ፀለ/311/ ፀለ/312/ ፀለ/313/ ፀለ/314/ ፀለ/315/ 0ከ፡
ፀለ/316/ ፀለ/317/ 0ከ፡

ሀ. ••ስፋ/ እንደ ሕፃን ለምን ለምን? ማለት ቧታበዛ ምናለበት••፡፡
ለ. ••ስፋ!••እንደ ሕፃን 'ለምን? ለምን?' ማለት ባታበዛ ምናለበት፡፡
ጠ. ••ስፋ! እንደ ሕፃን ለምን/ለምን? ማለት ባታበዛ ምናለበት፡፡
መ. ስፋ/ እንደ ሕፃን ለምን ለምን ማለት ባታበዛ ምናለበት!
[ፊገገታ እያሳዩ] የትኛው ነው ትክክለኛው አጻጻፍ? /318/ ••ስፋ! 4
እንደ ሕፃን ለምን ፣ ለምን ማለት ታበዛለች••/319/ እንዱ የሚጠቅመው 4
ነገር ሥርዓተ ነጥብ /320/ አነባበብንም ያስተካክላል፡ /321/ 5
የትኛው ትክክል ነው እንዴትስ ይነበባል?/322/ ፀ/323/ በዉት ጥቂት 4 6
ብቻ እጆቻቸውን ከወጡት ውስጥ አንዱ እንዲመልስ አዘዙ፡፡ /324/
ወ ተማ. ፀ/325/ /[XX ያለ] ስለሆነ ያው /326/ ትእምርተ አንክሮ ያስ 0
ፈልጋል፡፡ /327/ // ይከኛው ደግሞ ለምን ለምን የሚለው /328/ 8
እዚህ ጥያቄ [እጅን እያወራጩ] ምልክት ስለሚያስፈልገው ፣ /329/ የሌላ 8
አነጋገር ስለሆነ ትእምርተ ጥቅስ ... /330/ 8
መ/ር. ጠቀሳሳ? ልክ ነው? /331/ ሽ? /332/ በዉት ጥቂት ብቻ እንቅን 4
አዘዙት /333/ 6
ወ ተማ. •መ•፡፡ /334/ 8
መ/ር. ••ው••//335/ እስኪ እንበበው! /336/ 3
ወ ተማው. ••ስፋ/ እንደ ሕፃን /337/ ለምን ለምን ማለት ታበዛለች፡፡"/338/ 8
መ/ር ባታበዛ! /339/ 4
ወ ተማው. ባታበዛ ምን አለበቱ፡፡ /340/ 8
መ/ር. ለምን ይህቺ ነጠላ ቀ ትእምርተ ጥቅስ ፣ ለምንድነው የሚጠቀመው /341/ 4
ወ ተማ. የሷ አነጋገር ስለሆነች ... /342/ [ዶ ፒ] 8
መ/ር. ለምን ያኛው ፣ ድርቡ ነጠ. ነጠላ /343/ የጥቅስ ምልክት አለህዎ? 4
/344/ [ፀለተ. ገለ. ባለ]፡፡ 4
ወ ተማ. ሦስተኛ ሰው ስለሆነች፡፡ /345/ ሦስተኛ ሰው ስለሆነች//346/ 8
መ/ር. አይደለም! /347/ // አ! /348/ [ጠየቀ ሌላ ተማሪ]፡፡ 7
ወ ተማ. ከአነጋገር ላይ የተወሰደ /349/ የተወሰደ ጥቅስ ፣ ከጥቅስ ላይ የተወ 8
ሰደ ጥቅስ ስለሆነ /350/ በ ... 8
መ/ር. [አጨራረትና] ከጥቅስ ላይ የተወሰደ ጥቅስ ሳይሆን፣ /351/ 7
እስኪ አንብው! /352/ 6

ጠቅላላ = 130 -

ወ.ተማው. በአንዱ ጥቅስ ውስጥ ጥቅስ ምን ጊዜም በ ... /353/

መ/ር. [አቋረጡትና] "አዎን! በጥቅስ ውስጥ ውስጥ /354/ ጥቅሱ፣ ከሆነ ነጠላ ጥቅስ ይደረግለታል"":: ይኸንን ሥርዓት ነው /355/ ላይ ""ፈርስት ሲሚስተር"" የተነጋገራችሁ ይመስለኛል:: አይደለም?/356/:: እሺ! እንደ ሕፃን ይኸ ለምን ለምን /357/ የሚለው ነገር የማን ነገ ገር ነው /358/ የጥናው ጥቅስ ባይሆን ፣ ሕፃን ልጅ የሚለውን /359/ ነው:: የሕፃናን ልጅ ነው የወሰደው ማለት ነው:: ከዛ በኋላ /360/ እዚህ ጋ ባታከዚ ምናለበት ብሉ /361/ እንደዚህ ማድረግ አለበት:: /362/ [ቃለከቱን በሰሌዳው ላይ አሳዩት] ይኸኛው ተገቢ ይሆናል:: ወረስን:: /363/ [ጉርርአቸውን አጸዱ] እሆህ! እሺ:: /364/

ፀ/365/ ፀ/366/ ፀ/367/ // ፀ/368/ ፀ/369/ ፀ/370/ ፀ/371/ [መምህሩ ጉንበስ ብለው ማስታወሻቸውን እያገላበጡና ቸው:: ተማሪዎቹም የተለዋወጡቋቸውን ደብተሮች በመላለሱ ይታያሉ]::

መ/ር. ዛሬ ደግሞ የምንነጋገረው /372/ ስለግጥም ነው:: / [XX ጠረገ/ የሚባለውን ማለት ነው:: /373/ የምንነጋገረው ዛሬ /374/ በግጥም ላይ ነው:: /375/ ግጥምና ስድ ንባብ ምንድነው ልዩነታቸው? ወይም /376/ ግጥም ምንድነው? ብሎ መጠየቅ ይቻል ይሆን?/377/ ምን ልዩነት አለ?/378/ ግጥም ምንድነው ከዝርው እንዴት ይለያል? /379/ [ያለተ. ገለ. ባለ] በፀጥታ በቦታቸው መለሽ ጠበቁ:: /380/

ወ.ተማ. ግጥም ዜማዊ ነው:: /381/

መ/ር. ግጥም 1ኛ. ዜማዊ ነው:: /382/ ጥሩ /383/ [በሰሌዳው ላይ አየጻፉ]::

ወ.ተማ. ስሜትን መኰርኰር:: /384/ [እጅ አውጥቶ ተፈቅዶለት]

መ/ር. ኧ? /385/

ወ.ተማው. ስሜትን በመኰርኰር ያነባባል:: /386/

መ/ር. ስሜትን ይነካል:: ይኰረኩራል! /387/ // [በሰሌዳው ላይ አየጻፉ]

ወ.ተማው. _ እና ሲጻፍም /388/ ስንኝ አለው:: /389/

መ/ር. ስንኝ:: የስንኝ ቋጠሮ ነው:: /390/ ሌሊስ? /391/ እጅ ካወጡት አንዱን በቦታቸው በቻ ጠቁመው /392/

ወ.ተማ. የቃላት ቁጥብነትና ተመራጭነት:: /393/

መ/ር. ቁጥብ ነው:: ወይም /394/ ይኸ ነገር አዎቅ ነው:: /395/ ኧ! ምሳሌ እናንሳ እስቲ:: ለምሳሌ /396/ ፀለ/ 397/ ፀለ/ 398/ ፀለ/399/ ፀለ/400/ ፀለ/401/ ፀለ/402/ ፀለ/ 403/ ፀለ/404/ ፀለ/405/ [የሚከተለውን ግጥም በሰሌዳ ላይ አየጻፉ ነበር]::

""ሸረ ምረር ምረር ሸረ ምረር ቅስን

ባለ መምረሩ ነው ጫካ የሚቀቀል::""

ይኸን ባለሁለት ስንኝ ስንኝ ማለት ምንድነው መጀመሪያ?/406/ ስንኝ የምንለው ነገር፣ /407/ // እህም! [ጉሮሮአቸውን አጸዱ] በግጥም ውስጥ በአንድ /408/ መስ. አንድ መስመር ግጥም ማለት ነው:: አንድ መስመር:: /409/ የስንኝ አንድ መስመር ምን ይባላል /410/ ""ስንኝ"" ይባላል:: ይኸ ባለሁለት ስንኝ /411/ ግጥም ነው:: /412/

ጠቅላላ = 186 …/8

ዐረፍ = 165

••ኧረ ምረር ምረር ኧረ ምረር ቀለ፣ /413/ 5

ባለ መምረሩ ነው ቅባ •ሚቀቀል::" /414/ 5

የመጀመሪያው ነገር ዘማዊነትን ማጓመጥ ነው:: ሲነበበ ፣ /415/ ሲነበበ 5

ለነባሩ ለገዶ /416/ ዓይነት ስም አለው:: /417/ 5 5

ንን ንን ንን ንን ንን /418/ [በቃለ ቸው] 5

ይታያችኋል ዘማው? ዘማ ማለት ይኸ ነው:: /419/ 5

ኧረ ምረር ምረር ኧረ ምረር ቅለ፣ /420/ 5

ንን ንን ንን ንን ንን ንን /421/ 5

ዘማ ነው ዘማ አይደለም? /422/ 5

ተተ. [በውል በማይሰማ አጉረምራሚ ድምጽ መለሱ]:: X X

መ/ር. ይኸ ለዩ ያደርገዋል:: /423/ 5

— ••ባለ መምረሩ ነው ቅባ •ሚቀቀል•• /424/ ዘማ አለው ዘማ 5

የለውም? ዘማው /425/ ይታያችኋል? አሁን ያስኩት? ስሜትን ይኩረኩራል፣ 5

አይኩረኩርም? /426/ ••ዌል! ••አንደገና ለምቀ ነው ፣ ለምቀ አይደለም? 5

/427/ /// ኧረ ምረር ምረር ኧረ ምረር ቀለ ፣••ቀለ ብተመር ይቯልሃል• 5 5

/428/ ቅባ ብተመር ይቯልሃል:: /429/ እና ባለመምረሩ ምን እየተቀ 5

ቀቀለ ነው? /430/ ቅባ ይቀቀላል:: ይኸ ነገር [በአጀ አንቀስቃሴና 5

በፊገገታ ጭምር አያባዩ] ባለሁለት /431/ ስንኙ መሆኑ ብቻ አይደለም:: 5

ሀሳቡም ቢሆን ስፊ ነው እኮ /432/ ሰፊ አይደለም? ምን ይገባችኋል

አስቲ? /433/ [ፊገገታ አሳዩ] እንዲህ ተራ /434/ ነገር ነው እንዴ? 4 4

••ኧፈ ምረር ምረር••እስኪ ከማህበራዊ /435/ ኑሮ ጋር ማያያዝ ቀከሩ 5

አምቀ /436/ ነው:: ብዙ ሀሳብን በአንድ ጊዜ ማለት [illegible]ሏል – በሁለት 5

ስንኙ::/437/ ••ኧረ ምረር ምረር ኧረ ምረር ቀለ፣" /438/ መምረርህ 5

ጠቅሞ ሃለ ቀለ፣ /439/ ባትመርና እንደ ቅባ የምትጣፍጥ ቢሆንማ /440/ 5 5

ኖሮ ምን ትሆን ነበር? /441/ 5

ተተ. ተቀቀል ነበር:: /442/ 8

መ/ር. ተቀቀለ ነበር:: /443/ ከማህበራዊ ሕይወት ጋር ሲያያዝ /444/ 3

አንዱ የሚለው ነገር አለ:: ኧ? /445/ [illegible] /446/ እንዲ 5 5

ዝም ብለህ የምትቀበል ዓይነት ከሆነክ /447/ ትጠቃ. ጥቃት ይደርስብ 5

ሀል:: አይደለም:: /448/ // እንግዲህ አንዴም ስሜትን ይነካል ፣ 5

/449/ ሁለትም ስንኙ በውብው አለ:: ሆስትም /450/ ምንድነው? 5

ዘማዊ ነው:: /451/ ሌላው ነገር ቀበበ ከመሆኑ ቢቯገር ፣ ምን 5

የሆነ ሀሳብ ያስተላልፋል? /452/ አምቀ የሆነ ሀሳብን ያስተላልፋል:: 5

/453/ የመጀመሪያው ነገር ስንኙ ይኖረዋል:: ተባብለናል:: /454/ 5

ስንኙ ማለት /455/ [በበሌዳው ላይ በቀስት አያባዩ] ሌላኛ በግጥም 4

ውስጥ የምናገኛቸው /456/ ሌሎች ጉዳዮች አሉ? /457/ አኪ/[ጉዳዮች 5

ያወ፬ ወተማ. ጠየቀ ፊቀዱ] /458/ X X

Correction Coding 5→6

ወተማ. [በማይሰማ ድምጽ መለስ ስጡ::

መ/ር. ምን ማለት ነው? /459/ ምን ማለት ነው ቤት መታ? /460/ አሀሀ! 4

[ጉርርአቸውን አጸዱ] ይኸ ገጥም ቤት መታ ፣ ይኸ ገጥም ቤት አለመታ

ም፣ /461/ ምን ማለት ነው? /462/ ምን ማለት ነው ቤት መታ ፣ 4

ቤት አለመታም? /463/ 4

ወተማ. /አንዱን አውጥተ መምህሩ በለፈቀዱለት/ ••በተመሳሳይ

ፊደል ጀምር ፣ በተመሳሳይ ፊደል ጨረሰ"፡፡ /464/ 8
መ/ር. እያን እዚህ ጋ ተመልከቱ /465/ ቤት መምታት ማለት /466/ የመጀመሪ 3 5
ያው ስንኝ የመድረሻ ቃል /467/ ሆሄ አለ፡፡ የመጨረሻው ቃል ቀል ነው 5
፡፡ /468/ የመጨረሻው ድምፅ ምንድነው?/469/ // 5
ተተ. "ል" ነው፡፡ /470/ [ጥቂት መለሱ]፡፡ 8
መ/ር. "ል" ነው፡፡ /471/ ይኸ አንድ ቤት ነው፡፡ ""ባለመምረሩ 3
/472/ ነው ቅኔ የሚቀቀለ""፣ ሉሲ "ል" ነው፡፡ ተመሳሳይ ናቸው ? 5
/473/ ተመሳሳይ አይደሉም? /474/ 4
ተተ. ተመሳሳይ ናቸው፡፡ /475/ 8
መ/ር. አሁን እዚህ ምን ሆነዋል ማለት ነው?ቤት /476/ መተተዋል ነው፡፡ 5
/477/ እዚህ ግን መታሰብ ያለበት ነገር /478/ ቤት በማመታት ጊዜ 5 5
ይኸ /479/ ቤት መምታት [በሰሌዳው ላይ አያሳዩ] ሁለት መልክ አለው፡፡ 5
/480/ የመጀመሪያው ስንኝ የመጨረሻው /481/ ቃል ከመጣ ቤት /482/ 5 5
ምን ይባላል? መምቻ ይባላል /483/ [ጻፉት በሰሌዳው ላይ] የሁለተኛው 5
ስንኝ የመድረሻ /484/ ቃል ከመጣ ደግሞ ፣ ቤት /485/ አ? መድፊያ 5 5
ተብሏል፡፡ ቤት/ 486/ መምታት ማለት በተመሳሳይ ሆሄያት/ 487/ ገጥ 5 5
ሙን መጨረስ ማለት ነው፡፡ /488/ ""በበያኙ ደረጃ በ.""በደፊክንግ"" 5
ደረጃ /489/ // ነገር ግን ቤት መምታት የሚለው አንደገና /490/ 5 5
ሁለት ቦታ ሊከፈል ይችላል፡፡ /491/ የመጀመሪያው ስንኝ /492/ የመድ 5 5
ረሻ ቃል ቤት መምቻ ሲባል ፣ /493/ ይኸ የመጨረሻው ስንኝ /494/ 5 5
የመድረሻ ቃል ደግሞ /495/ [በሰሌዳው ላይ በመነ አየጠ] ቤት 5
ምን ይባላል ? /496/ ቤት መድፊያ ይባላል፡፡ እዚህ ጋ ሊነሳ የሚ 5
የሚችል ጥያቄ አለ፡፡ /497/ ቤት መምታትና /498/ ቤት መምቻና 5 5
/499/ ቤት መድፊያ መሆን ብቻ ሳይሆን ፣ /500/ ፀለ/501/ ፀለ 5 5 4
/502/ [ሰሌዳውን አፀዱት] ግጥሙን በስንኞች መከከል /503/ ፀ/504× 0h 5
የሀሳብ /505/ መሰናሰል /506/ // — መሰናሰል ማለት — እንደሰንሰለት 5 5
መያያዝ፡፡ /507/ ቤት ለመምታት ሲባል /508/ ብቻ የመጀመሪያው ስን 5 5
ኙና /509/ // ሁለተኛው ስንኝ በሀሳብ የማይሰናሰሉ ከሆነ /510/ 5 5
ያ ግጥም ግጥም አይደለም፡፡ /511/ ቤት መምታት ይቻላል፡፡ /512/ 5 5
_ ምሳሌ እናቅርብ /513/ [ያለ ተ.ገለ.ባለ] ፀ/514/ ለምሳሌ /515/ 5 0 5
[ማስታወሻውን አገላብጠው የሚከተሉትን ስንኞች በሰሌዳው ላይ ጻፉ]፡፡
ፀለ/516/ ፀለ/517/ ፀለ/518/ ፀለ/519/ ፀለ/520/ ፀለ/521/ 0h=6
ፀለ/522/ ፀለ/523/ ፀለ/524/ ፀለ/525/ 0h=4

(1) "የፈረንጆች አውሬ ሰው ነው ዓሣማ፣
ተበረከረኩልሽ ድምጽሽን ሰበማ፡፡"

(2) "የጠረር መፋቂያ ጥርስ ያነጣል አሉ፣
ፍትሺን ሳኪልን ለማመጣው ሁሉ፡፡"

_ እዚህ ጋ ማየት የሚቻለው /526/ ነገር፣ እያን ቤት መተቷል?/527/ 5 4
ወይስ አልመታም ?/528/ 4
ተተ. መተቷል፡፡ /529/ // [ዱ ፒ] 8
መ/ር. አ ? /530/ 4
ተተ. መተቷል፡፡ /531/ [በተመሳሳይ ሁኔታ]፡፡ 8

መስመር = 182
[illegible] = 177

መ/ር. በምን ጨርሷል ? ሁለቱ በ ''ው'' /532/ ጨርሰዋል:: በምን ጨርሷል ? 5
/533/ ሁለቱ በ ''ሉ'' ጨርሰዋል:: ቤት መትቷል አለመታም ? /534/ 5 4
ተተ. መትተዋል:: /535/ 8
መ/ር. ነገር ግን /536/ ቀድም ያነሳነውን ግጥምና [በሰሌዳው ላይ አየጻፉ] 5
በዚህ መሃል ያለውን ልዩነት ተመልከቱ:: የሀሳብ ሳይሆን /537/ 5
የ ይዘቱ ሳይሆን /538/ በቅርጽ ደረጃ እንመልከት:: /539/ ''የፈረ 5 5
ንጆች አውሬ ሰው ነው አሣማ'' ስለምንድነው የሚያወራው ? /540/ የፈረንጆች 5
አውሬ አሣማ ይባላል:: /541/ እንዲያው ለመባል ካልሆነ አሣማ የፈረንጅ 5
ብቻ አይመስለኝም:: /542/ ነው እንዴ? ነገር ግን /543/ የፈረንጆች 5
አውሬ ሰው ነው አሣማ ከተባለ ፣ /544/ የሚቀጥለው ነገር ምናልባት ዓሣ 5
ማን /545/ የሚበላውን ሁሉ ፣ ያገኘውን ሁሉ ያግበሰብሳልና ወይ እንደዚያ 5
መሆን አለበት:: /546/ ወይም ደግ የዚያ ነገር መሆኑን /547/ ማምጣት 5 5
አለበት እንጂ ፣ የመጀመሪያው ስንኝ /548/ ስለ አሣማ የፈረንጅ አውሬነት 5
ካወራ በኋላ ፣ /549/ ሁለተኛው ስንኝ ላይ ደግ ድምጸን ስሰማ 5
/550/ ተበረበረኩለሽ የሚለው ፣ የሀሳብ ግንኙነት አለ ? /551/ 4 4
ተተ. የለም:: /552/ 8
መ/ር. ስለዚህ [በሰሌዳው ላይ በጻፉት ግጥም ላይ ''x'' ምልክት አድርገው]
ይሄ የሁለት ዓለም ግጥም ነው:: /553/ የሁለት – ከቋንቋ አንፃር ስና. 5
የው /554/ – ዓለም ግጥም:: /555/ ስለዚህ ግጥም ግጥም ለመሰኘት 5 5
እንቅ መለኪያው ምንድነው? /556/ ሁለቱ ስንኞች ወይም የሚጻፉ ስንኞች በሀ 5
ሳብ ምን መሆን አለባቸው ? /557/ የተሳሰሉ መሆን አለባቸው:: /558/ 5 5
በሀሳብ አንድ ጉዳይ ፣ አንድ ጉዳይ ላይ /559/ [ቀኝ እጃቸውን ጨብጠው 5
እያሳዩ] የሚያወሩ መሆን አለባቸው:: /560/ ''የጠረር መፋቂያ ጥርስ 5
ያነጻል አሉ'' ጥሩ ! /561/ ያነጻል ፣ እኔ ጠረር አይደለሁም እንዴ. 5
/562/ ነኝና ሳኪሉኝ አንድ ነገር ነው:: /563/ ጥርስ ያነጻል እዚያ 5 5
ያው ፣ ስለዚህ ምን አድርገናት ነው ? /564/ ሳኪሉን በሀል በሀሳብ ተጋ 5
ናኝቷል:- /565/ እዚያ ያለው ጥሩ ስለሆነ :: ነገር ግን ''ፍተኪን 5
ሳኪለን /566/ ለተመሳሳሽ ሁሉ'' ከጥርስ ከመፋቂያ ጥርስ ማንጣት ጋር ፣ 5
ዝምድና አለው ? /567/ 4
ያለ ተማ. የለውም:: /568/ 5
መ/ር. ስለዚህ አሁንም ይሄ [በግጥሙ ላይ ''x'' ምልክት አድርገው] የሁለት
ዓለም ፣ ግጥም ከነሱ ይፈረጃል:: /569/ አባይነት ! ጠይቅ እሲቲ ! 5
/570/ ዐጠ/ /571/ , ዐጠ /572/ 6
ወ ተማ. የጠረር መፋቂያ ጥርስ እንደሚያነጣ አይደለም? ያተነገረው ? /573/ 8
መ/ር. አዎን:: /574/ 2
ወ ተማሪ. እዚህ ጋ ፍተኪን /575/ ሳክለን ያለቸው የጥርሷን ንጣትን /576/ 8 8
ለማሳየት ፍትሯን አይታ ለማወቅ ከሆነስ? /577/ [እጆችን እያወዛወዘች 8
ከቡና በሉ ጥሩ ጠየቀ ፣ ጥቂት ተማሪያች ሳቁ]::
መ/ር. አዎን
ወ/ር. አዎን፣ የጠረር መፋቂያ ጥርስ ያነጻል አሉ ፣ /578/ ፍተኪን ሳኪለን 1
ለማ... እዚህ ጋ ጥርስ /579/ ማንጣትን ለማወቅ አይደለም:: [መ/ር. 7
ፈገግታ አሳዩ በርካታ ተማሪዎችም ሳቁ]:: ይመስላል እንዴ? /580/ 5

ፍቀር ነው ለዚህ ጋ:: /581/ [ምሁሩ ባቂ] ሽሽ... ··ፍተሺን
ሳቢልን ለማመጥ ሁሉ·· ነው /582/ እንጂ ጥርስ በፍተገራፊ /583/
ላይ ጥርሷን ለማየት ታስቦ እንደሆነ መቻም /584/ አይመስለኝም::
ነው እንዴ? /585/ [illegible]::

አይመስለኝም [አየባቁ] ስለ ጥርስ ማንጧት አወራች /586/ እዚህ
ጋ ደግሞ ፍተሺን ሳቢልን ማለት እናፍቀሻለሁ /587/ ነው እንጂ ፣ ጥርሷን
ፈልጉ አይመስለም:: ጥርሷን ብቻ /588/ ለማረጋገጥ ፈልጉ አይመስለም::
/589/ //. ከዚህ ሌላ ግን /590/ 6/591/ [ማስታወቂውን ሲያገኝ
በጣም ቆይተው] ወይቅ አሁን! /592/ [አኝን ያወቁ አንዱ ወ/ተማ.]::

ወ/ተማ. ቋንቋ ··ገራማቲካሊ·· ስና የው ሽሽ ... /593/ ከሰው ከሕብረተሰቡ ጋ
ነው የሄደው ተበሏል:: /594/

መ/ር. አዎን:: /595/

ወ/ተማው. _ እና ለምሳሌ ቀደም የሠራ ነው ጥያቄ /596/ ··መኪና ስፌ" ሆኗል::
እና ሕብረተሰቡም ተቀብሎታል:: /597/

መ/ር. አዎን! /598/

ወ/ተማው. _ ብዙ ጊዜ ደግሞ /599/ በጉጥም ላይ በሚወጡ ነገሮች ላይ /600/
ሕብረተሰቡ ተቀብሏቸው ፣ ቋንቋው /601/ የማይቀበላቸው አሉ:: /602/
[ጉብጥ ብሎ ቀና ዳስኩን ተደገፍ]

መ/ር. ለምሳሌ! /603/

ወ/ተማው. _ ስለዚህ ይነቀፋሉ:: /604/

መ/ር. ለምሳሌ! /605/ [ደገመው ጠየቀት]

ወ/ተማው. _ [xx ጨረገ] የ_አንተና ዘፈን ፣ የዓለማየሁ እሸቴ /606/ ዘፈን
··አሁንም ቀደምም ታስከክለች ደርቻ/607/
··እኔ እንቺን ማገኘቴ··/608/ [በለው አንዱ ስንኝ አገዙት]

መ/ር.

ወ/ተማው. _ ሕልም ነው ዘንድሮ··ይሰጣ እና /609/ // የደር መስከከትና የአጧን
ማገኘትን ነው የሚገልጸው ... /610/

መ/ር. [አቋረጣትና] ምን ግንኙነት አለ? ነው::/611/

ወ/ተማው. _ ምንም ግንኙነት የላቸውም:: /612/

መ/ር. አዎን:: /613/

ወ/ተማው. ሕብረተሰቡ ግን ሙሉ በሙሉ ተቀብሎት /614/ ከብዙ ዓመት በፊት
ጀምሮ አሁንም ይኸው እየተሰማ ነው:: /615/

መ/ር. ይለቀል / ሕብረተሰቡማ ይለቀል:: /616/ ይለቀል:: ማሕተም-አቡ.
ስላለው /617/ ነው የምናመጣው:: ነገር ግን እዚህ አምጥተን /618/
በንጹሕ ሀሳብ ደረጃ ግጥም /619/ የምንለውን ነገር ምንነትን /620/
[illegible] ስንመረምር መጽሐፍቶችን ብናነብ /621/ እንዲያው
በአብዛኛው ዘፈኖችን ብታነባቸው /622/ [የእጅ እንቅስቃሴም እያደረጉ]
በውስጣቸው ያሉት ነገሮች በአንድ ጉዳይ ላይ አያተኩሩም:: /623/
በግጥም ንጹሕ ሀሳብ ፣ በንጹሕ ሀሳብ /624/ ደረጃ ግጥም ብለን የምንጠ-
ራው /625/ ነገር ግጥም ለመባል /626/ ምን መሆን አለበት? ሀሳቡ
አንድ መሆን አለበት:: /627/ ሕብረተሰቡማ ይላል ያ ማለት ይኸ /
628/ በንጹሕ ሀሳብ ደረጃ ግን ግጥም የምንለው /629/ // ነገር
ምን መሆን አለበት? በእንግሊዝ እንዲህ /630/ በሚታበበ ደረጃ ፣

ግጥም ምን መሆኑን የምናውቅ በያቸ እንደነዚህ /631/ ዓይነቶችን ግጥሞች እንጽፍም /632/ በመጀመሪያ ደረጃ እንደነዚህ ዓይነት ግጥሞች ሽሽ ... /633/ ምናቸ ናቸው ? የሕዝብ ሀብቶች ናቸው:: /634/ በምን ደረጃ ነው የሚታወቀት ? /635/

ተተ. በሥነ ፅሑፍነት ደረጃ:: /636/

መ/ር. በሥነ ፅሑፍነት ደረጃ /637/ ነው የሚታወቀት:: ስለዚህ ሕብረተሰቡ ይሉ ቃል /638/ አይለውም ማለት አይደለም:: ግን ያን ሕብረተሰብ /639/ ያለውን ነገር እዚህ አምጥተን ስናጠናው ፣ ግጥም /640/ ብለን እኛ ከምንፈርጀው ጉዳይ ጋር /641/ በግጥምነት ሀሳቡ ምን መሆን አለበት ነው:: /642/ ሀሳቡ አንዱ መሆን አለበት:: /643/

ወ ተማሪ. _ እና ሀሳቡ ተቀባይነት አለው ማለት ነው ? [ቆም ብሎ] /644/

መ/ር. ይለቃል ! ይለቃል፡፣ ያ ቃል ነው እኮ:: አሁንም የተምታታበሁ/645/ ነገር አለ:: ሚ. ስትርጉም /646/ ማለትና /647/ ቤት ለመምታት ሲባል ማለት አንዱ አይደለም/648/ አንድ ሌላ ምሳሌ ልስጥሁ:: /649/ // [ያለ ተ. ገለሰብ ሳል. ተሰማ] ለምሳሌ /650/ ፀ/ 651/ ፀ/652/ ፀ/653/ ፀ/654/ ፀ/655/ ፀ/656/ ፀ/657/ ፀ/658/ ፀ/659/ ፀ/660/ ፀ/661/ ፀ/662/ [ማስታወሻቸውን ሲያገላብጡ ቆይተው የሚከተለውን ግጥም በሰሌዳው ላይ ጻፉ]

"የማነው በሬ እገዜር የመረቀው፣
እገርግም ገብቶ ጭዱ ይነፈንፋል::" [ፈገግታ አሳዩ]

[የጻፉትን ግጥም አነበቡት፣]

"የማነው በሬ እገዜር የመረቀው፣/663/
እገርግም ገብቶ ጭዱ ይነፈንፋል::"/664/

[በርካታ ተማሪያች ሳቁ]

መ/ር. በሀሳብ ተገናኙ ፣ አልተገናኙም ? በሀሳብ አንድ ነው፣አንድ አይደለም?/665/

ተተ. አንድ ነው:: /666/

መ/ር. አንድ ነው - በሀሳቡ:: ይኼ የቃር /667/ ግጥም ነው:: ለምሳሌ ሌላ ግጥም ለምሳሌ /668/

"አፋፍ አፋፍ ስሄድ አገኘሁ ዊኖጀ፣ /669/
እገር የን ስይዘው ዓይኗ ፍጥጥ አለ::"/670/ // ይሉሃል::

[ተማሪ በሳቅ ተንከተከተ ወንያው የከፋለ ጊዜው ማብቂያ ደወል ተደወለ]

_ ይሺ/671/ ""ቆሪል"" ለዘመናዊነቶቹ ገጣሚያች ፣ ለዘመናዊያች /672/ ገጣሚያች ቤት አልመታም /673/:: ለጥንታዊያን /674/ ገጣሚያች ግን ግጥም ነው:: ምክንያቱም ምንም ያሟላልና ነው:: /675/ ሀሳቡ ምን የሆነ ነው ? የተሰናሰለ ነው ፣/676/ የተሰናሰለ አይደለም?/677/

ያለ ተ. ተማ የተሰናሰለ ነው /678/

መ/ር. [በሰሌዳው ላይ እያሳዩ] እገዜር መርቀታል-/679/ እገርግም ገባ፣ ምን አገኘ ?/680/ ጭዱን ይበላል- ዓይነት ነገር:: ይኼ ""ተራዊ ሽናለሰ""/681/ ለሚሉት ለባሕላዊያን ገጣሚያች ነው:: /682/ ሁሉ ተኛው አንተ ደገፍ የምትለኝ ነገር አሁን ይሆንን /683/ ""ሰባይ t" ሕብረተሰቡ ሕብረተሰቡ ሁሉ ተኛውን /684/ ሰንኝ ለሚ. አብዛኛው ተኩረቱ አምን ላይ ነው?/685/ የዚህ ዓይነት ግጥም ""የጠረር መፋቂያ ""

መትሐሐ:193 መ/ር- 181

ለመጀመሪያው /686/ ስንኝ አይደለም:— እኮ ዋናው ትኩረቱ:: ዋናው
/687/ ትኩረቱ የት ጋ ነው? መጨረሻውን ለማስተሳሰኛ ነው:: /688/
ኛ ቶውን ሳኪሉን ለሚለው ነገር ቤት እንዴት አድርገ /689/ለምታ ነው
ጥንቆቆ እንጂ ቤት ለመምታት /690/ የላይኛው ስንኝ ከታችኛው ስንኝ
ጋር በሀሳብ መያያዝ ነበረበት /691/ በጭለው አይደለም:: /692/ //

ወ.ተማው.: እ.ን. እኮ ችግሬ-አሁን ሽሽ ... እሱን ተቀብያለሁ /693/ እንተኮን
ተቀብየዋለሁ፣ እና ግጥም መስሚያት [ሬቶን አኩሳተር] አለባቸው ስንኞች..
/694/ [ቁጭ ብሉ እጀችን እያወራ]

መ/ር. ግጥም ለመባል! /695/ [illegible]::
[illegible]::

ወ.ተማው.: ግጥም ለመባል ይስማማሉ:: /696/ ግን ቀደም እነዚያ ጥያቄዎች ስንሠራ
/697/ ከሕብረተሰቡ ጋር ነው የምንሄደው ተባብለናል:: /698/ እና
አንድ ሕብረተሰብ ሽሽ ... ማንኛውንም /699/ ነገር ለምሳሌ ግጥም
/700/ ሀሳቡም አይገናኝ ፣ ቤቱም አይምታ ግጥም /701/ ነው ብሉ
ካቀረበው ተቀምጦበታልና የገዶ እንጠቀምበታለን
_ እንደቀደሙ /702/ [በቀኝ እጁ አውራ ጣት ወደኋላው እሳየ]

መ/ር. እንገለገልበትም አይደለም:: /703/ እንገለገልበታለን— አሁንም::ነገር ግን
በንዴ ሀሳብ /704/ ደረጃ እዚህ ግጥምን በምናጠናበት /705/ ጊዜ
ግጥም የምንለው ነገር /706/ ምን መሆን ለበት? በሀሳብ:: /707/
እንገለገልበትም ማለት አይደለም:: /708/ አትበል አንለውም እኮ ሰባይ፡
ሕብረተሰቡን /709/ ሕብረተሰቡ ሰብይ. ይለዋል:: ነገር ግን እዚህ
/710/ አምጥተን በንዴ ሀሳብ-እሱ እኮ ስለበት /711/ መምታት ፣
ስለበት መደፋት ፣ የሚያውቀው ነገር የለም::/712/ አንተ ተረበት ስለ
መጣህ አይደለም እንዴ ቤት፣ ቤት መደፋት፣ /713/ // ስንኝ፣ ምናምን
የሚለውን ነገር የምነገርህ? [በስሌዳው ላይ እየጻፈ] እነሱ ግን/714/
ለምንድነው የሚሉት? በጊዜው /715/ ሀሳባቸውን ብቻ ለማስተሳሰር እንጂ
ያንን /716/ አምጥተን እኛ በጥናት ደረጃ-አሁን እዚህ ቋንቋውን እያጠ-
ናን ነው:— /717/ ቋንቋውን አምጥተን ስናጠና ሕብረተሰቡ እንደዚህ
/718/ ይለዋል:: በንዴ ሀሳብ ደረጃ ግን ግጥም መሰንት ያለበት፣
/719/ በቲዮሪ ምን መሆን አለበት? በሀሳብ /720/ የተሳሰለ መሆን
አለበት:: ይኸ ንዴ ሀሳቡ ነው! /721/ ንዴ ሀሳቡ ነው /722/

ወ.ተማው.: በአሁኑ ሰዓት እያጠናን ያለነው?/723/

መ/ር. እያን! /724/

ወ.ተማው.: ከአሁንም በኋላ እንደነዚህ ዓይነቶችን እንለም?/725/

መ/ር. እንለም! /726/ ከአሁን በኋላ እንደነዚህ ዓይነት ግጥሞች ካጋጠሙን
ምን ግጥሞች ናቸው ብለን እናስቀምጣቸዋለን?/727/

ተተ. የሁለት ዓለም ግጥሞች::/728/

ወ.ተማው.: እና እንደዚህ ዓይነት ነገሮች ካጋጠሙን ፣ /729/ ሳንጠቀምባቸው
ስንቀርና /730/ የ. ሕብረተሰቡ ትምህርት እንሰጣለን /731/ ማለት
ነው?/732/

መ/ር. በቃ! በንዴ ሀሳብ ደረጃ::/733/

[ከውጭ የት/ቤቱ ማስሚያ ድምጽ ጉልቶ ይሰማ ጀመር የሴቶች ልጆች
ጫጫታ ድምጽም]::

ወ/ተማው. _ እንሰጣለን:: ግን አሁን የሠራነው ሥራ የሕብረተሰቡን /734/ // 9
ቀድሞ እኩል ነኝ አሁን ጥያቄውን ያነሳሁትን ለሰሁት ተቃዋሚነት/735/ 9
[ቀጭ ብሎ ,በእጁ ወደ ሰሌዳው እያመለከተ] ባይሆን ቀድሞ አሥር ብርች
ሰሚለው ጥያቄ ነው:: /736/ 9
መ/ር. አዎን! /737/ 2
ወ/ተማው. _ ያ በሰዋሰው ምንድነው? /738/ የ. "ለ" ነው ወለሰ ሊሆን የሚች 9
ለው:: አሁን ግን አሥር /739/ ብር አለን ማለት ፣ አሥር ብሉ ብር 9
/740/ ብዙ እና ብር ነጠላ መጣ:: ይህን ሕብረተሰቡ ነው ያለው/741/ 9
ግን በቋንቋው ሂደት ነጠላ /742/ ቁጥርና ብዙ ቁጥር አብረው አይሄዱም:: 9
እና ሕብረተሰቡን /743/ ለምን እንደዚህ ብለን እናባትምረውም? ለምን 9
ተቀብለነው?/744/ [የተማሪዎች ጫጫታ ከውጭ ጉልቶ ይሰማ ጀመር] 9
መ/ር. አይቀበለንማ! [በመገረም ስሜት ,እየሳቀ] አይቀበለንም:: /745/ ከአሁን 5
21 በኋላ መዋዕለ ሕፃናት አትበሉ:: /746/ አዋቂ ማለት አትችሉም::/747/ 5
43 ምታደርገው ነገር መባል ያለበት ምንድነው?/748/ ፀለ/749/ መዋለ- 5
3C ሕፃናት [በሰሌዳው ላይ ጽፈው በመስመር ከበቡት] መዋለ-ምንድነው? ሕፃናት
11 ነው /750/ "ኪንደርጋርተን" ማለት:: ነገር ግን ሕብረተሰቡ ይኼንን 5
20 ሲል /751/ ቀይቷል:: አሁን ለመለወጥ አዋቂ አይደለም የሚያስፈልገው፡፡ 5
8 /752/ በሚጻፉ ነገሮች ላይ ምን ማድረግ ነው?/753/ [የገሉ አጃቸውን 5
ጣቶች እየቆጠሩ] ጋዜጣ ይጻፋል ፣ መጽሔት ይጻፋል፣ እነዚህን ነገሮች ውስጥ
በአብዛኛው መጠቀም ነው::/754/ ጥሩ ምሳሌ አለን::/755/ // ቀጤና 5
የሚል ነገር ፣ ቀጠና አልነበረም በመኪናዎች /756/ ጋቢና ላይ አናይ የነ 5
በር? አ?/757/ ተቀብሉት ነበር ሕብረተሰብ::/758/ ግን ተከክለ 5
አለመሆኑን በአዋቂ አትነግረውም:: /759/ በባይ. ሕብረተሰቡ እንዲመለስ 5
/760/ የሚያውቁት ሰዎች ያስተካክሉታል:: /761/ አሁን ደግሞ ምን እየ 5
ተባለ እየተጻፈ ነው?/762/ ጊዜ ይወስዳል! [በሌባ ጣቶቻቸው ,በአየር 5
ላይ ክብ ሠርተው እያሳዩ] በአንድ ጊዜ ሊሆን አይችልም::/763/ አገኘሁ? 5
በአንድ /764/ ጊዜ ሊሆን አይችልም:: /765/ 5
ወ/ተማው. [ጎX ጠረገ] የሚሁነው ማለት ነው?/766/ 8
መ/ር. የቱ?/767/ 4
ወ/ተማው. _ እኛ ልጆቻችን ለምን /768/ እናስወግደውም? [ቀጥ ብሎ] እኛ ከሕብረተ 9
ሰቡ ጋር ባይሆን ለመማር ነው የመጣነው! /769/ 9
መ/ር. አዎን! /770/ 2
ወ/ተማው. _ ትምህርቱን ለምን የሰዋሰውን ሕግ ተከትለን ሄደን /771/ ለምን አሥር 9
ብሮች አንልምና እናስተካክለውም? ከሕብረተሰቡ /772/ ሕብረተሰቡ ይበልጣ 9
እኛ ተምረናልና የሰዋሰውን ሕግ ለምን አንከተልም?/773/ 9
መ/ር. አይ! በሕግ አይገዛማ:: [በመገረም ድምፅ] /774/ ሁሉ ጊዜ በሕግ 1
ይገዛል ቋንቋ?/775/ በሕግማ የሚገዛ ከሆነ /776/ // [ያለ ተ.ገለሰብ 1 1
ባል. ተሰማ] በሕግ የሚገዛማ ቢሆን ኖሮ /777/ [የቀኝ እጃቸውን አይበ 1
ለጣ ከንፈራቸው ላይ አስደግፈው በአንገታቸው ጉንበስ ብለው ጥቂት ተንጉራ
ደዱ] ለምሳሌ ወንበር /778/ የሚለው ነገር ምክንያቱ ምንድነው? 5
ከዓለ ውስጥ ስትማሩ /779/ ምን ነገሩአችሁ? ወንበር ለምን ተባለ?/780/ 5
ጠባል ይዞል ቃል? አ? ይዞል ቃል?/781/ ለምን ወንበር ተባለ? ምክንያቱን 5
/782/ አምጡ እስቲ! [የቀኝ እጃቸውን ለባጣትና አውራ ጣት እያፍተለተሉ] 5
ወይ ለበራተኛ ገበና ወንበር/783/ የተባለበት ምክንያት ምንድነው?/784/ 5

[ፈገግታ አሳዩ - ከፊሎቹ ተማሪዎቹ]::
ሕብረ ተበቡ ተቀብሉታልና በቃ መቀበል ብቻ ነው:: እንጂ ወገበር የተባለው አኮ /785/ ይኸን! ይኸን/ይኸን/ጉዳይ ሳላለው /786/ እዚህ ውስጥ የምና የው ነው: የምገለው አይደለም:: /787/ ''በሉኸ''ሁለጊዜ አይ ሂደው፣ ሉዴክ አይደለም ፣ /788/ ሕብረ ተበቡ ነው:: /789/

ቀደም ካለነው ጋር ደገሞ /790/ ያ አባባል ነው:: ይኼ በግለፊ ሀሳብ ደረጃ /791/ ገጥም፣ ስንገ ሁለት ቦታ ስንሸፍ ፣ ስንከፍል /792/ ዝርውና ገጥም ብለን /793/ ስንደፍ ፣ ስንከፍል [በሰሌዳ ላይ እያሳዩ] ገጥም መባል /794/ ያለበት ብለን በቲየፊ ደረጃ የምናስቀምጠው ነው:: /795/ [በአጽንኦት] ከእነገኚህ ስለ ገጥም ምንነት /796/ የተማረ ሰው፣ እንደዚህ ዓይነቱን የሁለት ዓለም /797/ ገጥም ምን አያደርገም? /798/ አይጸፍም:: በቃ! ለዬነታችን ፊኺ ነው:: የተማረውና ምሩ ትጋጃ? ያልተማረው:: /799/ // ፀ /800/::

ስኮ! እነገኚህ ዛሬ /801/ የተነጋገርነው ነገር /802/ [በሰሌዳው ላይ የጻፏቸውን ነጥቦች በግራ እጃቸው እየጠቆሙ] ገጥም ምን ድን ነው ብለናል:: /803/ ገጥምን ከስድ ንባብ የሚለየው ምንድነው? ዜማዊ /804/ መሆኑ፣ ስሜትን መንካቱ፣ ቅጥብ መሆኑ:: /805/ እንደገናም ገጥም ገጥም ለመባል ቤተ መምታት አለበት:: /806/ ቤተ መምታት ብቻም አይደለም እንደገና /807/ በሀሳብ ምን መሆን አለበት? በሀሳብ መሰናሰል አለበት:: /808/ [በእጅ እንቅስቃሴና በሰሌዳውም ላይ ጠቁመው እያሳዩ]:: በሀሳብ የማይሰናሰል ከሆነ ምን ብለን እንጠራዋለን? /809/
ተተ. የሁለት ዓለም ገጥም:: /810/
መ/ር. የሁለት ዓለም ገጥም እንለዋለን:: ምክንያቱም የላይኛው /811/ ስንኝና የታችኛው ስንኝ ግንኙነት የላቸውምና:: /812/

በሚቀጥለው ''ፒሪድ''ደገሞ የምናነሳው ፣ /813/ [በሰሌዳው ላይ እየጻፉ] ከይዘት አንጻር /814/ ከይዘት አንጻር /815/ [ደገሙት] ገጥም /816/ በስንት ይከፈላል? /817/ የሚል ጥያቄ ይዘን /818/ በሚቀጥለው ''ፒሪድ''እናያለን:: /819/ [የሚኒ ሚስ ሚዲያው ዶ-ፁ በጣም ጉላት ይሰማል ደወር]:: ፀ/820/ ፀ/821/ // [ተማሪዎቹም በሚያመለክት እጃቸውን እንደማጨብጨብ ብለው ክፍሉን ቃኘት አደረጉ]::

መቅነክ = 152 መ/ር = 149
ተሚ = 3

[illegible]

0h	5	0	4	8	3	0h	0h	8	8	5	4	0h	5	4	5	5	9	1
5	5	0	4	7	0	0h	0h	8	8	5	8	0h	5	9	5	5	5	1
5	4	6	4	4	4	0h	0h	7	3	4	5	0h	5	4	5	5	9	1
5	4	8	0	8	4	0h	0h	4	4	4	5	0h	5	9	5	5	9	5
5	8	3	6	3	4	0h	0h	8	6	5	5	0h	5	9	5	9	9	5
5	3	5	8	4	6	0h	0h	8	8	5	5	0h	5	5	0	9	2	5
5	5	5	9	8	8	0h	0h	7	3	5	5	0h	5	9	0	5	9	5
5	5	4	9	5	3	4	0h	6	3	5	5	0h	4	9	0	9	9	5
5	5	4	4	5	5	4	0h	8	5	5	5	0h	5	4	0	9	9	5
5	5	4	8	5	5	4	0h	3	0h	5	5	5	5	9	0	9	9	5
5	5	5	4	5	8	0	0h	5	0h	5	5	4	6	2	0	9	9	5
4	5	5	8	8	4	0h	0h	5	0h	8	5	4	0h	9	0	9	9	5
4	5	4	3	5	8	8	0h	5	0h	3	5	8	0h	9	0	9	9	5
8	5	0	2	2	3	8	0h	5	0h	5	5	4	8	3	0	9	5	5
4	5	3	4	8	5	9	0h	5	0h	5	5	8	2	3	0	5	5	5
4	5	4	4	8	5	3	0h	5	0h	5	5	5	8	5	0	5	5	5
4	5	9	4	7	4	3	4	5	0h	5	5	5	8	5	0	5	5	5
0	5	3	4	5	4	3	4	5	0h	5	5	4	8	5	5	5	0h	5
6	5	5	6	5	4	3	5	5	5	5	5	8	1	5	5	5	5	5
8	5	5	8	4	8	0	4	5	5	5	5	5	7	5	4	5	5	5
4	5	4	7	4	3	4	4	0	5	5	5	5	5	5	8	5	5	5
8	8	4	6	4	3	0h	0	0	5	5	5	5	5	5	3	5	5	5
8	5	8	8	4	3	0h	6	0	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
3	5	3	3	4	4	0h	0	0	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
8	8	5	4	4	4	0h	8	0	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
8	5	5	4	4	4	0h	8	0	5	4	5	5	5	5	5	5	5	0
3	4	5	4	8	0h	0h	8	0	5	4	5	5	7	5	5	5	5	5
4	4	5	4	4	0h	0h	8	5	5	5	0h	5	7	5	5	5	5	5
6	4	5	4	4	0h	0h	8	5	5	4	0h	5	7	5	5	5	5	5
8	4	5	4	4	0h	0h	4	5	5	4	5	5	7	5	5	5	5	5
9	4	5	4	4	0h	0h	4	5	5	4	0	5	5	5	5	5	5	5
9	4	5	4	4	0h	0h	6	4	5	4	5	5	0	5	5	5	5	5
9	4	5	4	6	0h	0h	8	4	5	4	5	5	6	5	5	5	5	5
9	0	5	0h	8	0h	0h	3	4	5	8	5	4	9	8	3	5	5	5
3	6	5	0h	3	0h	0h	6	4	5	3	5	4	9	3	3	8	8	4
5	8	4	4	0	0h	0h	8	6	5	5	5	8	2	5	5	2	4	8
5	3	3	4	2	0h	0h	8	8	5	5	5	5	9	5	5	9	9	5
5	2	5	4	4	0h	0h	4	3	5	5	5	5	9	5	5	5	9	5
5	4	5	4	8	0h	0h	8	2	5	5	5	5	2	5	5	4	2	5
4	4	5	4	8	0h	0h	4	8	5	8	5	5	9	5	5	8	9	5
4	4	4	6	3	0h	0h	8	4	5	3	6	5	9	5	5	9	9	5
5	4	4	8	3	0h	0h	4	8	5	5	5	5	9	9	5	9	9	5
5	4	4	4	3	0h	0h	4	3	5	4	0h	5	9	5	5	9	1	5

1500

ተቀጽላ 12

የተማሪዎች የክሂትፍ ሁኔታ በቃላት ብዛት

ተራ ቁ.	ት/ቤት	በ"ወ ተማ" የተነገሩ	በ"ሴ ተማ" የተነገሩ	በ" ተተ." የተነገሩ	በ" ያለ. ተማ." የተነገሩ	የተነገሩ ጠቅላላ ቃላት
	ሀ	192	91	2	12	297
		64.65	30.64	0.67	4.04	100
	ለ	35	8	8	8	53
		66.03	15.10	15.10	3.77	100
	ሐ	849	12	10		871
		97.47	1.38	1.15		100
	መ	417	20	17		467
		89.29	4.28	5.78	0.64	99.99
	ድምር	1493	131	47	17	1688
		88.45	7.76	2.78	1.01	100

እንደ ወቶ የተወሰዱት በየት/ቤቱ የተነገሩ ጠቅላላ ቃላት

ተቀጽላ 13

በመምህራንና በተማሪዎች የተሰጠ ጥራት አማካይ ዉጤት

ት/ቤት	የጥራት አማካይ ዉጤት በመቶ		
	በመምህር የተሰጠ	በተማሪ የተሰጠ	በአጠቃላይ ተደምሮ የተሰጠ
ሀ	73.97%	8.25%	82.2 %
ለ	37.18 %	2.41 %	39.59 %
ሐ	29.47 %	27.22 %	56.69 %
መ	59.13 %	11.68 %	70.8 %

የት/ቤት ሐ ተማሪን ገጽበ ወምር

ተቀጽላ 14

የንግግር ተራዎች ሥርጭት

ተራ ቁ.	ት/ቤት		ተሳታፊዎች					
			መ/ር	ወ ተማ.	ሴ.ተማ.	ተተ.	ያለ. ተማ.	ድምር
	ሀ		128	77	44	1	6	256
		%	50.00	30.08	17.19	0.39	2.34	100
	ለ		23	8	4	9	1	45
		%	51.11	17.78	8.89	20.00	2.22	100
	ሐ		32	21	6	4	1	64
		%	50.00	32.81	9.38	6.25	1.56	100
	መ		85	55	6	20	2	168
		%	50.60	32.74	3.57	11.90	1.19	100
	ጠቅላላ ድምር		268	161	60	34	10	533
		%	50.28	30.21	11.26	6.37	1.88	100

የእያንዳንዱ ት/ቤት ድምር እንደ 100 ተወስዷ ::

ተቀጽላ 15

የመምህራን የመረጃምንጭ ምደብ 3 ይዘት

ት/ቤት		ይዘት	
	አዎንታ	አሉታ	ድምር
ሀ	84	5	89
%	94.38	5.67	100
ለ	16	1	17
%	94.12	5.88	100
ሐ	34	9	43
%	79.07	20.93	100
መ	39	4	43
%	90.70	9.30	100
ከጥቅሉ	173	19	192
	90.10	9.90	100

ተቀጽላ 16

የመምህራን የመረጃምንጭ ምደብ 3 ባሕርይ

ት/ቤት	ጠቅላላ ብዛት	ቃል በቃል	በራስ አባባል	በሁለቱም
ሀ	89	24	59	6
%	100	26.98	66.29	6.74
ለ	17	3	9	5
%	100	17.65	52.94	29.41
ሐ	43	10	33	–
	100	23.26	76.74	–
መ	43	13	28	2
%	100	30.23	65.12	4.65
አማካይ	48	12.50	32.25	3.25

ተቀጽላ፡17

የተማሪዎች፡የንግግር፡ተራ፡አለመቀበም፡ሁኔታ

ተራ ቁ	ት/ቤት	ጠቅላላ የተናገር ብዛት	የተናጋሪዎች፡ ባህርና፡ [illegible]: ትክክለኛ፡ መልስ ወ.ተማ.	ሴ.ተማ.	ተ.ተ.	ያለ.ተማ	የተሳሳተ፡ መልስ ወ.ተማ.	ሴ.ተማ.	ተ.ተ.	ያለ.ተማ.	የማይዛመድ፡ ድምዳሜ ወ.ተማ.	ሴ.ተማ.	ተ.ተ.ና	ያለ.ተማ	አስተያየት	
	ሀ	128	37	20	1	1	20	9	–	2	20	14	–	2	- ሴ.ተማ. (በወ.ፆ) ------ - ወ.ተማ. (እልጋንግም መልስ ---	1 1
	%	100	28.91	15.63	0.78	0.78	15.63	7.03	–	1.56	15.63	10.94	–	1.56		1.56
	ለ	22	4	3	6	–	–	–	1	–	2	–	2	–	- ሴ.ተማ. ዝምታ --------- - ወ.ተማ ዝምታ --------- - ያለ.ተማ. ዝምታ -------	1 2 1
	%	100	18.18	13.67	27.27	–	–	–	4.55	–	9.09	–	9.09	–		18.18
	ሐ	34	14	3	1	–	1	2	–	–	3	1	–	–	ወ.ተማ. ዝምታ --------- - ወ.ተማ. "አዎን" --------- - ወ.ተማ. ንግግር --------- - ወ.ተማ. አስተያየት --------- - ተ.ተ. -ም በመበስ --------	3 1 3 1 1
	%	100	41.18	8.83	2.94	–	2.94	5.88	–	–	8.83	2.94	–	–		26.47
	መ	83	26	4	17	2	6	2	–	–	2	–	2	–	ወ.ተማ. ዝምታ --------- የተማሪዎች፡መምህራንን፡ማረም--	21 1
	%	100	31.33	4.82	20.48	2.41	7.23	2.41	–	–	2.41	–	2.41	–		26.51
	ድምር	267	81	30	25	3	27	13	1	2	27	15	4	2		37
	%	100	30.34	11.24	9.36	1.12	10.11	4.87	0.38	0.75	10.11	5.62	1.49	0.75		13.86

ተቀጽላ 18

ከአዲሱ መምህራን አለብን ያሉትም የመማክ ውስጥ ዐበይት

ችግሮች

1. የተማሪዎች በየክፍሉ አለልክ መገኘት
2. የመማሪያ መጻሕፍት ዕጦታ
3. የማጣቀሻ መጻሕፍት አለመኖር
4. የአንጋገሩ መማክሮች አመቺ አለመሆን
5. የክፍለ ጊዜያት ማነስ / በቂ አለመሆን /
6. በመማክ ውስጥ ሥርዓት አለመኖር
7. የተማሪዎች በችሎታ ተለይተው መመደብ
8. የመምህሩ መምሪያ አለመኖር
9. የተማሪዎች የመማር ፍላጎት ማጣት
10. የመማሪያ መጻሕፍት ማነስ
11. የመጻሕፍቱ በርካታ ስህተት መያዝ
12. የትምህርቱ በየደረጃው መደጋገም
13. የተያያዙ እርስበርሳቸው መጋረጥ / መምታታት/
14. ትምህርቱን በዝቅተኛነት ማየት
15. የተማሪዎች የቋንቋ ተናጋሪ መሆናቸው በዚሁ ሰበብ ትምህርቱን ቀላል አድርጎ ማየት ።

ተቀጽላ 19

ተማሪዎች ስለብን ያሉዋቸው የመማክ. ውስጥ ችግሮች

• የትምህርቱን ይዘት የሚመለከቱ፤

1. የቃላት የቅኔ የተረትና ምሳሌዎች የዘይቤያዊ አነጋገሮች መከበድ
2. ስድ ንባብን ወደግጥም መለወጥ
3. የትምህርቱ ይዘት መደጋገም
4. የትምህርቱ በተግባር አለመተርጎም
5. የመዝገበ ቃላት አለመኖር
6. የቋንቋው ሕግጋት ትምህርት አለመሰጠት የሰዋሰው መለማመጃዎች መከበድ

የመማሪያ መጽሐፉን የሚመለከቱ፤

1. የመጻሕፍት እጥረት መኖር
2. የምንባቦች ይዘት አለመጣም
3. የመጽሐፉ ጥያቄ አሰላቺ መሆን
4. የተጨማሪ መርጃ መማሪያዎች አለመኖር
5. በመማሪያ መጽሐፍ ላይ ብቻ ማተኮር
6. ለመማሪያ መጽሐፉ ትኩረት አለመሰጠት

የትምህርቱ ክትትል ችግሮች፤

1. በክፍል ውስጥ ተሳትፎ አለማድረግ / መፍራትና ማፈር /
2. ለትምህርቱ ትኩረት አለመሰጠት
3. ጽሑፉን በግል አንብቦ ለመረዳት አለመቻል
4. የተማሩትን ቶሎ መርሳት
5. ለጥናት ጊዜ ማጣት
6. የተማሪዎች በክፍል ውስጥ መረበሽ / ማፌዝ/
7. ትምህርቱ እንደሌሎች ትምህርቶች የማይለመድ መሆኑ

የመምህራንን አያያዝ የሚመለከቱ፤

1. የመምህራን ግድየለሽነት
2. የመምህራን መለመጃዎችን በበዛት አለማሠራት
3. የቤት ሥራዎችን በደንብ አለማረም
4. የመምህራን በየጊዜው መለዋወጥ
5. የመምህራን የማስተማር ስልት አለመጣም
6. የመምህራን ከተማሪዎች ጋር አለመጣጣም
7. የአንዳንድ መምህራን በሙያው አለመካን

የተማሪውን አመለካከት የሚያሳዩ

1. ቋንቋውን አለመውደዱ
2. ትምህርቱን አለመውደዱ
3. ለትምህርቱ ዝቅተኛ ስሜት ያለው መሆኑ
4.

ሬዲዮን የሚመለከቱ፤

1. የሬዲዮው አቀራረብ ጥራት ማጣት
2. የሬዲዮው ከትምህርቱ በላይ መከበድ

3. ከትምህርቱ ባሕሪ ጋር የተያያዙ፤

1. " አማርኛ ሁለተኛ ቋንቋ መሆን "
2. በቅኔ ዘዴ አለማወቅ
3. የመጽሐፉን ግብዓት ለማወቅ አለመቻል
4. የመለመጃዎች ተርኮምርኮ መሆን
5. የአነጋገር ስልቶች መለያየት

የተማሪውን የነገሩ ችግር የሚፈቱ፤

1. ትምህርቱ ስሜትን አለመኮርኮሩ
2. ለ" ዕውቀና በማድረገው መክፈ የሚያደፋፍረን ሰው አለመኖር
3. በመቀሳሰው ቋንቋውን ለመማር የሚገፋፋ ነገር አለመኖር ::

ተቀጽላ፡ ፳ ፤

መሠረተ ሕጎቹና የተሠራባቸው ቦታዎች

ሀ/ መሠረተ ሕግ 1፤

አጠራጣሪ የሆኑ ክንዋኔያቸን በፅኑዕነት በመምህር የሚከተሉት ምድቦች ውስጥ፡ተካለ ::

_ በ ምድብ 1,2,3 (በመምህሩ፡ የዓላማ፡ ምደባዎች) ወይም

_ በ ምድብ 5,6,7 (በመምህሩ፡ የድርጊታዊ፡ ምደባዎች) ሥር ::

ለ/ መሠረተ ሕግ፡ 2 ፤

አይዘውተሬ ክንዋኔያቸን ባይገመገሙ ባይቀሩ መዝገብ መያዝ እንደሚገባ ያትታል::

• በዚህ አሠራር ከምድብ 10 በስተቀር ከ 5 በጣም አራቶች ቀድሚያ ይሰጣል::

ሐ/ የተሠራባቸው ቦታዎች / በዚህ ጥናት ውስጥ / ፤

ተ/ቁ	የሁነቶች የመለያ ቁጥሮች	ለተከለ የተሠራባቸው መሠረተ-ሕጎች
••ሀ••	_ 224,548	መሠረተ ሕግ፡ 1.
	_ 719,192 ,193	መሠረተ ሕግ 2
••ለ••	187	መሠረተ ሕግ 2
••ሐ••	96,97,590	መሠረተ ሕግ 2
••መ••	-774,775,776,777	መሠረተ ሕግ፡ 1.
	_578	መሠረተ ሕግ 2

ሙዳየቃለት

1. Appendix	ተቀጽላ
2. approch	አቀራረብ
3. attitude	አመለካከት
4. authentic psychosocial environment	ራስገዝ ማኅበረ ሥነልቦናዊ አከባቢ
5. background	ዳራ
6. bias	ዝበት
7. behaviour	ክንዋኔ
8. catagories	ምድቦች
9. characteristics	ባሕርያት/ጠባያት
10. ceall-of matrix-	ክፍለ-ሠንጠረዥ
11. code numbers	የተከለ እንዝት
12. co-production	ሕብረምንጪታ
13. content laden categories	ይዘት-አመቅ ምድቦች
14. content oriented lesson	ይዘት መር.ትምህርት
15. coding	ተከላ
16. context	ዐውድ
17. crucible	አጅግ ፈታኝ
18. data-triangulation	የመረጃ ሦስትምዕዘና
19. direct.indirect approach	ቀጥተኛ/ኢቀጥተኛ አቀራረብ
20. display	ሥዕለትዕይንት
21. discriminate	ተወት ማድረግ፣ለጊዜው "ማለፍ"
22. dayad	ጥንድ የትምህርት አቀራረብ ቅንጅት
27. event	ሁነት
28. expected normatives	ምዕክል መነጠተለምደ
29. feedback	መረጃምገባ
30. formala	ቀመር
31. Ground Rules	መሠረተ ሕግጋት
32. implication	እንድምታ
33. Interaction	ተራክበ፣ መስተጋብር
34. Initiation	ፈር-ቀደዳ

35.	Interaction management	የተራከበ አያያዝ
36.	Input	ግበት
37.	Index	ጠቋሚ
38.	Investigate	መፈተሽ
39.	learning management	የመማር አያያዝ
40.	lock step lesson	የመላ ክፍል ትምህርት ቅንጅት
41.	live class-rooms	በእውን/በገሃድ ትምህርት እየተከሄደባቸው ያሉ መማሪያ ክፍሎች
42.	matrix	ማትሪክስ
43.	modification	እረቃ
44.	model of description	የገለጻ ሞዴል
45.	motivation	መነቃቃት
46.	observation	ምልከታ
47.	observation schemes	የምልከታ ንድፎች
48.	output	ውጤት
49.	patterns	ፈርጆች
50.	pilto study	ቃኚ ጥናት
51.	procedure	ስልተ ትግበራ
52.	ratio	መጠነ-ንጻሬ
53.	reactions	ምላሽ-ድርጊት
54.	recepectively	እንደየቅድምናቸው
55.	reciprocal	እንካ ለእንካዊ
56.	replicated study	ዳግም ጥናት
57.	simulation	ምስለድርጊት
58.	tally	ጭረተ-ቆጠራ
59.	transcription	ጽሑፍ-ሰነድ
60.	wait time	የመጠበቂያ/የመቆያ ጊዜ
61.	verbal/nonverbal behaviour	ቃላዊ/ኢቃላዊ ክንዋኔዎች

<u>ማረጋገጫ</u>

እኔ ስምና ፊርማዬ ከዚህ በታች የተመለከተው ተማሪ፣ ይህ ጥናታዊ ጽሑፍ የራሴ ሥራ መሆኑን እገልጻለሁ። የተጠቀምኩባቸውን ተዛማጅ ጽሑፎችና መረጃዎች ምንጮችም በትክክል ያመለከትኩ መሆኔን አረጋግጣለሁ።

ስም ብርሃኑ፡ ገብረመድኅን።

ፊርማ ______

በታው የቋንቋ ዎች ጥናት፡ ትምህርት፣ አዲስ አበባ፡ ዩኒቨርሲቲ

ቀን ሰኔ፡ 13/1987